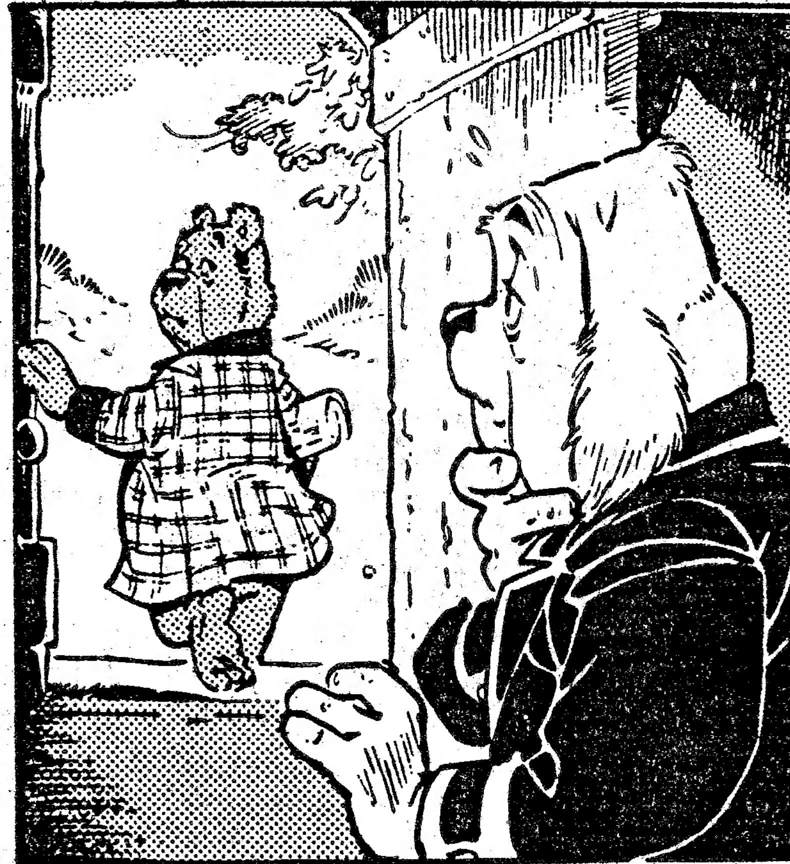
Heer Bommel en het vakantiegate-schandaal

door Marten Toonder

0487. Op een dag werd heer Ollie onaangenaam getroffen door een bericht dat hij las, en hij haastte zich de gang op om zijn gemoed te luchten.

"Het wordt te gek", riep hij uit. "Iedere keer dat ik de tijd heb om een blik in de krant te slaan, lees ik hetzelfde."

De brave bediende keek onthutst naar de aangewezen regels en las mompelend: „Heer Bommel Gaat Met Vakantie. Tot onze spijt moeten wij het relaas van zijn avonturen enige tijd onderbreken, omdat..."

"Genoeg!", onderbrak heer Bommel. "Ik! Met vakantie! Terwijl iedereen weet dat ik altijd bezig ben, ook als ik niets doe — en toch staat het er altijd weer, zwart op wit. Maar ik weet wie daar achter zit."

"Ik ben het niet, heer Olivier", zei de knecht. "Ik gun u graag uw uitjes, als ik zo vrij mag wezen."

"Het is mijn autobiograaf", hernam heer Bommel toornig. "Die is in Ierland gaan wonen, zonder mijn toestemming, zodat hij ertussen uit kan trekken als hij daar zin in heeft. En nu is daar op dat eiland ook nog een poststaking geweest, uit de nasleep waarvan mijn brief op poten ten onder is gegaan. Het is een schandaal! Bel de redactie op en ontmasker het, zodat mijn goede naam gezuiverd wordt, Joost! Ik zal er voor zorgen dat de beschrijving van mijn leerzame levensweg op 6 augustus vervolgd wordt. Al zou ik erheen moeten zwemmen."

Na deze woorden liep heer Ollie de deur uit om in de natuur zijn kalmte te hervinden.

"Dit moest maar eens gezegd worden", sprak hij tot zichzelf.

790712

Heer Bommel is met vakantie tot 6 augustus

Heer Bommel is met vakantie tot 6 augustus

Heer Bommel is met vakantie tot 6 augustus

Heer Bommel is met vakantie tot 6 augustus

Heer Bommel

is met

vakantie

tot 6 augustus

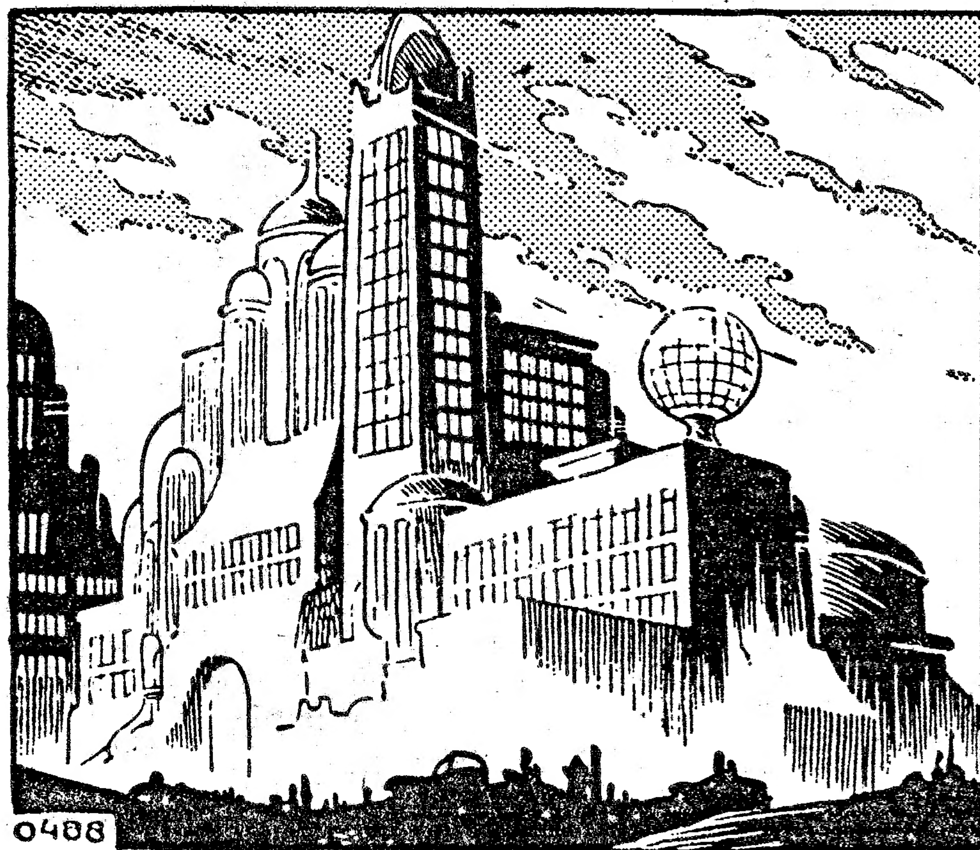
Heer Bommel is

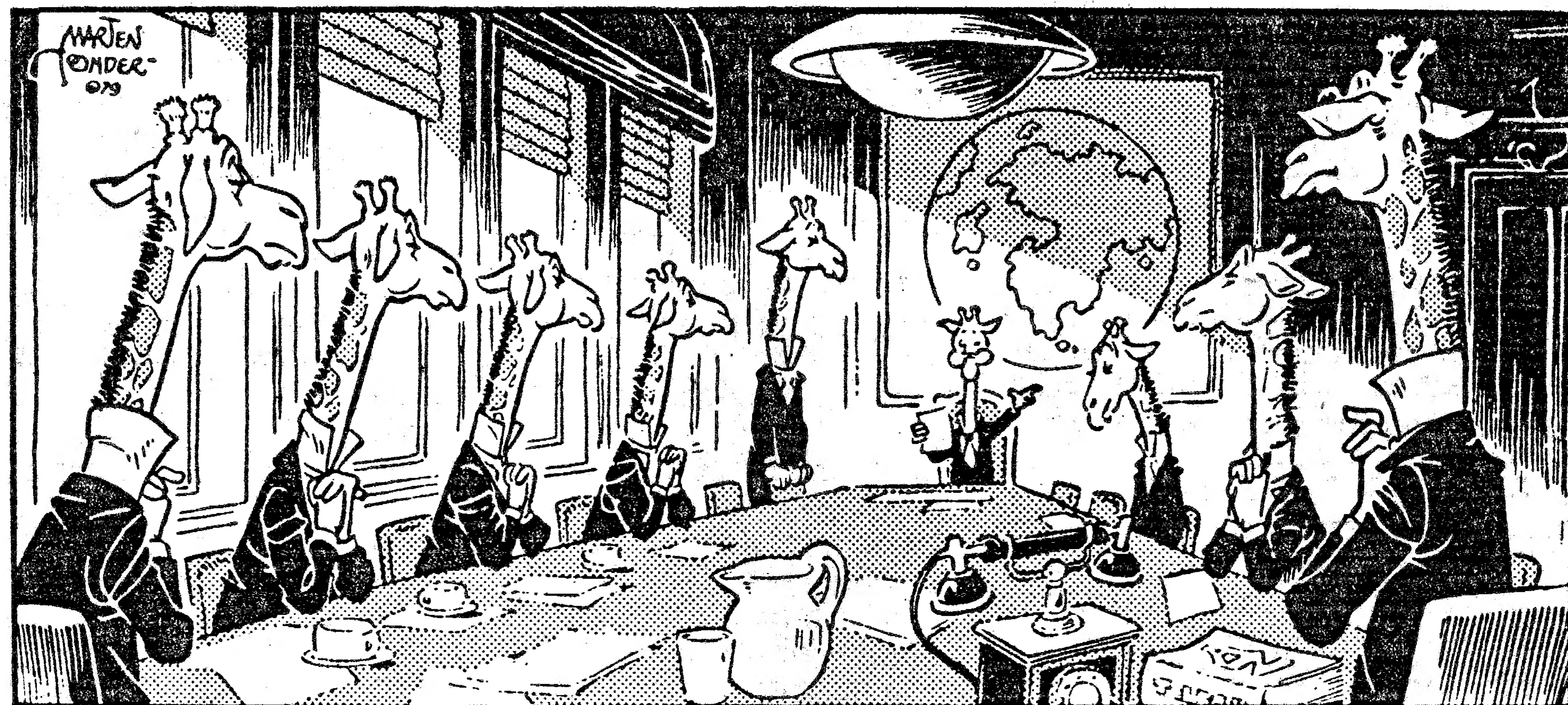
met vakantie tot 6 augustus

Heer Bommel is met vakantie tot 6 a

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0488 Zoals belezen lezertjes zullen weten, hebben alle volkeren zich tegenwoordig verenigd, zodat er geen oorlogen meer kunnen zijn en ook geen armoede. Want de rijke landen zorgen voor de hulpbehoevende; aan hongersnoden wordt een doortastend einde gemaakt, slechte bestuurders worden ontslagen en vervolgden worden op vaderlijke wijze geholpen.
Dat is natuurlijk moeilijk werk en daarom wordt deze vereniging bestuurd door wijze lieden uit alle delen van de wereld, die in het hoge gebouw bijeen komen dat men hierboven zien kan. Het is het paleis van de verenigde naties, dat met een buitenlandse naam United Nations Institute of UNI genoemd wordt.

Op een dag, vele jaren geleden, vond daar een belangrijke bespreking plaats, waarbij ik even stil moet staan, omdat het nodig is voor dit verhaal. "Er is een voorstel binnen gekomen van de Unagogen", sprak de secrataris tot de hooggeplaatste vergadering. "Het is een plan om het gemiddelde van alle bevolkingen uit te rekenen en dat gemiddelde als toonaangevend model te nemen. Dat zal iedereen gelukkiger maken, zeggen de Unagogen. Ik stel voor om daarvoor de UNISTAND op te richten".

Dit voorstel werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen en voor verdere bestudering voorgelegd aan nader aan te wijzen knappe koppen

790806

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

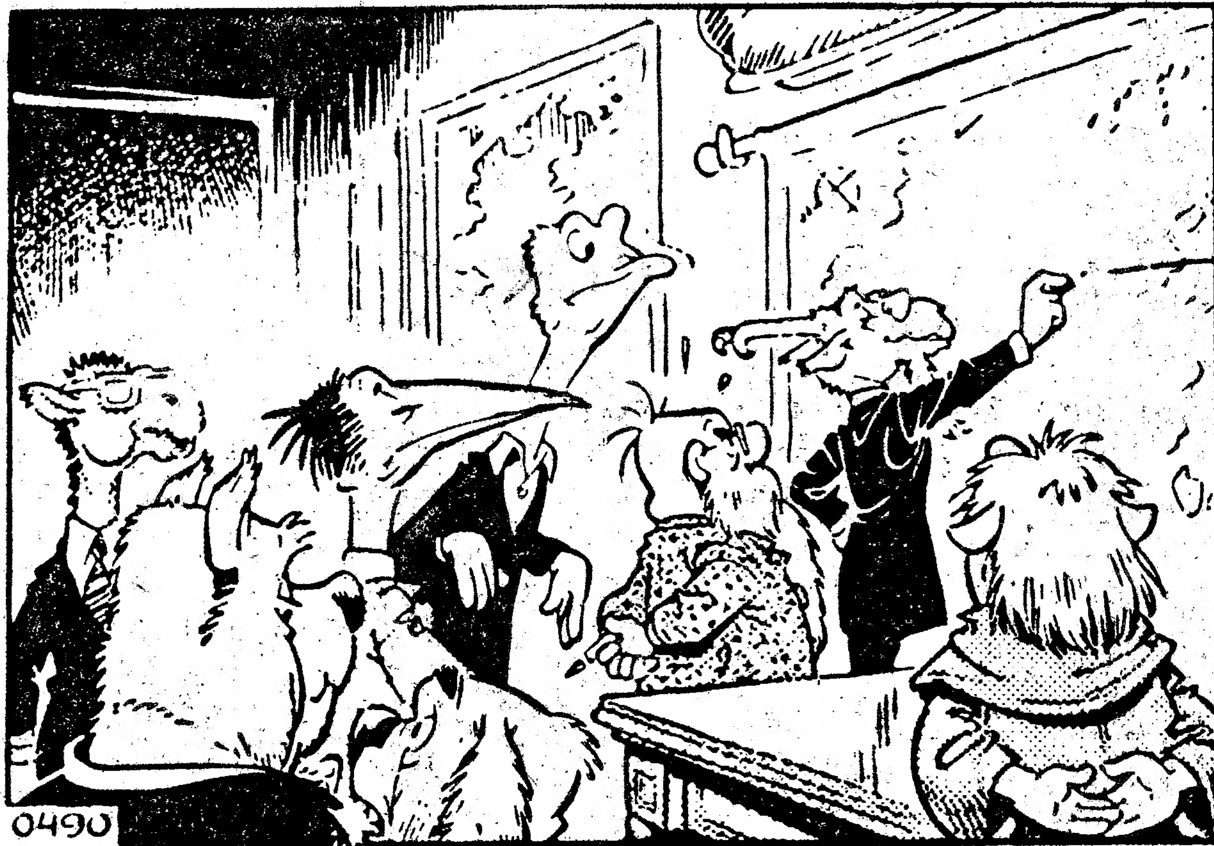
0489 Niet lang daarna kwamen er geleerden uit alle delen van de wereld bijeen en begonnen hun beraadslagingen. Het is echter lang niet gemakkelijk om het gemiddelde van de wereldbevolking uit te rekenen en het voorstel deed dan ook heel wat stof opwaaien. Sommige wetenschappers meenden, dat algemene armoede het gevolg zou zijn en anderen vreesden, dat het peil te hoog zou liggen. Vooruitstrevenden juichten het plan toe, behoudenden keurden het af en al spoedig had de voorzitter de bespreking niet geheel meer in de hand. Het was vooral hinderlijk, dat tal van deskundigen gelijktijdig het woord voerden - en omdat ze verschillende talen spraken, waren er slechts weinig luisteraars.

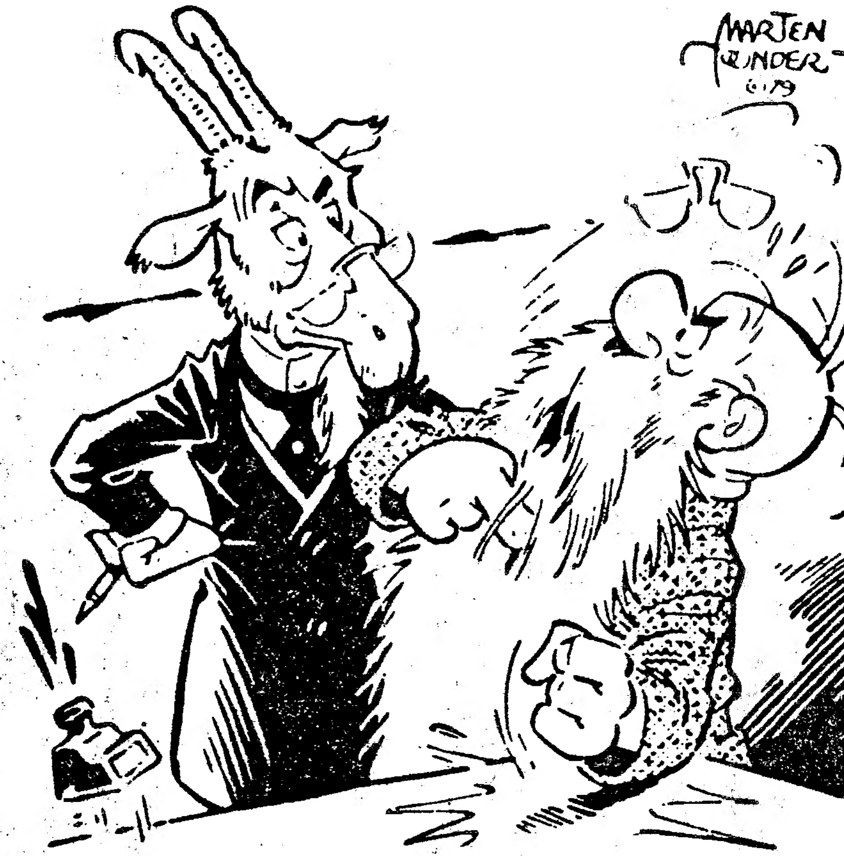
"Zo komen we niet verder", sprak hij dan ook toen de temperatuur in de zaal begon op te lopen. "Er liggen vele plannen ter tafel, maar we zullen eerst tot een gemiddeld taalgebruik moeten komen. Begrippen als modaliseren en gnurkln komen mij onbekend voor. Vertegenwoordigers van dezelfde landstreken kunnen gemakkelijker beraadslagen, dunkt me".
Hij bukte zich om de plannen van de Karpische afgevaardigde te ontgaan en maande toen tot stilte.

"Ik stel voor om eerst subcommissies te benoemen", hernam hij. "Wie daar tegen is moet gaan zitten".
Er bleek echter niemand tegen te zijn, zodat zijn voorstel met algemene stemmen werd aangenomen.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

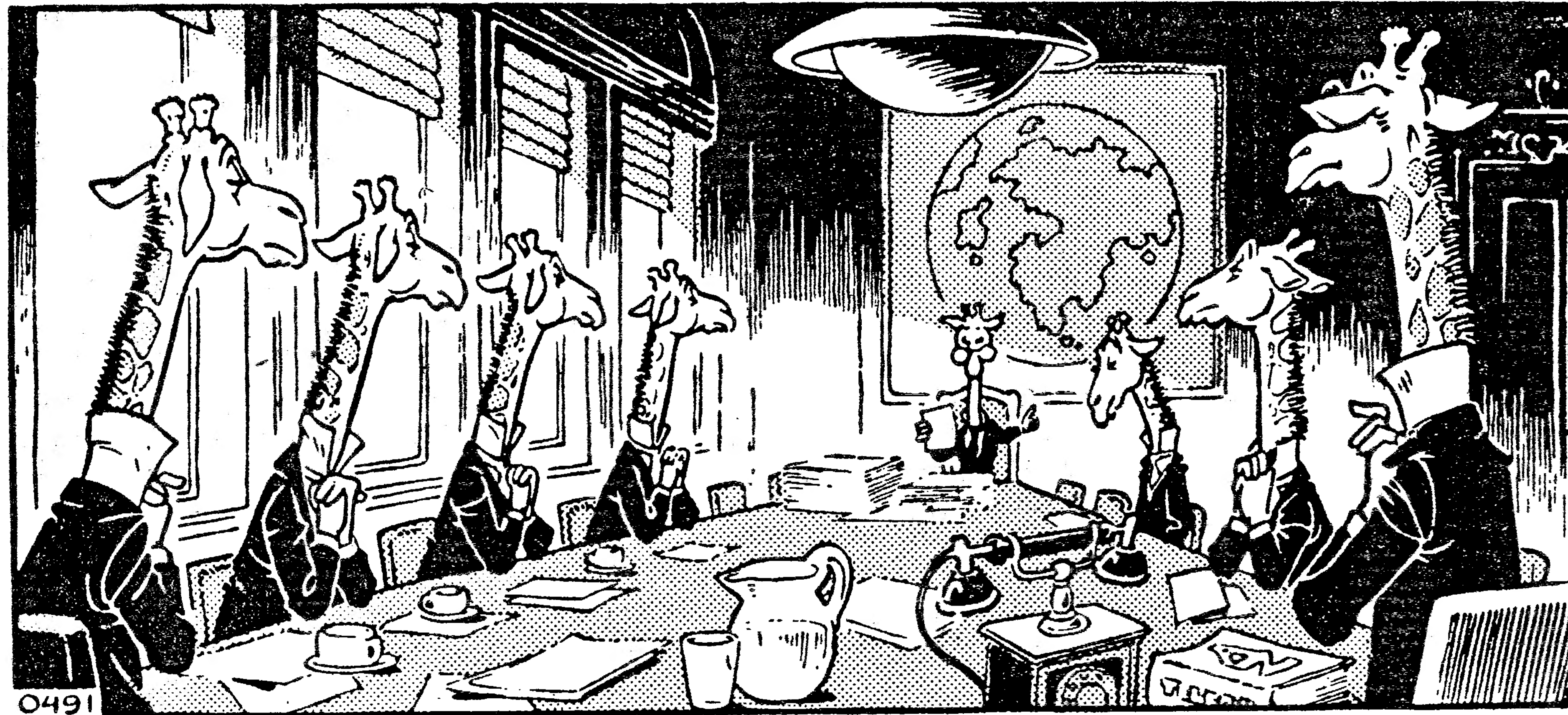

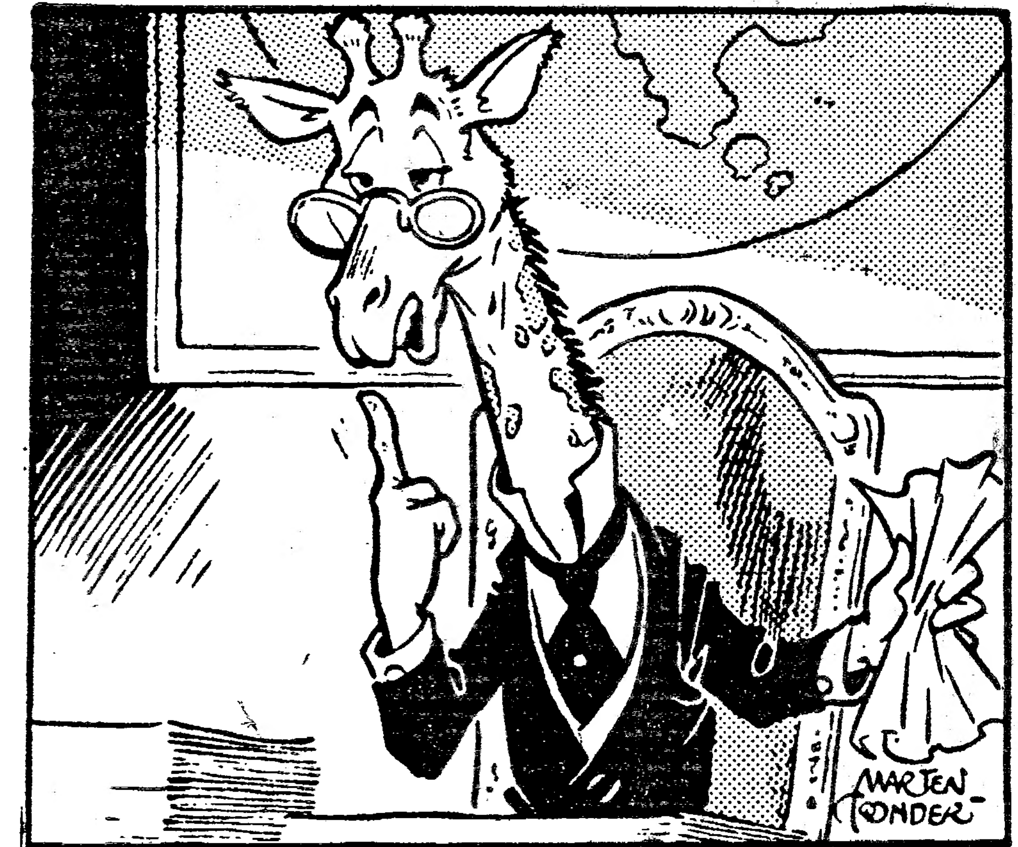

0490 Om verdere moeilijkheden te voorkomen had men geleerden uit dezelfde streken in kleine groepjes bij elkaar gebracht, en toen was het praten heel wat gemakkelijker.
"Het gaat er dus om de gemiddelde bewoner van onze streek vast te stellen", sprak een zekere professor Joachim Sickbock, die als eerste het woord nam. "Een standaardtype zou ik hem willen noemen".
"Waarom niet modaalmodel?", vroeg de socioloog Ritsel, maar de eerste spreker had zich reeds tot de landkaart gewend en trok er een dikke, zwarte streep overheen.
"Ik stel daarom voor om het gebied in breedtegraden te verdelen", vervolgde hij. "Een diepgaande studie heeft mij er namelijk van overtuigd, dat de typen zich volgens de breedtes ontwikkelen".
"Dat is ener wááánzin!", riep de hoogleraar Zbygniew Prlwytzkofski verhit. 'Men ontwikkelt zich ja niet allenig in der breedte, maar gelijkwijs in der lenge. En der ganse zaak is gans onwetenschappelijk".
"Ei", zei de heer Sickbock, hem koeltjes opnemend. "Hoe kunt gij oordelen, terwijl ge niet eens de taal van de betreffende streek spreekt?"
"Alle talen zijn mij ener potz natz", snauwde de ander. "Zij zijn ja evenzo onwetenschappelijk. En als men dan ener monstermodel vaststellen moet, kan men hem beter uit ener kwadraatgebied vatten. Uit dezer, als bijspel. Daar ben ik ja schoon twintig jaren woonachtig!"
Hij greep zijn viltstiftje en maakte met vaste hand de stad Rommeldam met de aanpalende gebieden en ommelanden zwart. Zijn collega's sloegen het tekenwerk met gemengde gevoelens gade en er ontspon zich een bewogen beraadslaging. Maar ten slotte kwamen de geleerden toch tot een conclusie.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

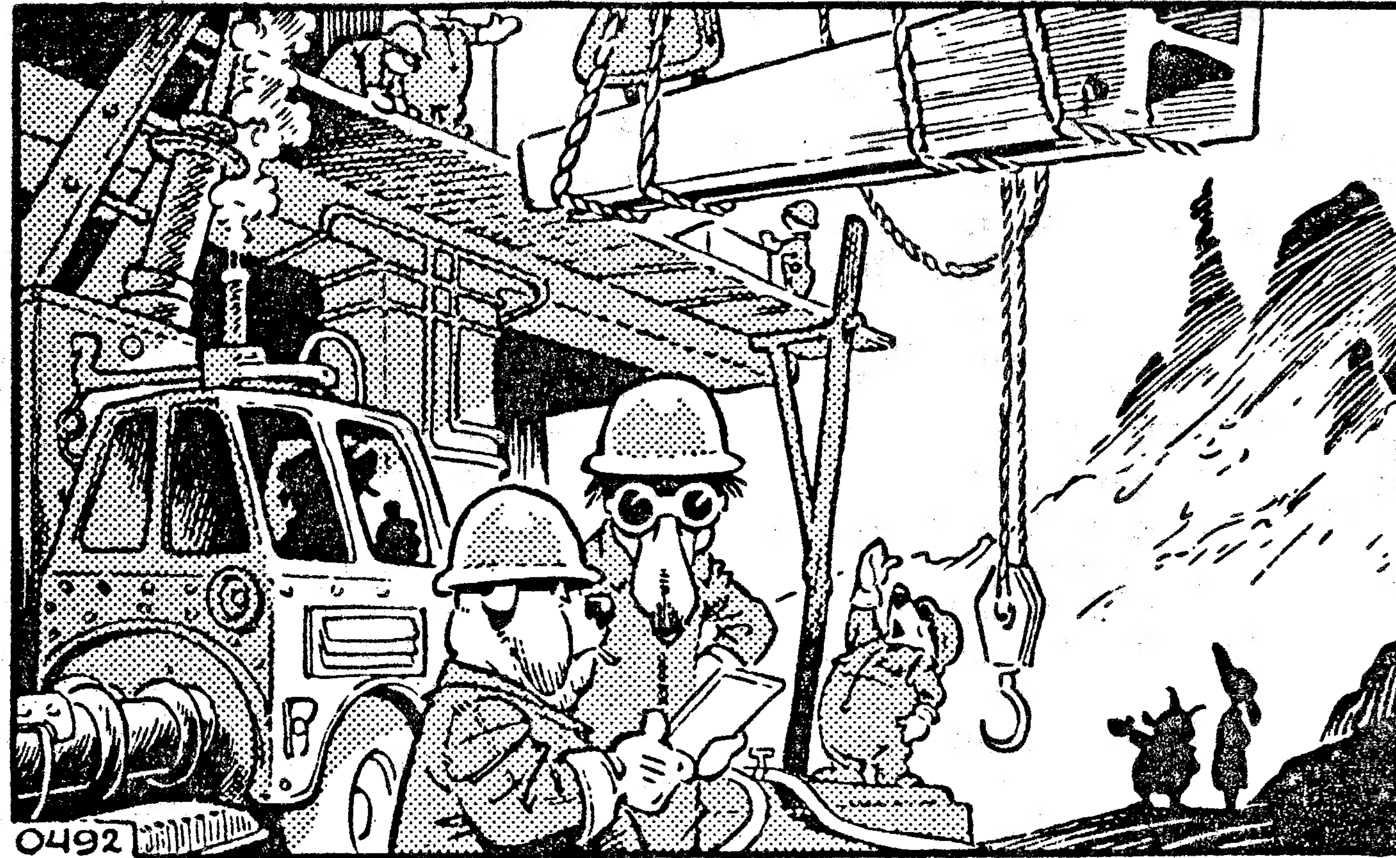

0491 Reeds na enkele jaren werd het eindresultaat bij de UNI-raad ingediend en de hooggeplaatste leden luisterden oplettend naar de secretaris, die het hun voorlas.
"De wetenschap stelt dus voor", zo besloot hij, "om de UNISTAND vast te stellen door de aarde op te delen in leefpatroonvierkanten. Daarna zullen de bewoners van ieder vierkant worden gestandaardiseerd. En tenslotte zal het gemiddelde worden vastgesteld van de standaardmodellen van ieder vierkant. Is dat duidelijk?"
Hij keek vragend rond en toen er geen antwoord kwam vervolgde hij: "Juist, dat is dus duidelijk. U zult begrijpen, dat er heel wat werk verzet moet worden om zo ver te komen. Studeren en nog eens studeren. Vooral niets overijlds. Het geluk van iedereen staat op het spel. Ik stel voor om een passend gebouw beschikbaar te stellen voor de commissie die deze aangelegenheid ter hand gaat nemen. Een rustig gelegen pand, van alle nodige elektronica voorzien. Vooral rustig. Afgelegen, zou ik willen zeggen. Het werk moet in stilte kunnen geschieden, zonder dat de media er lucht van krijgen. De media zijn onze grootste vijand, dat zult u met me eens zijn. Zijn we het eens?"
Het zwijgen van de vergadering duidde op toestemming, zodat de spreker voldaan het papier verfrommelde.
"We zijn het dus eens", besloot hij. "Dan zal ik overgaan de uitvoering van een en ander op te dragen aan bevoegde deskundigen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0492 De secretaris van de UNI hield woord. Ergens in de bergen werd een geschikte plek gevonden voor het op te richten UNISTAND-gebouw, en niet lang daarna verrezen daar de eerste betonblokken. Geruime tijd vond het werk ongestoord voortgang, maar toen verschenen er toeschouwers. Het waren vertegenwoordigers van enige landen, die de rapporten over de UNISTAND hadden ingekeken.

"Ik weet het niet", sprak de ene, die Krielof heette. "Een standaardpersoon in ieder leefpatroonvierkant? Mijn land is groot en er zouden dus heel wat leefpatroonvierkanten in voorkomen. Stel je voor, dat zou aanleiding tot denken kunnen geven. Tot ontevredenheid zelfs. Ik zal mijn regering moeten aanraden te protesteren".

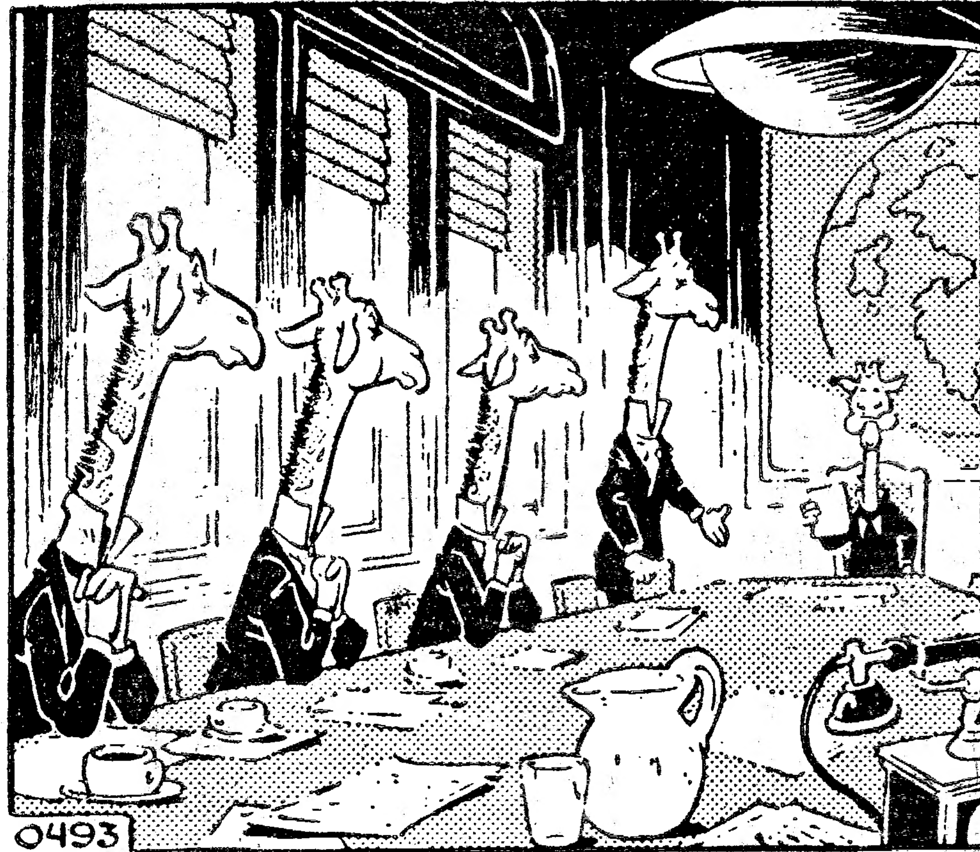
De ander, ene staatssecretaris Schofl, blikte op naar het bouwwerk en knikte peinzend.

"Nu u het zegt", mompelde hij. "Ik ben het met u eens. Mijn land is maar klein. Het zou dus gelijkgeschakeld worden met een deel van het buitenland en dat is te gek. Trouwens, die hele UNISTAND staat me ergens tegen. Wanneer ik het inkomen van een afwasser vergelijk met dat van een staatssecretaris en ik ga het gemiddelde na... En nu praat ik nog niet eens over gemiddelde kleding. Iedereen in een UNIFORM, stel je voor..."

De heer Krielof glimlachte en schudde hem warm de hand.

"Mooi", prees hij. "We protesteren! Och ja, door samenwerking komen de naties tot elkander."

Heer Bommel en de Unistand

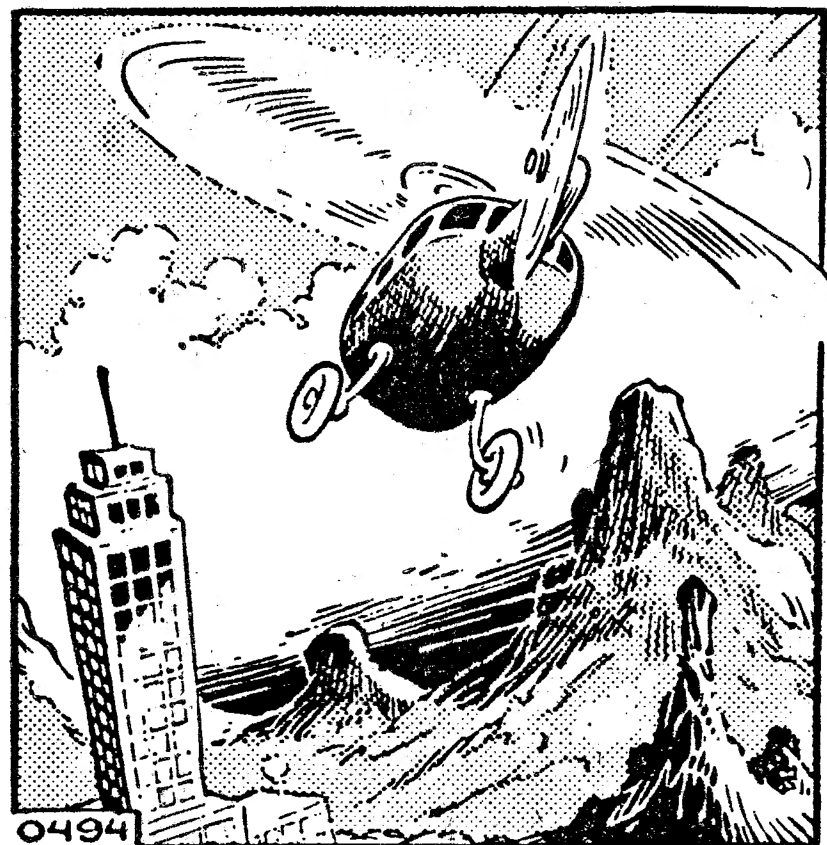

0493 Enige maanden later werd de UNI-raad opgeschrikt door een geschrift, dat de secretaris ontvangen had.
"Er is verschil van mening over de UNISTAND gerezen", sprak hij. "Enige regeringen hebben tegen de instelling van dat lichaam geprotesteerd".
"De UNISTAND?", vroeg de afgevaardigde Raf. "Wat is dat?"
De secretaris friste in enkele woorden zijn herinnering op en de heer Raf schudde ongelovig het hoofd.
"Wat een onzinnig plan", zei hij. "Ook ik ben er tegen. Maar omdat het al aangenomen is, stel ik voor om het voorlopig op een laag pitje te zetten".
"Op een laag pitje", herhaalde de secretaris instemmend. "Dan kunnen we de behandeling het beste opdragen aan doctorandus Duttukker".
Dit voorstel werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen en even later was de afgevaardigde Raf reeds op weg om de opdracht over te brengen.
"Het is een hele reis", waarschuwde de secretaris, die hem persoonlijk naar de lift bracht. "De heer Duttukker werkt in het sousterrain".
"Wat is het voor iemand?", vroeg de ander. "Is hij betrouwbaar en voorzichtig? Toch niet van dat overijlde?"

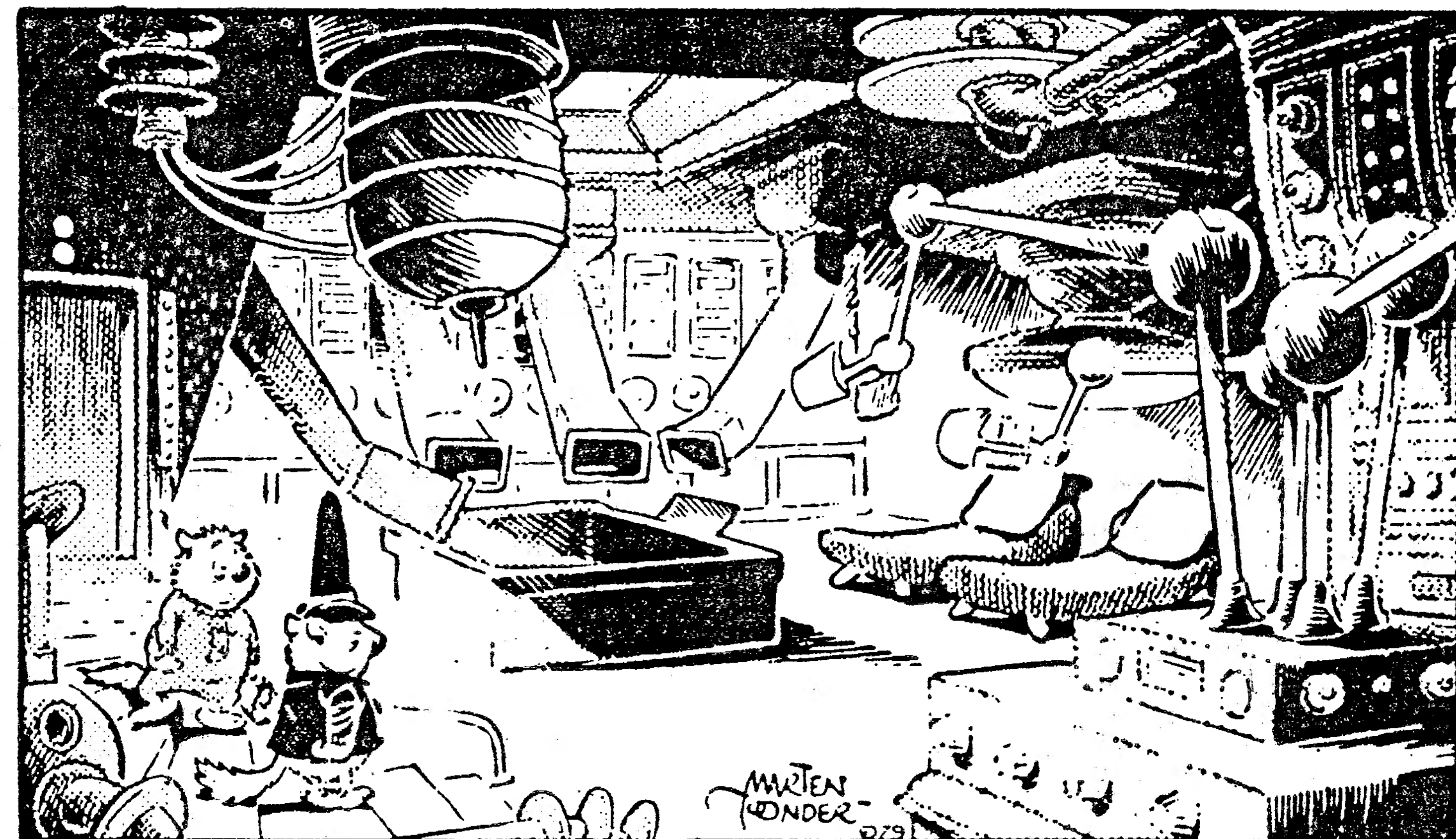
"Hij werkt aan een standaardwerk", zei de secretaris geruststellend. "s Werelds mogelijke Vrede' heet het".
De heer Raf knikte en begaf zich gerustgesteld naar het werkvertrek van de doctorandus.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

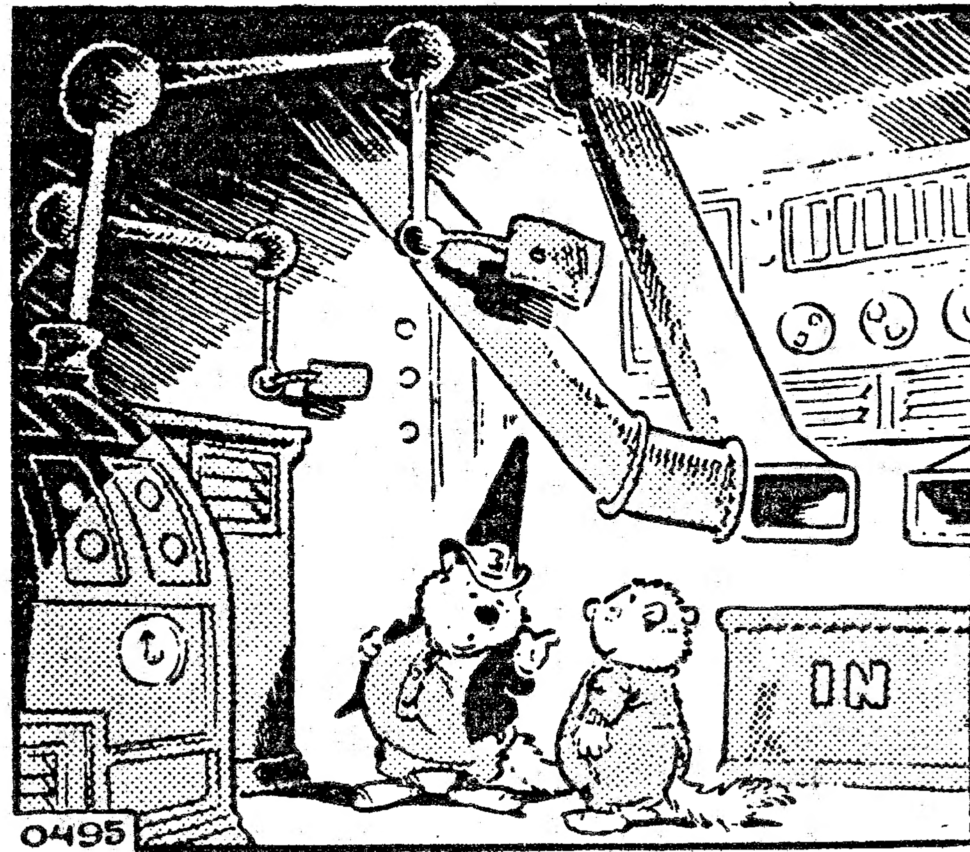

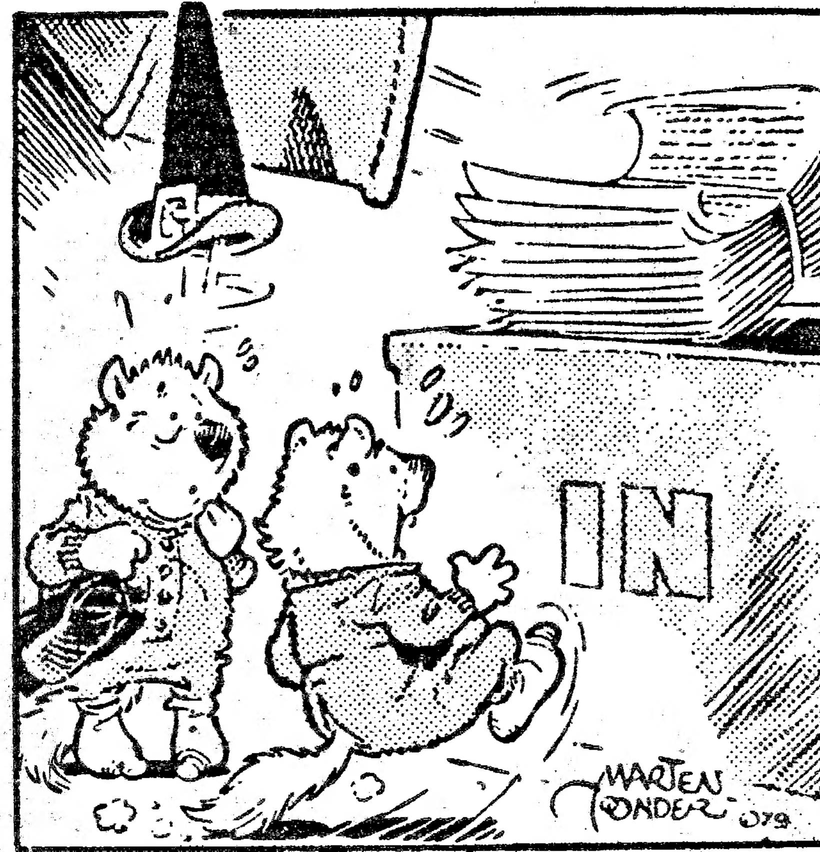

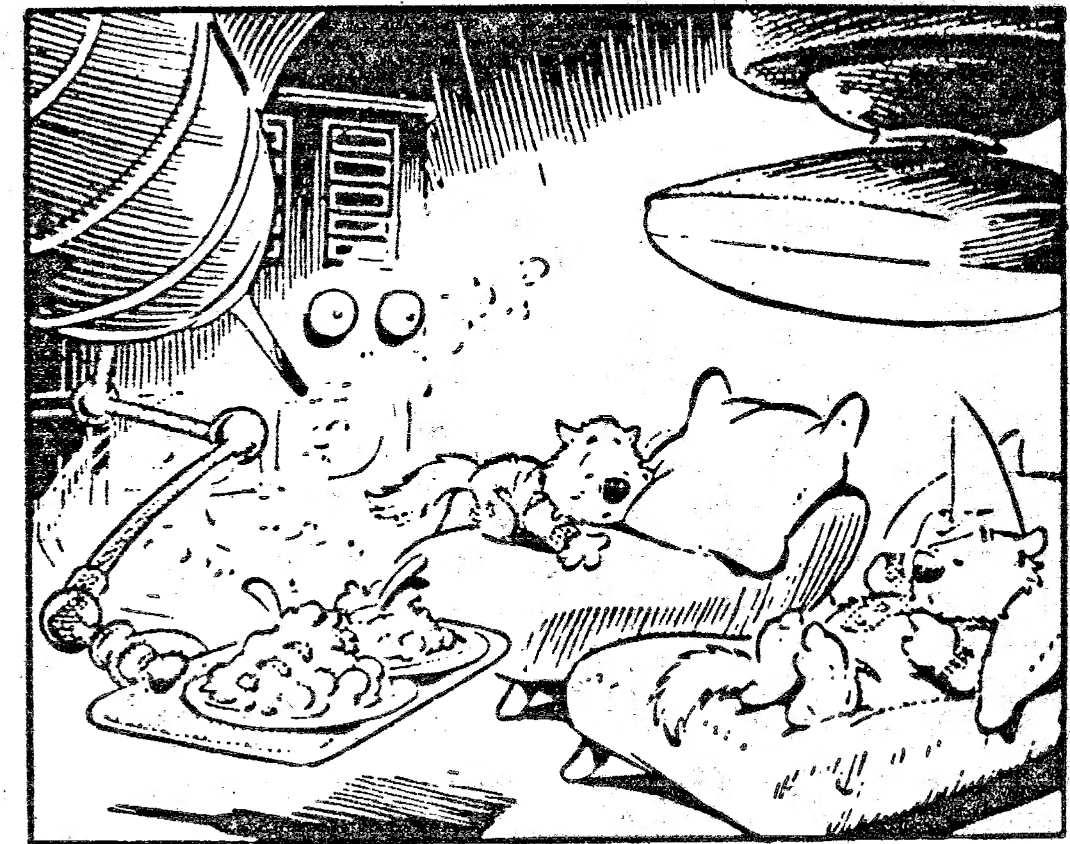
0494 Nadat doctorandus Duttukker was aangesteld als Hoofd-Somnolent van het UNISTAND-project, pakte hij zijn taak met grote voortvarendheid aan. Reeds in de loop van het volgende jaar vertrok hij met de kandidaat Soesdoezel per helikopter naar de bergen waar het UNISTAND-gebouw was opgetrokken. Daar floot een kille wind om de rotsen en de beide geleerden huiverden toen ze zich vermoeid naar de ingang begaven.
"Dat was eh.. een vermoeiende reis", stelde de heer Duttukker vast. "Maar gelukkig is het niet ver. De stoep heeft eh... heeft drie treden".
"Drie treden", bevestigde de kandidaat, zich omhoog hijsend. "Maar het gebouw is zo hóóg. Dat zal heel wat geklim geven".
Zijn chef stelde hem echter gerust. "We werken in de kelder", zei hij troostend. "De hoogte is voor de eh.. de toekomst. Dit project moet groeien. Voorlopig blijven we beneden".
Zo pratende waren ze binnen geraakt en, nadat ze zich per lift onder de grond hadden laten zakken, betraden ze een ruim vertrek waarin vele apparaten stonden te gonzen.
"Uit die buizen komen de papieren", legde de doctorandus uit. "De voorstellen en de eh... de rapporten en de verslagen. Dat is ons werk. En kijk: daar staan de rustbanken. Daarop zal ik kunnen nadenken over mijn boek, over de eh... de Vredesmogelijkheden. Een zware taak, Soesdoezel, een zware taak. Maar wel eh... boeiend".
"Ja", gaf de ander toe. "Maar hoe moet het met al die papieren? Als er veel komen, hoe staat het dan met onze rust? En hoe is het met de verwarming? En met de luchtconditionering?"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

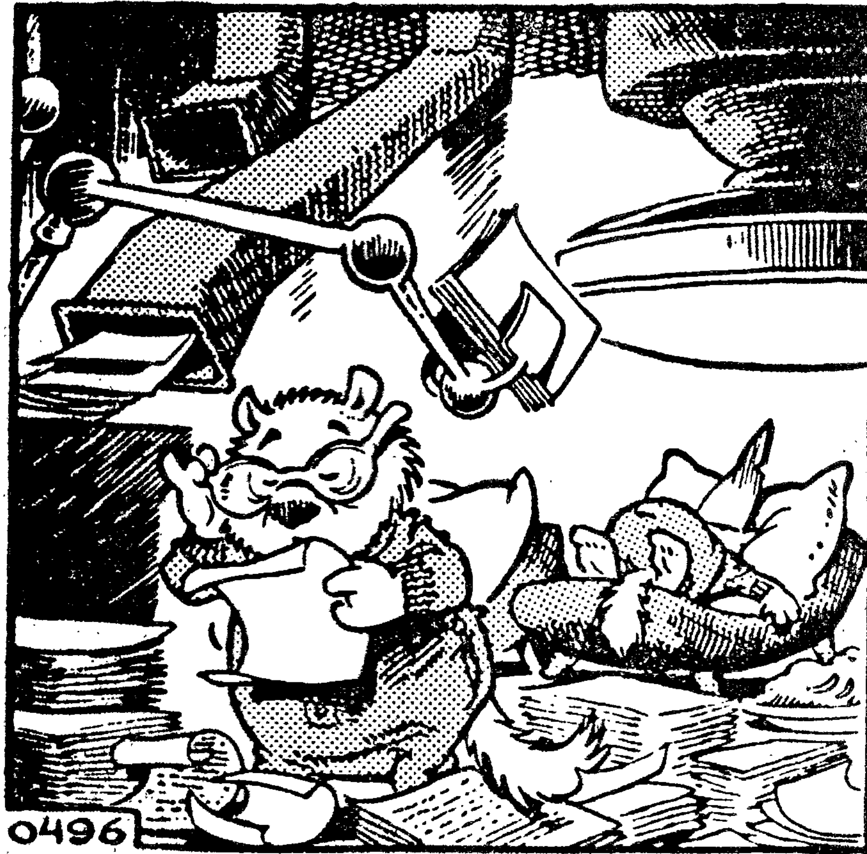
0495 „Maak je geen zorgen", maande de heer Duttukker. „Alles is automatisch. Het opbergen van de eh . . de papieren, de verwarming, de luchtconditionering. Alles. Computers. Hier is olie voor jaren. Urgentie, weet je? Alles gaat vanzelf. Dat spreekt. Anders zouden we geen rust hebben".

Uitgeput door het vele praten ontdeed hij zich van zijn overjas, zodat hij in zijn werkhansop stond. Maar voordat hij zich van zijn hoofddeksel had kunnen ontdoen, stortte er reeds een bundel papieren in het daartoe bestemde opvangapparaat. Hij schrok op en de kandidaat slaakte een kreet.
„Alles automatisch", piepte de laatste. „Jawel. Maar het maakt zo'n lawaai. En ik slaap zo licht"

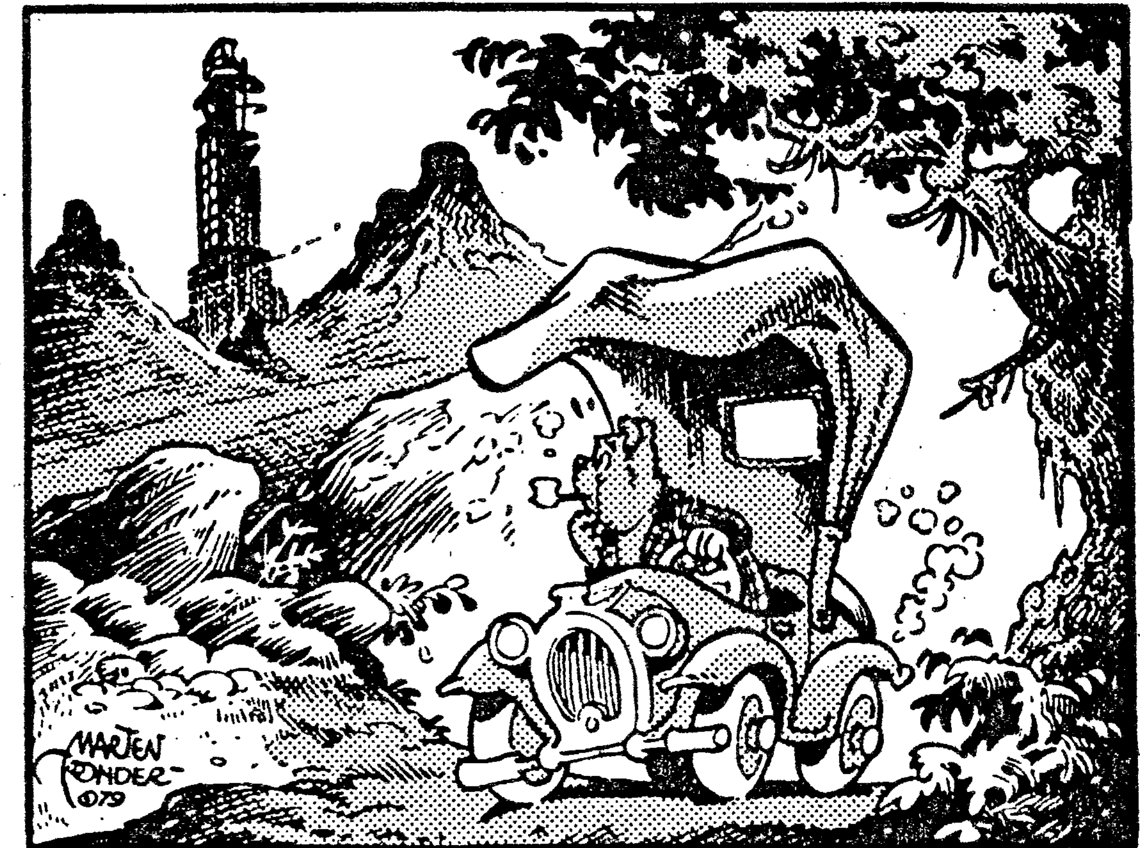
Zijn chef begaf zich naar een rustbank en maakte het zich gemakkelijk, terwijl hij een geruststellend gepruttel deed horen.
„Het zal wel wennen", mompelde hij. „Als geleerde moet men alles over hebben voor de wetenschap. En die heeft hier zijn hoogtepunt bereikt, mijn waarde eh . . Soesdoezel. Kijk, daar komt ons eten. De detector heeft onze komst al doorgegeven aan eh . . de fomenteer-garneerder".
Dat troostte de ander en, terwijl de Hoofd-Somnolent zijn slaapmuts opzette, beklom ook hij een ligplaats.
„Eten", prevelde hij. „En dan een beetje rusten. Gaat u maar aan uw standaardwerk over de mogelijke vrede werken. Ik zal wel een oogje in het zeil houden".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0496 De heer Soesdoezel hield woord. Terwijl zijn meerdere snurkend de mogelijke vrede compileerde, begaf hij zich op een keer naar de automatische papieropvanger. Want hij was een lichte slaper, en het geluid van neerstortende documenten had hem uit zijn rust gewekt toen het apparaat een kleine storing vertoonde en de paperassen zich over de grond begonnen te verspreiden.

„Als geleerde moet men alles over hebben voor de wetenschap", mompelde hij, zijn bril opzettend. „Vooral bij zo'n belangrijk project. Eens kijken".

Hij deed een greep in de papiermassa en nam de inhoud met een geschoold oog door. „Bevinding van de onderzoekcommissie-Keut", las hij. Tussentijdse rapporten. Adviezen. Suggestie-Fomfaai. Hm, zal het keurig laten liggen, dan beschadigt het niet. Het wordt tijd eraan te wennen, want men moet aan zijn rust denken".

Dat deed hij en er gingen enige jaren voorbij, waarin de buizen in het UNISTAND-centrum tekenen van metaalmoeheid begonnen te vertonen, de lichtbronnen matter werden en er zich een kolonie spinnen vestigde.

De geleerden bleven echter op hun post en de onderzoekcommissies gingen voort met hun nuttig werk, maar het gewone publiek merkte daar niet zoveel van. Alleen stond er soms een langstrekkende reiziger stil om met een bevreemde blik op de eenzame wolkenkrabber te werpen.

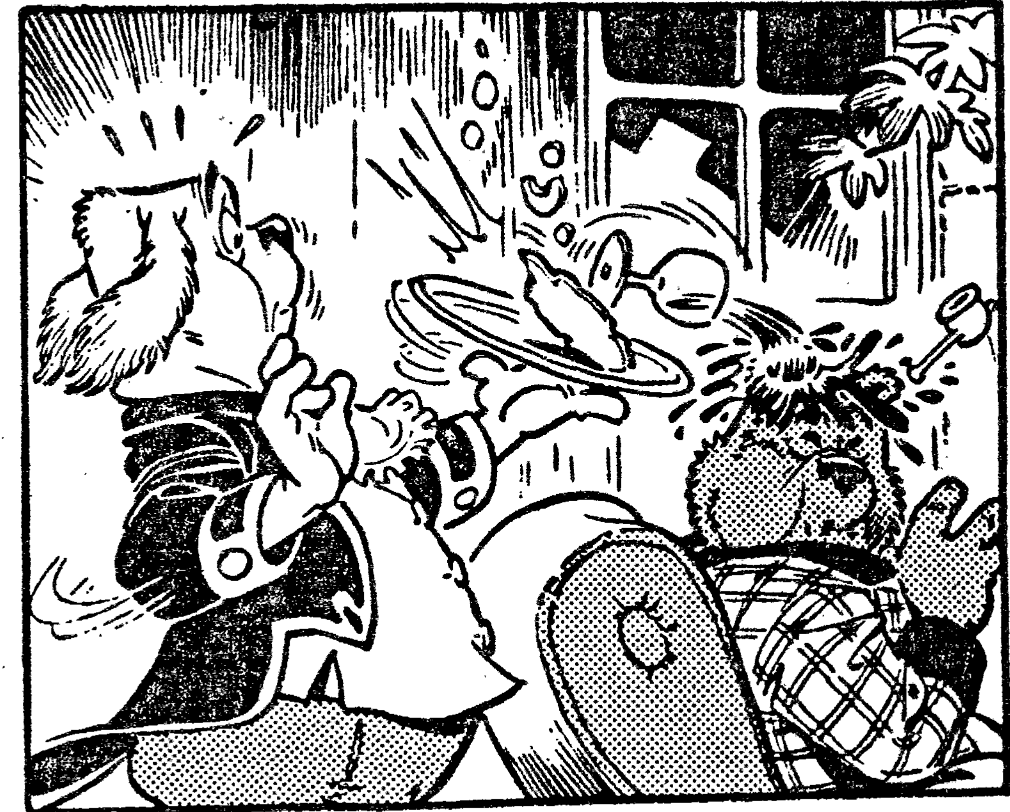
„Men bouwt tegenwoordig maar raak", sprak heer Bommel tot zichzelf, toen hij er op een zomermiddag langs reed. „Wie gaat nu in de Zwarte Bergen in een flat wonen? Niemand natuurlijk. Geen wonder, dat het er zo vervallen uitziet".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0497 "Die nieuwbouw is toch maar niets", zei heer Ollie, toen hij thuis kwam. "Ik zag vanmiddag een modern flatgebouw in de bergen staan dat helemaal afgebrokkeld was."

"Betreurenswaardig", zei de bediende Joost, die bezig was met wat lijm een stukje kalk op de muur te plakken. "Maar oude gebouwen moeten ook onderhouden worden, met uw goedvinden. Deze muur bijvoorbeeld..."

"Juist", onderbrak heer Bommel koeltjes. "Ik zou nu wel een glaasje port willen hebben, Joost".

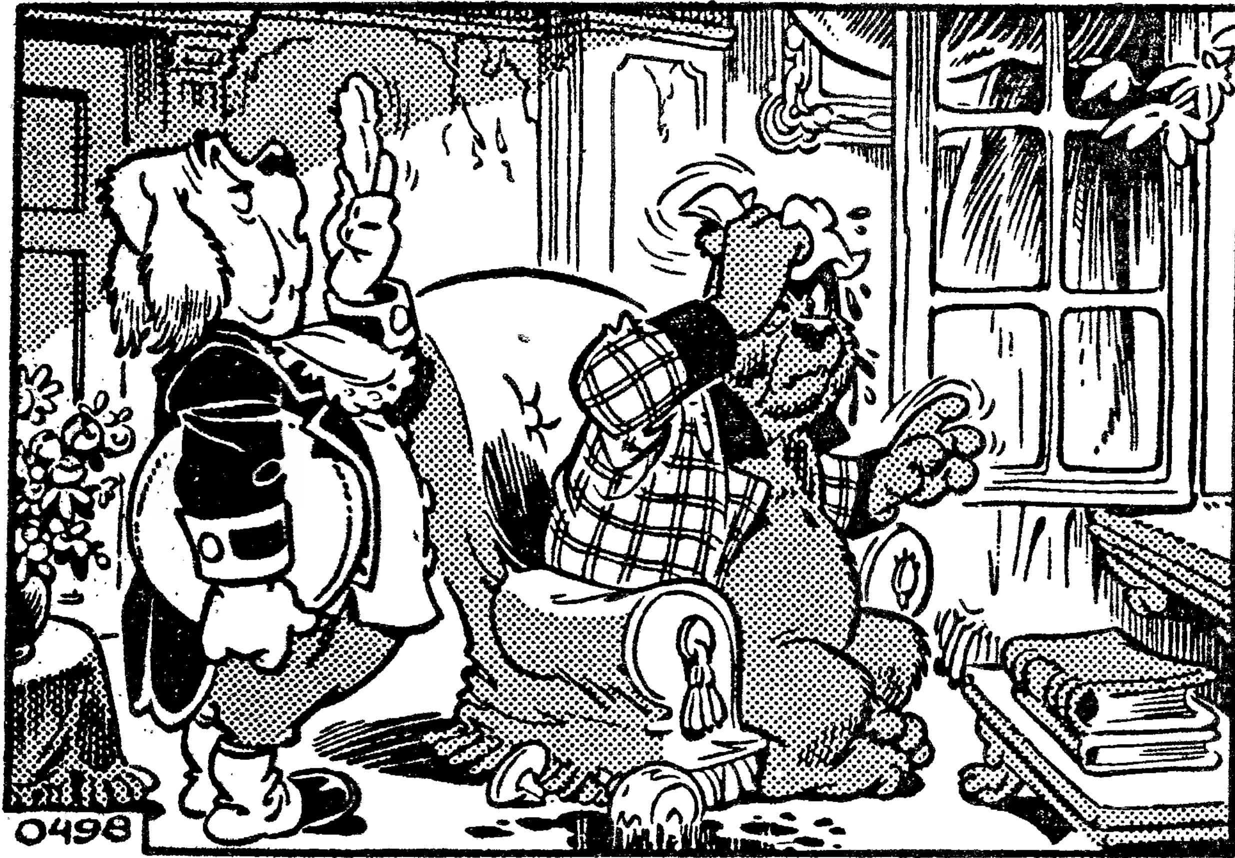
De trouwe knecht liet zich echter niet zo gemakkelijk afleiden en toen hij even later de kamer betrad waarin zijn werkgever zich had teruggetrokken, hernam hij: „De gangmuur dwarrelt naar beneden, als ik zo vrij mag zijn. En er loopt een barst door de zoldering van de deur naar..."

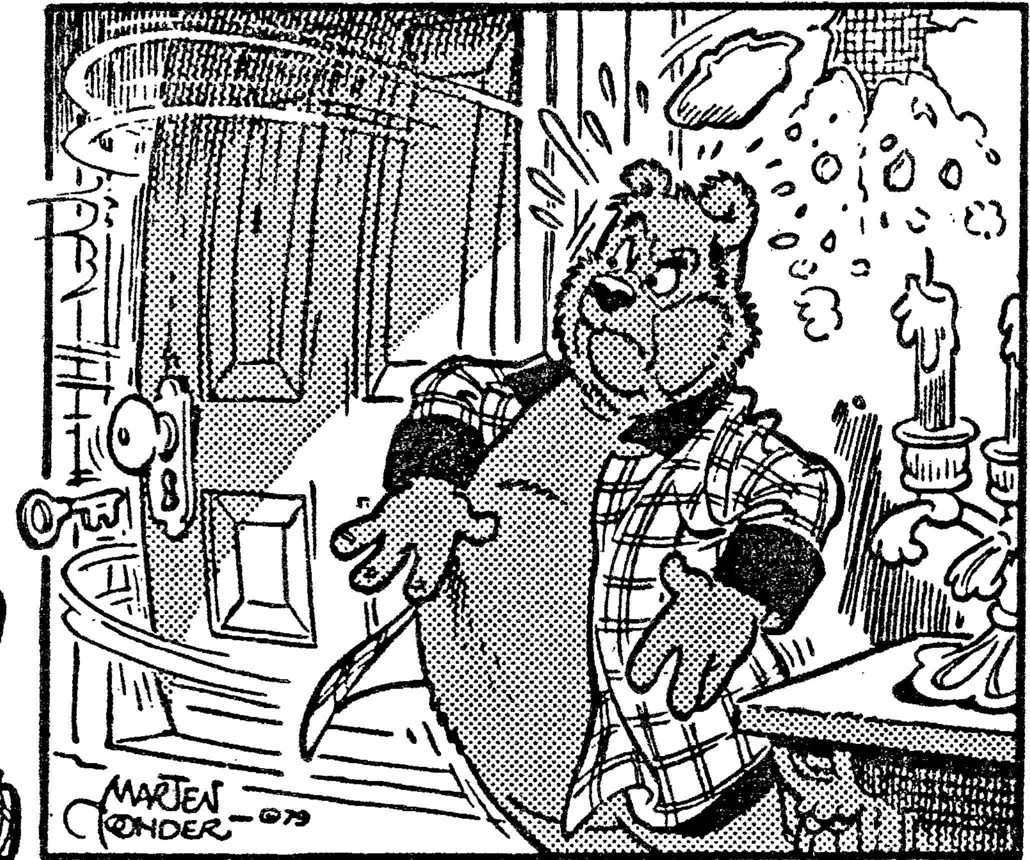
"Onzin", zei heer Ollie betrekkend. "Door een slot als Bommelstein lopen alleen maar barsten, als men er ruw tegenaan stoot door slordig schoonmaken, als je begrijpt wat ik bedoel. Het is een huis van natuursteen en onverwoestbaar eikehout, zodat het mij tegen de borst stuit als er verdachtmakingen rondgestrooid worden. Geef me liever mijn port, waar ik behoefte aan aan heb na een lange wandelrit".

"Zeer wel, heer Olivier", prevelde Joost. Hij naderde de stoel waarin heer Bommel bij het open open venster had plaats genomen, maar op dat moment kletterde er een brok kalk op zijn dienblad, zodat de gevraagde drank lelijk verspild werd.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0498 Heer Bommel greep zijn zakdoek en bette zijn gelaat, waar de port vanaf droop. Hij was geheel sprakeloos en daar maakte Joost gebruik van. "Dit viel uit het plafond, met uw permissie", sprak hij, het stuk kalk oprapend. "Er loopt een barst van de deur naar het raam, had ik willen zeggen. Oude gebouwen zoals dit moeten geregeld worden nagekeken, anders kunnen ze niet worden schoongehouden. En bovendien lopen ze het gevaar in elkaar te storten, als ik zo vrijmoedig mag wezen".

"Het is mooi!", riep heer Ollie, toornig zijn wang afvegend. "Bommelstein is niet oud. Het is antiek, bedoel ik. IJzersterk, zodat er geen barsten in kunnen zitten. Je houdt het plafond niet schoon, zodat er stof naar beneden dwarrelt in mijn belegen port. Het is een schande"

Dit was te veel voor de ijverige bediende. Hij keerde zich om en liep statig naar de deur.

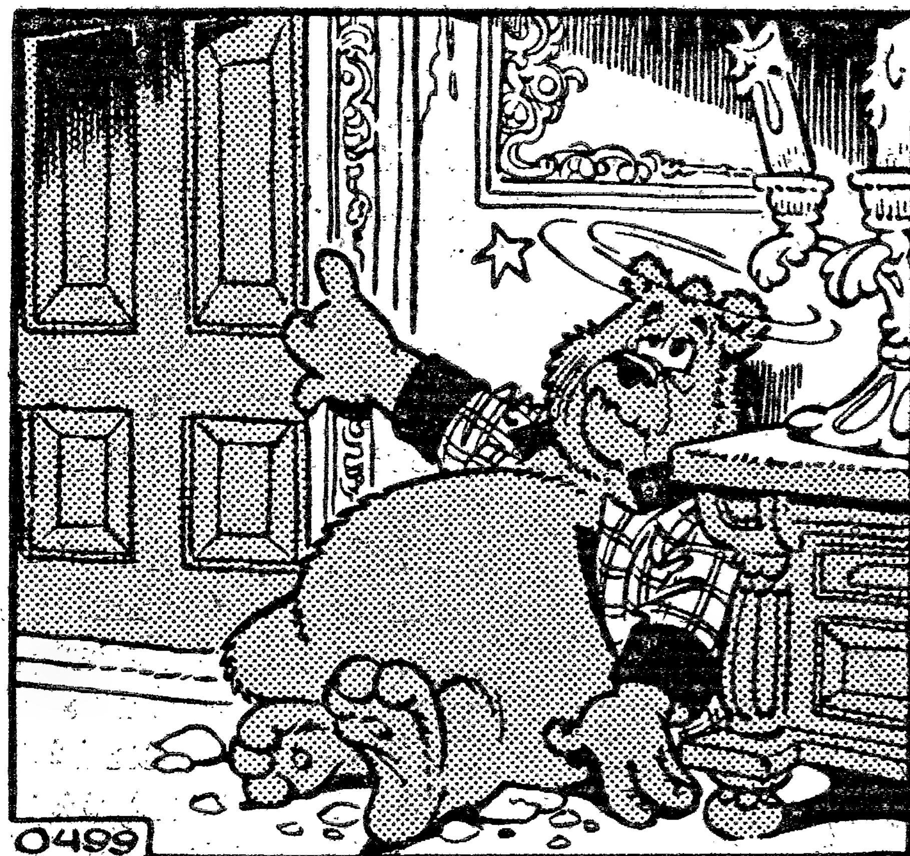
"Wacht even", riep heer Bommel uit. "Ik ben nog niet uitgepraat".

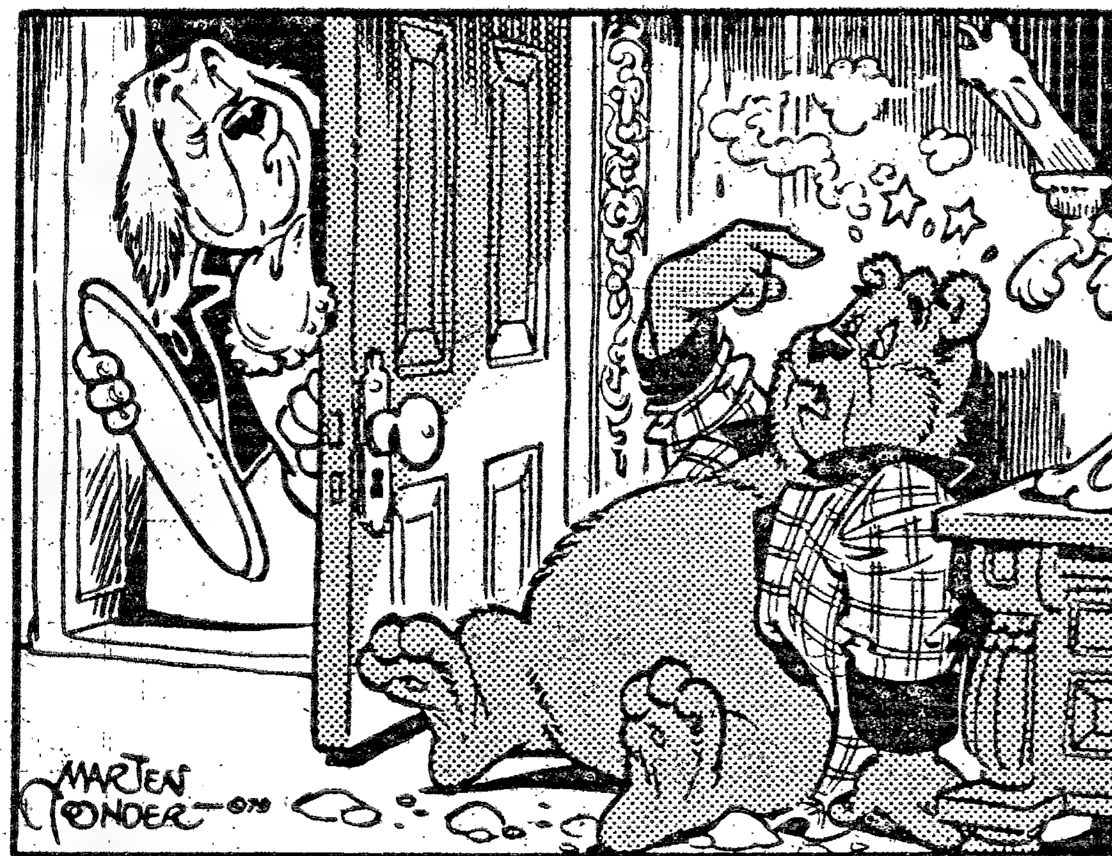
Doch Joost had reeds het vertrek verlaten, en voordat zijn meester hem had kunnen tegenhouden, sloot hij de deur zo krachtig achter zich dat de sleutel eruit viel. De dreun was trouwens ook te veel voor de barst die hij beschreven had, want op die plek maakte zich opnieuw een stuk kalk uit de zoldering los.

"De brutaliteit van het personeel tegenwoordig", mompelde heer Ollie rood. "Het is héél slecht voor mijn bloeddruk, zodat mijn hoofd klopt. Maar daar denkt hij niet aan"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0499 Zoals te verwachten was, trok het stuk kalk heer Bommel vol op de schedel, zodat het hem vreemd te moede werd en hij met een dreun op de grond terecht kwam. Een ogenblik bleef hij daar verwaarloosd liggen, maar toen werd de deur geopend en stak Joost het hoofd weer naar binnen.

"Hebt u geklopt, heer Olivier?", vroeg hij koeltjes.

De aangeslagen heer draaide het hoofd om en keek hem met opgerichte blik aan.

"In..integen..integendeel", stamelde hij. "Ik bèn geklopt. Tis mijn bloeddruk, bedoel ik. Doordat jij zo ongemanierd met de deur gooide".

"Met uw welnemen liet ik mij even gaan", gaf de knecht toe. "Maar het is geen bloeddruk, het is de scheur van het raam naar de deur, als ik u daar attent op mag maken".

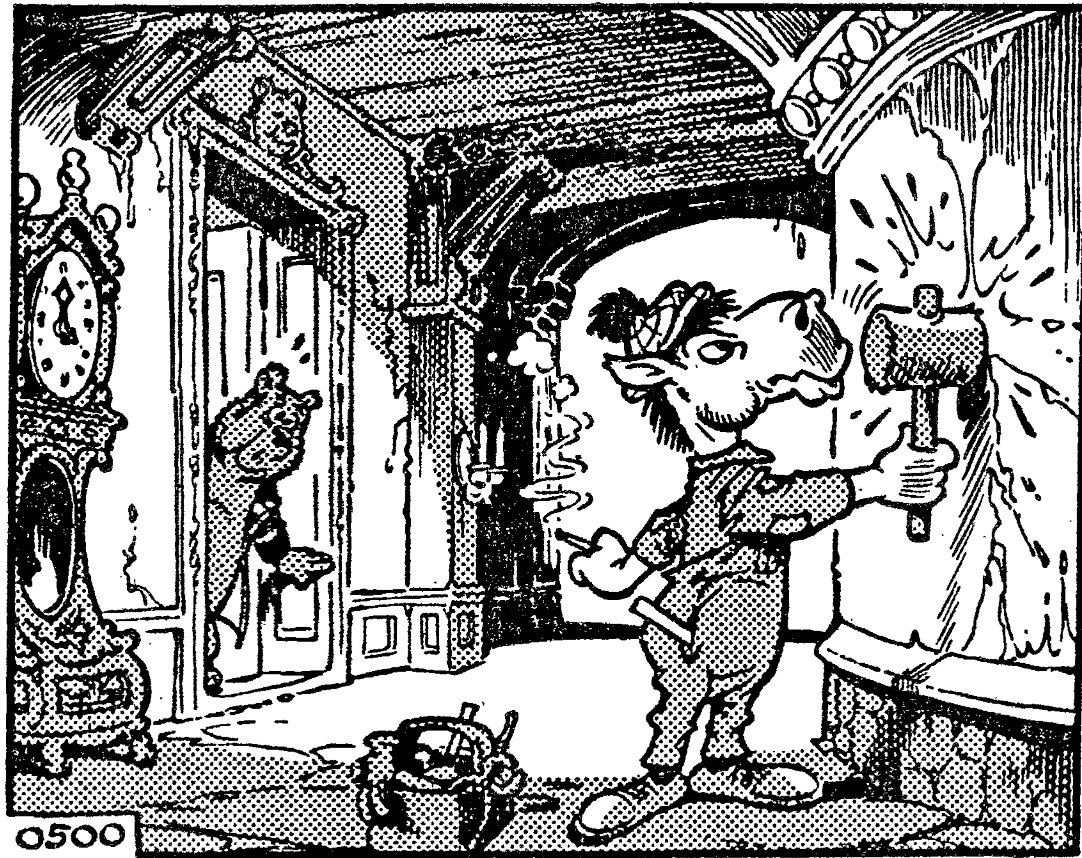
Heer Bommel kwam moeilijk overeind en betastte zijn opkomende buil.

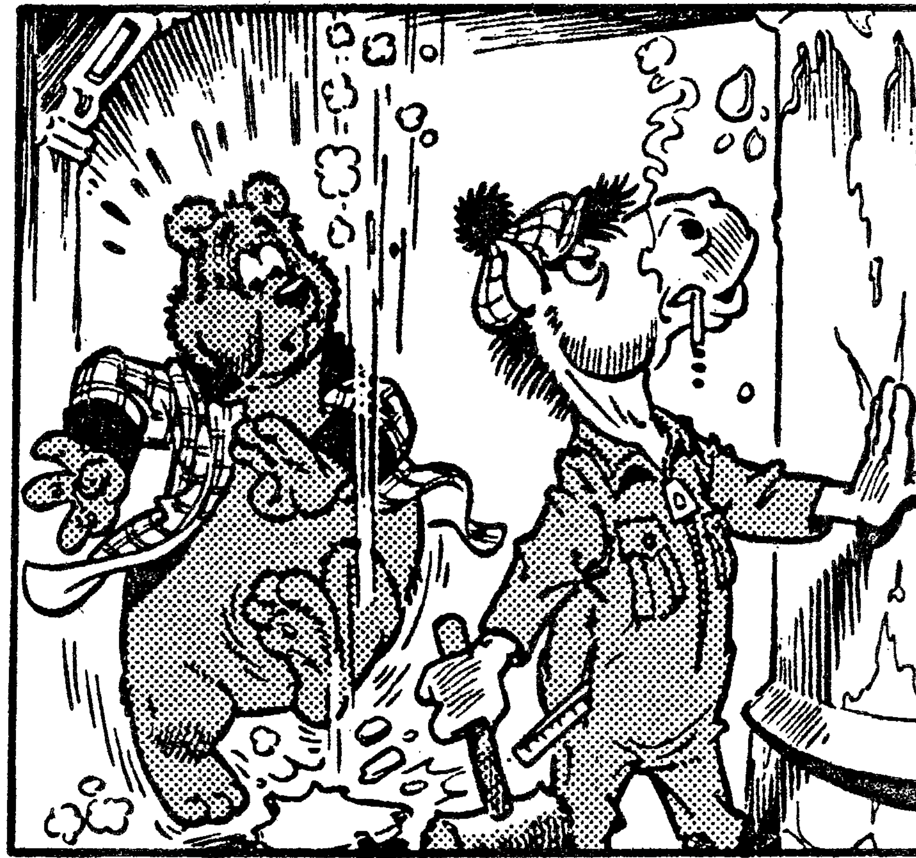
"Geen wonder, dat er een scheur loopt, als jij zo met de deur smijt", sprak hij met ingehouden toorn. "Dit is een teer, antiek gebouw, dat voorzichtig behandeld moet worden. Hoe vaak moet ik dat nog herhalen? Waarom heb je er niet een geschoold iemand bij gehaald om het eens na te laten kijken?"

"Ik was reeds zo astrant dat op te merken", begon Joost, maar heer Ollie liet hem niet uitspreken. "Ontbied een bouwkundige", sprak hij. "Een geschoolde. Dit is een slot van stand en dat moet het blijven".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0500 Joost hield zich aan zijn opdracht en reeds de volgende middag om vier uur werd heer Bommel opgeschrikt door een dreun op de gang. Ontdaan legde hij zijn kruiswoordpuzzel terzijde en toen hij de deur van zijn studeervertrek opende, viel zijn blik op een onbekende, die aandachtig naar een barst in het metselwerk keek.

"Wat betekent dat?", riep hij, zich naderhaastend. "Wie geeft u het recht mijn mooie pilaar te beschadigen?"

Op dat moment stortte er een stuk losgeraakte kalk uit het plafond, zodat hij haastig terugsprong, want hij was door ervaring wijs geworden.

"B-bent u de bouwkundige?", vroeg hij onzeker.

"Aannemer Leemzeulder", mompelde de ander. "Het is niet zo best, heer. De cement in je schraagzuilen is verzand en de gestapelde keien in de muren zijn gaan zweven. De zaak verzakt waar je bij staat. Wat je nodig hebt is een goeie restauratie. Van je fundament tot de nok, zou ik zo zeggen".

"M-maar dat kan niet", zei heer Ollie verslagen. "Dit is een goed onderhouden voorvaderlijk kasteel, dat opgeknapt is toen ik het kocht. Echt antiek, bedoel ik, en ik heb kosten noch moeite gespaard om het te verfraaien".

"Net wat ik dacht", hernam de vakman. "Hoog tijd om hier es aan te pakken, dacht ik. Ik zal maar een begrotinkje maken, waar je niet van moet schrikken. Ik waarschuw maar vast. Maar ik gebruik eerste klas materiaal. Gemastiekte bevloering, plastikol draagberen, vliegende gevels en tweesteens steunmuurtjes. We moeten trouwens ook wat aan je pinakels doen, maar dat spreekt".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

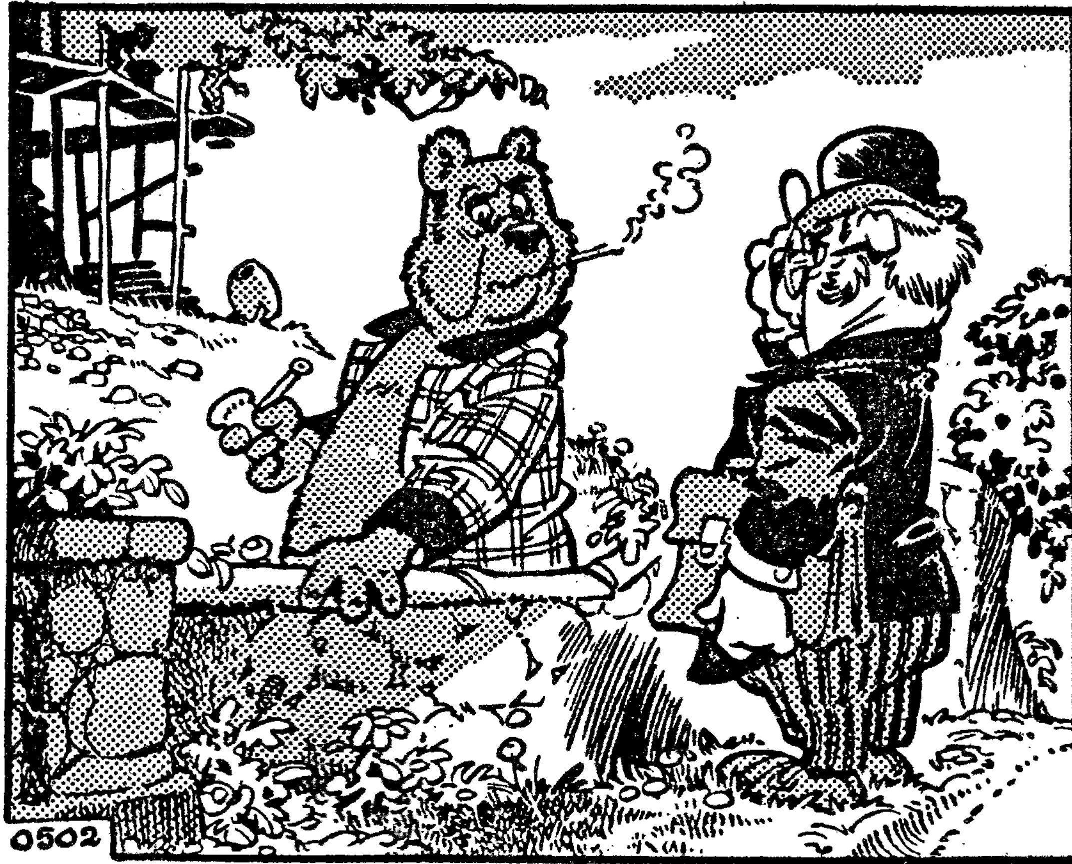
0501 Zo nam de restauratie van slot Bommelstein een aanvang. Er werden stellages opgericht, het eens zo fraaie gazon werd overdekt met stenen en andere nuttige materialen en de stille zomerlucht daverde van de werkgeluiden, zodat heer Bommel rust noch duur had.
Bekommerd stond hij op een morgen naar de bezigheden te kijken, toen hij werd opgeschrikt door de markies de Cantecler, die achter hem genaderd was.

"Gaat ge uw ruine bewoonbaar maken, amice?", vroeg de edelman. "Eh bien, het is natuurlijk uw zaak, maar dit plat kabaal veroorzaakt wel een geluidsoverlast, die mij onaangenaam treft"

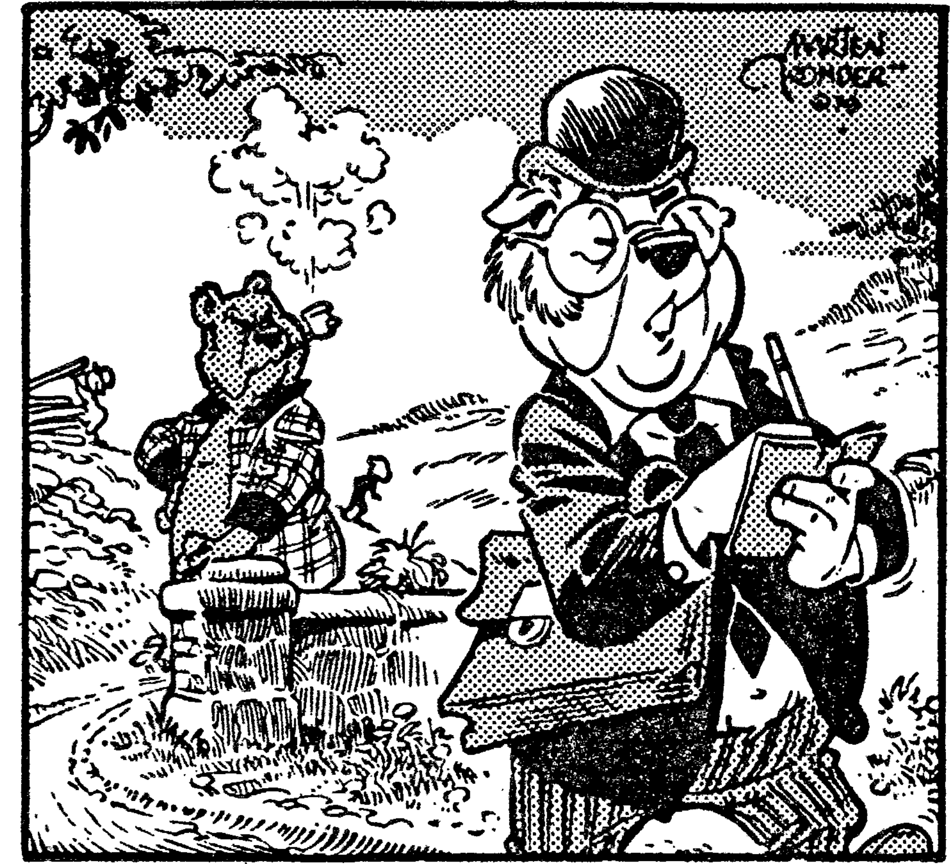
"Mij ook", zei heer Ollie. "Maar men moet iets over hebben voor een bouwwerk van stand. De gemeente heeft toch al zo weinig monumenten".
"Parbleu", riep de markies uit. "Het ware beter deze bouwval met de grond gelijk te maken en er iets goeds voor in de plaats te zetten. Maar ja, dat kost wat".
Hij liep glimlachend door en heer Bommel keek hem na met een opkomende driftbui.
"Geld speelt geen rol", riep hij toornig. "En zeker niet wanneer het een erfstuk der vaderen betreft, dat ik na mijn dood aan de stad zal nalaten als museum, zodat men zal kunnen zien hoe een heer van stand geleefd heeft!"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

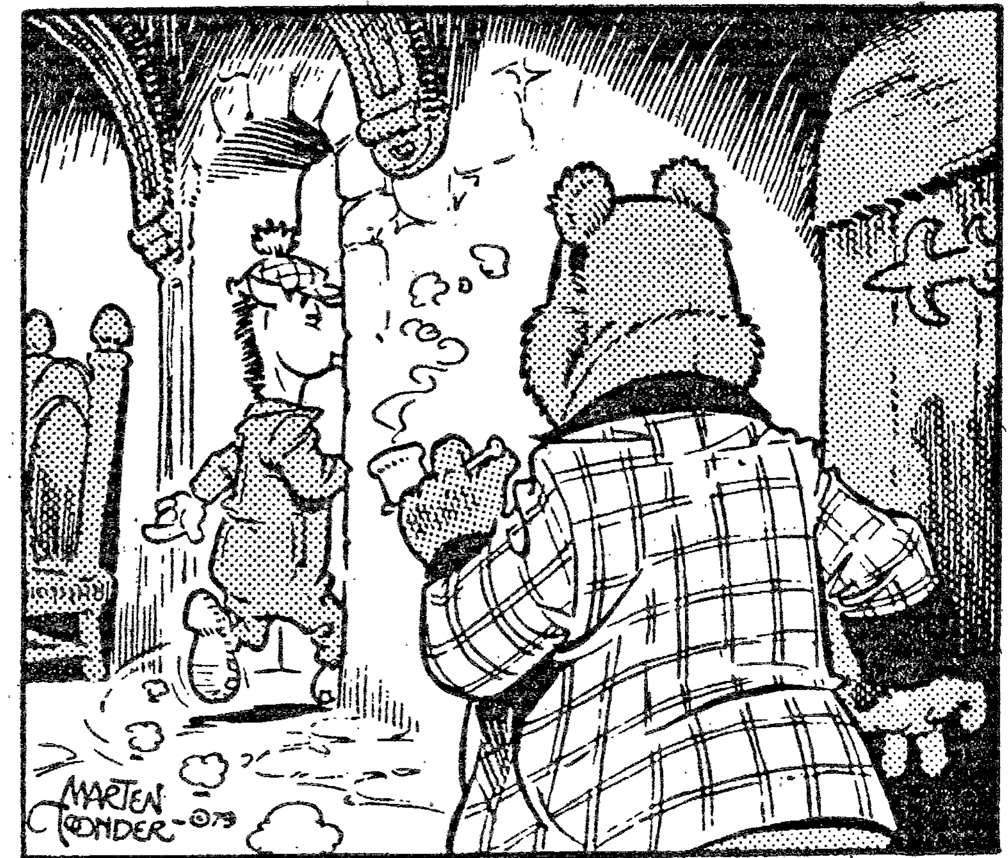
0502 Terwijl heer Ollie zo stond te roepen, was de ambtenaar Dorknoper, die toevallig langs kwam, oplettend stil blijven staan.

'Ik zie dat u aan het verbouwen bent", sprak hij. "En ik hoor daar, dat het een antiek gebouw betreft. Zijn de vergunningen en bescheiden voor een verbouwing in orde? Ik herinner mij niet ze gezien en gezegeld te hebben en er zijn geen leges voldaan. Mag ik het bouwplan even inkijken?"
"Nee!", riep heer Bommel uitzinnig. "Wat hier gebeurt gaat niemand wat aan, omdat het mijn zaak is, en dat is al erg genoeg. Mijn huis is mijn kasteel, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan, zodat er nu een draagbeer op mijn vliegende pinakels gezet wordt, terwijl de gal me overloopt door het lawaai."
"Het lawaai maakte u zelf door zo te schreeuwen", zei de heer Dorknoper zachtzinnig. "Ik wil alleen maar weten met welk recht u veranderingen aanbrengt in een pand dat waarschijnlijk op de monumentenlijst staat".
"Ik schreeuw niet!", tierde heer Ollie. "Ik heb alle recht, bedoel ik! Het recht van een heer!"
"Heerlijke rechten", mompelde de beambte. Hij keerde zich om en trok weglopend een notitieboekje uit zijn zak.
"Die zijn afgeschaft", sprak hij al schrijvend. "Volgens een wettelijke beschikking van het jaar.... dat moet ik even opzoeken. Hier zal dientengevolge rekening moeten worden gehouden met een bevel tot afbraak van het gewijzigde zonder vergunning. Behoudens de mogelijkheid, dat de personele lasten aanzienlijk zullen stijgen door deze verbouwing"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

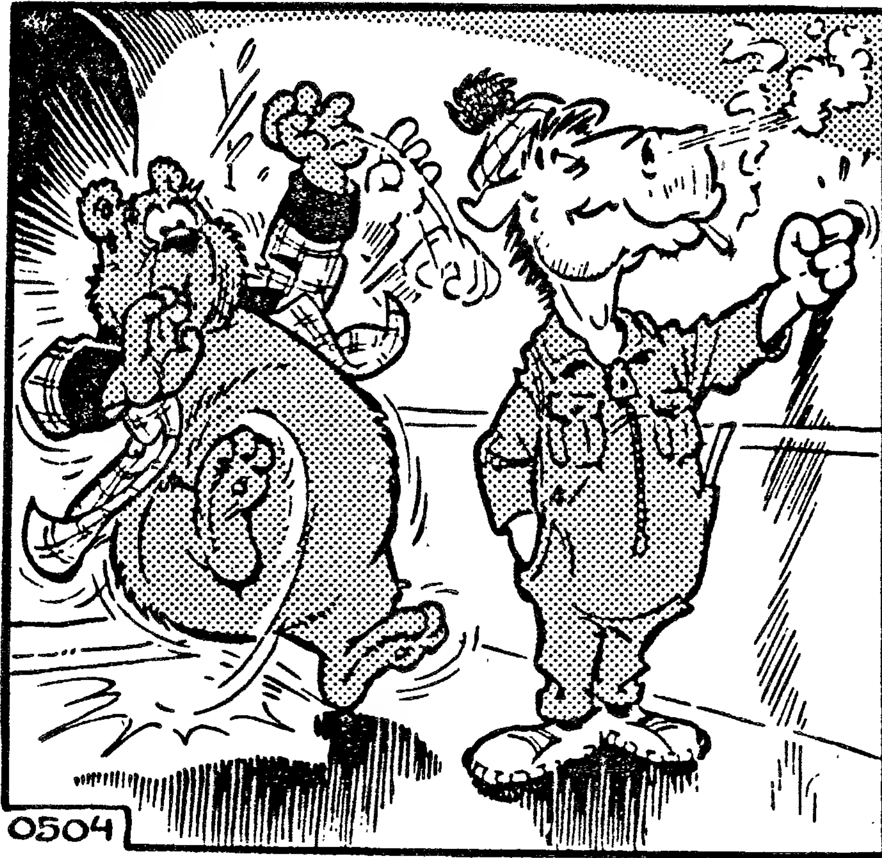

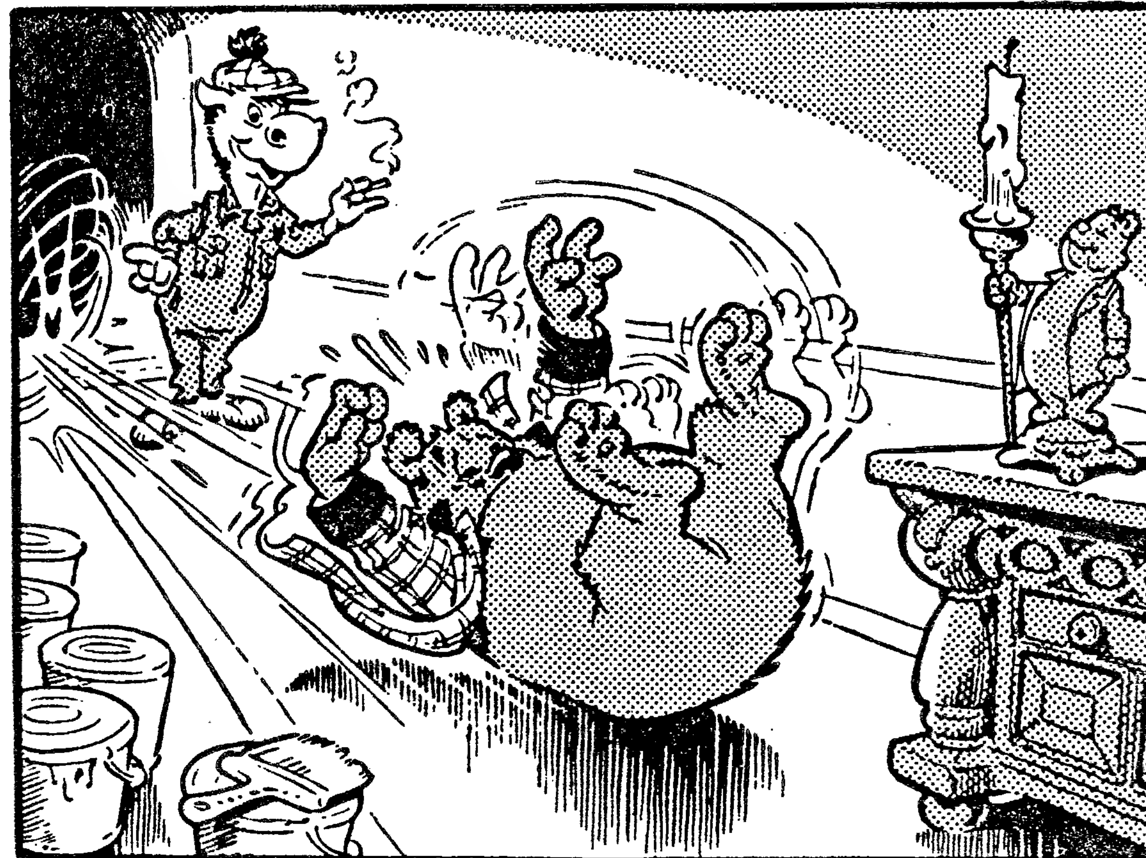
0503 Toen heer Ollie's drift eindelijk bekoeld was, begaf hij zich broedend naar de westertoren, die hij betrokken had zolang de verbouwing duurde. "Wat een wereld", sprak hij walgend tot zichzelf. "Hoe kan een heer van stand daarin leven, terwijl zijn rechten zijn afgeschaft, zodat hij afgebroken kan worden zonder vergunning? Maar ik neem het niet! Een Bommel vecht tot het onderste fundament boven komt. En ik wil nu wel eens weten hoe lang dat geklop en gehamer nog duurt. Ik begin genoeg van de verbouwing te krijgen. Waar is heer Leemzeulder?"
Op dat moment ging het deurtje open en tot zijn verbazing stond de gezochte op de drempel.

"Toevallig", zei de aannemer. "Ik zocht u net. We zijn klaar gekomen met het eerste gedeelte van de binnengang en u moet toch es even komen kijken hoe knap het ontlastingsgewelf getoogd is. Weggestoken uitsprongen, plastikcement in de timpanen, en onverslijtbaar glans-linool over de oude plavuizen. Allemaal eerste klas materiaal. Het zal u bevallen".
Zo pratende ging hij voor door een zijdeur en heer Bommel volgde hem met gemengde gevoelens.
"Wat hij bedoelt weet ik niet", mompelde hij. "Maar het is toch wonderlijk wat een heer allemaal bezit. En de hoofdzaak is, dat het mij zal bevallen, zeg nu zelf"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

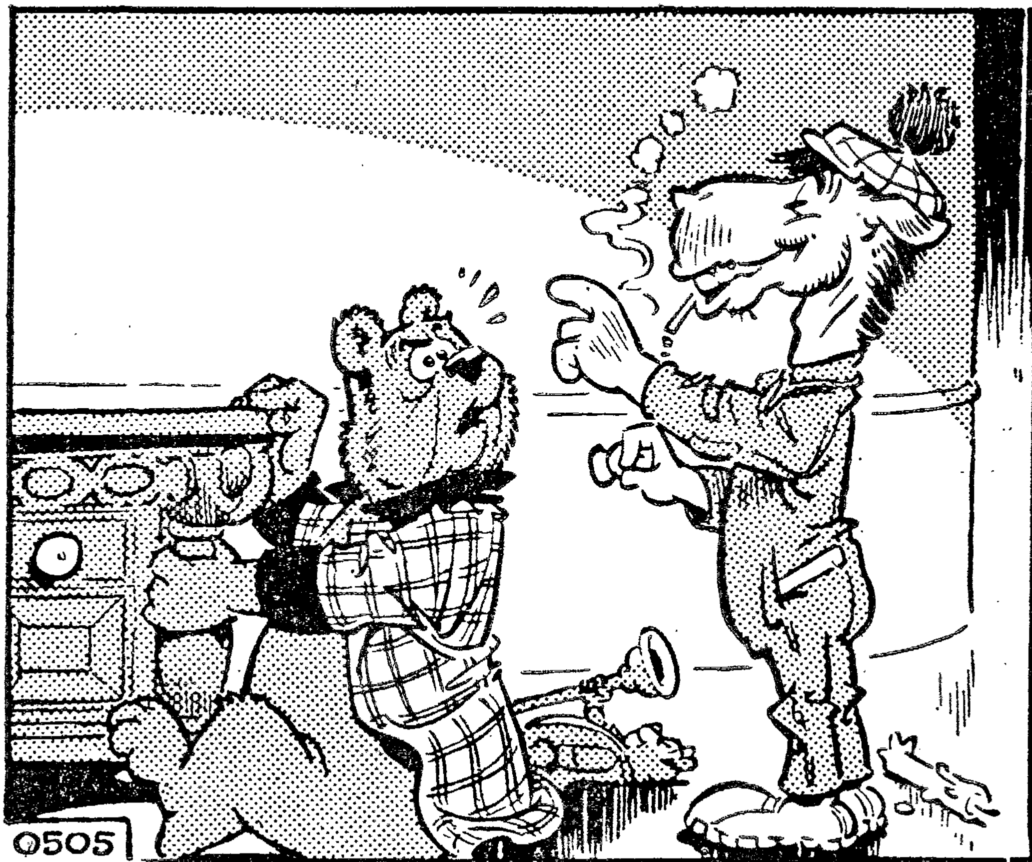

0504 Heer Ollie volgde de aannemer naar de gereedgekomen gang en overschreed de drempel.
"Kijk", sprak de vakman, op de muur kloppend. "Afgebikt, zwerfkeien door cement vervangen, een laagje betonyl aangebracht, geplamuurd en geschuurd. Voel maar, glad als een zijtje. En als u nou de vloer neemt.."
Verder kwam hij niet, want heer Bommel had de vloer betreden, maar omdat hij niet op het gedane vakwerk rekende, gleden zijn voeten onder hem uit. Hij maakte een lelijke tuimeling, en aangezien er op de spiegelgladde oppervlakte niets was dat hem tegenhield, schoof hij ongeremd de hele gang door, totdat hij met een klap tegen het kastje terecht kwam dat Leemzeuler daar voor de gezelligheid weer geplaatst had.
Versuft bleef hij zitten, maar de fraaie kandelaber die het meubel sierde, verloor door de schok het evenwicht en trof hem zwaar op de schedel. Dit was te veel voor de beproefde heer. Zijn anders zo heldere gedachten werden troebel en het gepraat van de bouwer drong slechts vaag tot hem door. Dat wist deze natuurlijk niet en hij ging dan ook opgewekt door met zijn betoog.

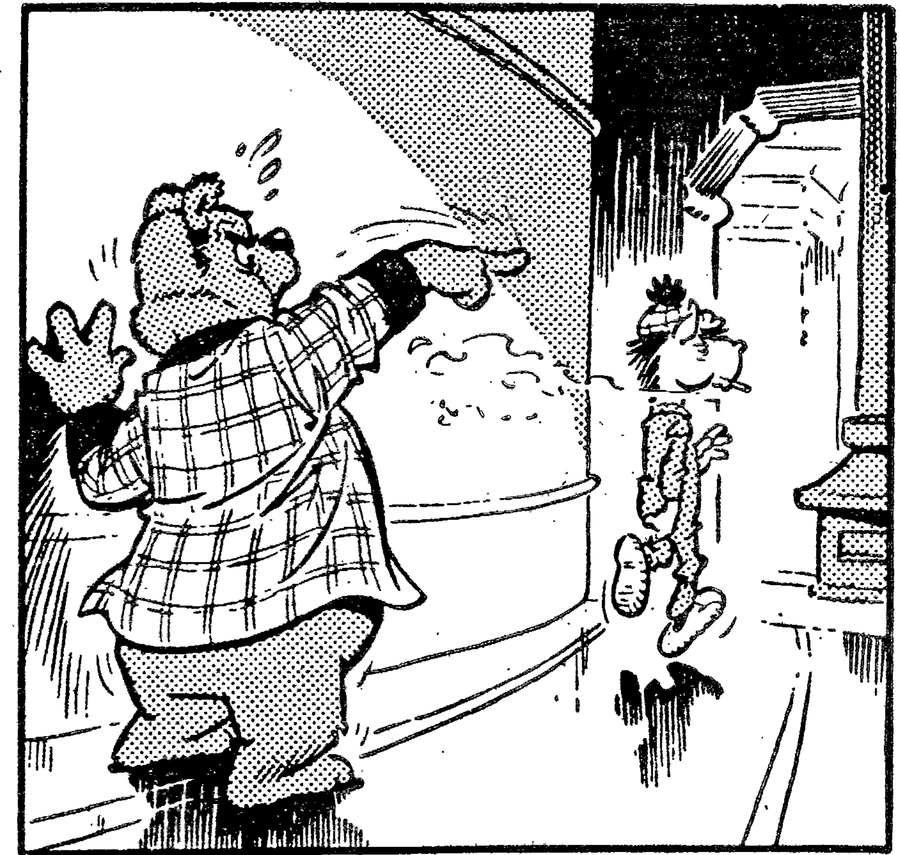
"Zoals ik zei: glanslinool", vervolgde hij. "Het is natuurlijk wel even uitkijken geblazen, want men kan licht uitglijden wanneer men geen Diklopzolen heeft. Die zijn in de mode, heer. Net iets voor uw soort, zal ik maar zeggen. Maar over honderd jaar ligt dit vloertje er nog net zo bij. Geen barstje en geen scheurtje en gemakkelijk in het onderhoud. Uw huisheer Joost was er best over te spreken. En wat zegt u ervan?"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

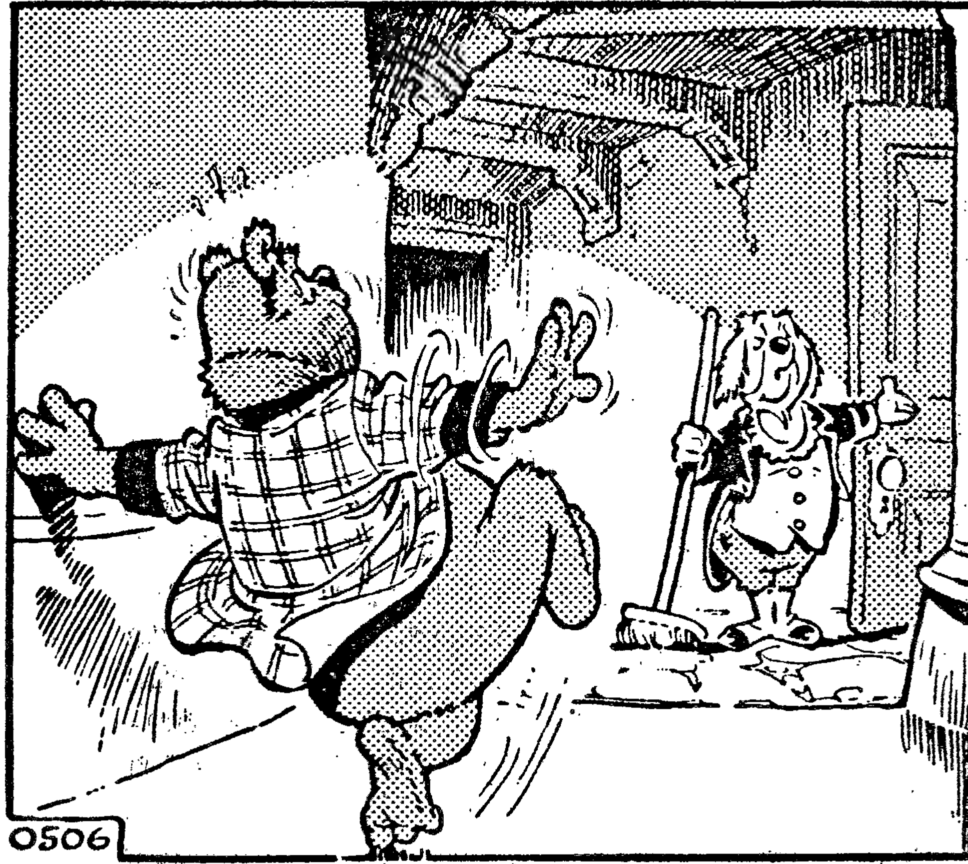

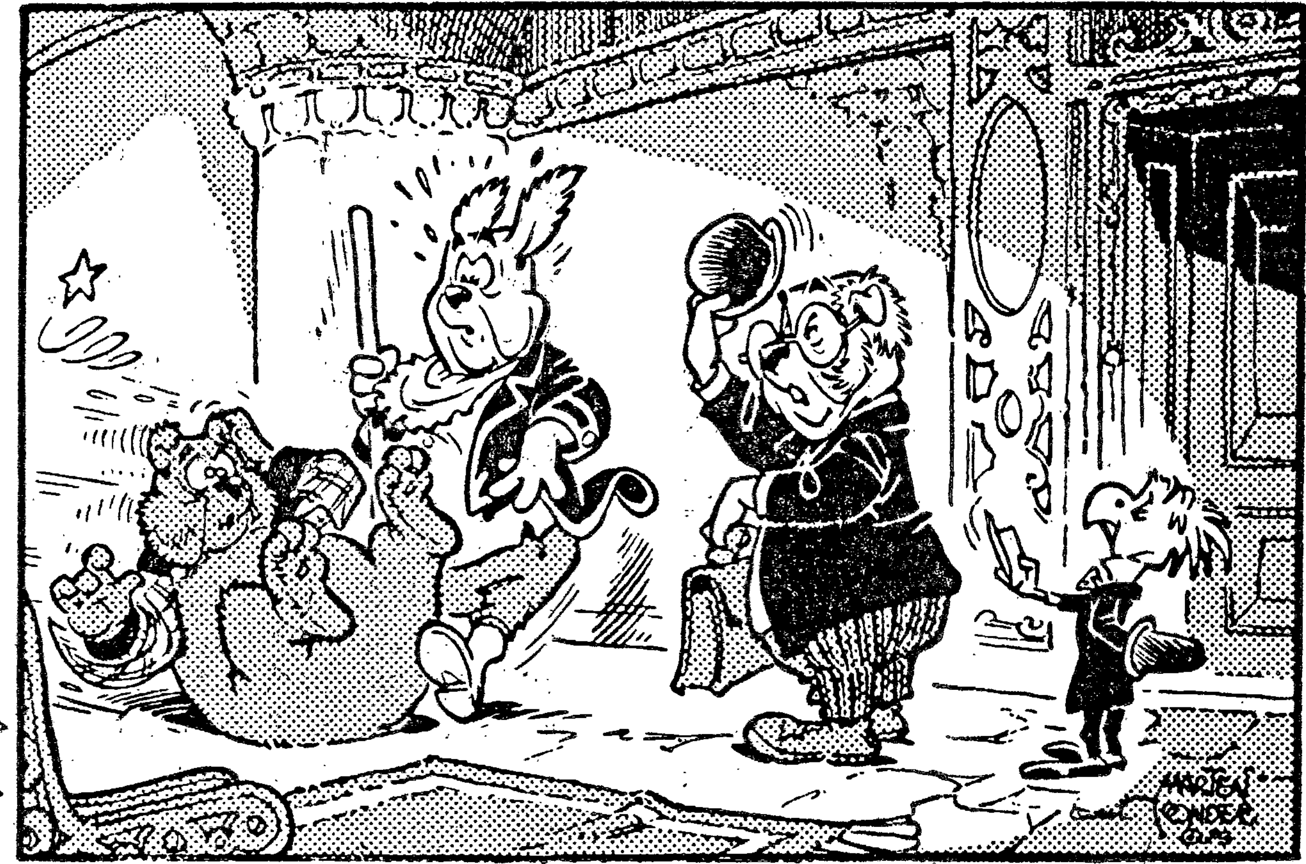
0505 Heer Ollies gedachtenleven klaarde langzaam op, en toen hij zijn blikken van de verblindende vloer en mJren afwendde, zag hij de heer Leemzeulder achter zich staan.
"Daar zit je van te kijken, hè?", vroeg de vakman trots. "Drie lagen Witterdanwitte glansverf op de muren en een aluminium lijstje om een beetje te breken. Weggewerkte Supra-buisverlichting in de kromwelf en een verstoken rondboog. Je wist vast niet, dat dit in je ouwe vesting zat, heer".
Heer Bommel trok zich voorzichtig op aan het kastje, terwijl een zenuwtrek over zijn wang voer.
"D-dit is mijn oude v-vesting niet meer", sprak hij met dunne stem. "D-dit is... dit is een schande! Waar zijn mijn plavuizen? Wat hebt u met mijn eikenhout gedaan? Alles is verknoeid. Dit neem ik niet, bedoel ik. Ik eis mijn natuursteen terug!"
De aannemer verkoelde. "Zo". sprak hij. "Denk je er zò over? Die ouwe rommel is niet meer te krijgen. Dit is degelijke, door computers gecontroleerde massaproduktie en dat was al moeilijk genoeg met al die rare maten hier. ık heb zelfs plastik- en cementvuller moeten gebruiken, zodat ik er lelijk op toe moet leggen. En dan nog praatjes ook. Je kan het me doen, heer".
"Ik kan niets doen!", roep heer Ollie boos. "Ik zal u wat doen, bedoel ik! M-maak, dat u weg komt. Dit is mijn huis en dat laat ik niet verwoesten, al moet ik er dan ook op toeleggen. Ik heb er genoeg van!"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0506 — Toen de aannemer vertrokken was, liet heer Bommel het kastje los en begaf zich behoedzaam naar het einde van de gang. De gevaarlijke tocht vergde het uiterste van zijn behendigheid, zodat hij uit zijn evenwicht raakte toen Joost de deur naar de hal opende.

„Hier is de heer Dorknoper' ', sprak de bediende, de gang betredend. „De voorzitter van de monumentenbescherming is bij hem, met uw welnemen. De heren wensen u te spreken. Maar wat is er, heer Olivier? Kan ik u soms helpen?"

„N-nee!", riep heer Bommel uit. „Ik b-bennietthuis. . ."

Helaas, door deze afleiding sloeg hij opnieuw tegen het glanslinool, waarop hij stuurloos naar de plavuizen schoof.

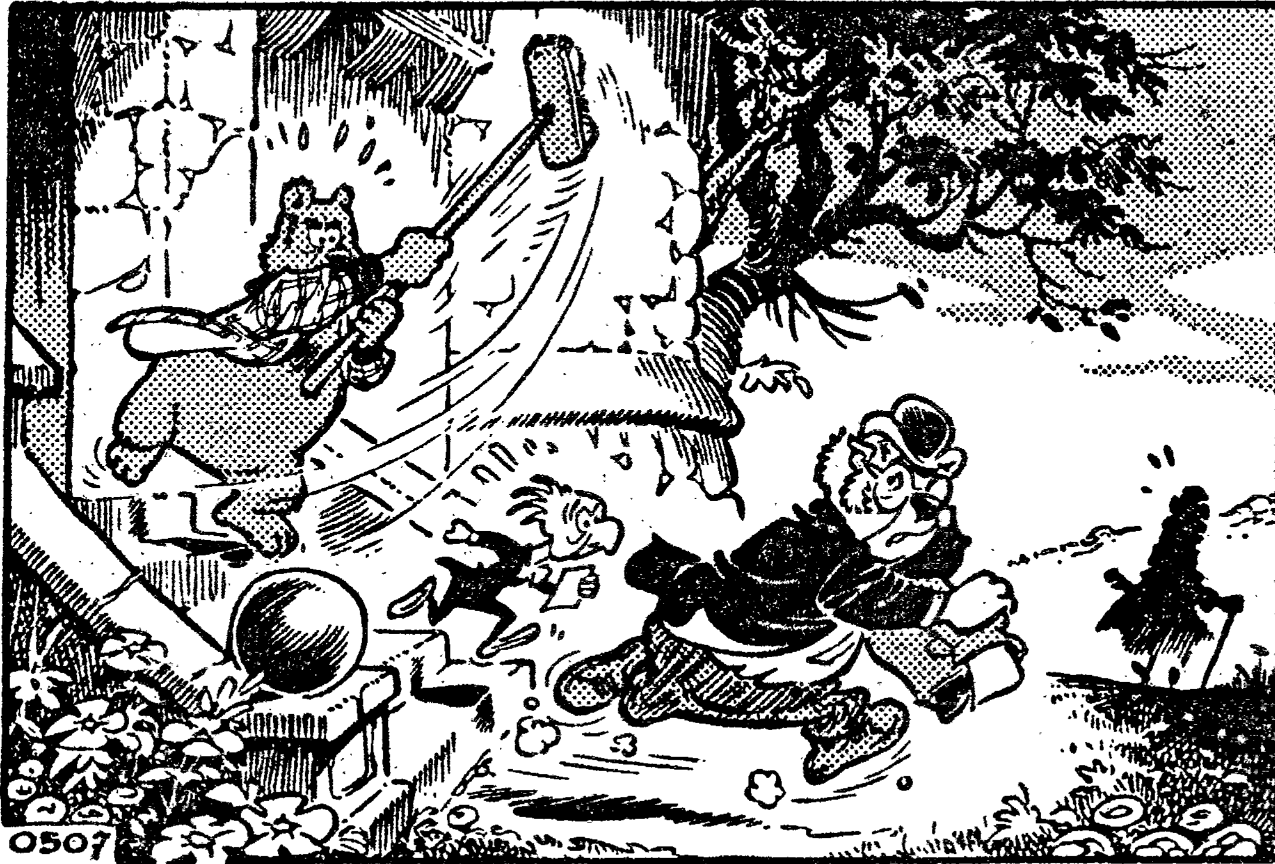
„Prettig, dat u ons zo voortvarend te woord wilt staan", zei de ambtenaar eerste klasse, beleefd groetend. „Dit is de heer Ontok,de voorzitter van de contactcommissie. Hij wil even vaststellen of deze ingrijpende verbouwing een stijlbreuk in een monument veroorzaakt".

„Oeps!", riep Joost, toen zijn werkgever voor zijn voeten tot stilstand kwam. De bezoekers sloegen daar echter geen acht op en de heer Ontok trok een boekje te voorschijn.

„Er is mij nog niet gebleken, dat Bommelstein op de monumentenlijst voorkomt, subsidiair zou moeten voorkomen", verklaarde hij. „Zo ja, dan is hier sprake van een voorbarige daad van verandering. Ik constateer de plasticering van antieke plavuizen, hetgeen ik een progressief morfeem zou willen noemen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0507 — Het is begrijpelijk dat heer Ollie zijn bezinning verloor na alles wat hij doorstaan had. Hij greep dan ook de bezem die Joost bij zich had, en wees de bezoekers de deur.

„Dit is een bedreiging van ambtenaren in functie!", riep de heer Dorknoper toen hij op de weg tot stilstand kwam. „Dit, gevoegd bij de andere overtredingen, zou wel eens ernstige gevolgen kunnen hebben".

„Het is strafbaar", piepte de heer Ontok. „Ernstige stijlbreuken in een mogelijk monument, en dan dit! Barbarij. Een voorbeeld van dreigende verkrotting!"

„Wat is er aan het handje?", vroeg de markies de Cantecler, die toevallig langs kwam.

De beambten wendden zich tot hem en heer Bommel, die in machteloze woede de bezemsteel omklemde, zag hen de toestand uitleggen.

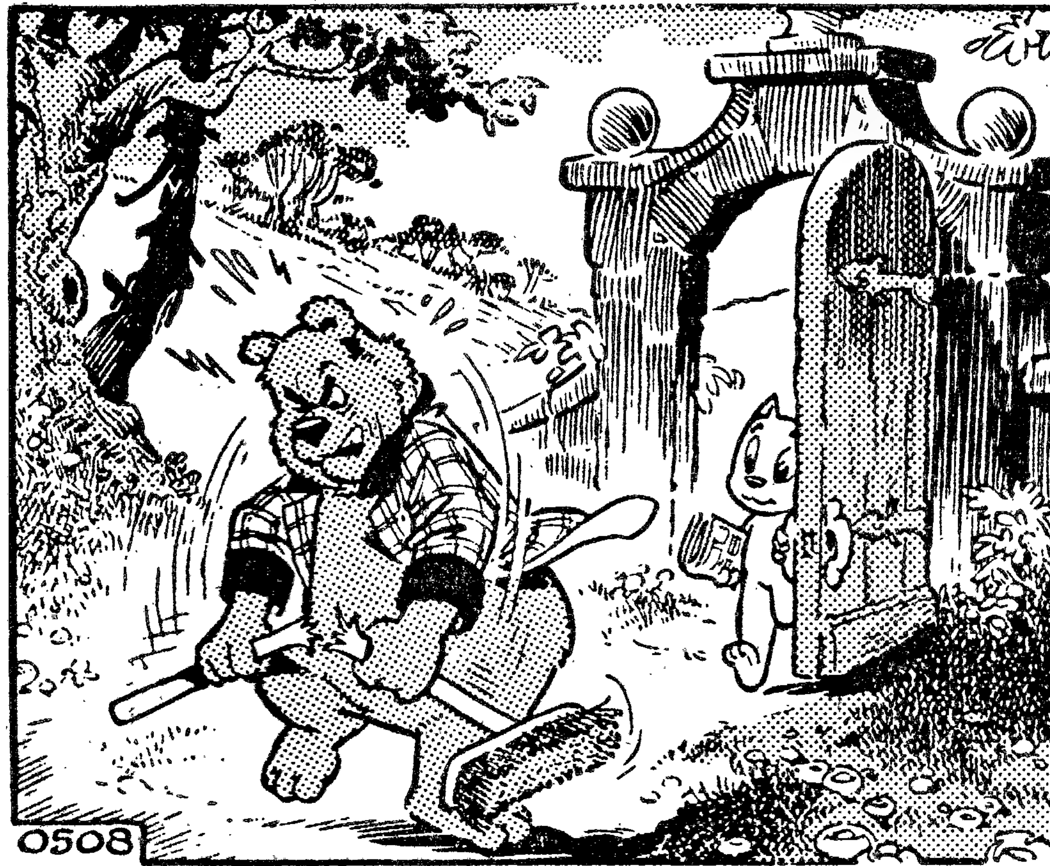
„Niet zozeer van historische waarde", hoorde hij Ontok roepen. „Maar toch bepalend voor het stadsbeeld. Behorend tot restauratie- en renovatiebeleid".

„In handen van een onbevoegde", vulde Dorknoper aan en daarop ontwikkelde zich een gesprek dat door de afstand onverstaanbaar was. Maar de stem van de edelman, die glimlachend had toegeluisterd, drong duidelijk tot hem door.

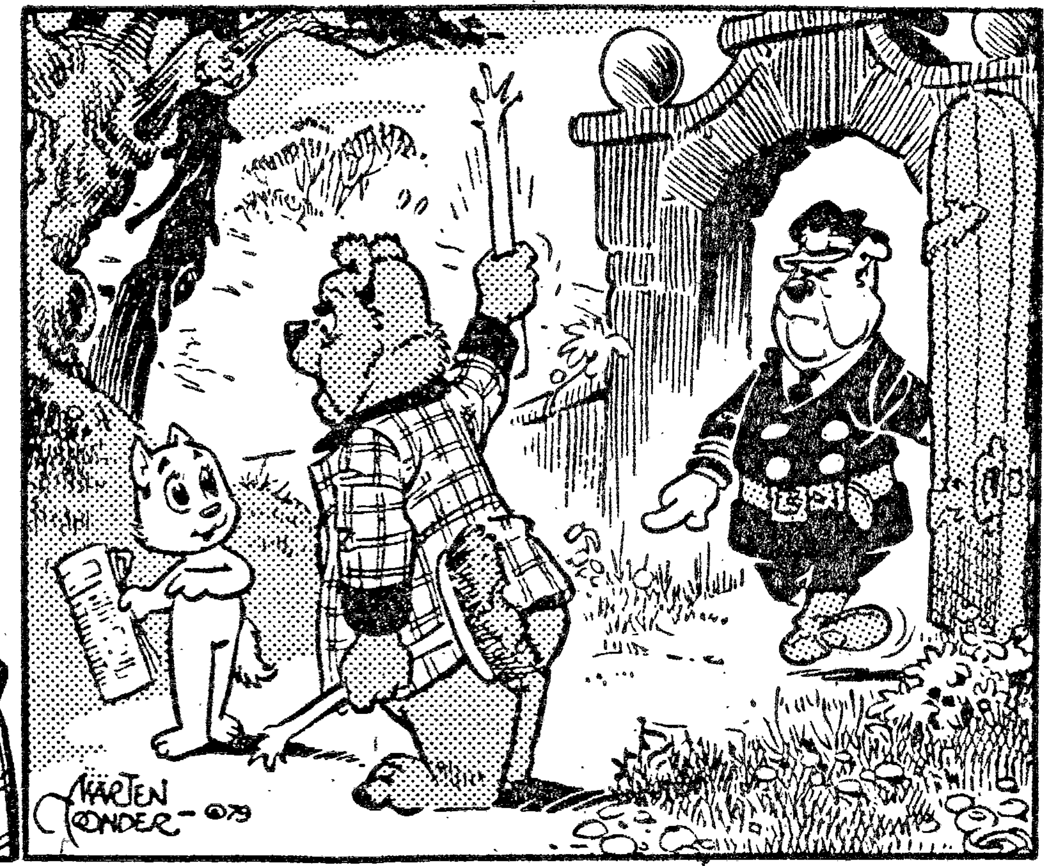
„Monumenten en monumenten zijn niet hetzelfde", sprak deze. „Men wil nog niet inzien dat het om de bewoner gaat. Volgens mij verdient de uitzetting van de huidige bewoner overweging. Daar zou de hele omgeving van opknappen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

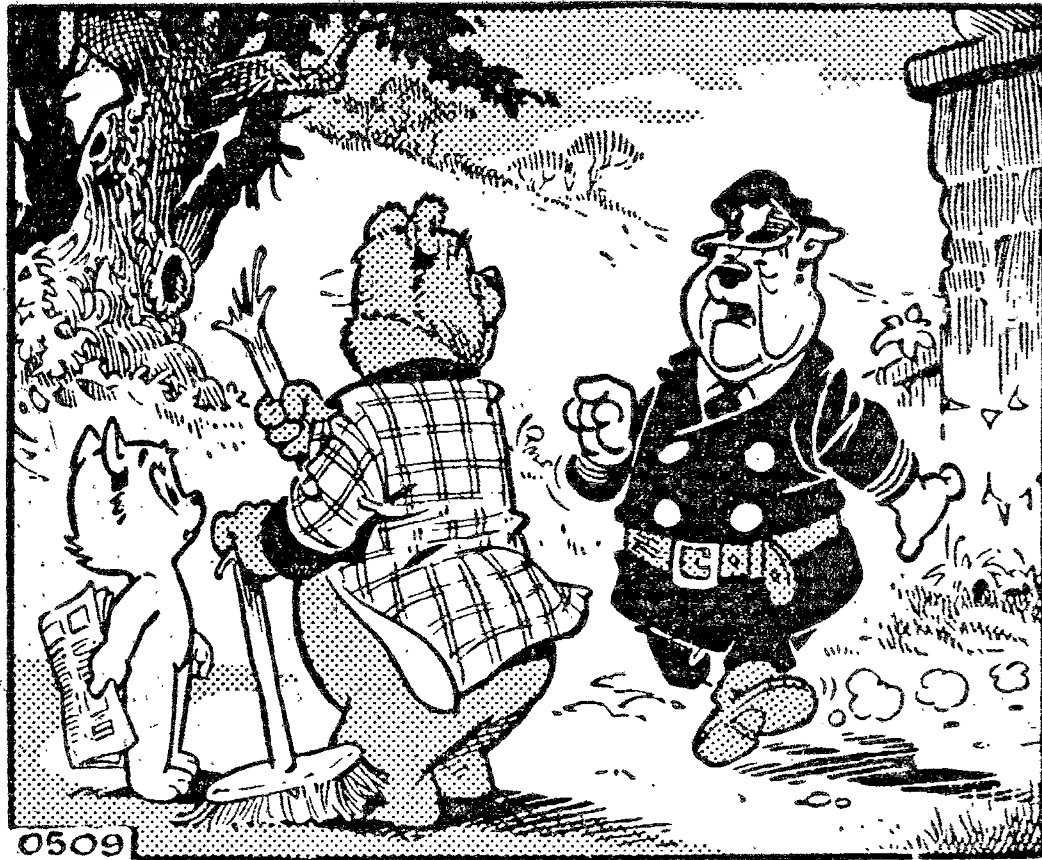

0508 Toen Tom Poes niet veel later langs Bommelstein kwam, zag hij heer Ollie in grote drift een bezem doormidden breken en nieuwsgierig liep hij de tuin binnen.
„Waarom doet u dat?", vroeg hij.
Heer Bommel staakte zijn arbeid en keek hijgend op.
„Om de verbouwing", riep hij schor. „Dáárom! Als heer onderhoud ik mijn huis, zodat de gangen gelinoleerd en mijn welvingen verstoken worden, terwijl ik geen stap kan doen zonder te vallen waar allerlei ambtenaren bij staan. Ze zetten mij op de monumentenlijst zonder te vragen en dan willen ze mij eruit zetten wegens verkrotting, nadat Joost de kalk uit het plafond heeft laten vallen".
„Ja", zei Tom Poes. „Met huizen is er altijd wat. In de krant staat..."
„Ik heb geen tijd voor de krant!", onderbrak heer Ollie overspannen. „Met gevaar voor eigen leven bescherm ik mijn woning, die opgeknapt moet worden zonder dat iedereen zich ermee bemoeit, zodat de wet mij boven het hoofd hangt. De hele wereld is tegen mij. En waarom? Omdat ik de enige heer van stand ben die er nog rondloopt. Men weet niet meer wat stand is".
„Nee, misschien niet", gaf Tom Poes toe. „Het is ouderwets. Maar er zijn tegenwoordig ook wel leuke dingen. In de krant staat bijvoorbeeld iets over een vervallen torengebouw in de Zwarte Bergen. Ik zou daar wel eens willen kijken".
„Ik ben ouderwets, hè?", riep heer Bommel bitter. „En een toren in de bergen interesseert je meer dan mijn voorvaderlijk kasteel, waarin ik onderga. Mooi is dat!"
Verder kwam hij niet, want op dat moment stapte commissaris Bas de tuin binnen.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0509 „Een ogenblikje, Bommel", sprak de politiechef. „Ik kwam daarnet de heer Dorknoper tegen en die heeft een aanklacht wegens bedreiging tegen je ingediend. Dat is niet zo best. Maar er is meer. Hier in huis schijnen overtredingen begaan te zijn die op verkrotting wijzen. Die wil ik persoonlijk even opschrijven. Om tot vervolging over te kunnen gaan, begrijp je?"

„Ik begrijp niets!", schreeuwde heer Ollie. „Jullie met z'n allen tegen één. Mij eronder krijgen, bedoel ik. Ouderwets, hè? Maar ik zal mijn kasteel verdedigen tegen verstoken rondbogen en linool!"

„Schelden maakt de zaak alleen nog maar erger", maande de heer Bas. „Leg dat slagwapen neer en wijs me rustig waar de klandestiene verbouwing heeft plaats gehad".

„Ik wijs niet rustig!", tierde de geplaagde heer. „Ga weg of ik bega een ongeluk".

„Goed", hernam de commissaris koeltjes. „Dan maar kwaadschiks. Ik zal een bevel tot huiszoeking gaan verzorgen".

Hij schreed waardig heen en heer Bommel bleef met verwongen gelaatstrekken achter.

„Ongeluk", mompelde hij tandenknarsend. „Toorn van heer isj vjeselijk.."

„U moet u niet zo opwinden", zei Tom Poes sussend. „Laten we liever een tochtje gaan maken naar de Zwarte Bergen, dat is goed voor u. En er staat daar een vervallen toren waar misschien..."

„Ik heb er genoeg van", siste heer Ollie. „Ik ga het hogerop zoeken".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

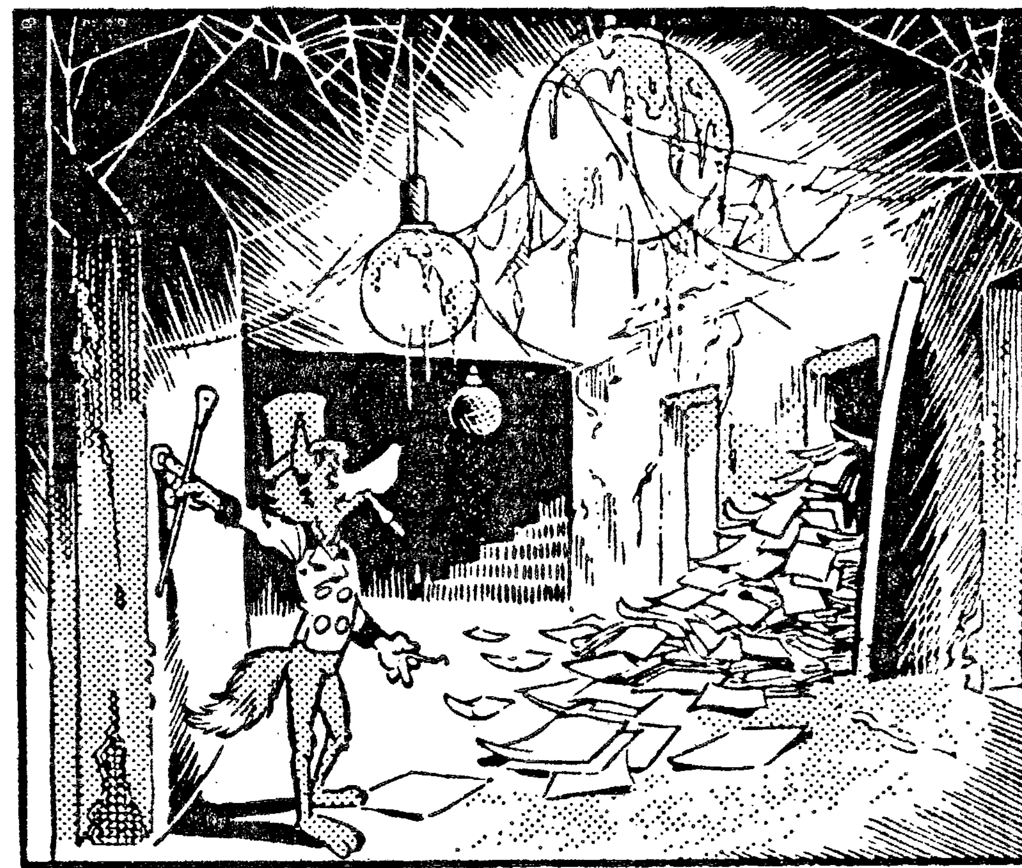
0510 Met opgetrokken schouders en gebalde vuisten beklom heer Bommel de heuvel om naar huis te gaan.
„Het wordt me te veel", mompelde hij. „Ook een heer heeft zijn rechten. Iemand van mijn stand zal toch wel begrip kunnen vinden bij de hogere instanties? In de hoogste, als het moet. Ik sta nergens meer voor".

„Dat wordt narigheid", dacht Tom Poes, die hem op een afstandje volgde. „Jammer, dit is nu net een mooie avond voor een ritje. En dat gebouw in de bergen is vreemd. Volgens de krant weet niemand waar het voor dient, alleen maar dat het er verboden toegang is. Ik had er best eens willen kijken, maar ik kan heer Ollie nu niet alleen laten. Bommelstein is belangrijker voor hem dan die geheimzinnige wolkenkrabber, en hij is tot alles in staat".
Tom Poes was niet de enige die belangstelling voor het verwaarloosde bouwwerk had. Toen de nacht gevallen was en de bergwind door de gebroken ruiten klaagde, werd op de hoogvlakte waar het stond, het geluid van zachte voetstappen hoorbaar. Een ogenblik hielden ze stil, waarschijnlijk omdat de late bezoeker er zeker van wilde zijn, dat hij niet werd gade geslagen. Toen kwamen zij nader en even later verscheen er een gedaante in het maanlicht, die met snelle tred naar de ingang liep.
„Keurig", hoorde men hem prevelen. „En wat het vooral zo geschikt maakt is, dat er overal Verboden Toegang staat".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0511 De eenzame wandelaar daalde na enig zoeken de trappen af die naar de kelder van het verwaarloosde gebouw leidden, en hield stil voor een deur. Er hing een groot bord op en met behulp van een aansteker verschafte hij zich genoeg licht om te kunnen lezen wat er op stond.
„Unistand", mompelde hij. „Dat zal wel iets met de UNI te maken hebben, die zulk prachtig werk doet. Laten we verder gaan en onderzoeken hoe hier het heil van de wereld gediend wordt".
Met behulp van een knopenhaakje verschafte hij zich toegang en toen stond hij in een duistere ruimte. De elektriciteit werkte echter, want toen hij op het daartoe dienende knopje drukte, werd er een hal zichtbaar. Het lichtschijnsel was slechts mat, want de lampen waren met stof en spinraggen omfloerst, doch het was helder genoeg om een deur te onderscheiden die onder het gewicht van een papierberg was opengebarsten. De velletjes ritselden in de wind die door de gang speelde, en daarbovenuit was een vreemd ronkend geluid hoorbaar.
„Ai", sprak de bezoeker tot zichzelf. „Beter even op mijn hoede zijn. Prudentia motto est, zoals wij onbemiddelde latinisten zeggen".
Onhoorbaar schuifelde hij in de richting van het geluid en na zich omzichtig door de papiermassa te hebben gewerkt, werd hij een lamp gewaar die een zacht lichtschijnsel op twee rustbedden wierp.
„Inderdaad", lispelde hij. „De UNI in vol bedrijf. Hier is het goed toeven voor een vermoeide reiziger die aan het einde van zijn latijn is".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

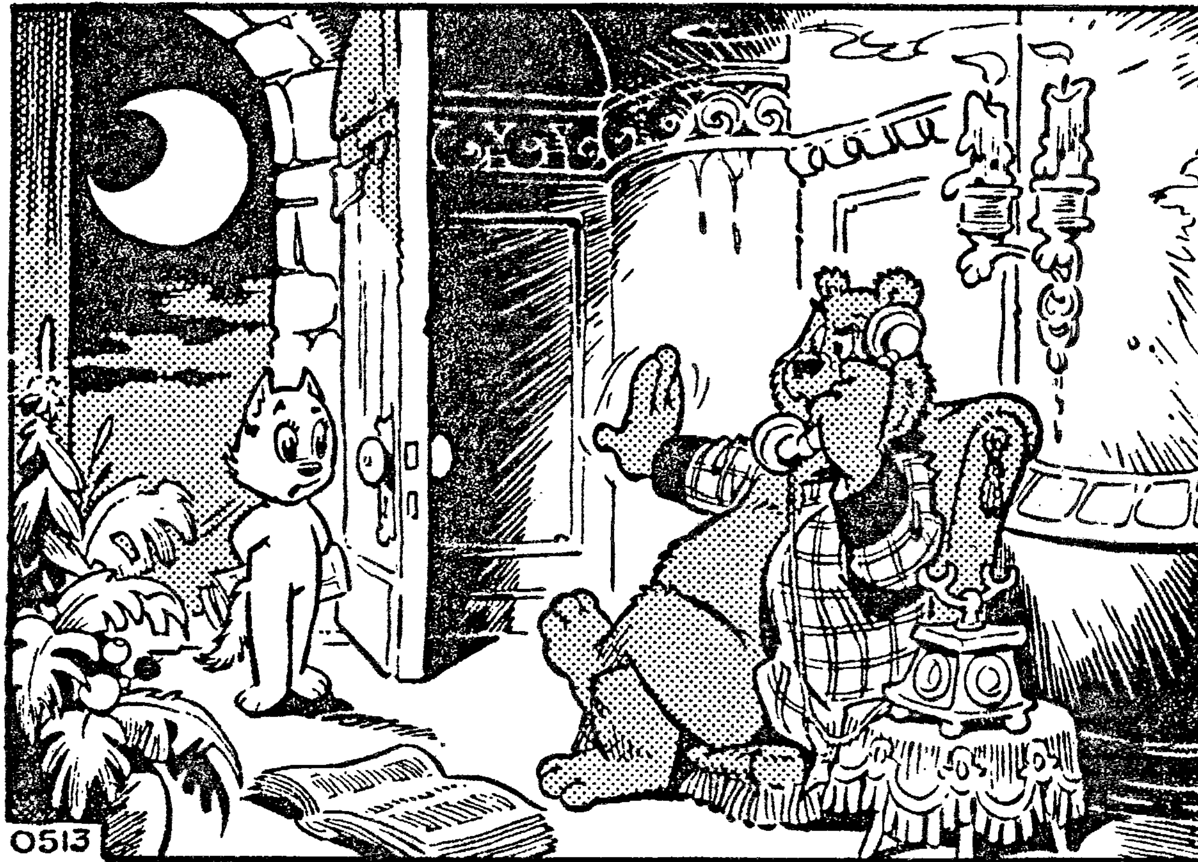
0512 De vreemde gast stoorde de rustende geleerden niet, doch baande zich ritselend een weg door de rapporten naar een hoek van de kelder. Daar knipte hij een lichtje aan en nadat hij het zich op de papieren gemakkelijk had gemaakt, greep hij een voorliggend velletje om eens te kijken wat er hier eigenlijk omging.
„Nee maar!'', prevelde hij, toen hij een poosje gelezen had. „Dit is een afdeling van de Verenigde Naties, waar men zich bezig houdt met het vaststellen van de gemiddelde aardbewoner! Een tussentijds rapport van de commissie-Keut en een voorstel-Prlwytzkofsky om met kleine gebieden te beginnen. 'Opwaarts of Nederwaarts trekken der Rommeldammer om tot ener Doorsnedelijker Figuur te geraken'. Nee, maar''

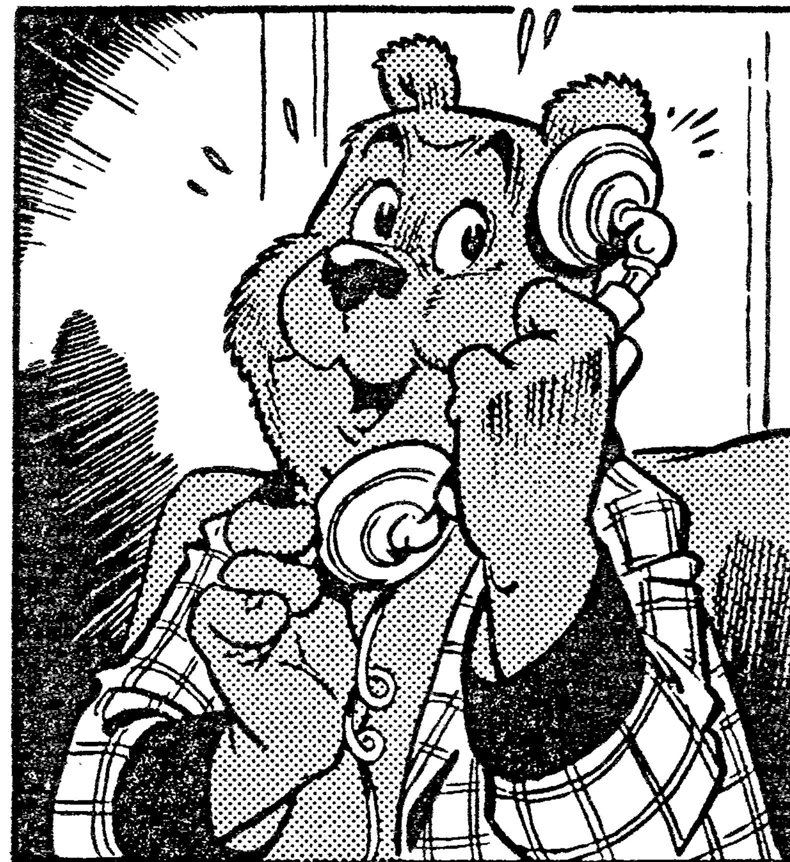
Op dat moment werd zijn studie onderbroken door een stalen arm, die hem met een dampend bord voedsel naderde, want het aangeknipte lampje had automatisch de keukencomputer aan het werk gezet.

„Het is te goed om waar te zijn'', sprak de bezoeker tot zichzelf, terwijl hij zich te goed deed aan het gebodene. „Niet alleen vind ik hier een werkkring maar ook nog gratis warmte en leeftocht. In deze omgeving kan ik al mijn talenten ontplooien, zolang ik maar onopvallend en stil te werk ga. Vooral stil...''
Het was dan ook een grote schrik voor hem, toen er plotseling een telefoontoestel op hem afschoof, dat de stilte door luid gerinkel verbrak.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

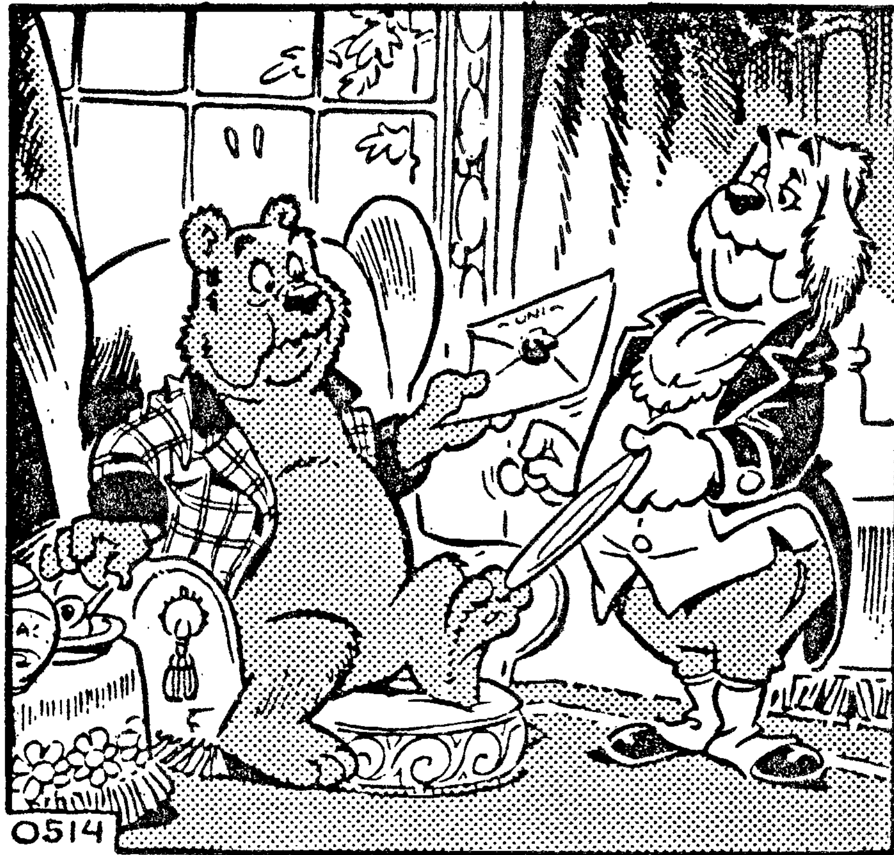

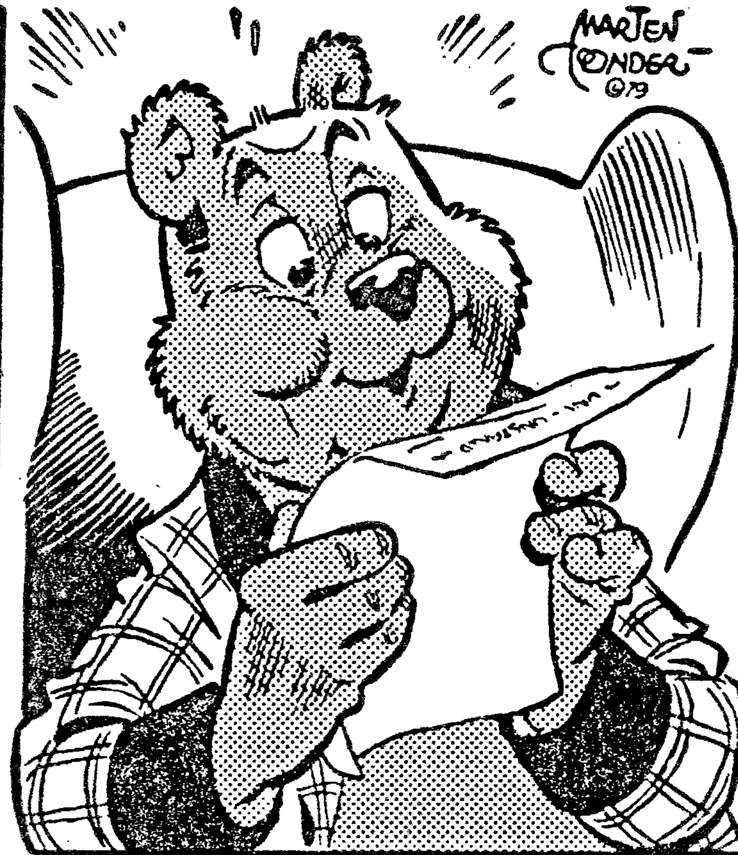
0513. Tom Poes had die avond in de tuin van Bommelstein doorgebracht om een oogje op heer Ollie te houden. Door de openstaande deur hoorde hij de geplaagde heer druk doende in de hal en tenslotte ging hij ongerust naar binnen.
„U zit nu al uren op te bellen", zei hij verwijtend. „Wat wilt u toch? Het is laat en er is nu toch niemand meer te bereiken. Het dient trouwens nergens toe..."

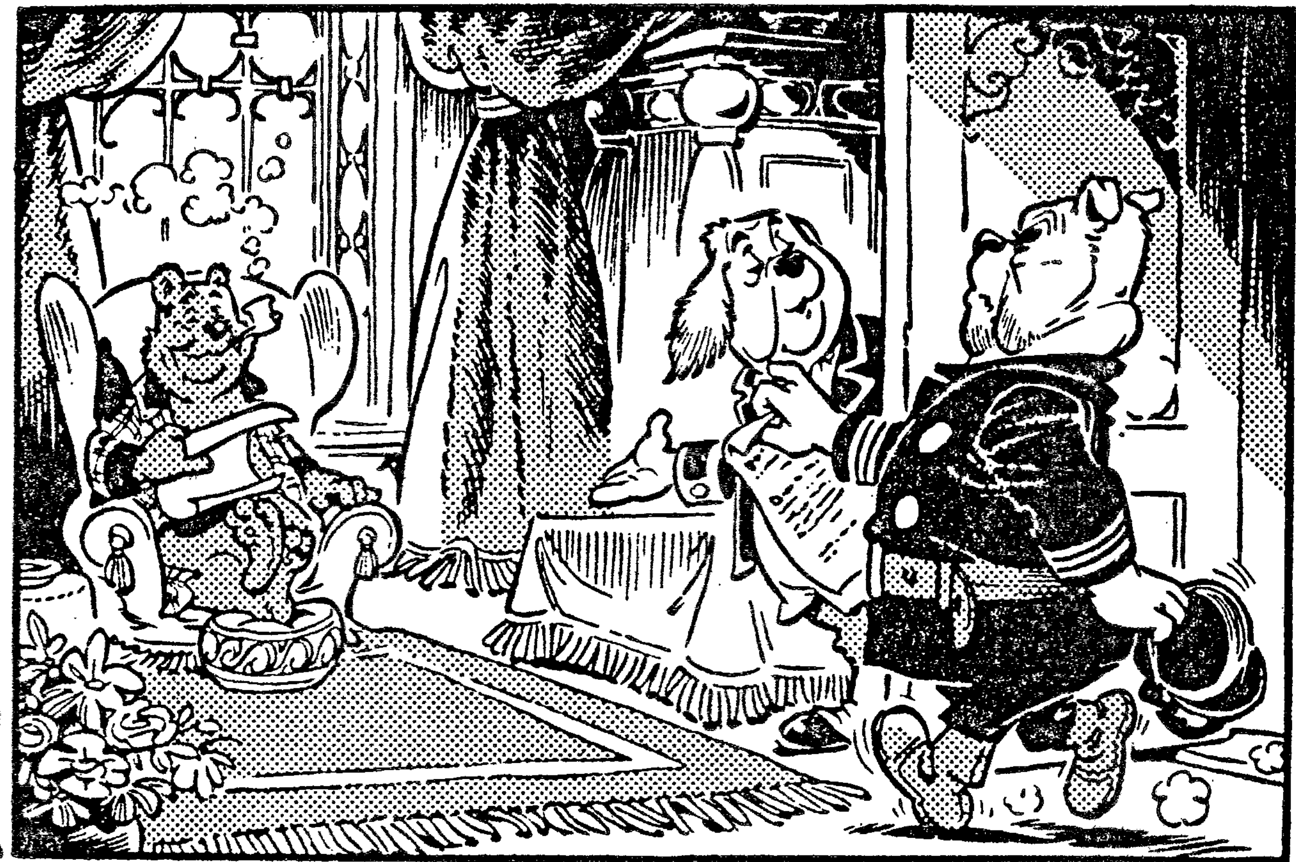
„Stil", maande heer Bommel. „Ik heb de hoogste instantie voor iemand van mijn stand ontdekt. Door het lezen van het telefoonboek. De Unistand".
Tom Poes wilde nog iets zeggen, doch heer Ollie wenkte driftig. „Stil!", siste hij. „De telefoon wordt opgenomen. Hallo! Met wie spreek ik? Wat zegt u? Kunt u misschien wat harder praten? Die lijn is zo zacht en er klinkt raar geritsel doorheen...O! Met de generaal persoonlijk? Dat treft. U spreekt met Olivier B. Bommel en ik wens me te beklagen als heer van stand, waarmee door iedereen de kachel wordt aangemaakt, terwijl allerlei ambtenaren de stoep hier plat lopen om mijn monument te verkrotten, zodat ik het nu hogerop zoek. Zo hoog mogelijk. Kunt u me helpen?"
Hij luisterde enige tijd naar de lispelende stem aan de andere kant, terwijl zijn gelaat zich ontspande. En toen hij ten slotte de hoorn op de haak legde, glimlachte hij breed.
„Dat was de Vicarius-generaal!", sprak hij glunderend. „Ik wist het. Dáár wordt nog aangepakt, dacht ik, en je ziet het. Ze zullen er meteen werk van maken. Ik zal er van horen, zei hij. Wat zeg je nu?"
„Hm", zei Tom Poes

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

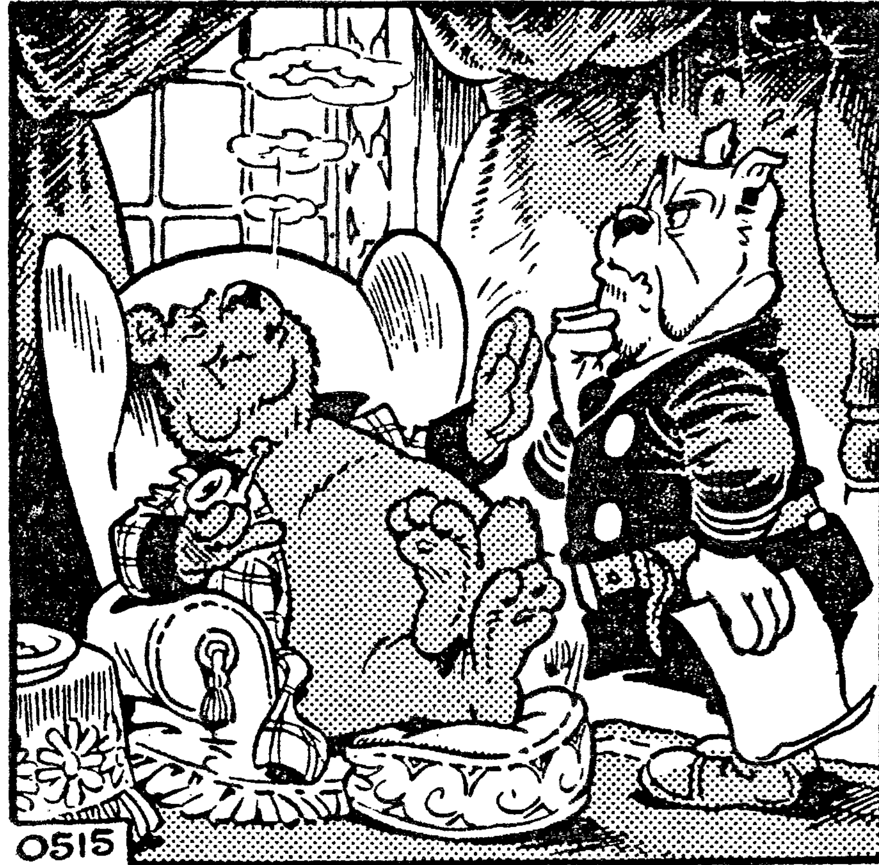

0514 Op een ochtend, niet lang daarna, bracht Joost een brief binnen. "Een deftig schrijven", sprak hij prijzend. "Van de UNI persoonlijk, als ik zo vrij mag wezen".
Heer Bommel veerde op en strekte begerig de hand uit.
"Ach ja", zei hij met gekunstelde kalmte. "Als heer heeft men zo zijn relaties, als je begrijpt wat ik bedoel. Als men hem onheus behandelt, hoeft hij maar even te bellen, en dan... hm... eens even kijken..."

Zijn stem stierf weg, want hij had inmiddels de enveloppe opengescheurd en liet zijn blikken over de brief glijden.
"Kijk, dat is nu aardig", riep hij stralend uit. "Ik ben in behandeling op het hoogste niveau. Mijn stand is door de Unistand onderzocht en het gemeentebestuur van Rommeldam heeft reeds richtlijnen ontvangen waaraan het zich dient te houden. Daar zal scherp op worden gelet. Hoor je dat, Joost?"
De bediende had zich echter naar de voordeur gehaast, omdat er gebeld werd, zodat hij niet alles had kunnen volgen. En toen hij terugkeerde was dat om een bezoeker binnen te laten.
"Hier is commissaris Bas", sprak hij. "Ik heb hem erop gewezen dat u aan het lezen was, maar het hielp niet, heer Olivier".
"Nee", zei de politiechef. "Smoesjes helpen niet langer. Ik heb hier een bevel tot huiszoeking, Bommel".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0515 "Hier is een bevel tot huiszoeking", herhaalde de commissaris op barse toon. "Als het niet goedschiks kan, dan maar kwaadschiks. Ik wil de verbouwingen constateren die je hier zonder de vereiste goedkeuring hebt aangebracht".

"Dat zal niet gaan", zei heer Bommel, nadat hij een kringetje geblazen had. "Ik heb die af laten sluiten, nadat ik er lelijk op viel. Ze bevielen me niet, bedoel ik".

"We zullen zien", snauwde de politiechef en hij stampte de kamer uit. Maar toen hij de gang een eindje gevolgd had, stond hij plotseling voor een onregelmatig gemetselde muur die hem het voortgaan belette.

"Excuseer", zei Joost. "Heer Olivier wil die vleugel niet meer gebruiken. Het is zonde, als ik mij zo mag uitdrukken. Er zijn zo veel moeite en kosten aan besteed, en het was zulk fris werk. Gemakkelijk in het onderhoud, met uw goedvinden..."

"Maar dat gaat zo maar niet!" riep heer Bas uit.

"Nee, het was een heel werk", gaf de bediende toe. "Ik heb heel wat stenen moeten kruien en metselen ligt ook buiten mijn competentie. Het is, dat heer Olivier zo goed was mij een extra vergoeding uit te keren..."

"Meneer Bommel heeft een schroefje los", gromde de commissaris en de knecht knikte begrijpend.

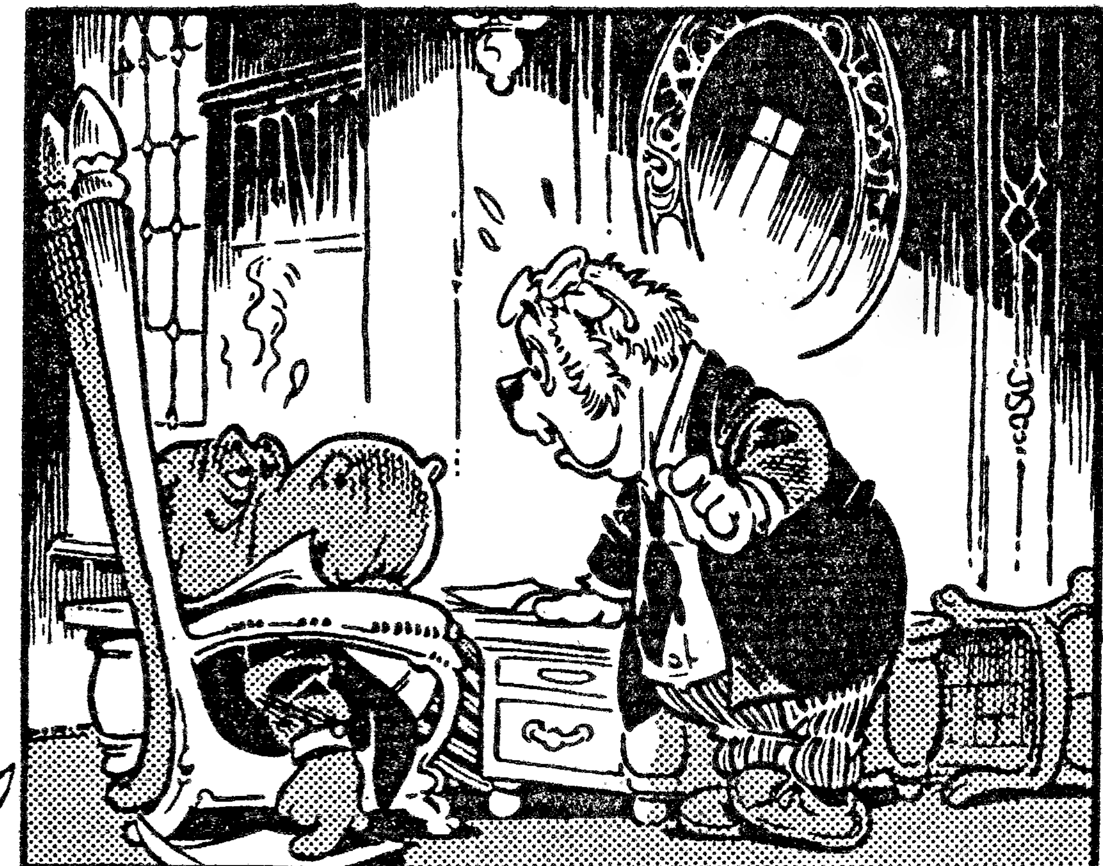
"Ach ja", gaf hij toe. "Een heer met relaties bij de UNI heeft zo zijn grillen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0516 — Diezelfde morgen had burgemeester Dickerdack de ambtenaar eerste klasse bij zich laten komen om hem een brief van de Unistand te tonen. De uitgedoofde houding van de anders zo wakkere magistraat bevreemdde de heer Dorknoper aanvankelijk, maar toen hij het schrijven gelezen had, verloor ook hij zijn manieren.

„M—maar dat kan niet!'', riep hij met overslaande stem. „Bommel aangewezen tot standaardburger van Rommeldam?''

„Iedereen moet worden opgetrokken of neergehaald tot Bommels peil'', mompelde de burgemeester dof. „Bevelschrift van de Unistand. Gezien de internationale betekenis moeten er zo snel mogelijk maatregelen genomen worden. Bijzonderheden volgen. Dat staat er''.

„M—maar dat kàn niet'', piepte de ambtenaar. „Als ik aan zijn belastingaangifte denk... Hoe kunnen we iedereen optrekken tot een dergelijke aanslag? Salarisverhogingen? Subsidies? Eregelden?''

„Je ziet het. Het moet'', prevelde de heer Dickerdack. „Op de naleving van het bevelschrift zal scherp worden gelet. Dat staat hier''.

„M-maar dat kan niet'', stamelde Dorknoper. „Ik persoonlijk heb niets tegen zo'n salarisverhoging. Maar die zou buiten de betreffende klasse vallen en de vakbond zou zich ernstig verzetten. En bovendien waar moet het geld vandaan komen? Ik vraag het u. En als ik nu eens uzelf neem...''

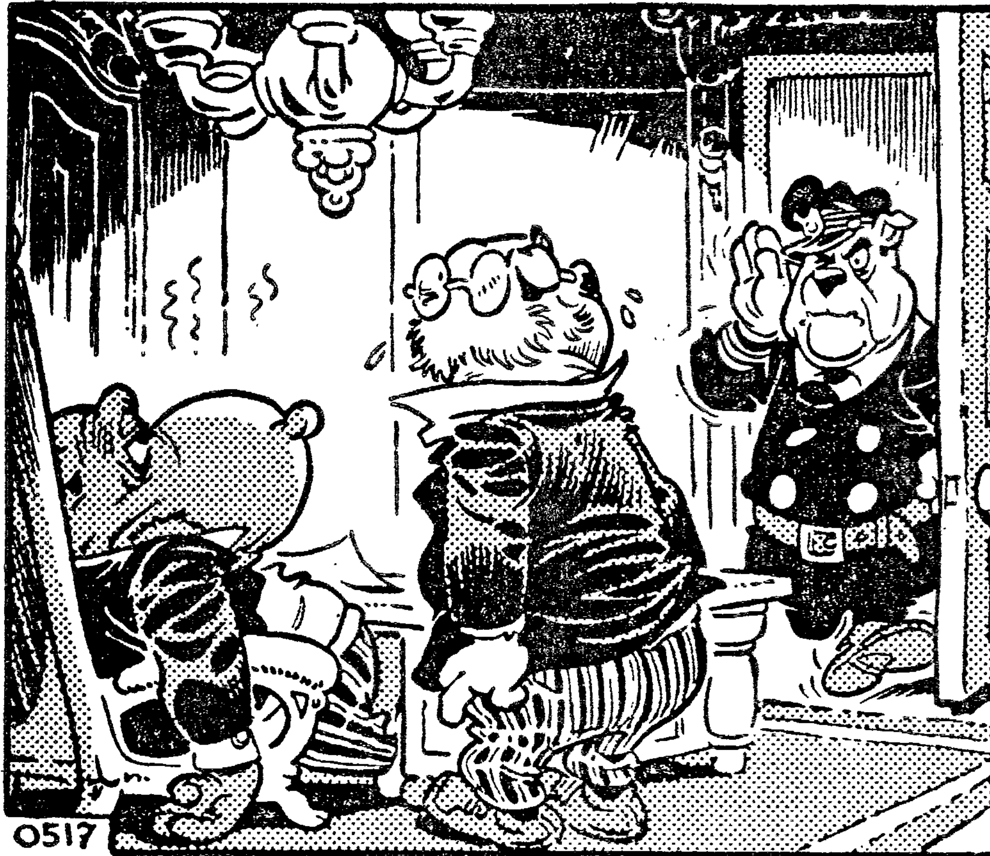
„Niet doen'', kreunde de magistraat zwakjes.

„Hoe kunnen we erop toezien, dat geld voor niemand meer een rol speelt?'', vervolgde de ambtenaar. „Dit kan niet. Dit is een ramp''.

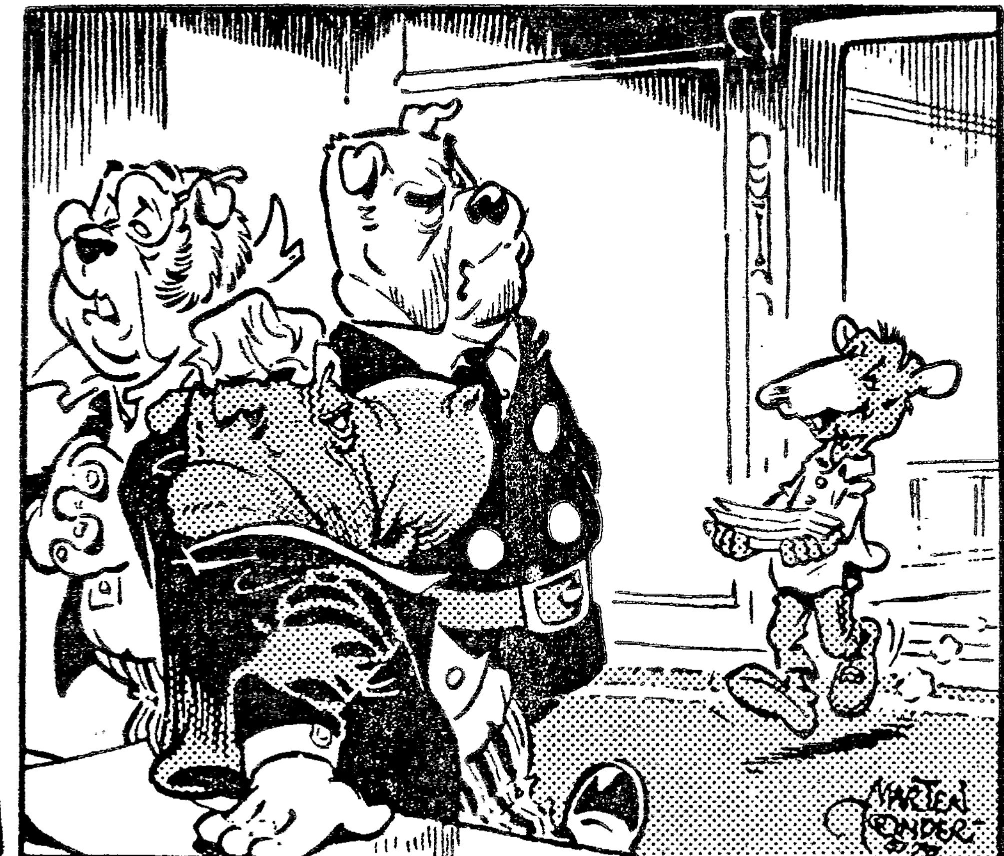
„Het is de ondergang'', fluisterde de heer Dickerdack.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

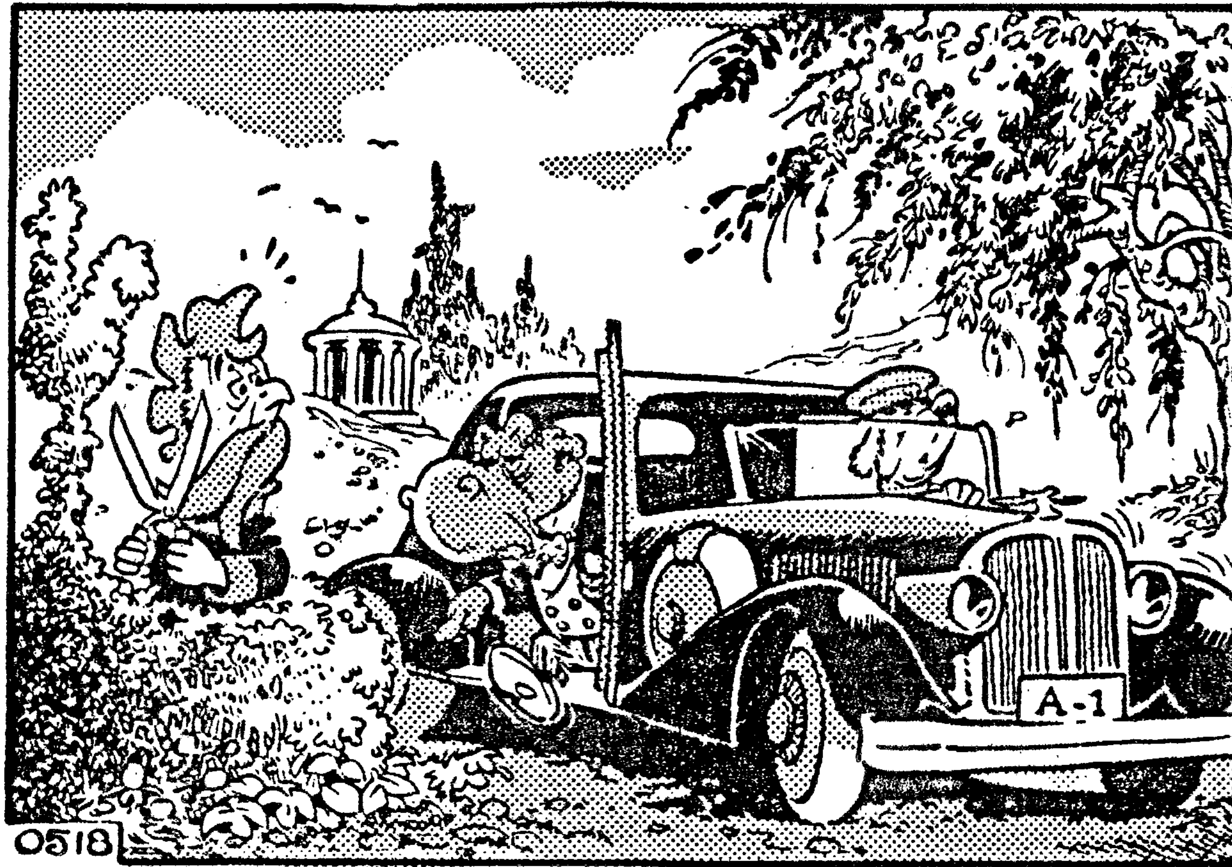

0517 — Toen commissaris Bas even later het burgemeestersvertrek binnentrad, had hij niet direct in de gaten dat hij midden in een crisis terechtkwam.
„Die Bommel loopt de spuigaten uit'', sprak hij. „Hij heeft de brutaliteit gehad een muur in zijn gang te bouwen. Ik stond voor aap met mijn huiszoeking. Het wordt tijd hem eens flink aan te pakken, burgemeester. Ik stel voor..."
Hij zweeg, want het drong tot hem door dat de eerste burger er slecht uitzag en dat ook de ambtenaar er verwilderd bij stond.
„Is er iets?'', vroeg hij. „Een bommelding misschien?"
De magistraat stond moeilijk op en wankelde om zijn bureau heen.
„Bommel'', murmelde hij. „Die kan je beter even met rust laten, Bas. Hij is aangewezen als de Standaardburger van deze gemeente; door de Unistand en dat is een Boven-Overheidsorgaan van de volkerenbond De Uni, je weet wel. We moeten eerst uitzoeken wat die benoeming betekent''.
„We moeten protest aantekenen'', riep de heer Dorknoper overspannen.
„Er moet onmiddellijk een schrijven uitgaan''.

„Bommel een standaard?'', mompelde de politiechef, die vergeefs probeerde de betekenis van deze woorden te verwerken. Hij kreeg er trouwens de tijd niet voor, want er kwam een bode binnen die enige poststukken droeg.
„Net gekomen'', meldde deze. „Per expresse. Richtlijnen van de Unistand of zoiets. Juffrouw Treesje dacht dat u die wel zou willen hebben.''

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

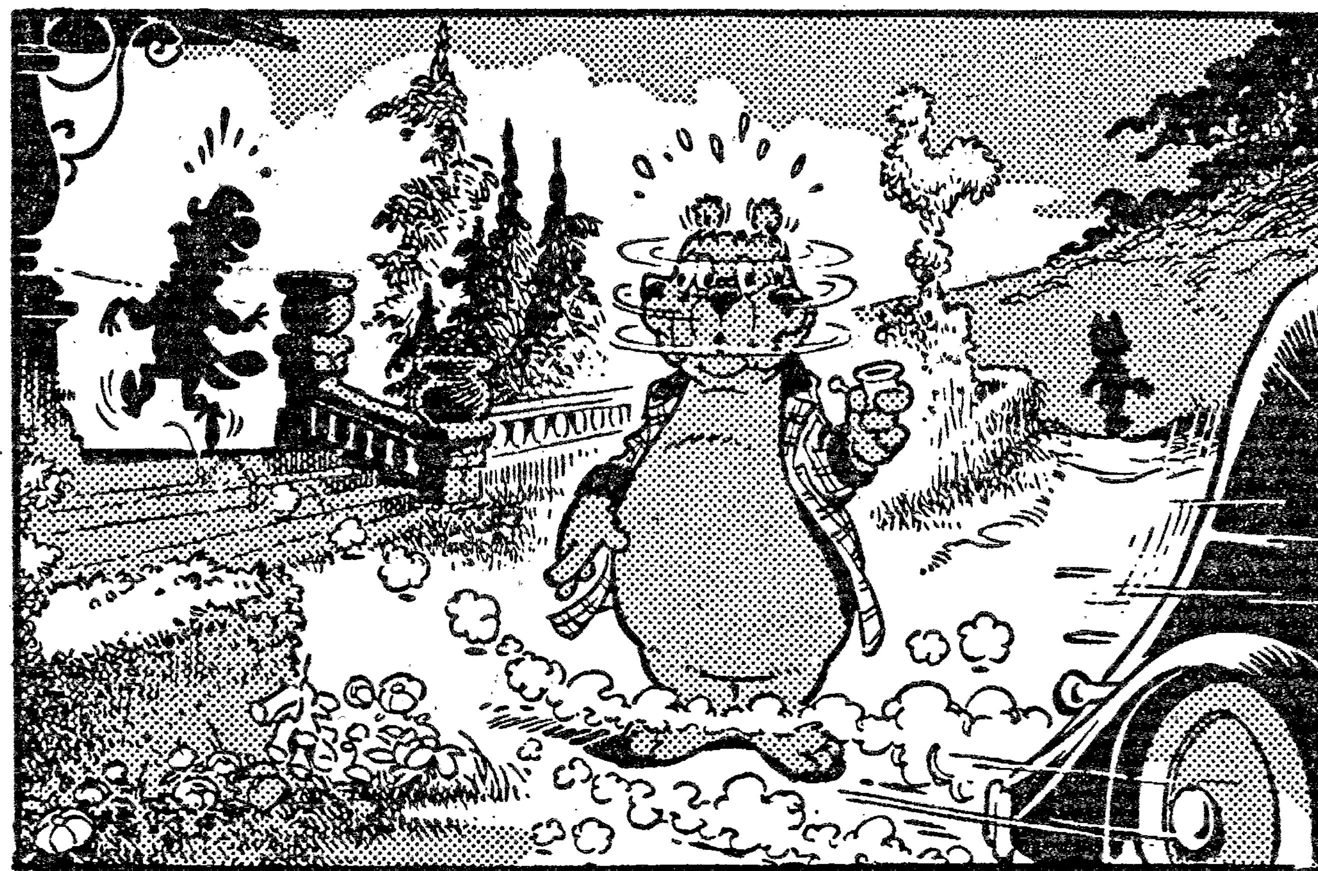
0518 De Markies de Cantecler was bezig zijn haag in fraaie vormen te knippen, toen hij gestoord werd door het gepiep van remmen.
"Amice Dickerdack", sprak hij omkijkend. "U overvalt mij enigszins. Dit is het uur dat ik aan lichte beweging in de buitenlucht pleeg te besteden. Dus eh. . ."

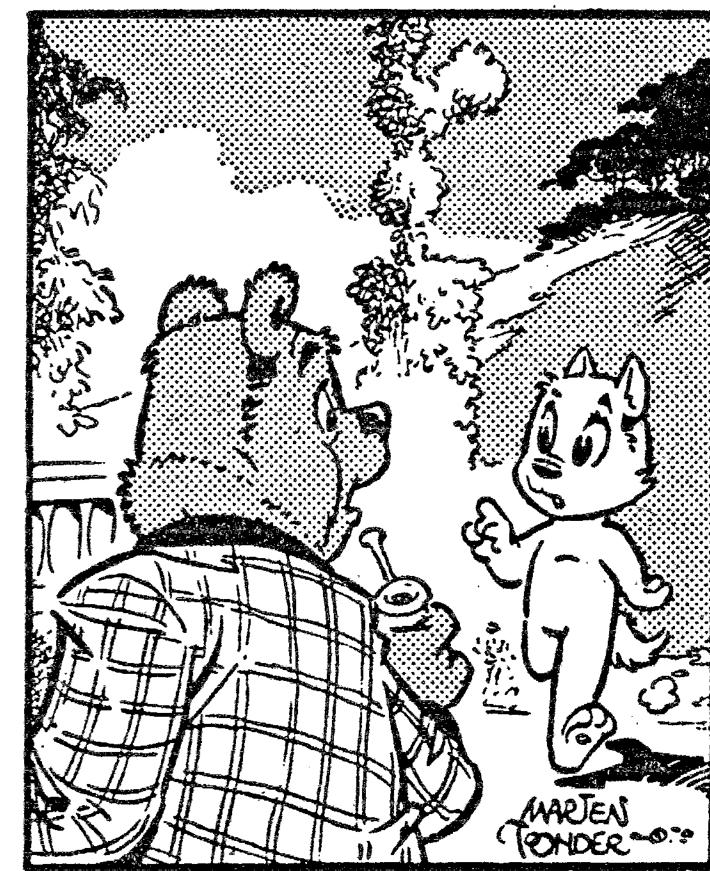
"Het is dringend", mompelde de magistraat. "Een héél onaangenaam bericht. Ik wilde het u persoonlijk vertellen, voordat u het in de krant leest".
"Parbleu", hernam de edelman. "Als u mij de onaangename berichten uit de krant wilt vertellen, staan we hier vanavond nog. Kan het niet wachten tot we elkaar op de Club treffen?"
"Nee", zei de ander gedrukt. "Dit overtreft alles. Ik heb een schrijven van de UNI ontvangen. Van de Unistand om precies te zijn. Het betreft titels. Dat wil zeggen. . eh. . Hoe kan ik het zeggen . . eh. . Het is zo. . eh. . om kort te gaan..Kijk".
Hij trok een brief uit zijn zak en hield die omhoog.
"Volgens het Unistand-besluit dienen alle titels te worden afgeschaft", vervolgde hij dof achter het papier. "Bij aanspreken of schrijven moet Dame of Heer worden gebruikt. Niet minder, maar ook niet meer".
De markies richtte zich hoog op en een lijkbleke kleur overtoog zijn trekken, terwijl de schaar aan zijn machteloze vingers ontsnapte.
"Heer de Cantecler dus voortaan", zei de burgemeester. Hij borg het schrijven op en keek een beetje ongerust naar de sprakeloze edelman. "U bent niet de enige", troostte hij. "Ook ik ben getroffen. Auto's dienen te worden aangepast aan het model van Bommels voertuig. Ik zal dus afstand moeten doen van mijn dienstauto".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

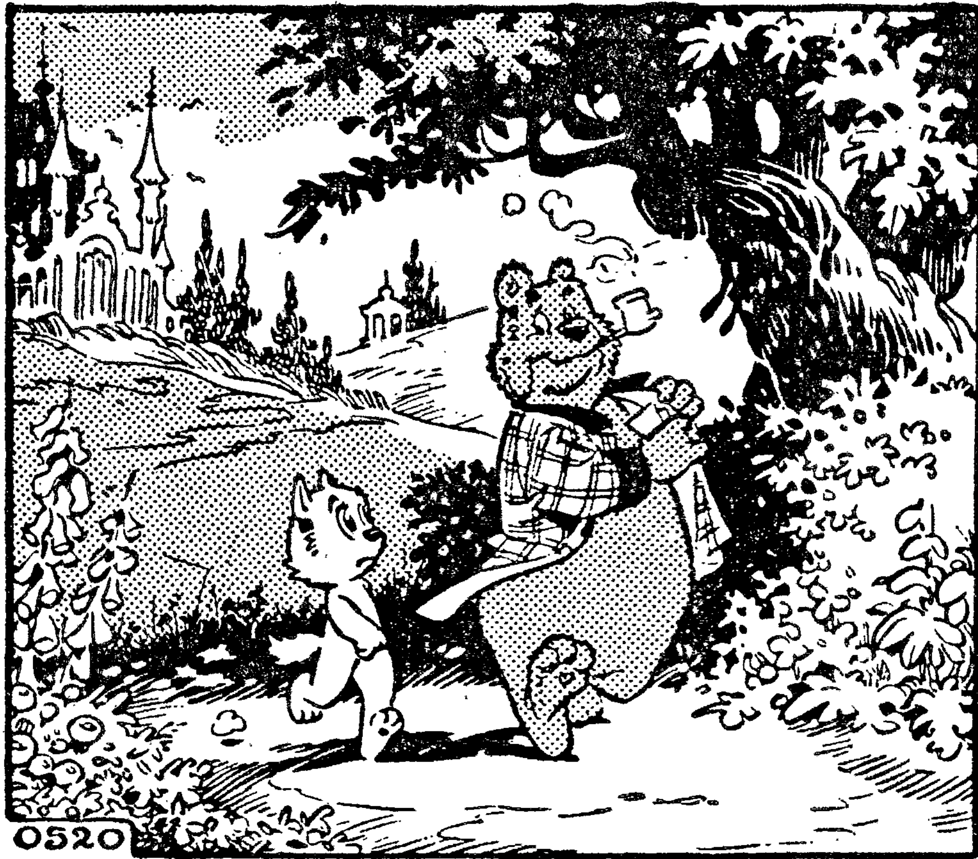
0519 "Affreus", murmelde de markies, die tegen een pilaar steun had gezocht. "W-wat betekent dit?"
"Het betekent dat Bommel door de Unistand is aangewezen als standaardburger van Rommeldam", zei de magistraat. "Ik heb reeds een dringend protest doen uitgaan en het laatse woord is hierover nog niet gesproken. Maar intussen. . ."
"Zo gaat een beschaving tenonder", stelde de edelman met akelige stem vast.
Hij werd overstemd door een luid geneurie dat op de weg naderde, en de burgemeester fluisterde dringend: "Stil. Daar komt hij aan!"
Met die woorden haastte hij zich naar zijn dienstauto en de markies snelde de treden van het bordes op zonder om te kijken.

Toen heer Ollie dan ook de plek naderde waar de beide heren hadden gestaan, had hij slechts het nakijken.
"Dat is nu jammer", sprak hij onthutst tot zichzelf. "Zo zijn ze er en zo zijn ze weg".
"Wat is er gebeurd!", vroeg Tom Poes, die er toevallig langs kwam. "Zijn ze bang voor u? Of zijn ze boos?"

"Nee, dat kan niet", zei heer Bommel. "Ze kunnen alleen maar blij zijn dat ik de beschaving ga redden, wat jij? Nee, ik denk dat ze een beetje verlegen zijn, vooral de markies. Heer de Cantecler, bedoel ik. Ze weten natuurlijk nog niet goed hoe ze zich als heren moeten gedragen. Vooral tegenover mij, die het voorbeeld is, als je begrijpt wat ik bedoel"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

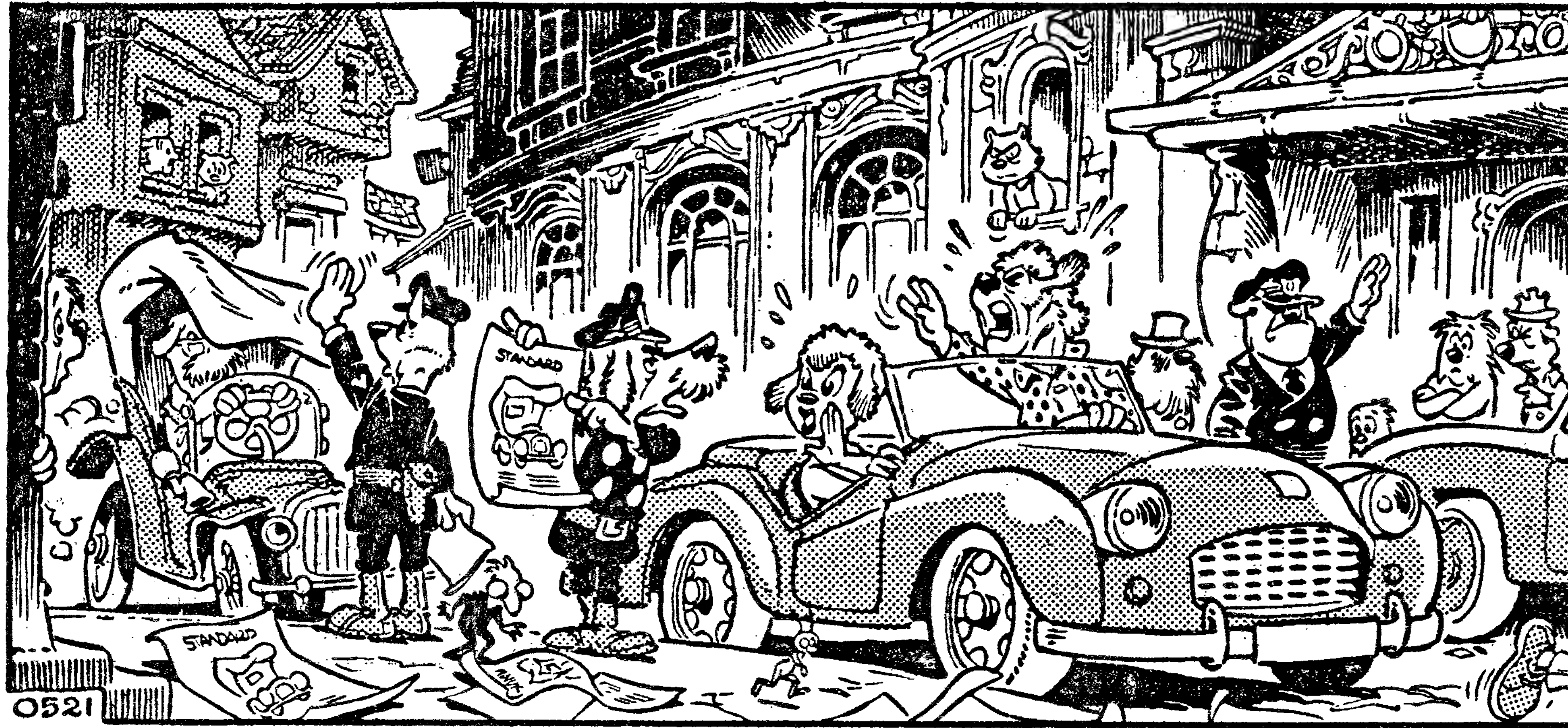

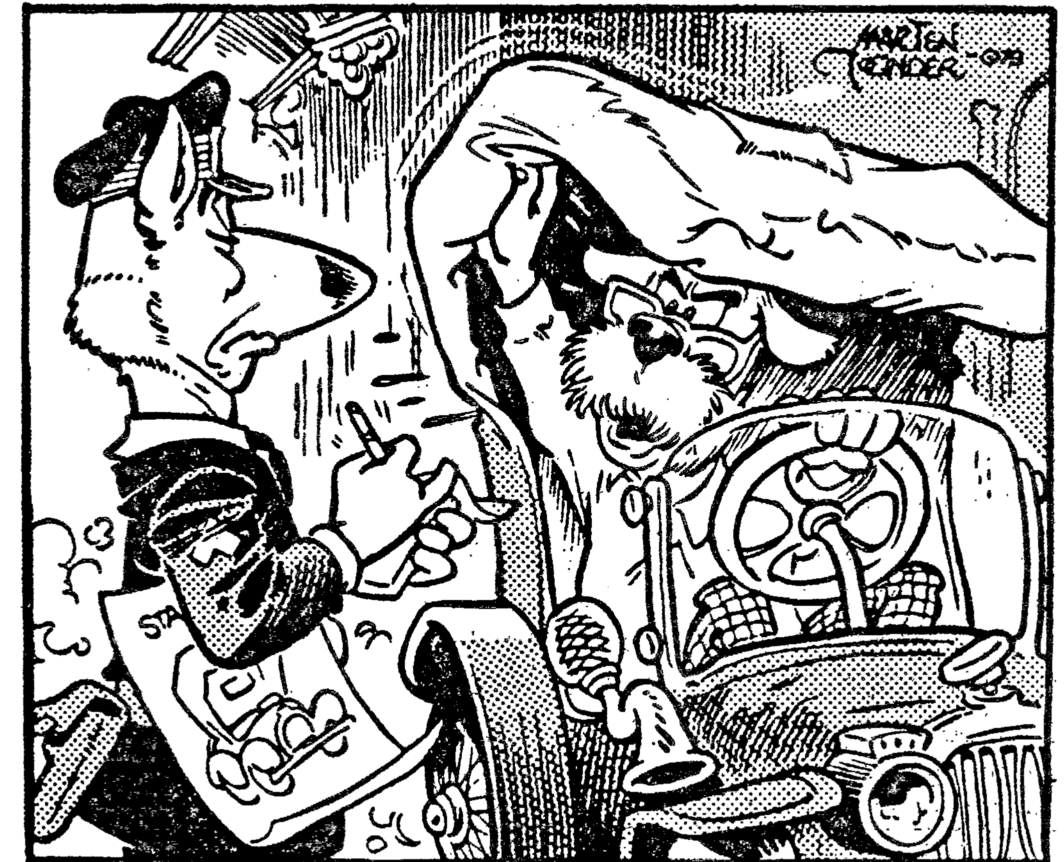

0520 „Waarvan bent u het voorbeeld?", vroeg Tom Poes toen ze samen opliepen.
Heer Ollie glimlachte geheimzinnig en trok enige papieren uit zijn binnenzak.
„Van alles natuurlijk", sprak hij. „Kijk maar eens. Allemaal besluiten die de Unistand genomen heeft, nadat ik even had opgebeld, weet je nog wel? Ik ben aangewezen als standaard, heer van stand zijnde. Zo zie je. Steeds heb ik het hoofd boven de woelige wateren der vervlakking gehouden, als een stil voorbeeld voor iedereen. En nu is het officieel vastgesteld door de hoogste instantie, zodat ik eindelijk mijn idealen kan gaan uitdragen, zeg nu zelf".
„Hm", zei Tom Poes. „Welke idealen?".
„Diepe en hoogstaande. En auto's en zo", verklaarde heer Bommel vaag. „Je bent daar nog wat jong voor, zodat je het wel zult zien".
„Auto's", mompelde commissaris Bas, die op dat ogenblik verslagen achter zijn bureau zat. „Auto's gaan keuren", zei de burgemeester. „Terwijl ik niet eens genoeg manschappen heb om schuinparkeerders op de bon te slingeren. Het wordt me te veel".
„U bent niet de enige", zei de ambtenaar Dorknoper. „Denk eens aan mij. Ik zal al mijn ambtelijke schrijvens moeten uitbreiden met aanheffen als: Geachte Heer! Deze Unistand-besluiten zijn in tegenspraak met de gemeenteverordeningen, Bas. Neem alleen maar eens de artikelen 592 en 673, d tot q. Hier klopt iets niet en dat moeten we die hoge heren duidelijk maken".
„Geen tijd", prevelde de politiechef. „Ik moet een politieverordening uitschrijven over het afschaffen van titels".
„En ik", fluisterde de beambte, „ik overweeg het invoeren van de Bommel-standaardbehuizing. Dan gaat er vanzelf wat gebeuren".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0521 Voor de politie volgde er een drukke tijd. Omdat alle auto's aangepast moesten worden aan de Bommelstandaard, werden er voorbeelden van de Oude Schicht gedrukt en op ruime schaal verspreid.
Er waren natuurlijk veel weggebruikers, die zich daar niet aan stoorden en brutaalweg in hun eigen fantasiemodellen voortreden. Maar dat kwam hun duur te staan, overbiddellijk werden ze opgeschreven, terwijl de wagens in beslag genomen werden. De straten van Rommeldam waren dan ook gevuld met getier en weggeworpen standaardvoorbeelden, terwijl het hele politiekorps op de been was om het publiek in bedwang te houden.
Er waren echter ook wetsgetrouwen die op de bon gingen. Hierboven ziet men bijvoorbeeld de agent Kloppers een Modaalautomobiel aanhouden achter brigadier Snuf, die doende is het voorgeschreven type uit te leggen aan een overtreder.
„Dit gaat niet, heer", sprak Kloppers. „Uw voertuig is niet rijvaardig".
De bestuurder hief de kap om de beambte een toornige blik toe te werpen.

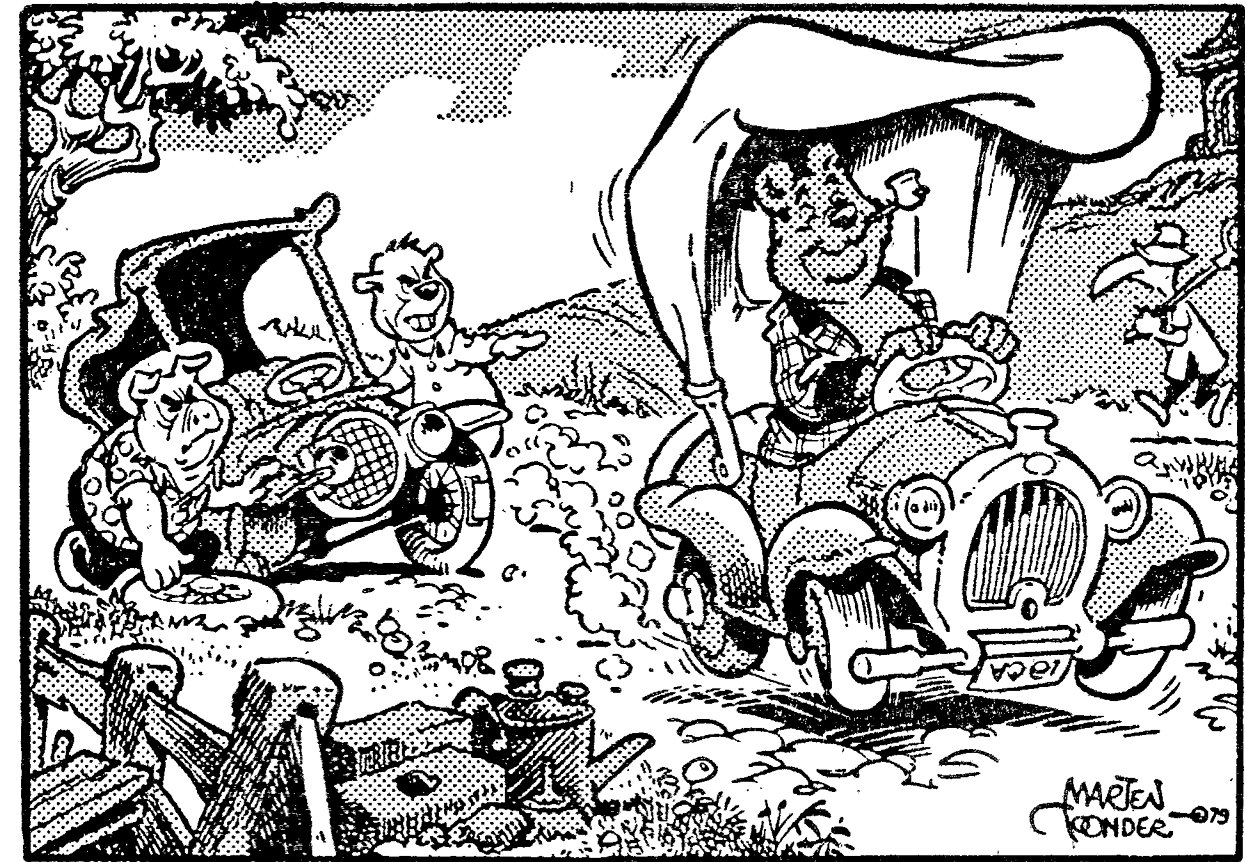
„Dat is het toppunt!", riep hij uit. „Eindelijk heb ik een rammelkast gevonden die aan jullie stomme voorschriften voldoet. Olieduur, maar ik heb hem gekocht, omdat ik niet in mijn goeie wagen mocht rijden en omdat ik voor mijn vak bij de weg moet zijn. En nu dit!"
„Het spijt me", hernam de agent, zijn boekje trekkend. „De wielen hangen er bij en de remmen werken niet. Mag ik uw papieren even zien?"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0522 De ambtenaar Dorknoper had zich intussen naar de aannemer Leemzeulder begeven, die bezig was met een nieuwbouwwijk. Hij liet zijn oog over de gereedliggende materialen glijden en schudde toen glimlachend het hoofd.

„Dit deugt niet, heer", sprak hij. „Holle stenen en plastikol mogen niet meer gebruikt worden. Uw hele bouwplan is trouwens uit de tijd krachtens de beschikkingen van de Unistand. Ik ben bang dat er een beetje aan veranderd moet worden".

„Zo", riep de bouwer. „Uit de tijd, hé? Hoe had je het dan gedacht?"

„Natuursteen en eikehout", zei de heer Dorknoper zachtzinnig. „Ik raad u aan een studie van Bommelstein te gaan maken. Voortaan moeten alle huizen volgens dat model gebouwd worden."

Het valt te begrijpen dat de vakman door dit voorstel geheel van zijn stuk raakte en tot onheuse taal verviel. De beambte had echter een passerende auto in de gaten gekregen en legde hem met een veelbetekenende blik het zwijgen op.

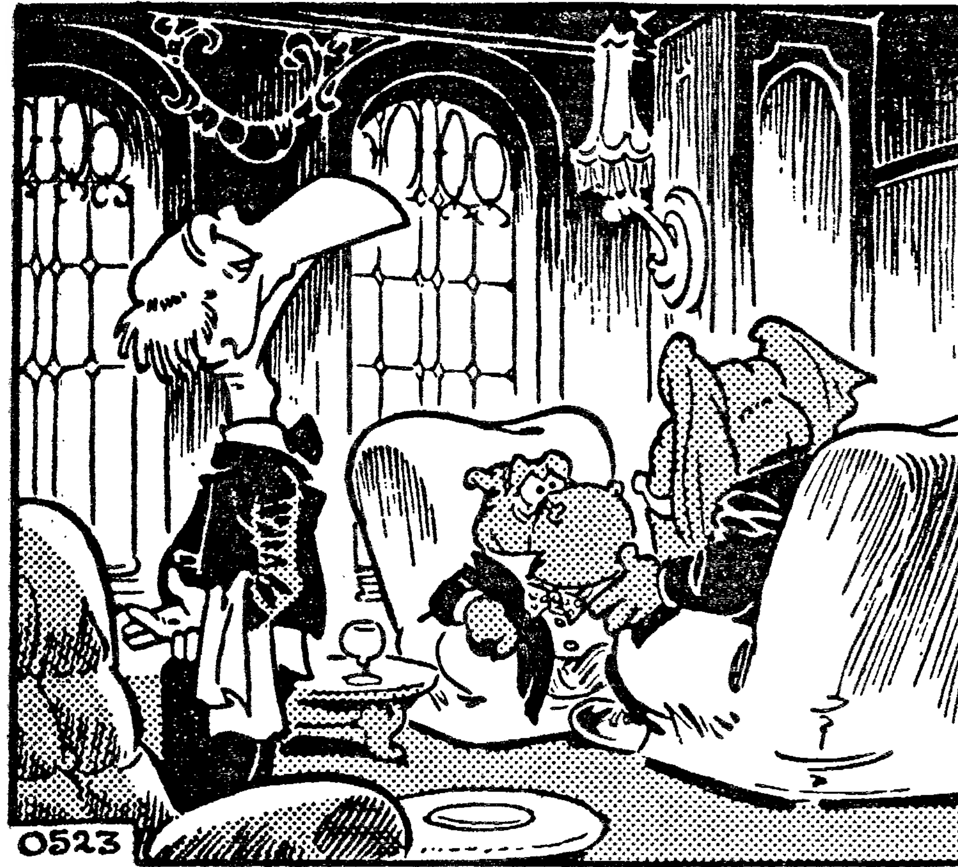
„Ik kan het niet helpen", zei hij. „De heer die daar rijdt, is aangewezen als standaard voor deze gemeente, door een Unistand-verordening. Daar is niets aan te doen, dat zult u begrijpen."

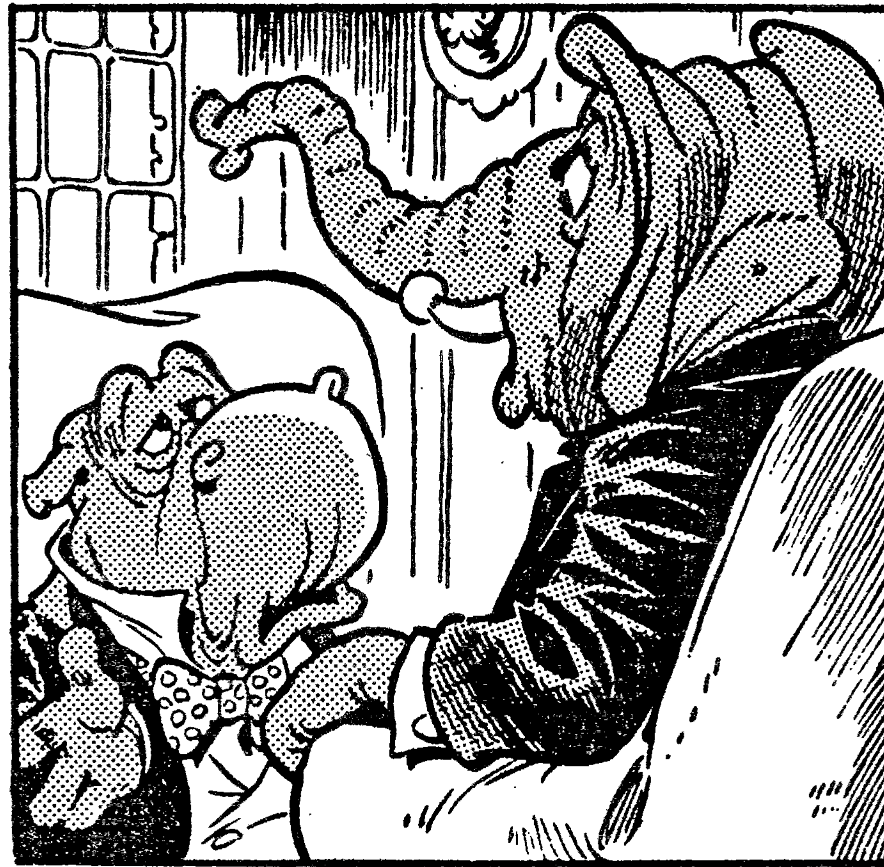
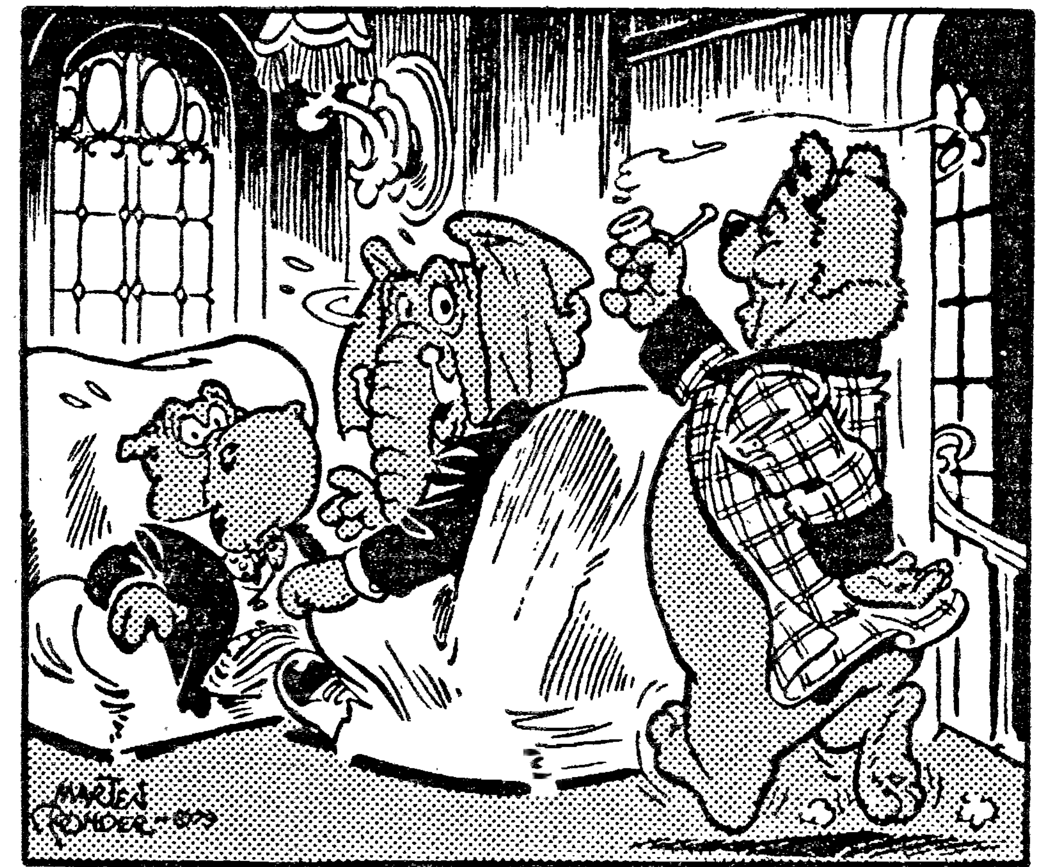
Het geschreeuw dat op deze woorden volgde, werd door de passerende heer niet opgemerkt, en ook zag hij de hatende blikken niet die een automobilist met wielpech hem nawierp. Vol mooie gedachten reed hij voort, op weg naar de Kleine Club.

„De verlegenheid van de heren zal nu wel over zijn", zei hij bij zichzelf. En anders zal ik ze wel op hun gemak stellen."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

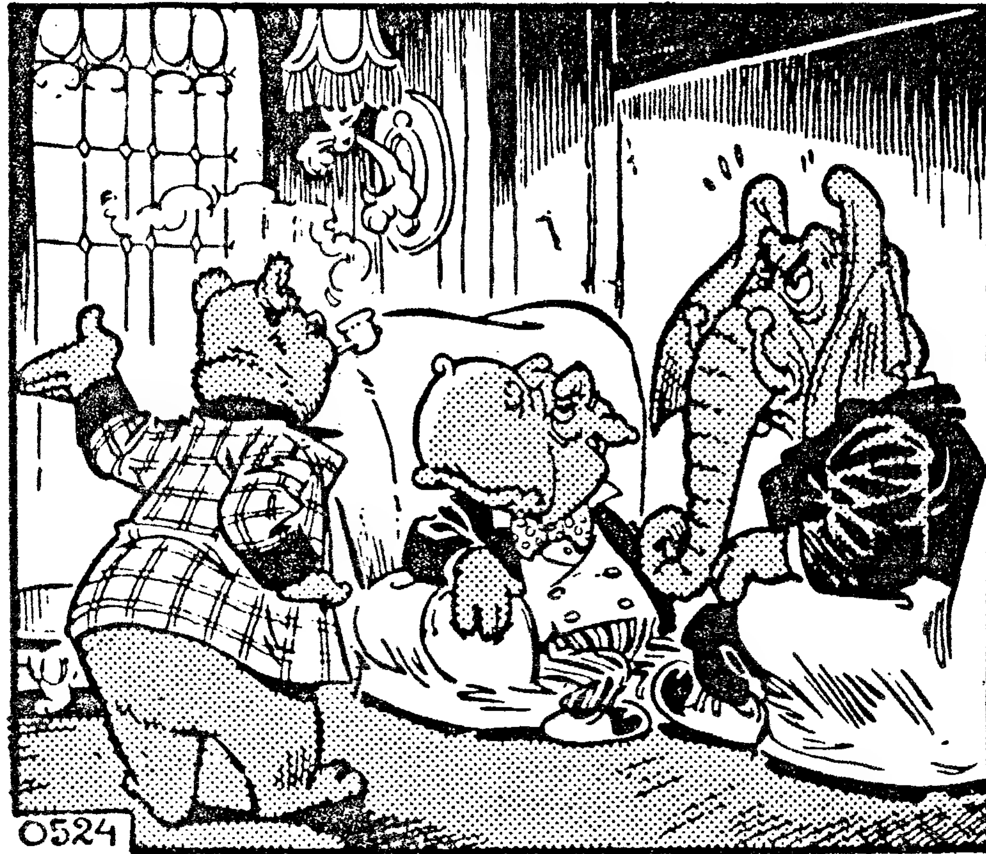

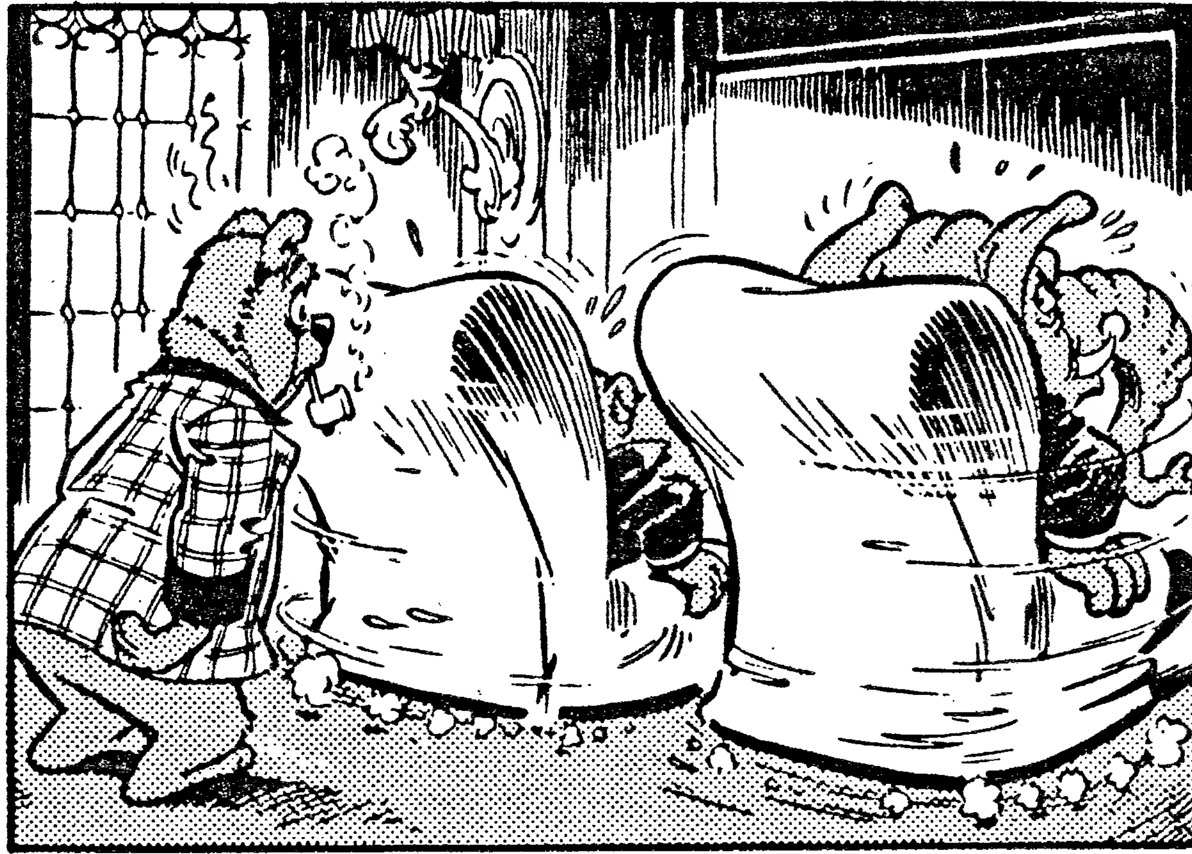

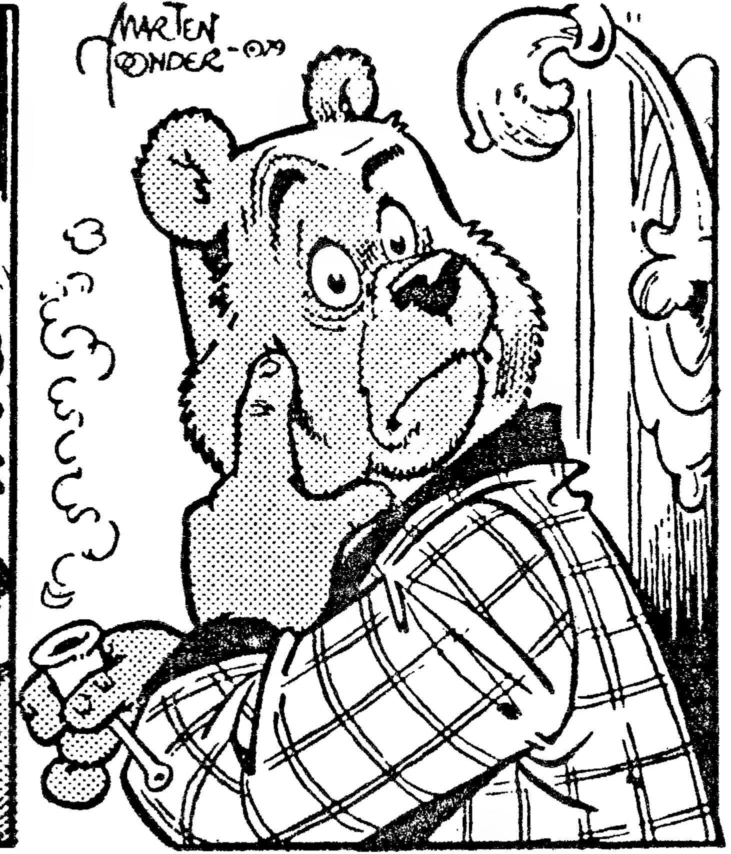
0523 In de Kleine Club werd de stilte slechts verbroken door het gedrukte gemompel van een paar leden.
„De zorgen groeien me boven het hoofd", verklaar de de burgemeester op doffe toon. „De omschakeling van het autobestand is al erg genoeg met de schaarste en zo. Het nieuwe standaardmodel slorpt benzine. Maar de politie kan het niet aan en de nieuwbouw stagneert, want als Bommelstein de gemiddelde woning is, kan niemand een huis betalen. Er is niet genoeg ruimte, trouwens. Maar nu zit Dorknoper de standaardinkomens uit te rekenen en die zien er somber uit. Er zullen geweldige opslagen aan iedereen moeten worden gegeven en zoveel geld is er niet."
„Opslagen?", herhaalde de heer Fanth geschokt. „Aan iedereen? Wat bedoel je?"
„Voor Bommel speelt geld geen rol", legde de magistraat bedroefd uit. „En hij is de gemiddelde Rommeldammer. Zodoende. Een stad vol Bommels is onmogelijk, al laat ik de banknootpersen dag en nacht draaien."
Hij zuchtte smartelijk, maar de ander volgde zijn eigen gedachten.
„Geweldige opslagen aan verslaggevers als Argus?", prevelde hij. „Hoe kan dat? Waar blijven dan de winsten?"
„Ik denk niet aan winsten", lispelde de heer Dickerdack. „Alleen maar aan verliezen..."
Hij zweeg plotseling en wierp een verwilderde blik op het nu binnentredende lid, dat hem joviaal groette.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0524 Heer Bommel werd op de Kleine Club niet zo warm begroet als hij verwacht had, maar hij schreef dat aan verlegenheid toe.
"Jullie hoeven je niet aan te trekken, dat ik tot modelheer ben benoemd", sprak hij op aangename toon. "Ik blijf er heel gewoon onder, hoor. En jullie zullen het toch ook wel prettig vinden, dat de beschaving zich van hieruit zal verspreiden? Denk eens aan: oude waarden zullen worden hersteld, terwijl iedereen de kans krijgt een heer te worden. En dit zal een gevoelige les zijn voor lieden die iemand van stand in een hoek drukken omdat ze hun plaats niet kennen, zoals ambtenaren en markiezen en aannemers en zo. Wat jullie, amices?"

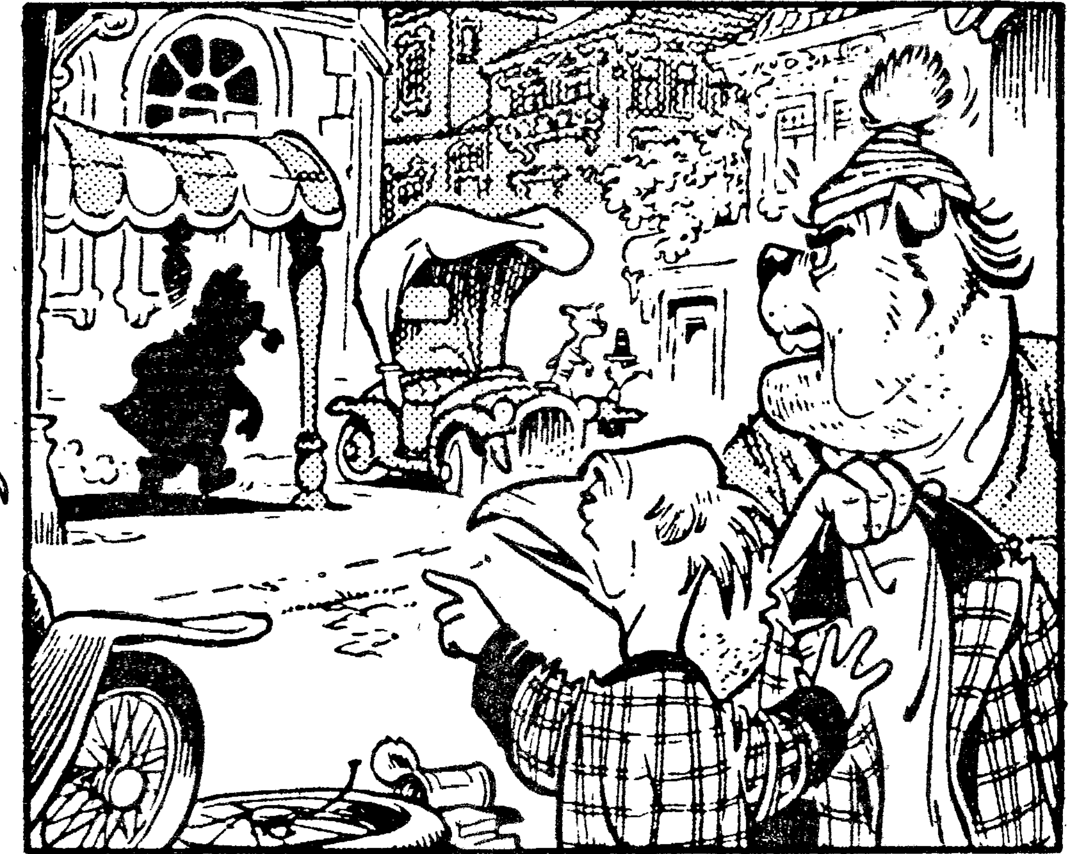
Zijn medeleden hadden met groeiende ontstemming geluisterd en na zijn laatste vraag hadden ze er genoeg van. Met een ruk draaiden ze hun stoelen om, zodat de standaardheer plotseling tegenover twee varkensledere ruggen aankeek. Enkele ogenblikken bleef hij verbaasd staan, maar toen keerde hij zich peinzend om.
"Ze schijnen uit hun humeur te zijn", sprak hij tot zichzelf. "Wat jammer is dat nu. Maar ja, zo'n burgemeester staat natuurlijk achter zijn beambten, terwijl ik in mijn positie daar boven sta. Ze zijn gewoon maar jaloers. Het is begrijpelijk, ik zal geduld moeten hebben. Wanneer iedereen het even goed heeft als ik, zal men mij dankbaar zijn, bedoel ik."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0525 Tegenover de Kleine Club was een zijstraat waarin een herenkledingwinkel was gevestigd. Deze werd gedreven door de heer Foernier, een modegevoelig ondernemer, die goede zaken deed, omdat hij altijd de laatste modellen voerde. Maar die middag kreeg hij een klant die juist een nieuwe auto had moeten kopen, en toen liep het mis.

"Heb je niks anders dan deze jassen?", vroeg de klant, een zekere Honckers. "Daar kan ik toch zeker niet in lopen?"

Hij trad naar buiten om de kleur beter te kunnen schatten en hernam: "Geel met rooie ruiten. Asjemenou."

"Het is de laatste trend, heer", verklaarde Foernier. "Voorgeschreven door het UNI, zodat het wel aan zal slaan."

"Ze zijn zelf aangeslagen", riep de klant, die zich begon op te winden. "Ik heb daar een wagen van vijftig jaar geleden moeten kopen, omdat het Unitrend is. Slurpt benzine en valt dan nog uit elkaar. Wie verzint die onzin? Waar komt die trenderij vandaan? Dat zou ik wel es willen weten."

"Ik kan het niet helpen, heer", riep de modicus haastig. "De trendzetter is een zekere heer Bommel. En als ik me niet vergis, loopt hij daar net. Kijk, hij komt de Club uit en gaat naar zijn trend-auto."

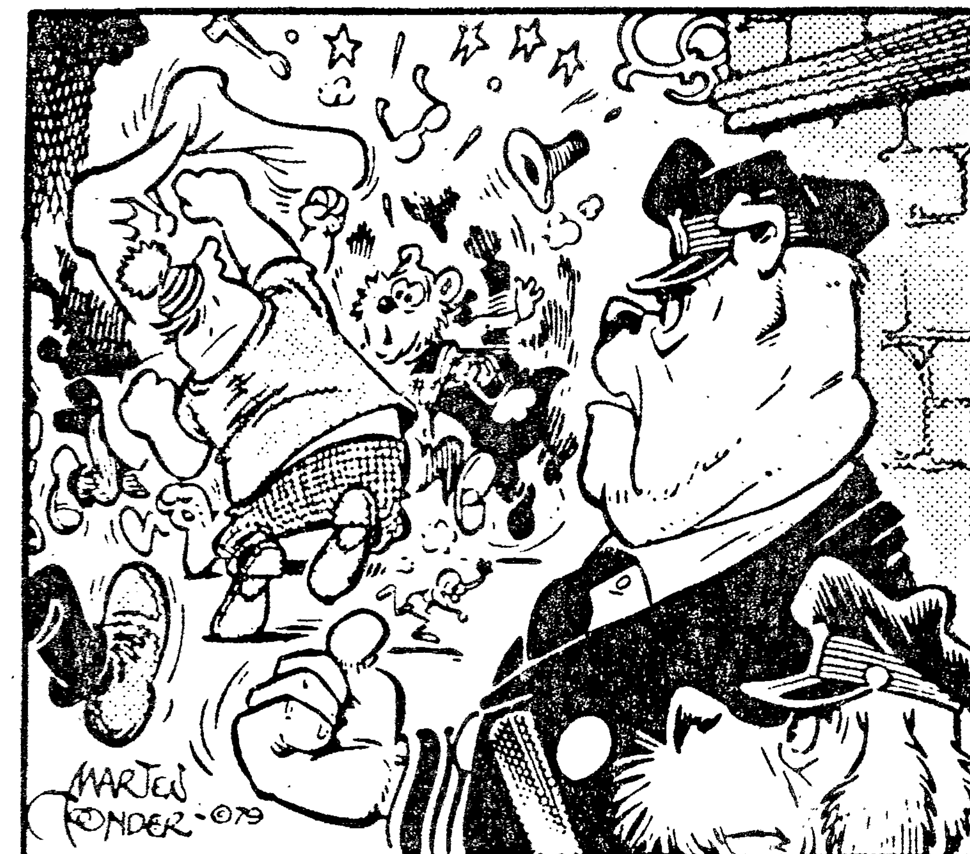
"Da's nou mooi", prevelde Bonckers. "Ik wil dat aanslaan wel eens even regelen, als heren onder elkaar. En hou jij je vodden maar."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

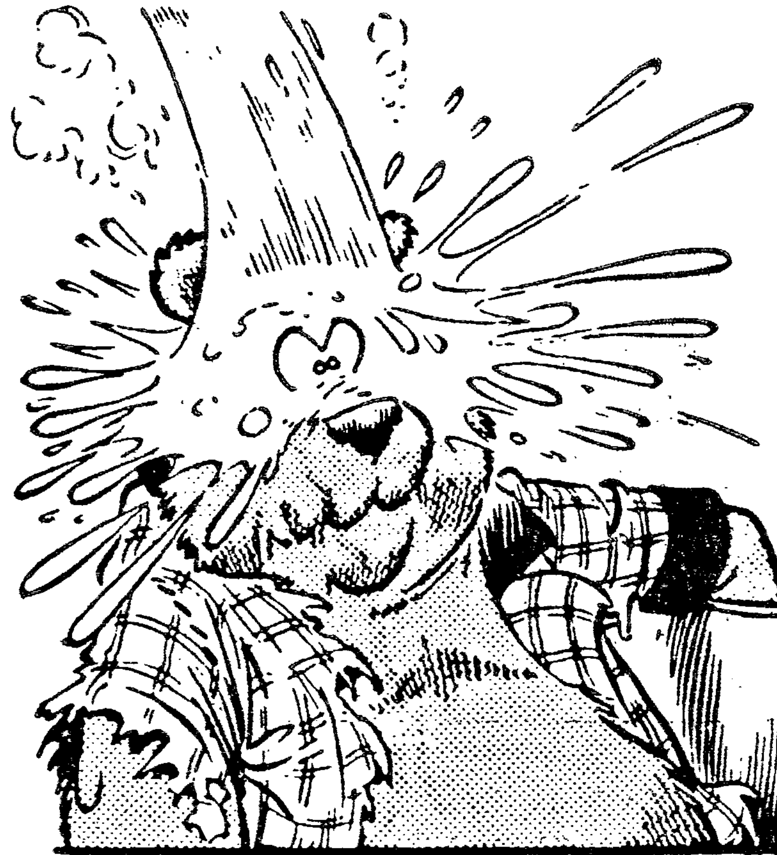
0526 Heer Bommel had besloten maar naar huis te gaan, omdat de sfeer in de Kleine Club nog niet rijp voor hem was. Maar toen hij het gebouw verliet om zich naar de Oude Schicht te begeven, werd hij staande gehouden door een luid geroep, dat uit een zijstraat kwam.
„Hé, jij met je ruitjes!", schreeuwde Bonckers, hem naderend. „Jij met je lorrewagen. Jij bent de trendzetter, hè?"

„Wat is tie?", vroeg een voorbijganger belangstellend, en enkele andere trendgevoelige lieden bleven staan om het vervolg af te wachten.
"W-wat bedoelt u?", vroeg heer Ollie, die door zijn fijngevoeligheid meteen merkte dat er onheil dreigde.
„Jij hebt die oudroestwagens op je geweten, hè?", vervolgde de heer Bonckers op loeiende toon. „En nou ga je die jassen der in drukken. Vriendjes bij de UNI, hè? Smeergeld, hè?"
„N-nee", stamelde heer Bommel, terwijl hij sussende gebaren maakte. „Integendeel. Alles gaat beter worden, doordat ik het voorbeeld ben voor wie geld geen rol speelt. Ik ben de doorsnee-heer, bedoel ik, zodat iedereen. . ."
Verder kwam hij niet, want nu werd hij overstemd door de omstanders, die gingen begrijpen wie ze voor hadden.
„Ik zal een doorsnee van jou maken", riep Bonckers en terwijl er een instemmend geschreeuw losbrak, begon de menigte met het aftakelen van de Oude Schicht en het uitdelen van klappen.
„Een relletje", sprak commissaris Bas, die het gebeuren reeds geruime tijd gadesloeg. „Het was te verwachten. Maar het is onze plicht er een einde aan te maken. Erop af, Snuf!"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0527 De politiebeambten begaven zich naar het opstootje en met behulp van een wapenstok en kalmerende woorden gelukte het hen de menigte te verspreiden.

Heer Bommel bleef bij zijn trouwe voertuig achter en omdat het fraai zomerweer was, woei er zelfs geen briesje om zijn slapen te koelen. Maar gelukkig werd er boven zijn hoofd een raam opengeschoven en de bewoner van het belendend pand, die een hekel aan onlusten had, ledigde een emmer water over het hoofd van de standaardheer. Deze kwam daardoor weer tot zichzelf en keek verwilderd rond.

„H-heer Bas", stamelde hij, zijn natte flarden huiverend om zich heen trekkend. „Gelukkig. . . had sjlecht kunnen aflopen. . . Ben nog nooit zo blij geweest u te sjien. . . ."

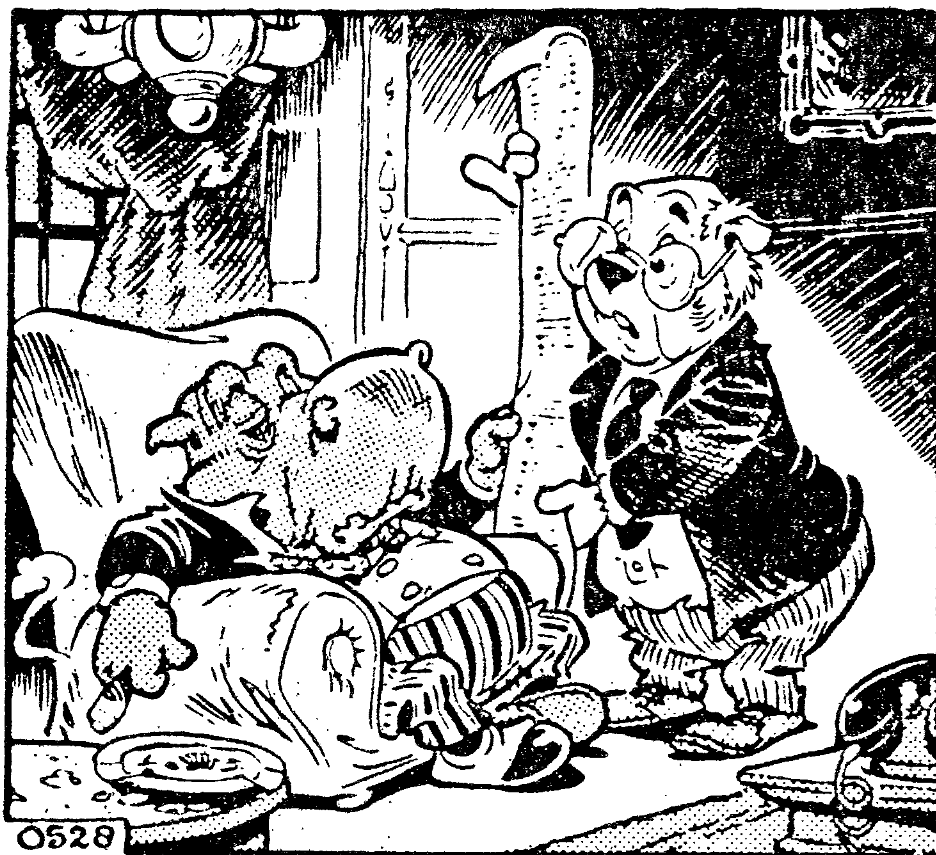
„Ik kan niet hetzelfde zeggen", zei de politiechef bitter. „Altijd dezelfde. En nu weer de veroorzaker van een vechtpartij!"

„Dat wasj mijn schuld niet", riep heer Ollie klagend uit. „Ik ben de standaardheer en ik geef het voorbeeld; dat weet iedereen, zodat ik. . ."

„Als dat het bedoelde voorbeeld van de Unistand is, ga ik met vervroegd pensioen", onderbrak de commissaris koel. „Ik kan hier niet eens een bon uitschrijven! Weet je wat je moest doen, Bommel? Je moest stilletjes naar huis gaan en je niet meer laten zien zolang jij de standaardheer bent. Anders sta ik niet voor de gevolgen in".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

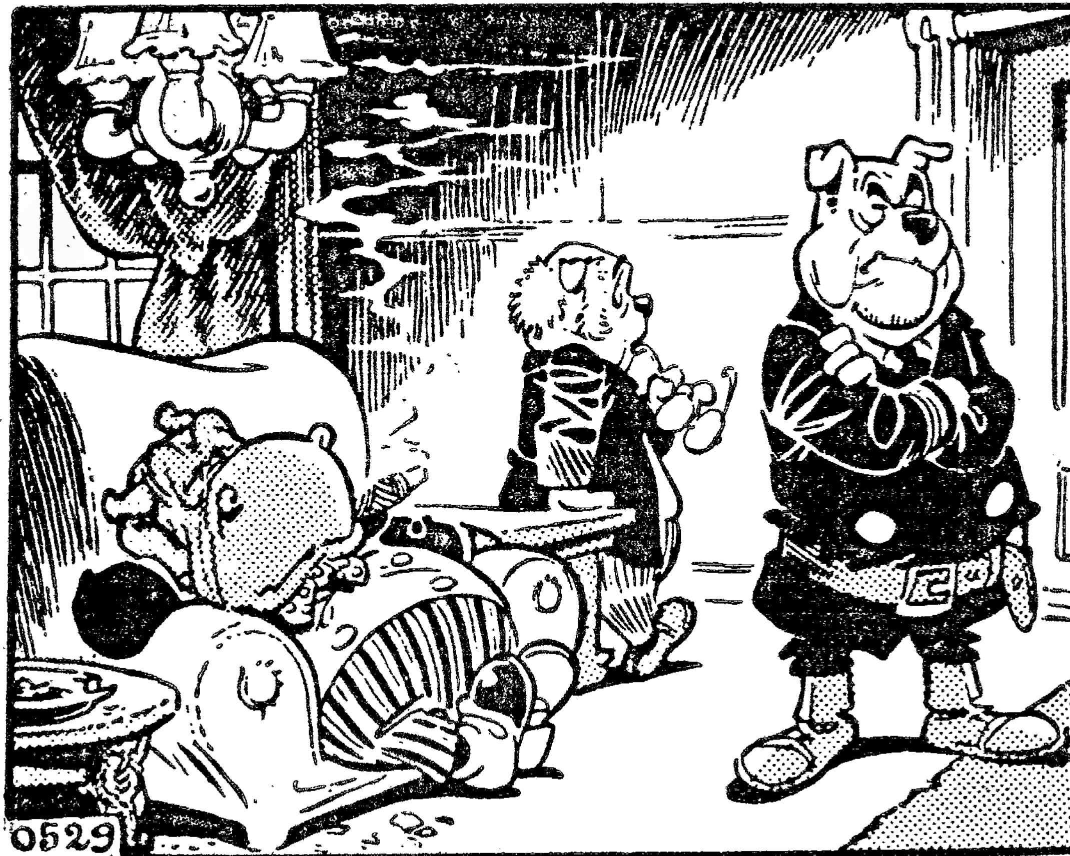

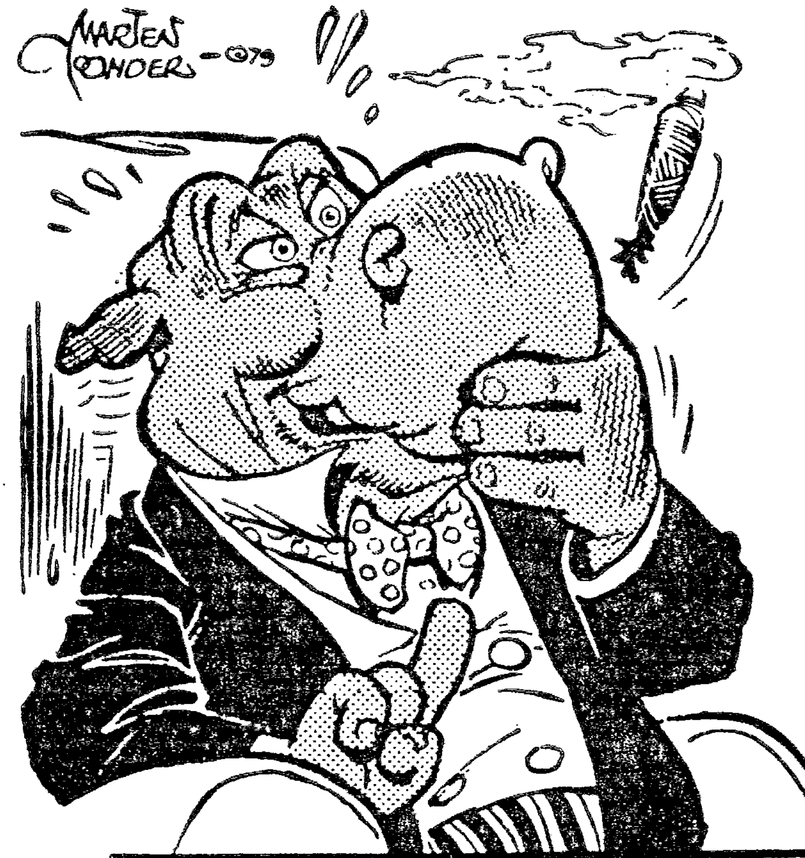

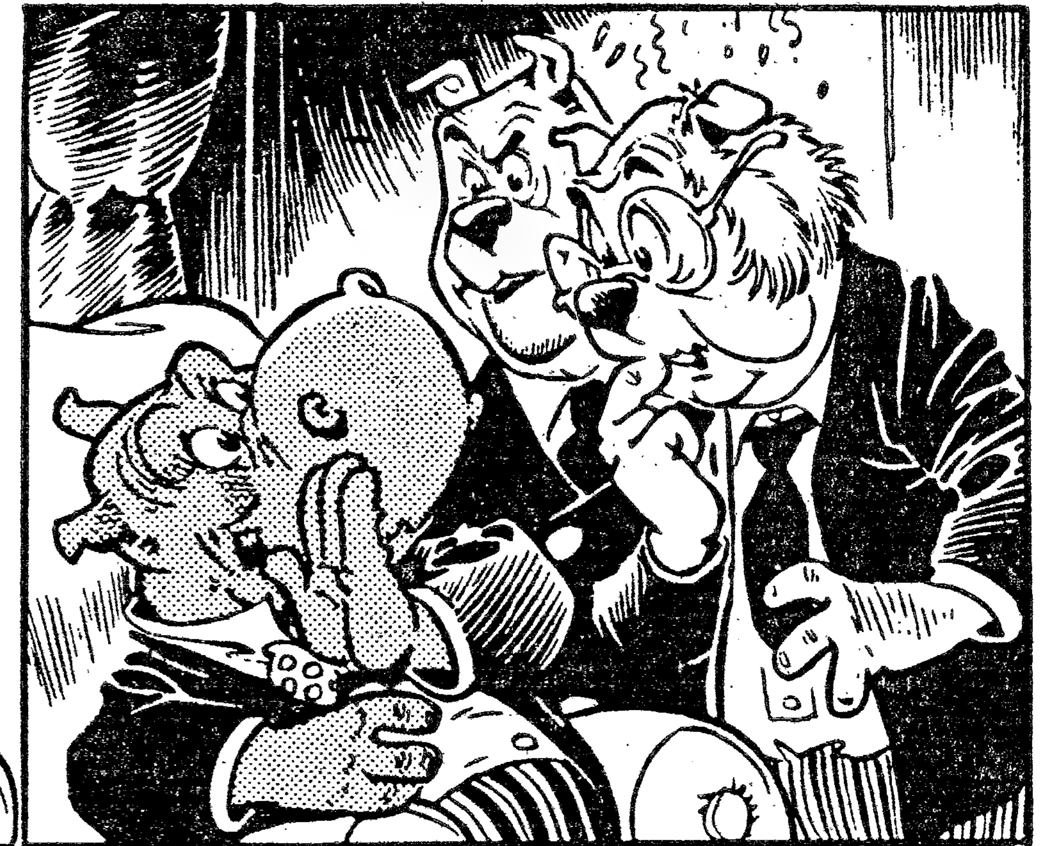
0528 Op diezelfde middag had de ambtenaar Dorknoper zich met bezwaard gemoed naar de kamer van de burgemeester begeven. Deze was net teruggekeerd van de Kleine Club en zonder enig begrip staarde hij naar het papier dat hem werd voorgehouden.
„Dit is een benadering van het gewenste gemiddelde inkomen per Rommeldammer", legde de beambte uit. „Wanneer we het laagste inkomen op stellen en we..."
„Laten we dat nu niet doen", riep de magistraat klagend. „Het is allemaal al erg genoeg. Waar komt het op neer, Dorknoper? Vooral kort".
„Kort samengevat", zei de ander, „zou de belasting 1000% van het inkomen moeten bedragen om van gemeentewege de toeneming van het inkomen te kunnen betalen. Ik zie dat niet".
„We kunnen noodgeld gaan drukken", mompelde de heer Dickerdack, maar de ambtenaar schudde het hoofd.
„Met noodgeld kan men geen doorsneehuizen kopen", verklaarde hij. „Als de nieuwbouw moet worden aangepast aan Bommelstein, gaat dat per pand ruw geschat 10 miljoen florijnen kosten, terwijl de panden onbewoonbaar zullen zijn. Ze kunnen niet verwarmd worden en ook niet onderhouden wegens materiaalschaarste. Ze kunnen niet eens worden gebouwd. Er zijn geen vaklieden".
De burgemeester was gedurende deze uitleg steeds verder verzakt en uit de diepte van zijn stoel staarde hij naar commissaris Bas, die nu binnenkwam.
„Het gaat niet langer", sprak deze met gesloten tanden. „De orde is niet te handhaven met een oproerkraaier als modaalmodel. De enige oplossing die ik zie, is om met vervroegd pensioen te gaan".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

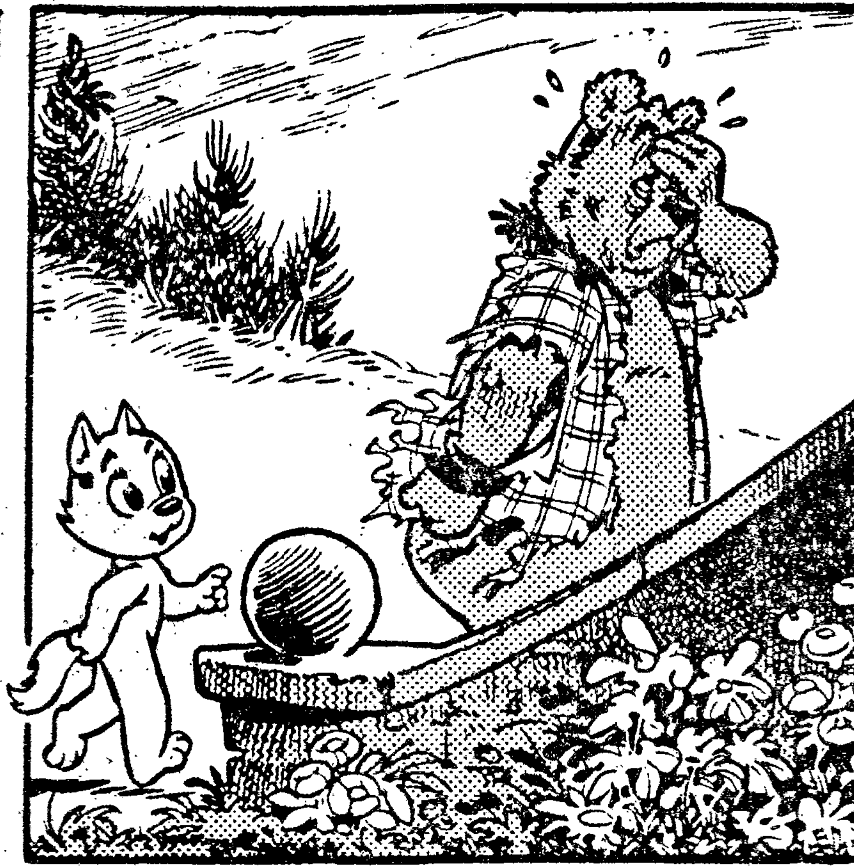

0529 „Vervroegd pensioen?", herhaalde de burgemeester, verder zakkend.
„Het is een alternatief", gaf de ambtenaar toe. „Maar we komen er niet verder mee".
Hij ging op de tafelrand zitten en deed zich tegoed aan zijn brilmontuur, terwijl de politiechef met dichte ogen voor zich uitstaarde.
„Ik zie het niet langer", prevelde hij. „Hier kan ik niet aan meedoen".
„Ik ook niet", fluisterde de heer Dorknoper. „Maar wat wil je? De Unistand..."
„Juist!", riep de heer Dickerdack uit. Hij schoot overeind in zijn zetel en keek met grille ogen rond, terwijl hij de beide heren naderbij wenkte.
„Ik heb het", mompelde hij achter de hand. „We lijken wel gek. Die Unistand kan zo veel beweren. Ik stel voor de beschikking van die lui naast ons neer te leggen. We doen net alsof we niets ontvangen hebben!"
„Maar eh...", begon de ambtenaar eerste klasse. „Dat is tegen de orde der dingen!" En de commissaris vulde aan: „Het lijkt me nogal kreukbaar toe".
De magistraat stiet echter een schamper lachje uit. „Mijn verantwoording", sprak hij. „Wie trekt zich iets van de UNI aan? Nou dan, waarom wij dan wel? En van de Unistand spreek ik niet eens. We doen alsof ze niet bestaan en jullie zullen zien, dat we er niets van zullen horen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

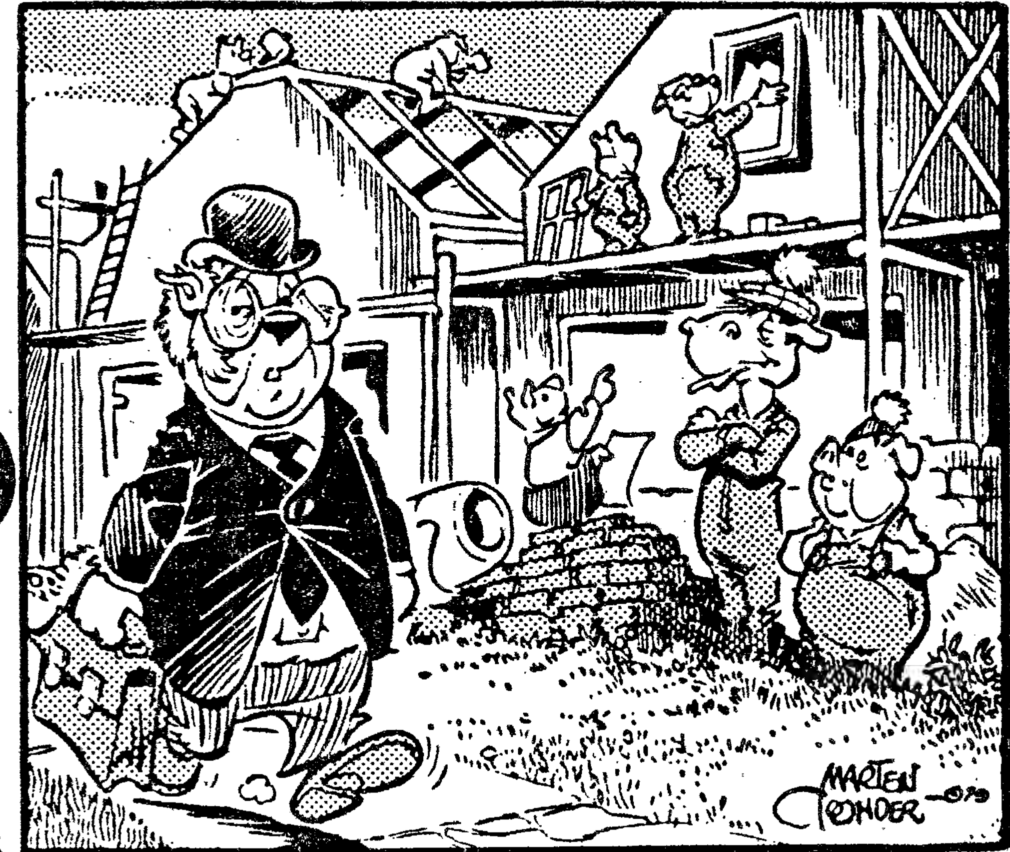
0530 — Tom Poes zat al dagen naar de auto's op de hoofdweg te kijken en die middag begon hij te begrijpen wat heer Bommel met het uitdragen van zijn idealen bedoeld had.
„Die Unistand zit er goed achteraan", zei hij bij zichzelf. „Dit is natuurlijk de invloed van heer Ollie op het verkeer! Maar dan ben ik toch benieuwd wat er nog meer gebeuren gaat. Ik hoop dat het niet te veel is, want er komt ellende van".
Op dat moment verscheen de verscheurde gestalte van zijn vriend over de heuvel en hij begreep dat het al mis was.
„Wat is er gebeurd?", vroeg hij. „Waar is de Oude Schicht?"
„In reparatie", mompelde heer Bommel. „Het was héél vreselijk! Men vind het niet leuk een heer als voorbeeld te hebben, zodat men mijn jas beledigd heeft, terwijl men een doorsnee van de Schicht maakte".
Hij sjokte zwijgend voort, totdat hij Bommelstein bereikt had, en toen vermande hij zich.
„Ik wil natuurlijk niet klagen", hernam hij smartelijk. „De Unistand neemt niet de eerste de beste voor deze functie. Ik ben de martelaar voor een nieuwe maatschappij, dat voel ik aan mijn bletsuren. Men kan lelijk gewond raken wanneer men een voorbeeld voor iedereen is".
„Dat is zo", zei Tom Poes. „Maar u moet iets voor uw idealen over hebben. Haast alle auto's die ik zag rijden, lijken op de uwe. Dat moet toch erg prettig zijn".

„Erg prettig", herhaalde heer Ollie, maar zijn stem klonk weifelend. „Ach ja.. ik bedoel eh.. de Oude Schicht is lang zo apart niet meer, nu iedereen er een heeft, als je begrijpt wat ik bedoel".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0531 — Terwijl heer Bommel enige dagen rust nam en zich niet liet zien, zoals Bulle bas hem had aangeraden, hernam het leven in de stad zijn gewone gang. De bedrijvige politiemacht had zich onopvallend teruggetrokken, zoals de burgerij dat gewoon was, en al spoedig had het verkeer zijn normale uiterlijk dan ook weer.

„Eén op de twaalf heeft het voorgeschreven model nog maar", zei brigadier Snuf, toen hij met de commissaris een ronde maakte. „De burgemeester had gelijk. Oogluikend laten passeren, dan gaat het net als het parkeerprobleem. Het lost zich vanzelf op in een janboel. Goed idee".

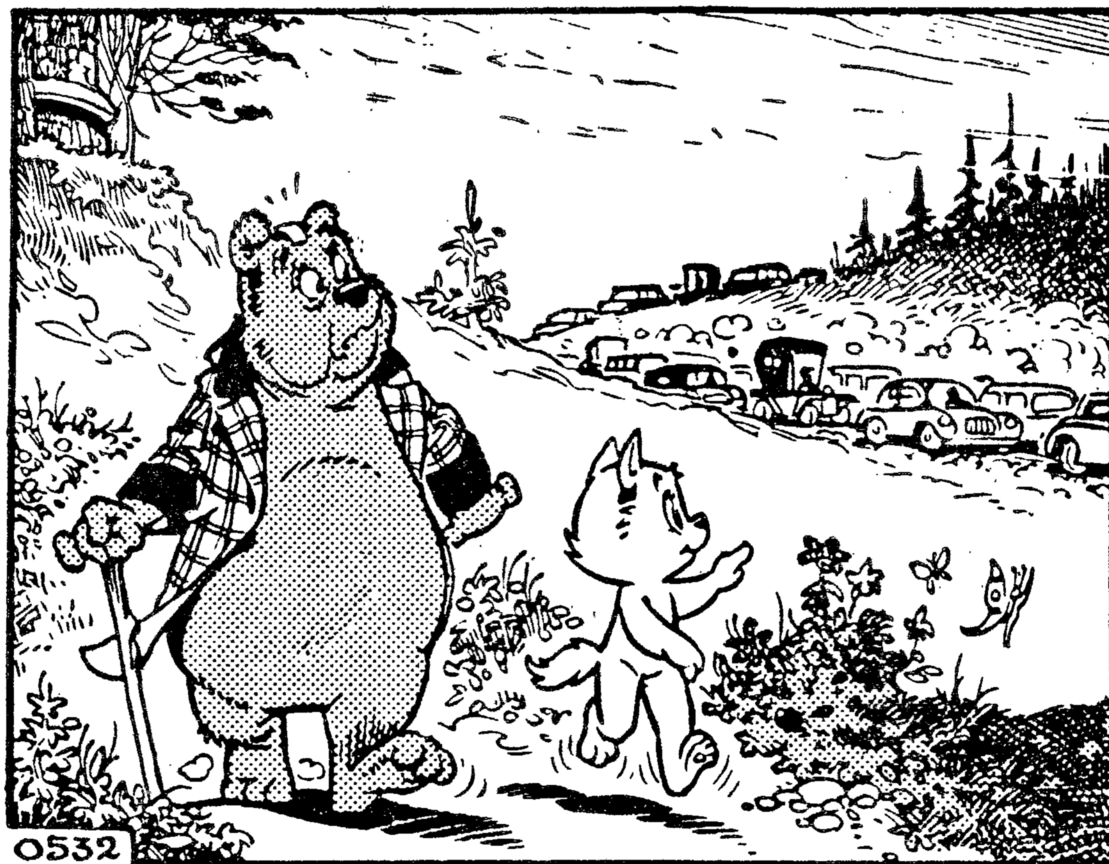
„Het is tegen mijn beginselen", verklaarde zijn chef somber. „Voorschriften zijn voorschriften en plicht is plicht. Die moderne opvattingen groeien me boven het hoofd. Jij bent nog jong, maar ik geloof dat vervroegd pensioen voor mij het enige is. Dan kan ik tenminste rustig met mijn rug naar het leven gaan staan".

Er waren natuurlijk meer ambtenaren die last van hun beginselen hadden, en de voornaamste van hen was de heer Dorknoper.

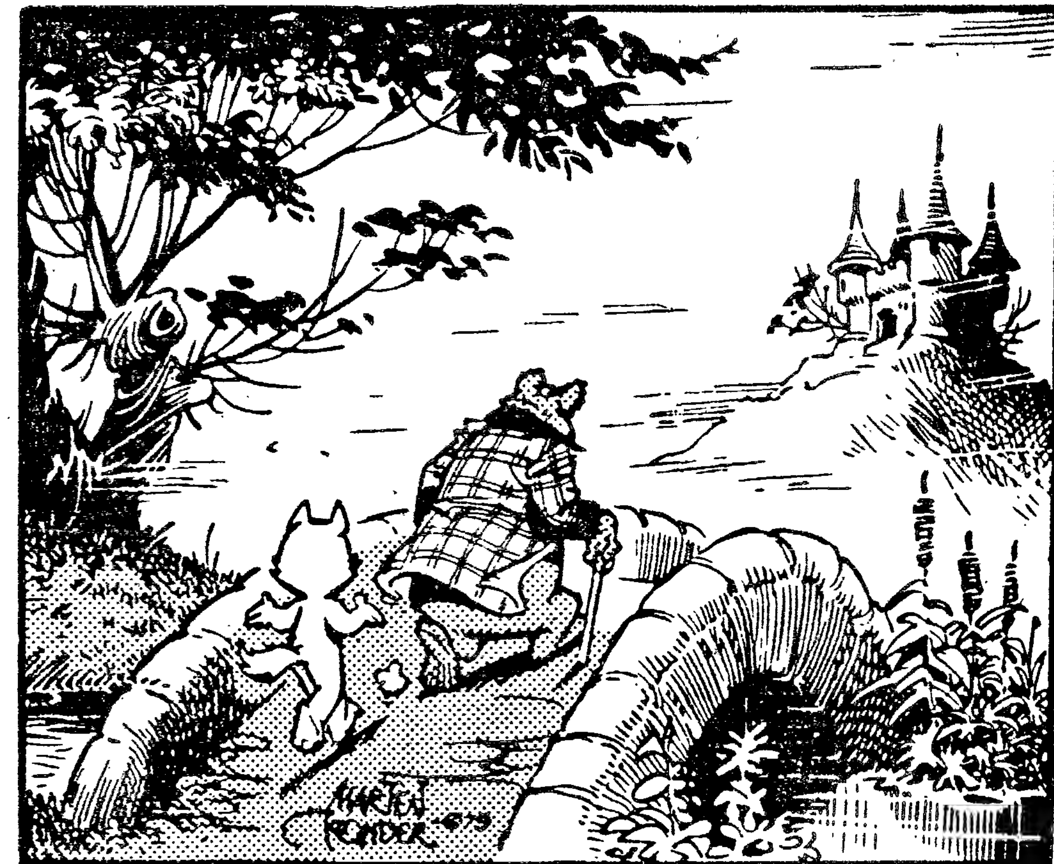
„Oogluikend laten passeren", mompelde hij, met verdraaide blikken langs een nieuwbouwwijkje lopend. „Het lijkt natuurlijk nergens op en het druist tegen mijn principes in. Die aannemer zet belangrijke internationale voorschriften voor lelijkerd en daar komen moeilijkheden van; dat leert de praktijk. De burgemeester heeft gemakkelijk praten, maar een wereld zonder edicten en bepalingen valt uit elkander. Dit zal slecht aflopen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0532 — Toen heer Ollie zich wat beter voelde, maakte hij op een morgen voorzichtig een kleine wandeling. Het was juist het spitsuur en de hoofdweg was gevuld met nijvere lieden, die zich naar hun werk spoedden.

„Ze hebben die ouwe modellen weer afgeschaft", zei Tom Poes, die voor de gezelligheid meeliep. „Er rijden nog maar een paar, ziet u wel? Maar goed ook, het was haast allemaal oudroest dat een beetje was opgeknapt. Gevaarlijk, hoor. En u zult het wel prettig vinden, dat de Oude Schicht nu weer apart is".

„Prettig", sprak heer Bommel, die de verkeersstroom betrekkend gade sloeg. „Ik bedoel.. eh.. als model-heer vind ik, dat iedereen iets aparts hoort te hebben. Ik offer me ten slotte niet voor niets op, bedoel ik! Nee, jonge vriend, het is treurig, dat de politie hier niets aan doet, terwijl de Unistand-voorschriften toch zo duidelijk zijn".

Hij zweeg, want bij het beklimmen van een heuvel had hij een aantal cementgietsels in het oog gekregen en hij bleef verstard staan.

„Ook dat nog", hoorde Tom Poes hem mompelen. „Hoe durven ze, met Bommelstein als voorbeeld?! Ik begin te geloven, dat er een samenzwering aan de gang is. Wat er gebeurt is héél schandelijk, nu ik er goed over nadenk".

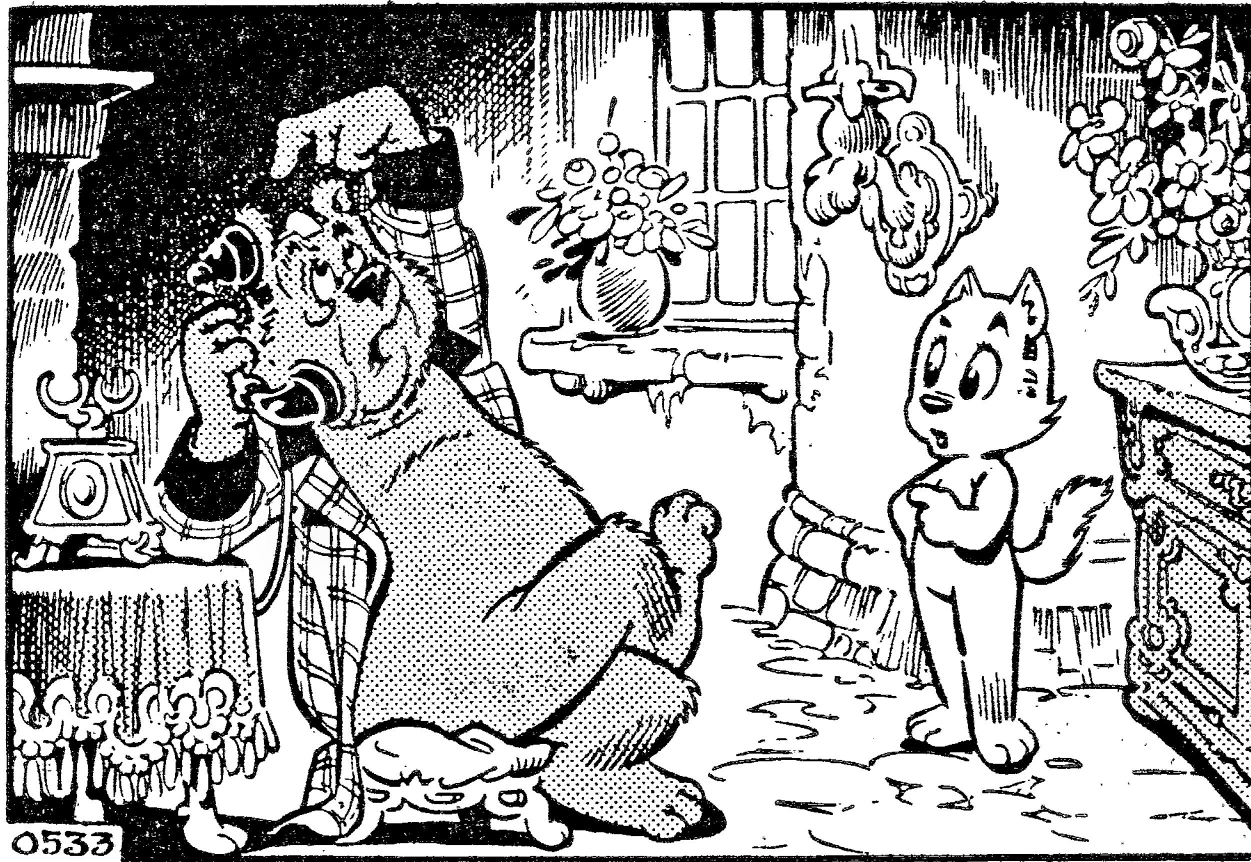
„Kom nu maar mee", zei Tom Poes sussend. „Iedereen weet toch, dat er geen échte huizen meer gebouwd kunnen worden? Wat is daar dan zo schandelijk aan?"

„Het is schandelijk, dat de overheid mijn voorbeeld naast zich neerlegt!", riep heer Ollie uit. „Ze lappen het aan hun laarzen, zodat ik voor niets geleden heb. Maar ik zàl ze".

„Doe dat nu maar niet", riep Tom Poes, „dan krijgt u vast nog meer narigheid".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

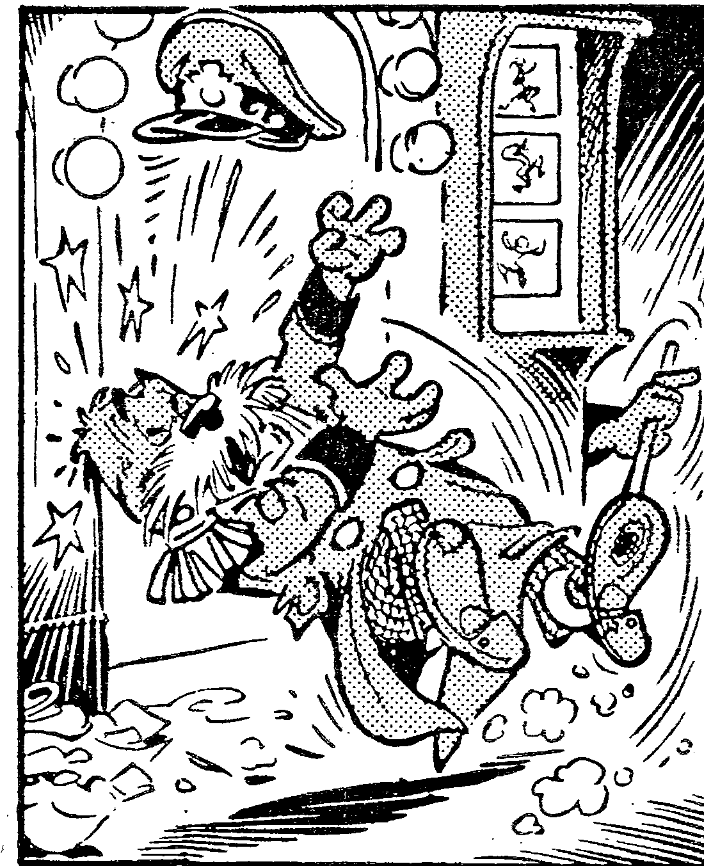
0533 — De goede raad van Tom Poes hielp niet. Zodra heer Bommel zijn hal betreden had, belde hij de Unistand op, en tot zijn voldoening werd de hoorn aan de andere kant meteen opgenomen.
„U spreekt met Olivier B. Bommel", sprak hij, „de standaardheer van Rommeldam, u weet wel. Ik heb ernstige klachten, nadat ik door afgunst gewond ben geraakt, terwijl de voorschriften aan alle kanten ontdoken worden, zodat ze de spuigaten uitlopen. Mag ik het hoofd even spreken?"
Uit het apparaat klonk papiergeritsel en daarop werd een geknepen neusstem hoorbaar. Heer Ollie glimlachte gelukkig en begon zijn bezwaren breed uit te meten, tot grote ergernis van Tom Poes.
„Waarom doet u dat toch?", vroeg die, toen het gesprek uit was. „Ze kunnen daar alleen maar domme besluiten nemen en brieven schrijven. Dat hebt u toch gemerkt?"
„Oho", riep heer Bommel uit. „Dacht je dat? Weet je wie ik daar aan de lijn had? De Secretaris-Generaal! En weet je wat die zei? Er zullen onmiddellijk maatregelen genomen worden, zei hij. En niet zo maar maatregelen, o, nee, dan ken je de Secretaris-Generaal niet. Nee, hij zal een UNI-inspecteur sturen om de zaak te onderzoeken. Die krijgt onbeperkte volmachten en ontduikingen van de voorschriften zullen streng gestraft worden. Ha, daar zullen ze van opkijken! Een Bommel laat zich niet op het gemoed trappen, want dan slaat de gal hem uit".

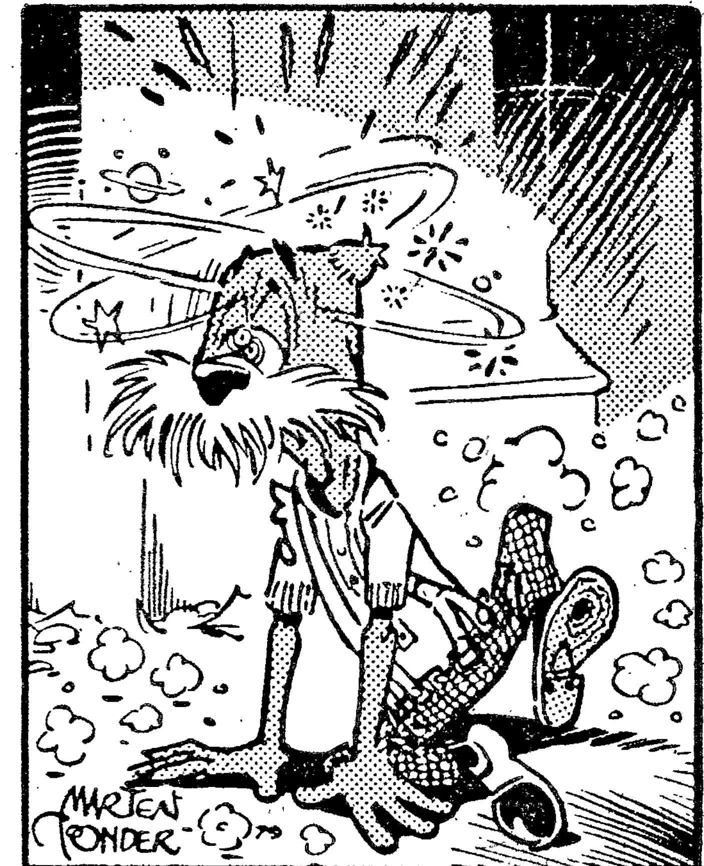
Dat de Unistand inderdaad meer deed dan brieven schrijven bleek diezelfde avond nog, toen een donkere gedaante zich uit de schaduwen van het hooggeplaatste gebouw losmaakte met de woorden: „En nu even de gevolmachtigde Uni-inspecteur versieren".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0534 — Ook Rommeldam heeft een pretbuurt waar vermoeide zakenlieden zich kunnen ontspannen in leuke nachtclubs en andere gelegenheden van plezier. Dit soort ondernemingen wordt bewaakt door gespierde deurwachters, want er lopen daar wel eens duistere figuren rond die erop uit zijn de gezellige sfeer te verstoren door roof en zo. Eén van deze deurwachters was portier Borreltars, die de ingang van het cabaret Hoplacabanca bewaakte en door zijn indrukwekkend uiterlijk de kwade elementen op een afstand hield. Daar was hij reeds vele jaren in geslaagd, maar op deze avond sloeg het noodlot toe.

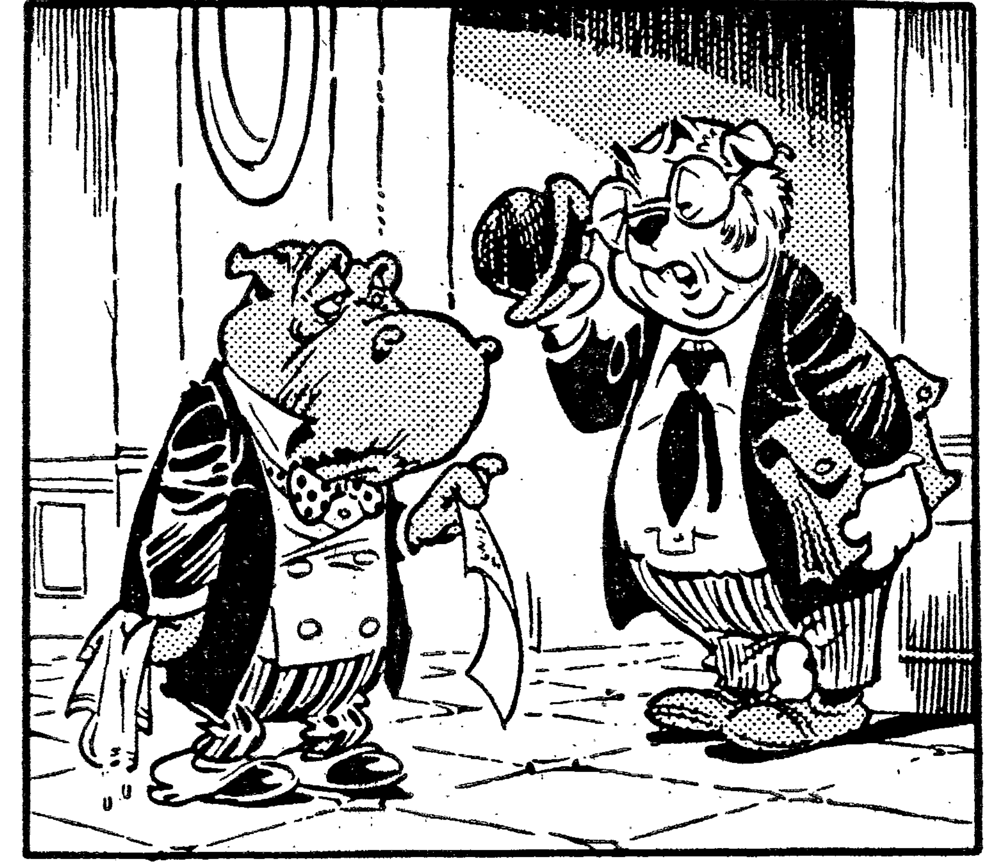
Als gewoonlijk stond hij te genieten van de muziek en de feestgeluiden die uit het vermaakcentrum opstegen, toen er om de hoek een hand verscheen die een wandelstok in zijn richting bewoog. Het gebeurde dicht bij de grond en de wakkere deurwachter bemerkte de aanval dan ook pas toen het handvat zich om zijn enkel klemde, maar toen was het te laat. Met een ruk werd hij van de voeten getrokken, zodat hij zijn hoofd zo lelijk tegen Hoplacabana stootte, dat hij enige tijd geheel van de kaart was.
Door de kille nachtwind, die hem door de borstrok blies, kwam hij weer tot zichzelf, en toen hij duizelig de blik omlaag richtte, merkte hij tot zijn ontzetting, dat zijn jas verdwenen was, evenals zijn hoofddeksel. Niemand had zich iets van het voorval aangetrokken, want het was niets ongewoons in deze omgeving. Opletiende lezertjes zullen zich dan ook afvragen, wat het gebeuren in zo'n pretwijk met dit ernstige verhaal te maken heeft, maar dat zal het gevolg hun hopelijk leren.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

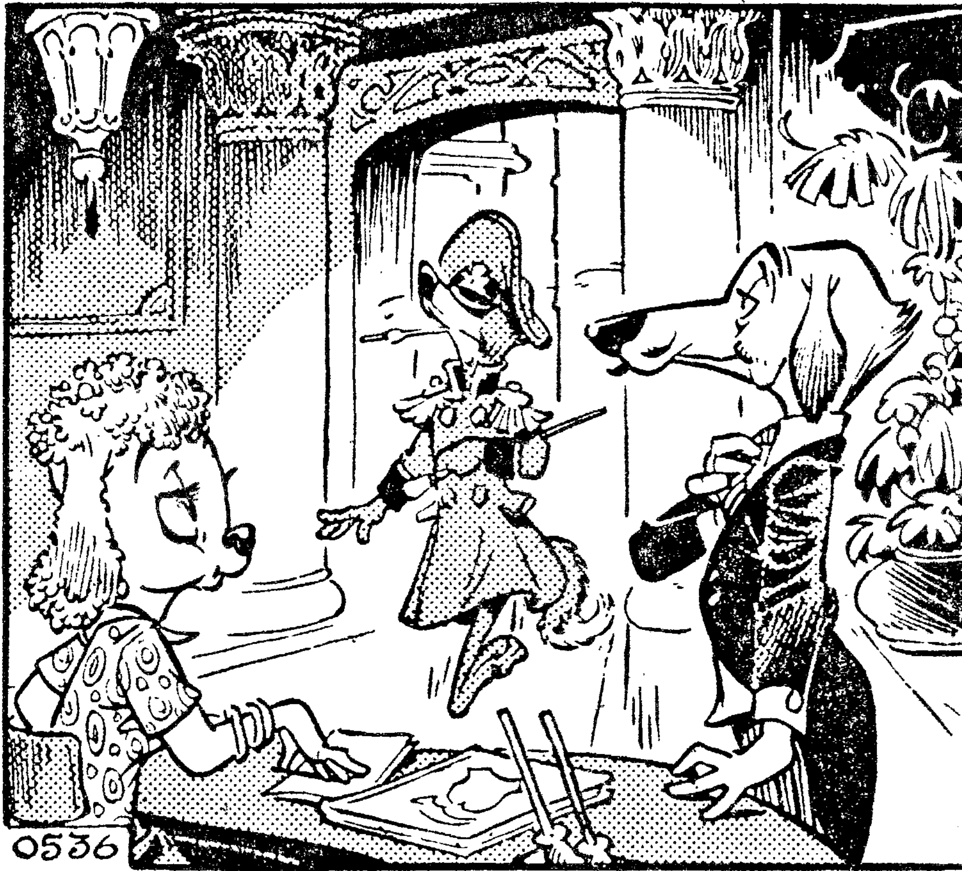

0535 — De volgende morgen was de ambtenaar Dorknoper op weg naar de uitgang van het stadhuis, toen hij staande werd gehouden door de burgemeester, die verwilderd uit zijn werkkamer kwam.
„Een ogenblikje!", riep deze. „Een brief. Met de ochtendpost. Nu moet je toch eens even lezen. Een ramp! Wat moet ik doen?"
De beambte nam het papier aan en, terwijl hij zijn geschoolde blikken eroverheen liet glijden, verbleekte hij.
„De Unistand stuurt een inspecteur naar Rommeldam", prevelde hij. „Om zich van de gang van zaken op de hoogte te stellen. Daar heb je het al".
„Een g-geheime inspec-inspecteur", stamelde de burgemeester. „Hij z-zal in de loop van de dag arriveren. Er dient een suite in het Hotel Royal te worden gereserveerd. W-wat moeten we doen, Dorknoper? Nu zal alles uitkomen".
„Dat komt ervan", sprak de ambtenaar eerste klasse. „Ik heb nog gewaarschuwd".
Hij gaf het schrijven terug en haalde berustend de schouders op. „Men moet zich nu eenmaal aan de wetten en voorschriften houden", vervolgde hij. „Anders wordt het een janboel. Hierin kan ik u niet helpen, burgemeester. U moet dit maar opknappen, want ten slotte was het uw idee om de Unistand aan de laarzen te lappen. Ik heb getracht het te doen, maar ik moet u wel zeggen, dat ik er 's nachts wakker van lig. Het gaat tegen mijn natuur in".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

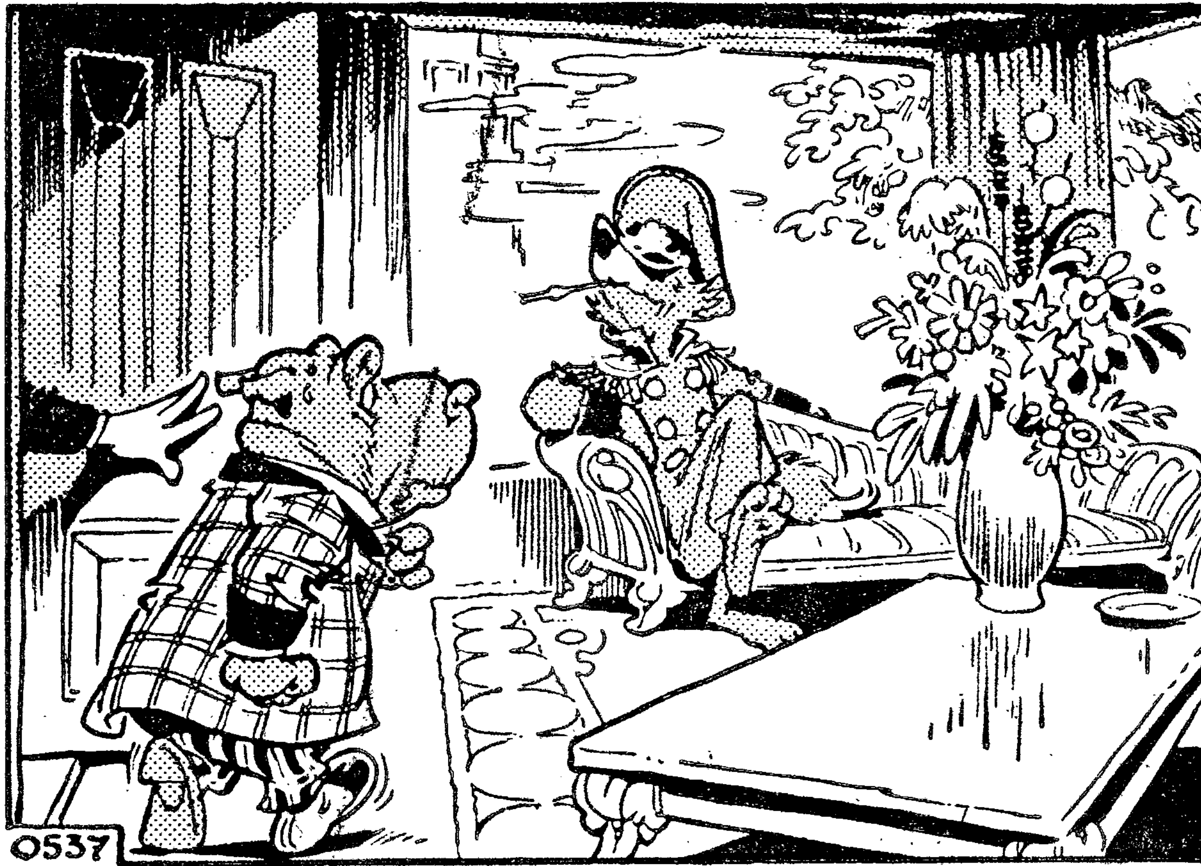

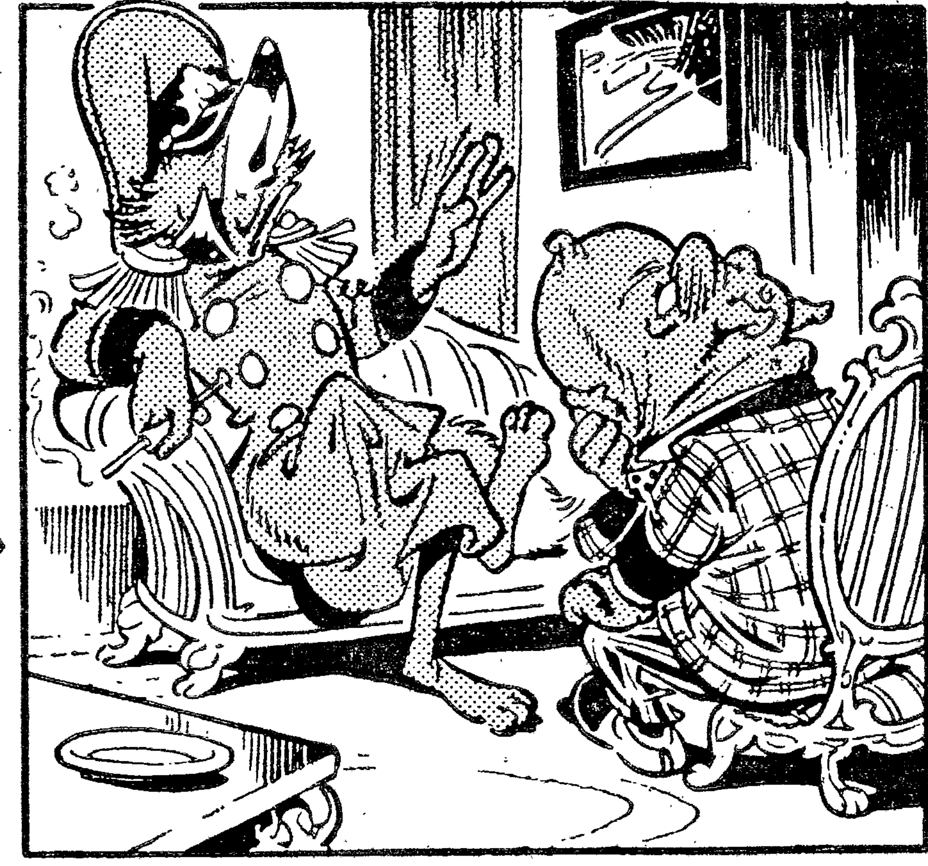
0536 — Na een dringend telefoontje werden de beste kamers in het hotel voor de afgevaardigde van de Unistand in gereedheid gebracht, en de directeur stond persoonlijk klaar om hem te ontvangen. Hij hoefde niet lang te wachten, want om elf uur precies trad een indrukwekkende gedaante de hal binnen, die achteloos een papier uit zijn uniform trok.
,,Priembickel'', sprak hij. ,,Geheiminspecteur in buitengewone dienst. Hier zijn mijn testimonia, ondertekend door de Secretaris-Generaal. Er is zonder twijfel een suite voor mij in orde gebracht?''
,,Zeker mijnheer, zeker'', zei de directeur glimlachend. ,,De burgemeester heeft mij persoonlijk opgebeld. Ik hoop dat u alles naar uw genoegen zult vinden en dat u het hier naar uw zin zult hebben...''
,,Laten we niet familiaar worden'', onderbrak de voorname gast uit de hoogte. ,,Ik ben hier niet om het naar mijn zin te hebben, maar om zaken van internationaal belang te regelen. Met ijzeren hand als het moet. Wees zo goed mij mijn vertrekken te wijzen''.
De ander gehoorzaamde haastig en opende een deur op de eerste verdieping. ,,De beste die wij hebben'', verklaarde hij buigend. ,,Uitzicht op het park''.
,,Goed'', mompelde de gast, terwijl hij binnentrad. Toen hij de grote bos bloemen op de tafel gewaar werd, trok er echter een flauw glimlachje om zijn strenge mond.
,,Attent'', prees hij. ,,Van wie is dat?''
,,Van het gemeentebestuar'', zei de directeur. ,,Met de hoop dat u alles naar uw genoegen zult vinden. Dat staat op het kaartje''.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0537 — Niet lang daarna werd de komst van de burgemeester aangekondigd en even later betrad deze enigszins bedremmeld de zitkamer. Inspecteur Priembickel zat ontspannen op de sofa en knikte hem minzaam toe.

„Bedankt voor uw boeket", zei hij. „Ik ben niet ongevoelig voor een hartelijk welkom. Maar als u denkt, dat u mij met geschenken of smeergelden week kunt maken, vergist u zich. Ik inspecteer, met ijzeren hand als het moet. Een aardige modelfrak die u draagt. Ik was verbaasd dat het hotelpersoneel zich daaraan onttrekt. Achten ze zich te goed voor het gemiddelde?"

„Een eh... een v-vergissing", stamelde de heer Dickerdack. „Men eh.. men moet nog even wennen, enne..."

„Goed, gaat u zitten", onderbrak de inspecteur. „We zullen zien en ik zal mijn bevindingen noteren. Ter zake. Ik wens op staande voet met mijn inspectie te beginnen en ik verwacht van u een dienstauto met chauffeur".

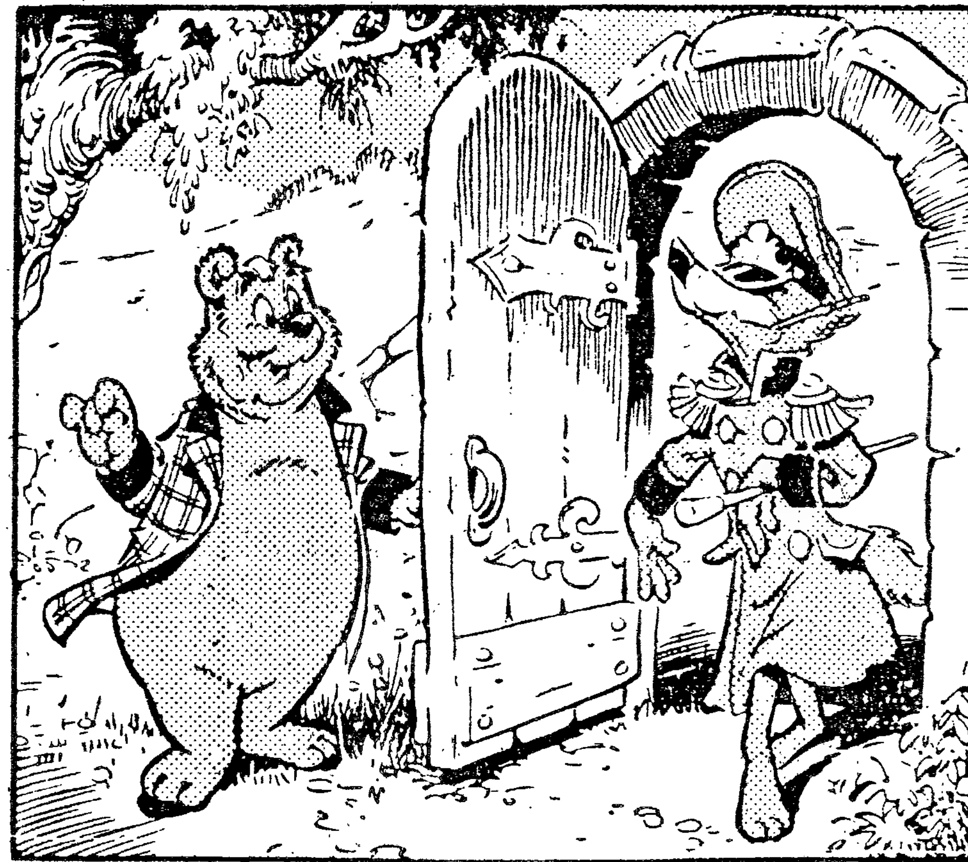
„K-kunt u niet beter eerst een dagje rust nemen?", vroeg de magistraat, een stoel aanschuivend. „Na uw reis zult u wel vermoeid zijn. En een dienstauto hebben we eigenlijk niet meer. Alle voertuigen zijn aangepast aan de modelauto, weet u wel? De Oude Schicht, zoals zijn eigenaar hem noemt".

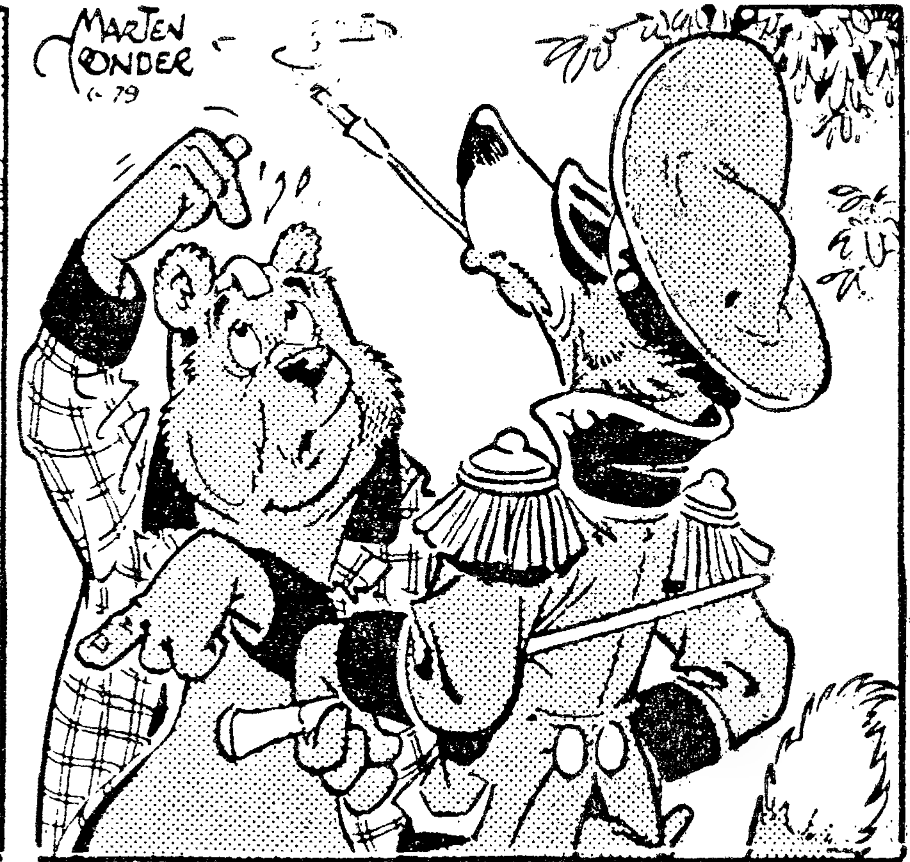
„Ik ben geen Rommeldammer", zei de ander. „Ik hoef dus geen Schichtmodel te gebruiken, uw oude wagen is mij goed genoeg. En rust nemen? Wij van Unistand kennen geen rust. Relaxis infamia est, zoals wij, geheime inspecteurs, zeggen. De inspectie duldt geen uitstel".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0538 — Heer Bommel stond die morgen over zijn muurtje geleund na te denken. Daar werd hij echter in gehinderd door het kloppen van zijn buil en door de tegenstrijdige gedachten daaronder. Toen hij de dienstauto van de burgemeester de weg op zag komen, leefde hij dan ook een beetje op.

„Gelukkig geen Oude-Schichtmodel", zei hij bij zichzelf. „Het is natuurlijk brutaal van heer Dickerdack om de Uniwet te ontduiken, maar aan de andere kant..."

Toen zag hij, dat hij zich vergist had. Het voertuig remde en inplaats van de burgemeester steeg er een vreemdeling uit, die vastberaden naar het tuinpoortje marcheerde.

„Dat moet... U moet de Uni-inspecteur zijn", riep hij uit, terwijl hij zich haastte de deur te openen.

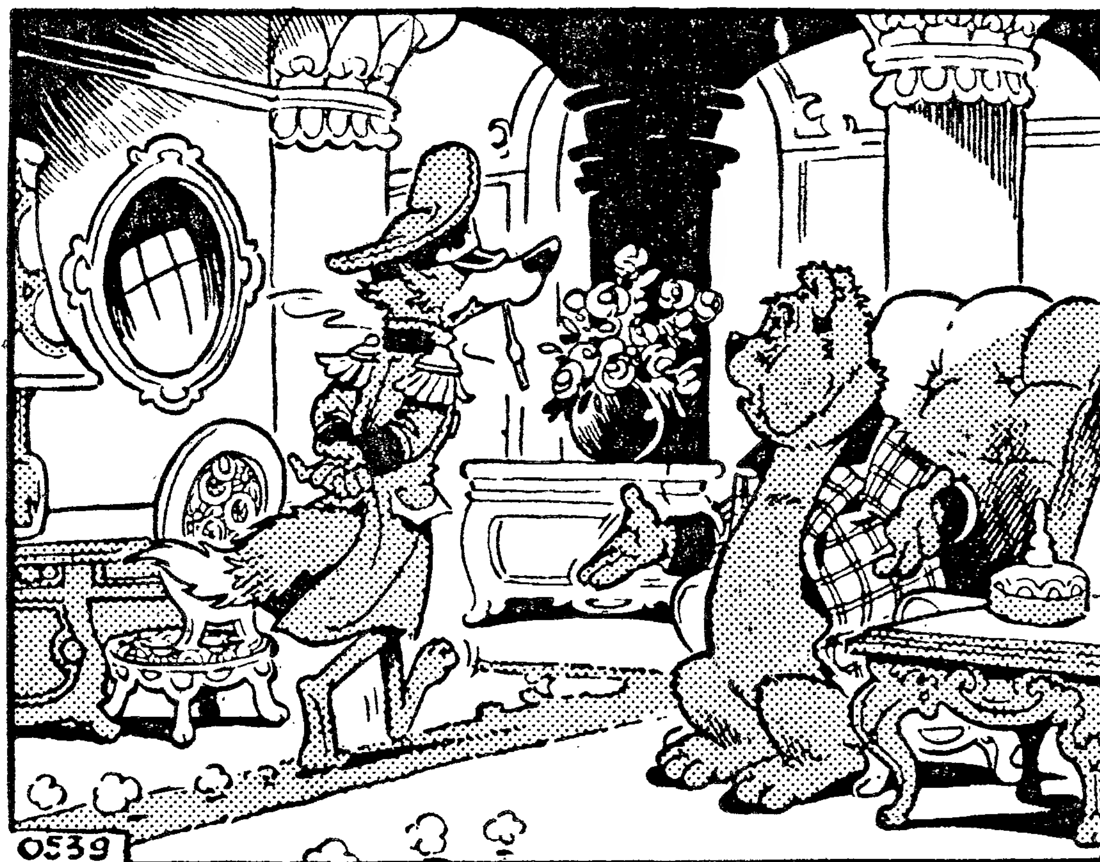
„Juist", beaamde de bezoeker. „Priembickel, geheiminspecteur in buitengewone dienst, bezig met inspectie. En al inspecterend wilde ik even kennis maken met de standaardheer en zijn bezwaren vernemen".

„Dat is nog eens aanpakken", zei heer Ollie verrast. „Ik was net bezig met denken. Over mijn bezwaren, bedoel ik. Want het is natuurlijk heel prettig een modelheer te zijn, wat ik altijd al was, als u begrijpt wat ik bedoel. Maar aan de andere kant begint de Oude Schicht een beetje gewoon te worden. En als men mij nu nog dankbaar was. Nee, men heeft mij héél lelijk behandeld, als u naar mijn hoofd kijkt. Vannacht is er zelfs een steen door mijn venster geworpen, zodat de kalk uit het plafond viel en ik nu aan het huis gekluisterd ben en niet naar buiten durf".

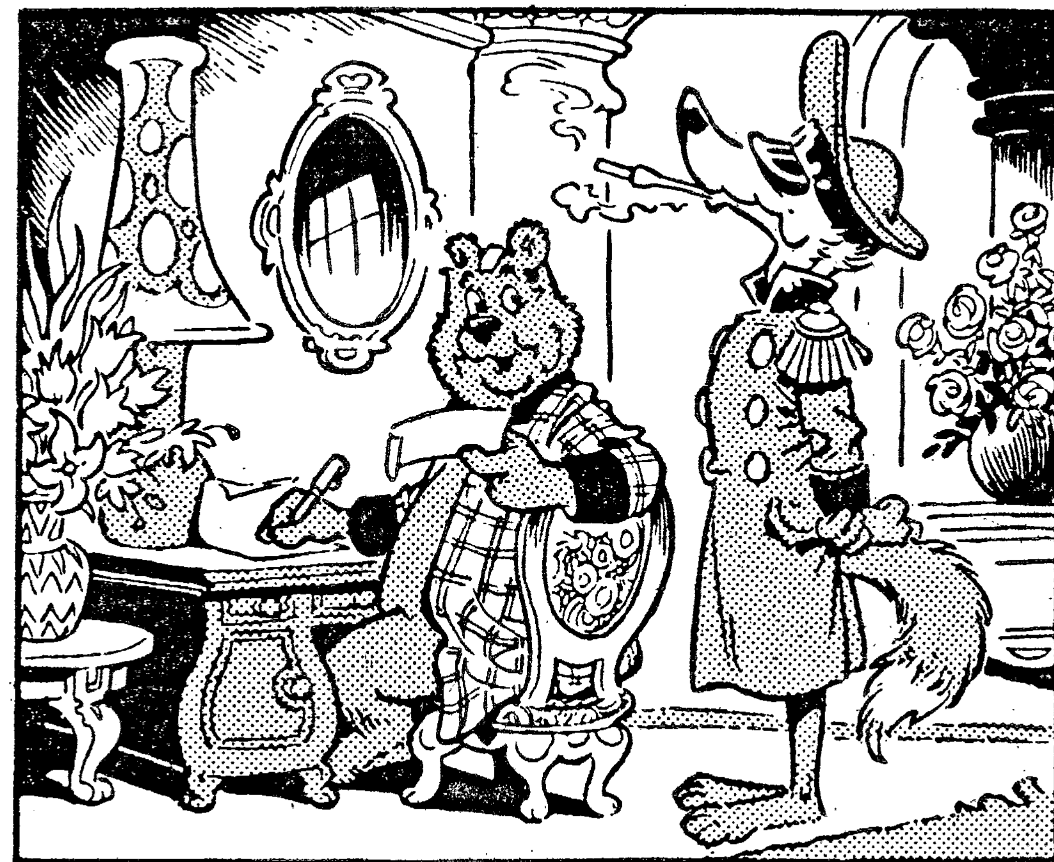
„Tut, tut", sprak de inspecteur ontdaan. „Het is erger dan ik vreesde. Kunnen we even vertrouwelijk praten?"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0539 — Toen ze even later in de salon zaten, vertelde heer Bommel alles wat hem als doorsnee-heer overkomen was, en inspecteur Priembickel luisterde aandachtig. Ten slotte stond hij op en begon peinzend door het vertrek te ijsberen.

„Het is ernstig", sprak hij ten slotte. „Te veel onaangepaste auto's en ik heb zelfs een betonnen wijk in aanbouw gezien. Men schuift de Unistand-voorschriften terzijde. Dat gaat niet. De gebruikelijke sancties zullen worden toegepast. Maar omdat u hier de standaardburger bent, zijn daar voor u enkele leges aan verbonden. Daar zult u wel geen bezwaar tegen hebben, denk ik. Als u deze Acta Fabula even tekent en een cheque van 10.000 florijnen uitschrijft, zal ik deze zaak voor u in orde maken. Met ijzeren hand, als het moet".

„Natuurlijk", riep heer Ollie uit. „Vanzelf".

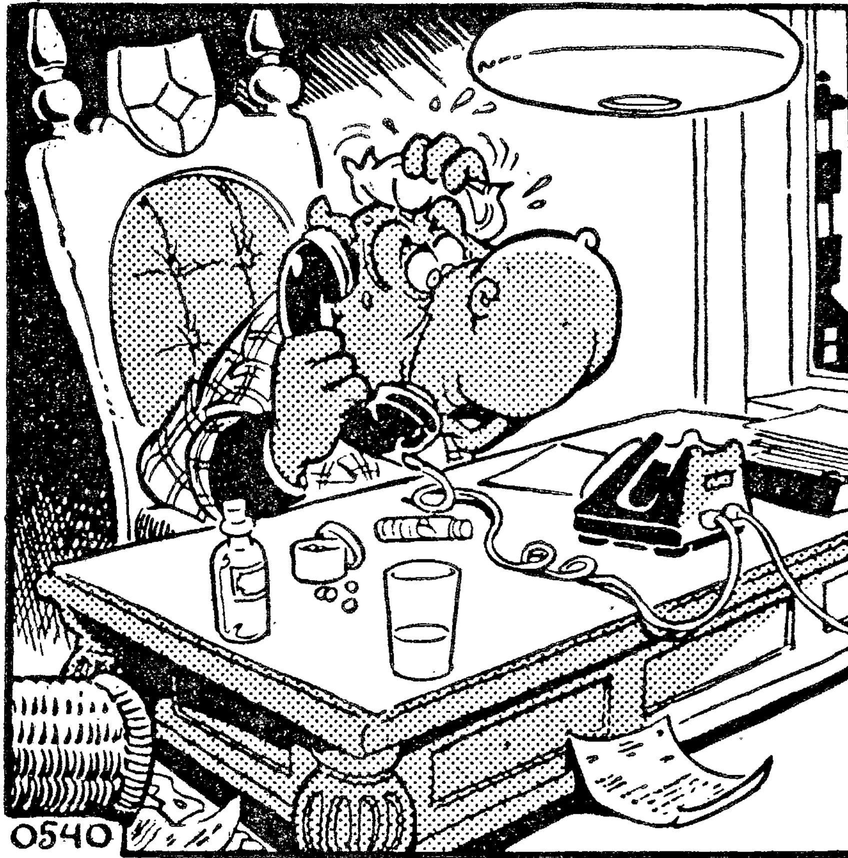
Hij zette zich achter zijn bureau en toog aan het werk.

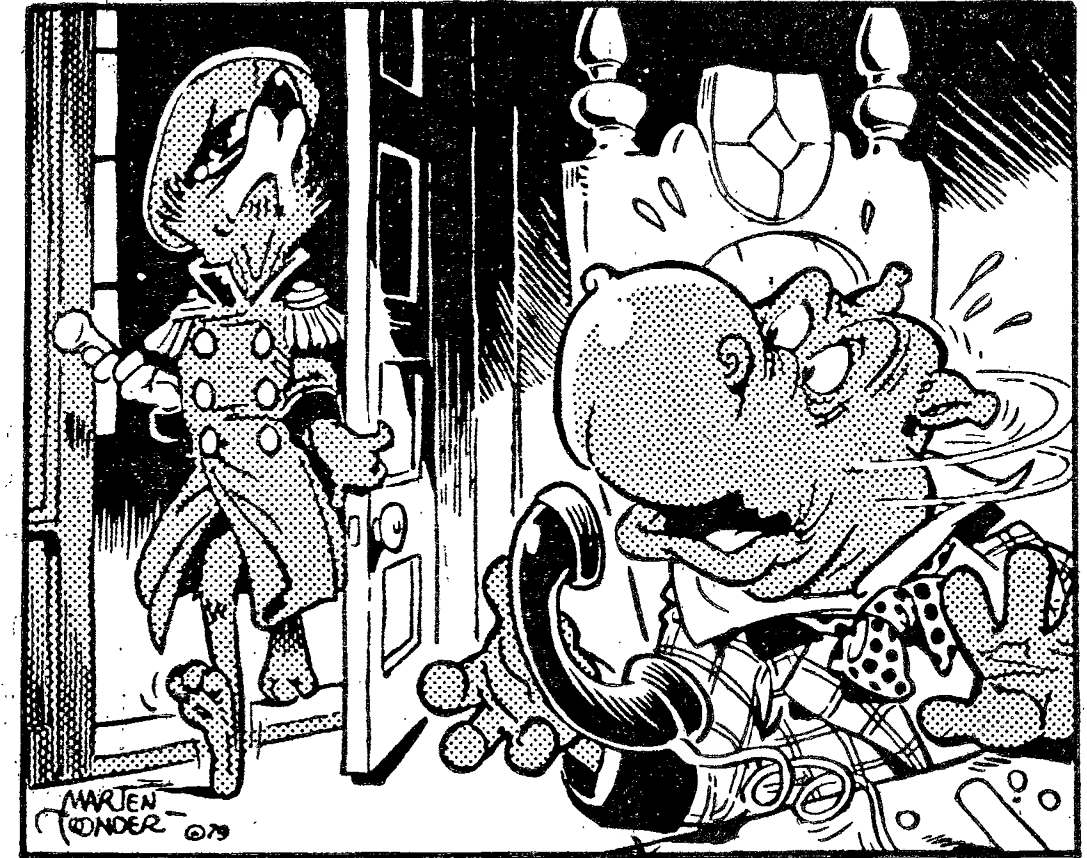
„Het is veel geld", hernam hij, toen hij klaar was. „Voor een goed doel speelt geld natuurlijk geen rol, maar toch..."

„U moet het ruim zien", zei de inspecteur, die achter hem was blijven staan. Sinds u standaardheer bent, speelt geld binnenkort voor niemand meer een rol. Maar u begrijpt, er zijn natuurlijk kosten mee gemoeid om het zo ver te krijgen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

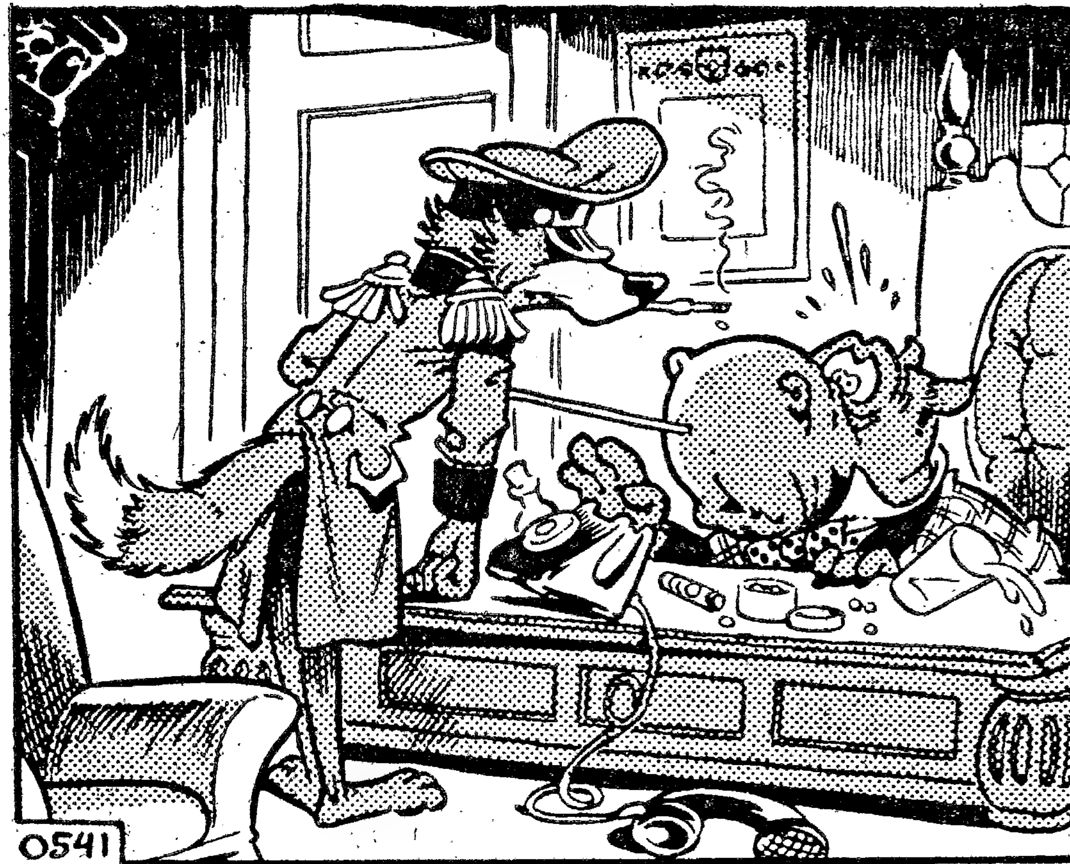

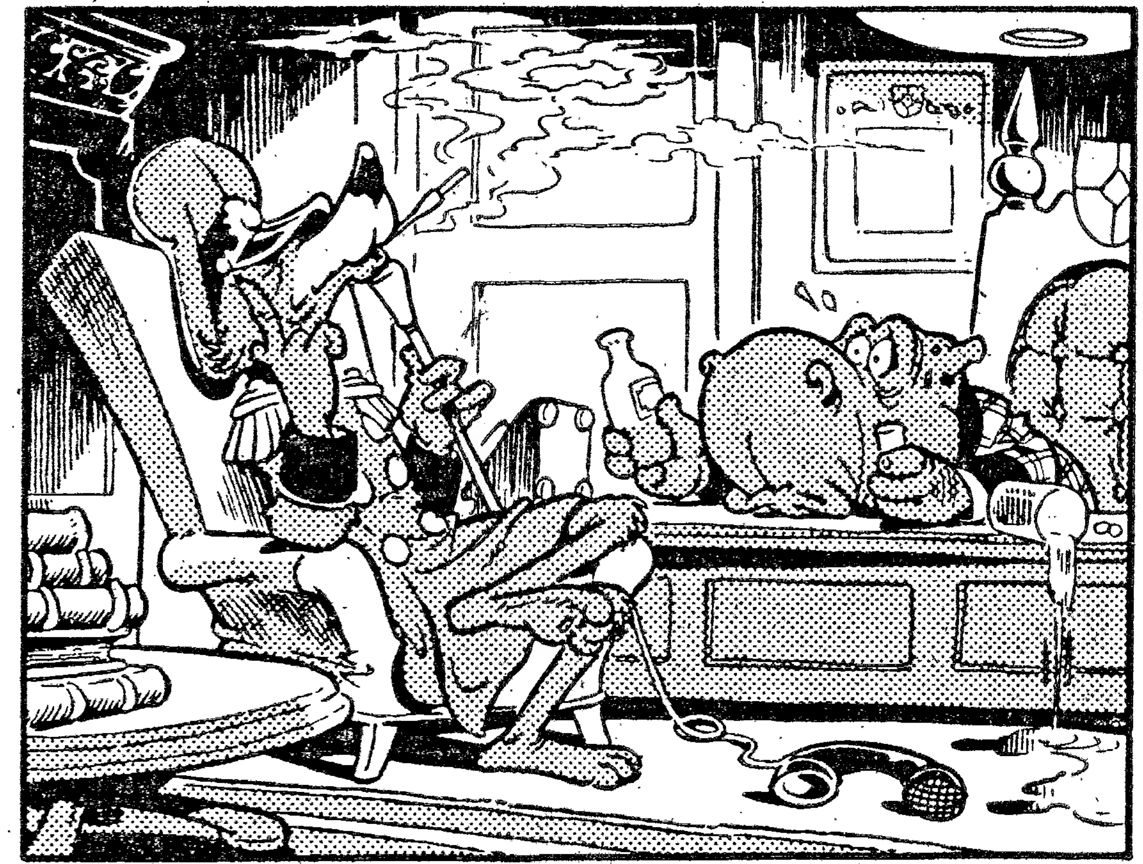
0540 Toen inspecteur Priembickel op inspectie was gegaan, bleef de heer Dickerdack verslagen achter. Het was hem duidelijk, dat alles nu uit zou komen, en in zijn grote nood belde hij de Unistand op. Het duurde lange tijd voordat hij gehoor kreeg, en toen aan de andere kant eindelijk de hoorn werd opgenomen, was hij een overspanning nabij.
''U spreekt met de b-burgemeester'', sprak hij. ''Van Rommeldam, u weet wel. Ik heb eh...ik heb u geschreven. Protestbrieven. Over de s-standaardheer en zo.. N-nooit antwoord gekregen. En nu wilde ik eh...''
Hij zweeg even om een Kalmanpil te slikken en aan de andere kant hoorde hij het ritselen van papier, gevolgd door gemompel.
''Dit is de eh.. de Unistand'', neuzelde een vermoeide stem. ''Doctorandus Duttukker. Bezwaren kunnen schriftelijk worden eh.. worden ingediend. Zullen zorgvuldig bestudeerd worden door de eh.. de betreffende commissies. Beter niet opbellen. Dat is storend voor de eh.. de administratie. We hebben het toch al zo volhandig, dat we niet eh.. niet aan slaap toekomen. Schriftelijk indienen. In drievoud. Goede eh.. nacht''.
''Maar de insp ecteur!'', riep de magistraat uit. Hij wilde verder gaan, doch op dat moment ging de deur open en een stem sprak koel: ''Hier ben ik. Als u mij nodig hebt, kan ik u persoonlijk te woord staan. Ik ben thans van alles op de hoogte en ik heb een appeltje met u te schillen''.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

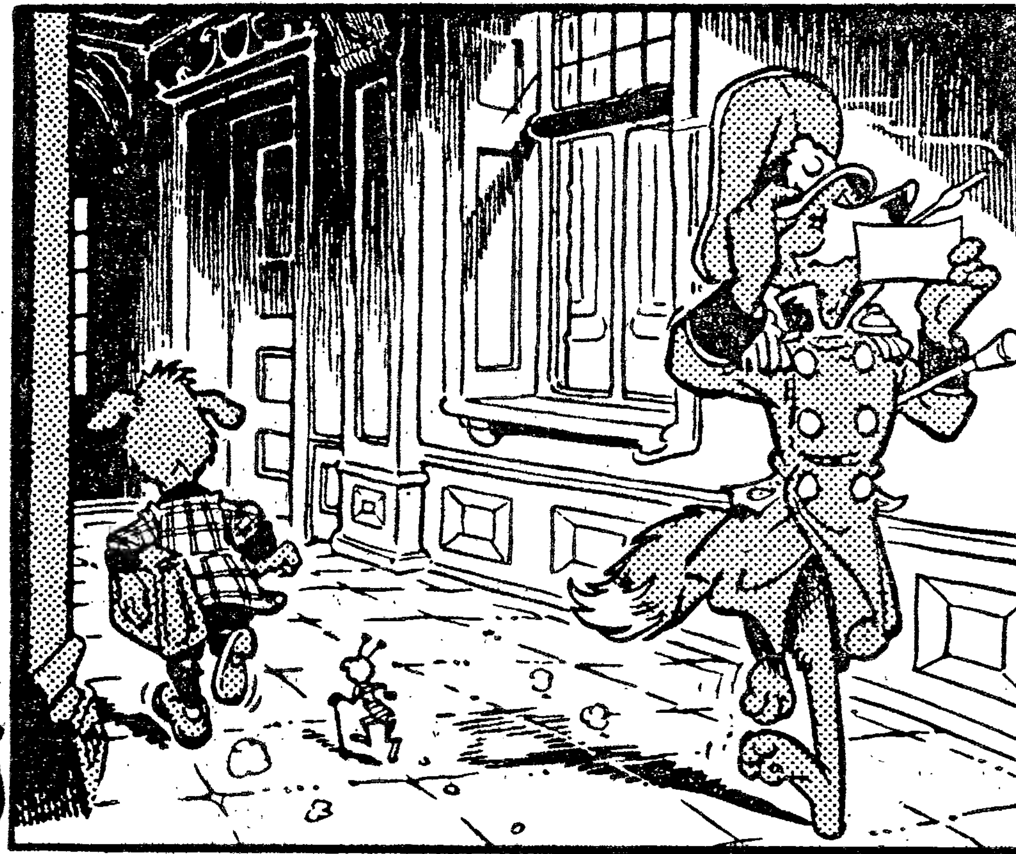
0541 Inspecteur Priembickel naderde het bureau en wees beschuldigend op de hevig geschrokken magistraat.

"Mijn inspectie is zeer onbevredigend uitgevallen", sprak hij op kille toon. "Vrijwel nergens houdt men zich aan de Unistand-voorschriften. Overal heb ik voertuigen opgemerkt die niet aan de eisen beantwoorden. Ook heb ik de bouw van woningen vastgesteld die niet aan de Bommelsteinnorm voldoen. Hier wordt de hand gelicht met internationale verordeningen en dat kan ik niet door de vingers zien. In plaats van een burgemeester zal hier een UNI-commissie moeten worden aangesteld. Dit is het einde van uw functie, waarde heer!"
Er viel een gespannen stilte, die slechts verbroken werd door het neuzelen uit de gevallen telefoon, en de heer Dickerdack nam met trillende vingers een rustgevend middel in.
"Is d-daar n-niets aan te doen?" bracht hij instortend uit. "K-kan dit niet door de vingers worden gezien? Na mijn staat van dienst? D-dit is toch wel héél bitter. M-meer dan dertig jaren heb ik de gemeente t-trouw gediend. Opgestoten in de vaart der steden - en nu dit..."
Hij zweeg, overmand door ontroering, en de inspecteur ging peinzend tegenover hem zitten.
"U plaatst mij in een moeilijke positie", prevelde hij tenslotte. "Ik vrees wel eens dat ik te gevoelig ben voor dit harde beroep. Tja.. ik zou wel iets willen doen, maar tenslotte is het hele apparaat al ingeschakeld - en men verwacht resultaten".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

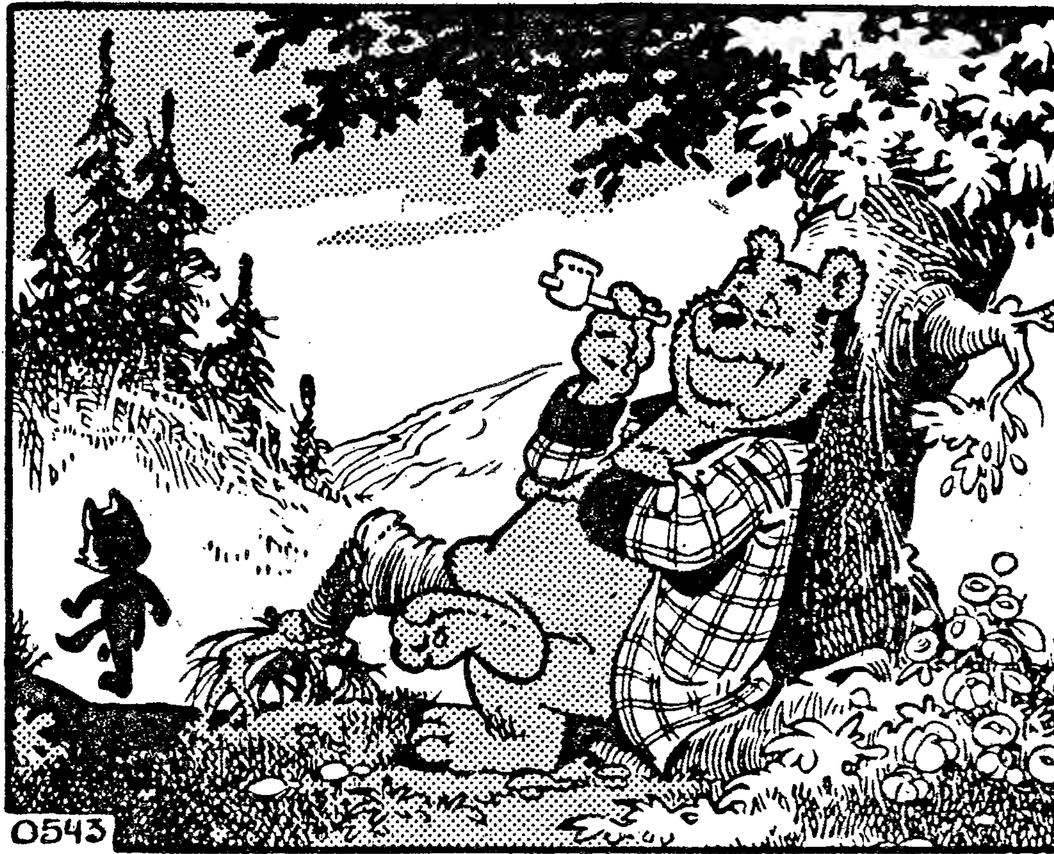

0542 "Het zou een kostbare geschiedenis zijn om het invoeren van de Unistandaard in deze stad te stoppen", sprak inspecteur Priembickel, opstaande. ,,U begrijpt wel, zwijggelden hier, vervanging van commissies daar, een reprogrammering van de computers — daar zijn duizenden mee gemoeid!"

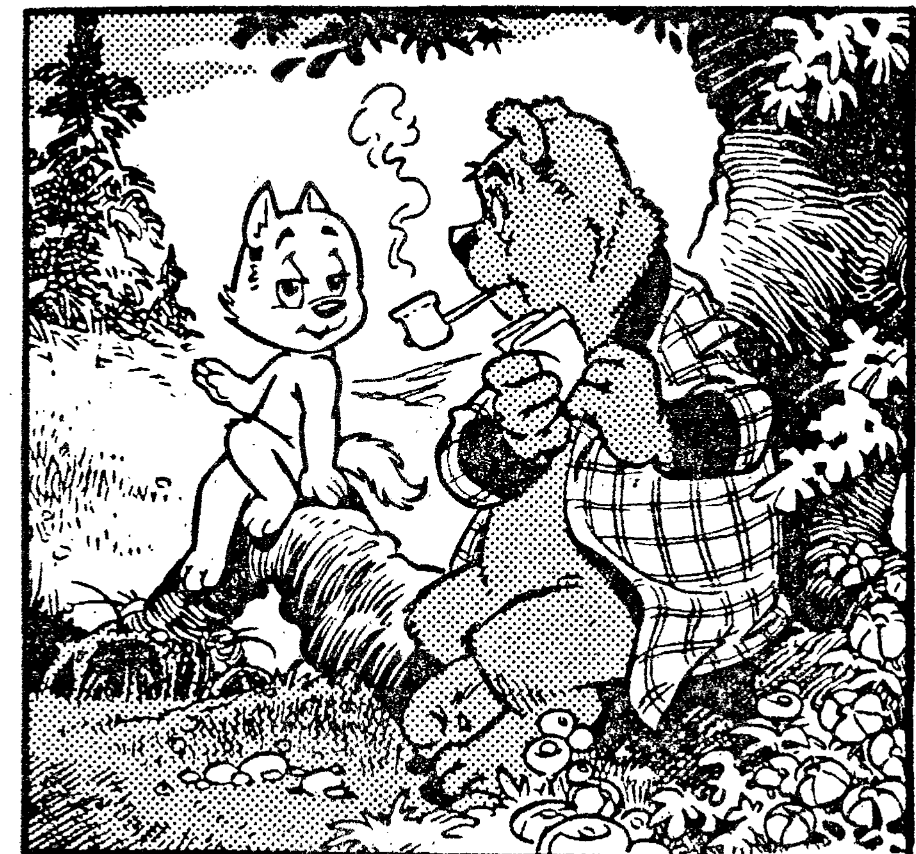
De burgemeester kwam overeind en naderde hem met een geknepen glimlach.
"Ik kan eh..., stamelde hij. "Ik zou mijn spaargeld kunnen aanspreken! Ik kan mijn huis en bezittingen verkopen... Het is mij alles waard, wanneer u dit kunt regelen".
Het hart van de Uni-inspecteur was zachter dan zijn grimmig uiterlijk deed vermoeden. Toen hij het vertrek van de magistraat verliet, speelde er zelfs een glimlach om zijn stroeve mond, terwijl hij een pas uitgeschreven cheque bekeek.
"Niet onbevredigend", mompelde hij. "Nu is een bezoek aan de ambtenaar eerste klasse op zijn plaats. Natuurlijk moet ik niet te lang wachten met het presenteren van deze betalingsopdrachten aan de bank. Men moet het goud smeden als het heet is".
Met deze gedachte borg hij het papiertje in zijn binnenzak, en nadat hij er een brief had uitgetrokken, betrad hij het vertrek waar de heer Dorknoper zijn ambacht uitoefende.
"Dit is een volmacht van de UNI om de belastingen te controleren", sprak hij bars. "Ik ben benieuwd of de salarissen hier ter stede reeds zijn opgetrokken. Op mijn inspectie kreeg ik niet de indruk, dat de gemiddelde burger het geldelijke peil van de heer Bommel bereikt had".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

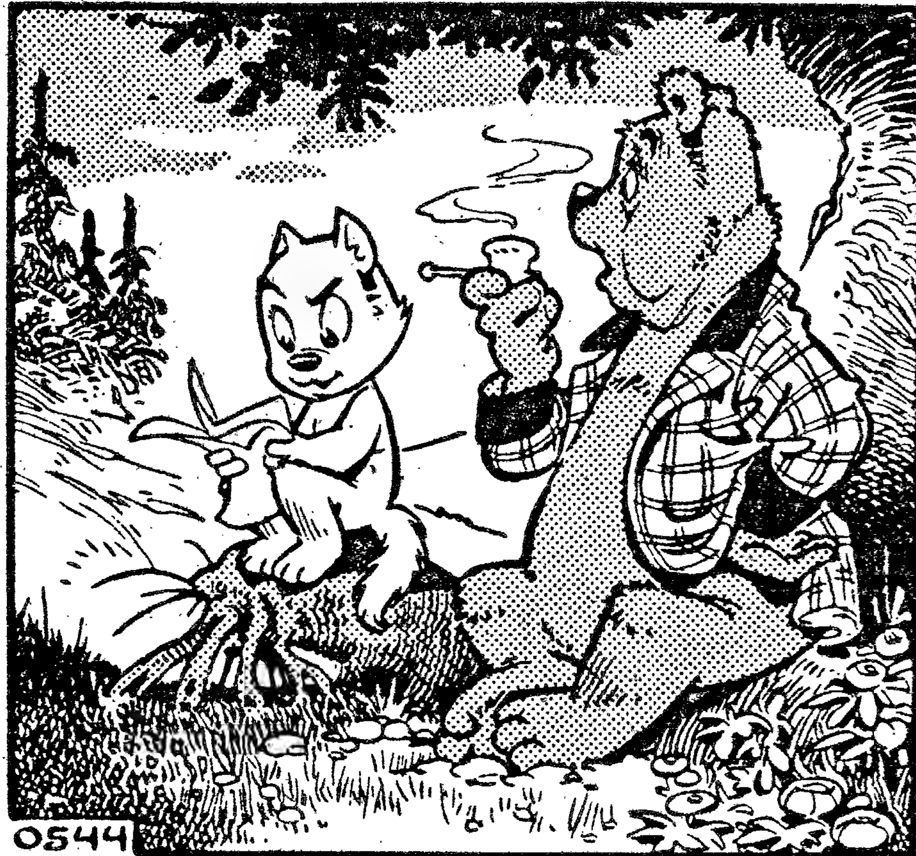

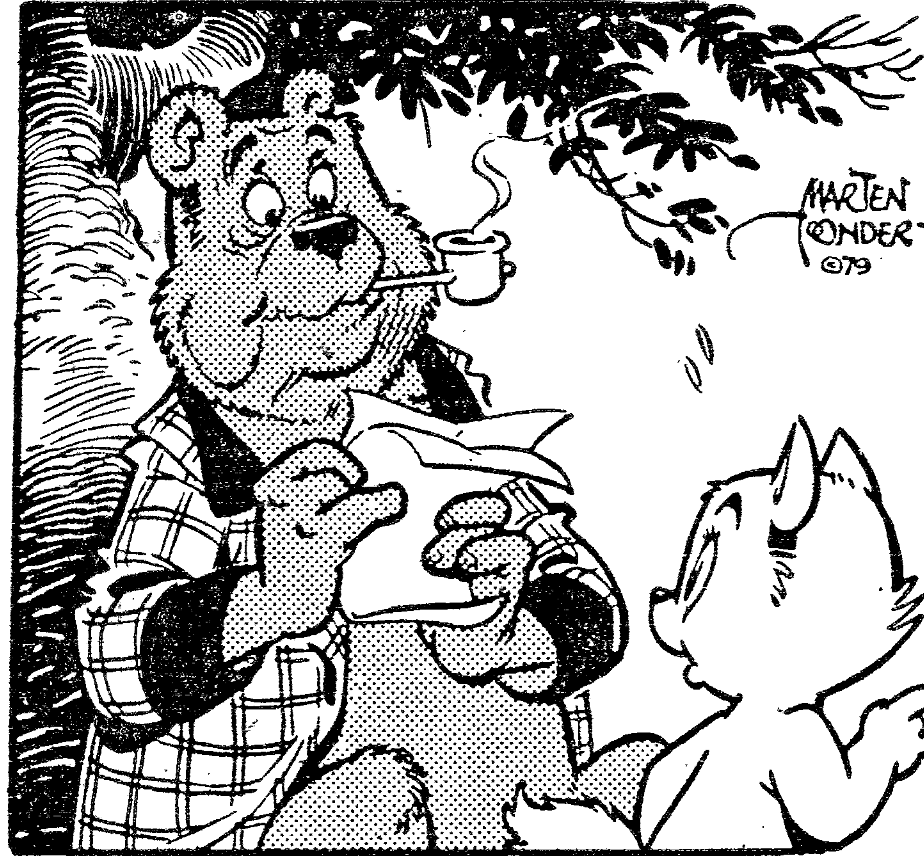

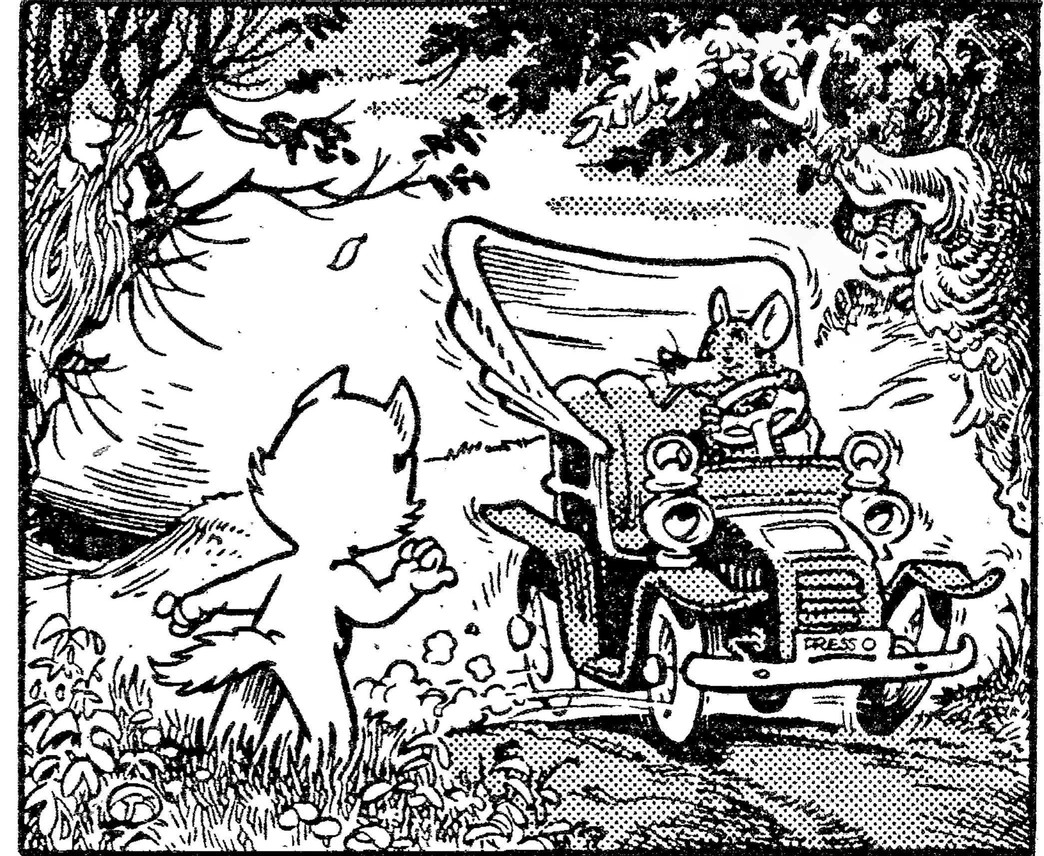
0543 De volgende morgen zat heer Bommel in de natuur van zijn pijp te genieten.
"Voor het eerst kan ik mij ontspannen", sprak hij tevreden tot zichzelf. "Het is héél gevaarlijk om een standaardheer te zijn, dat heb ik gemerkt. Daarom is het een veilig gevoel, dat er een geheim-iemand achter mij staat".
"Is dat zo?, vroeg Tom Poes, die zijn gemompel had opgevangen. "Hebt u iets van die inspecteur gehoord?"
"Ja zeker, jonge vriend", zei heer Ollie glimlachend. "Dat is een heel hoog iemand, die direct gekomen is om krachtige maatregelen te nemen; met harde hand, als het moet. Het kostte natuurlijk wel iets, dat spreekt".
"Waarom spreekt dat?", vroeg Tom Poes. "Hebt u hem geld gegeven?"
"Geen geld", riep heer Bommel uit. "Nee, een cheque voor de Unistand. Omdat het een spoedgeval was, natuurlijk. Maar geld speelt geen rol als men zorgen kan, dat het voor niemand een rol meer speelt, zodat iedereen het goed zal krijgen, zeg nu zelf".
"Hm", zei Tom Poes. "Een cheque".
Hij ging zitten en dacht even na.
"Mag ik die brieven van de Unistand eens zien?", zei hij toen.
Heer Ollie trok een beetje verbaasd de papieren uit zijn binnenzak en reikte ze over.
"Voorzichtig ermee" waarschuwde hij. „Maak er geen vuile vingers op. Waarom wil je die zien?"
"O. voor het adres", zei Tom Poes. "Heel gewoon".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

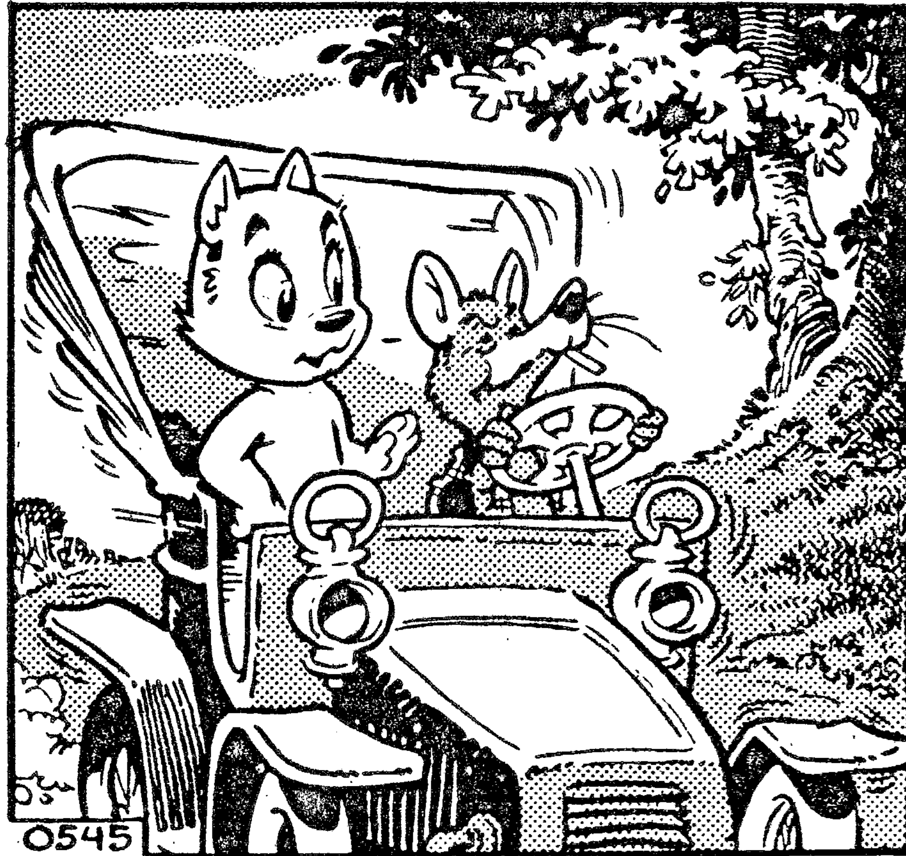

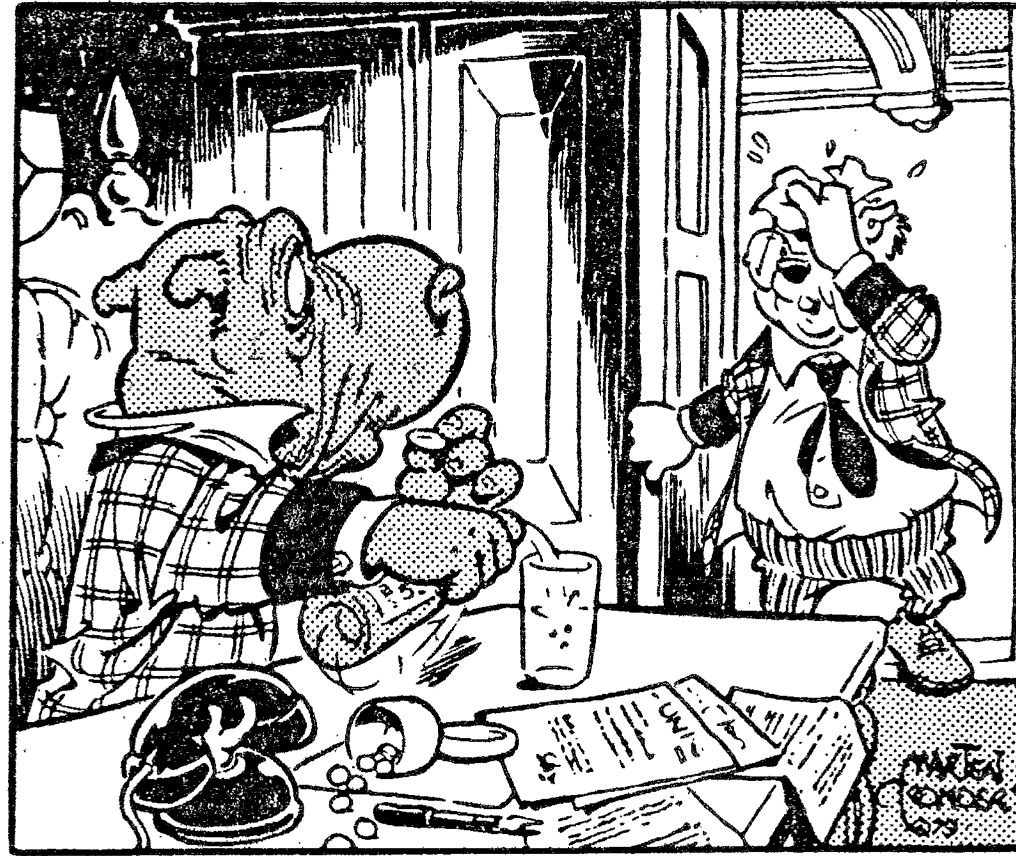

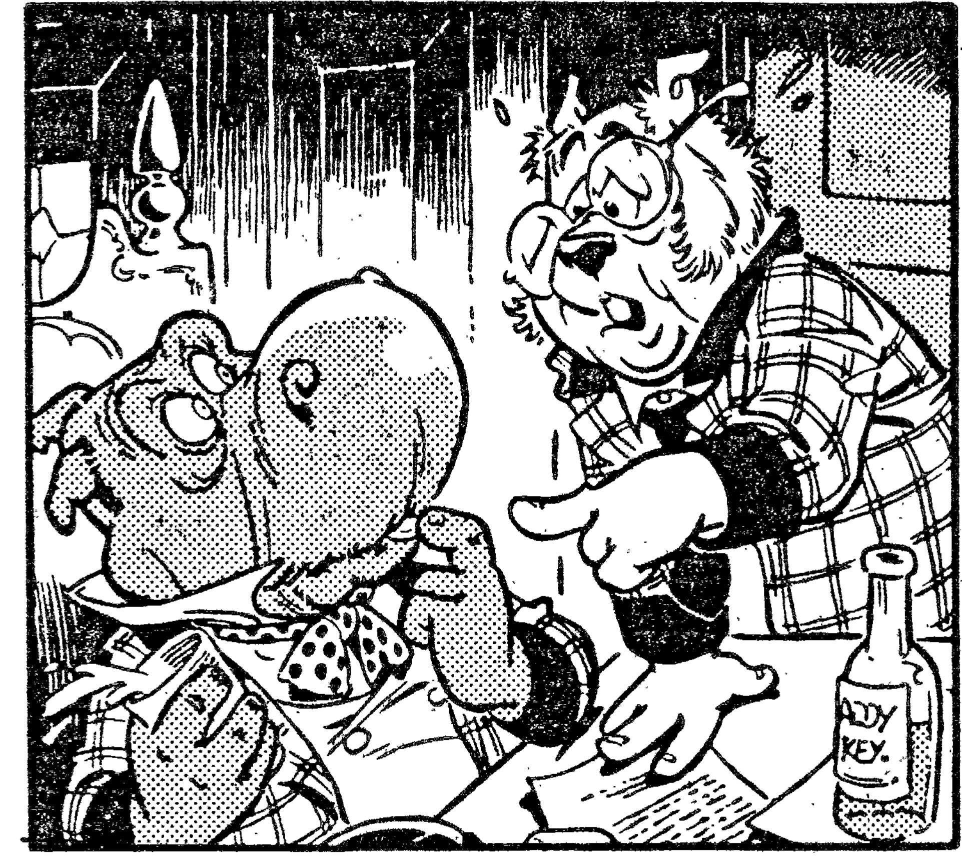
0544 „Hé, dat is eigenaardig", mompelde Tom Poes, toen hij de Unistand-brieven bekeken had. „Dit adres zou wel eens hetzelfde kunnen zijn als dat waarover de krant geschreven heeft. Die vervallen wolkenkrabber in de bergen, u weet wel".
„Ik weet niet waar je het over hebt", zei heer Bommel. „En ik begrijp niet wat er eigenaardig aan is. Voor mij is de hoofdzaak, dat er in stilte aan iets moois gewerkt wordt, waarvan ik het voorbeeld ben".
„Ja, ja", gaf Tom Poes toe. „Iedereen een Oude Schicht en een geruite jas. Maar ik wil er toch meer van weten; ik heb altijd al eens naar dat gebouw willen kijken".
„Altijd zure opmerkingen", zei heer Ollie betrekkend. „Als oudere en wijzere ben ik al over de Oude Schichten heengestapt, en wat je met een geruite jas bedoelt begrijp ik niet. Maar de jeugd kijkt alleen naar het lelijke. Altijd opstandig. Goed hoor, ga jij maar kijken. En als je toch die kant uitgaat, kan je misschien mijn Schicht uit de garage halen. Hij zal nu wel hersteld zijn".
Tom Poes liep naar de hoofdweg en toen hij aan de voet van de heuvel motorgeronk hoorde, bleef hij in de berm staan en stak zijn duim omhoog om een lift te krijgen.
Hij trof het, want het standaard model auto, dat eraan kwam, werd bestuurd door de verslaggever Argus. En omdat die het wel gezellig vond een passagier te hebben, remde hij meteen.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

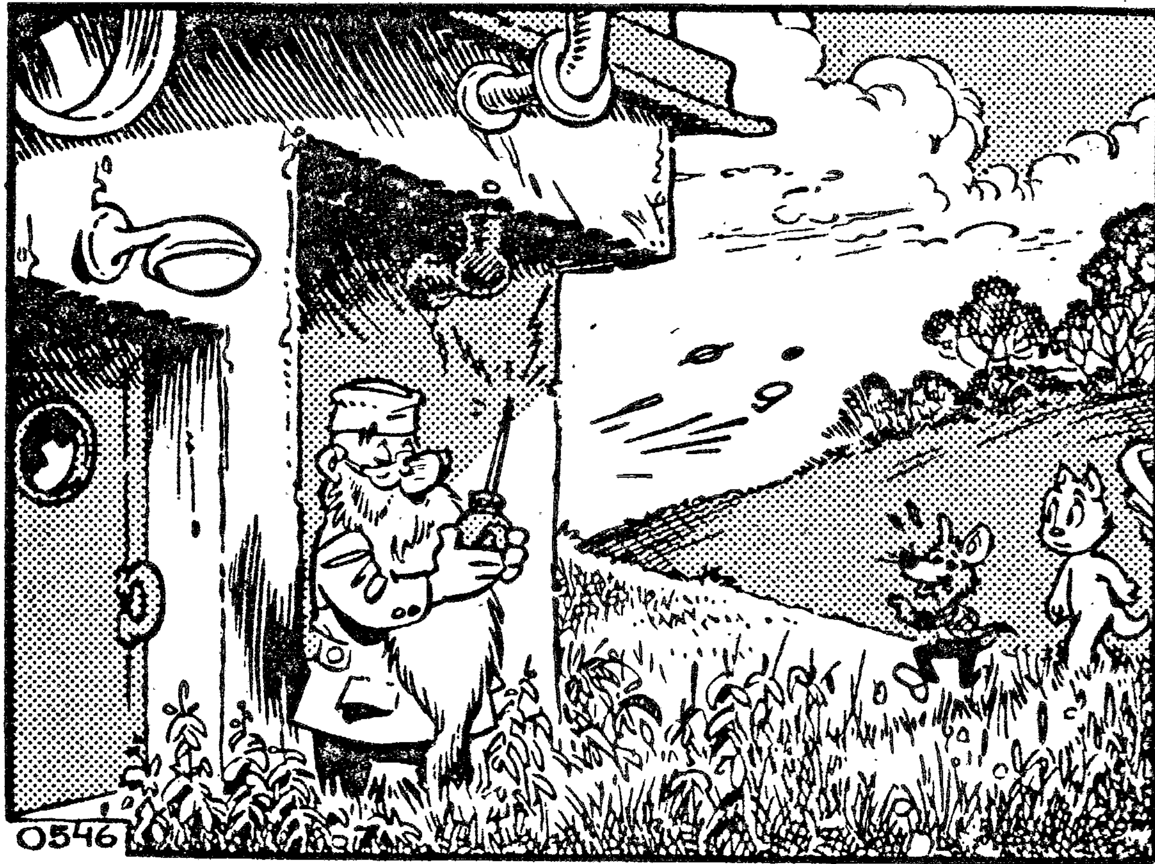

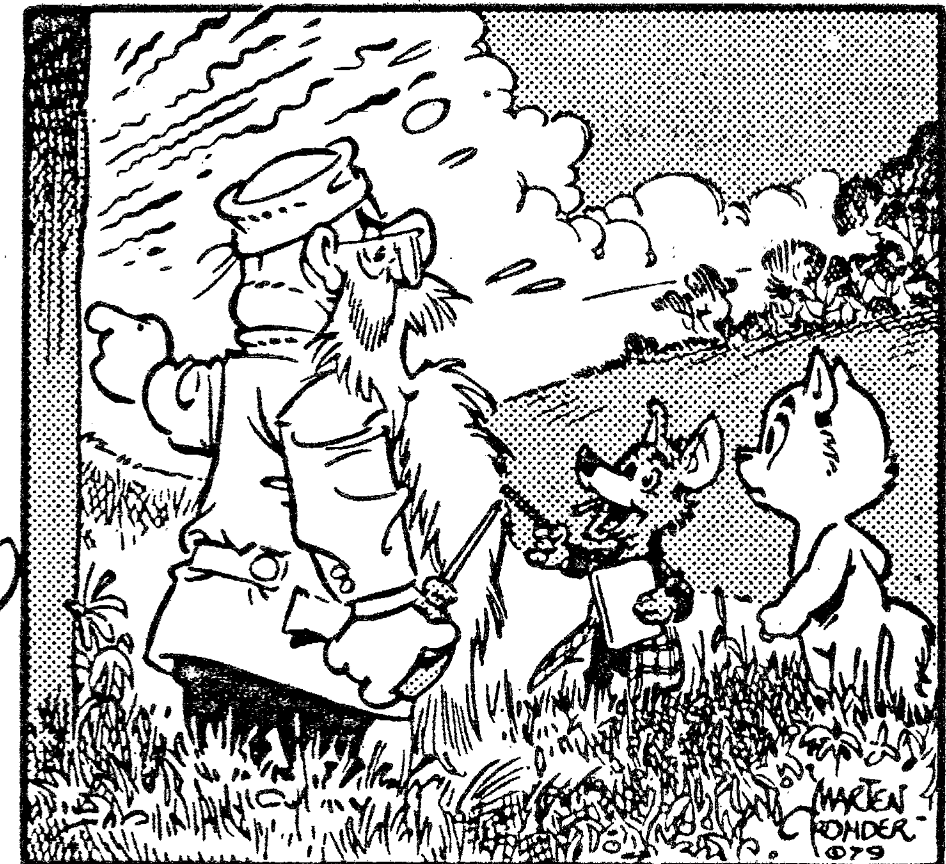
0545 ,,Je kan wel meerijden'', zei Argus, toen Tom Poes was ingestapt. ,,Maar je zult geduld moeten hebben als je verder wilt. Ik ben op weg naar professor Prlwytzkofsky. Die heeft het idee van de modaal-burger ontworpen voor de Unistand. Dat heb ik in de archieven van de krant nagezocht. En omdat er nogal wat te doen is over die standaard heer, wil ik eens een praatje met hem hebben. Dat zal de lezers interesseren, vooral nu ze allemaal een geruite jas moeten dragen''.
,,Ik niet'', zei Tom Poes. ,,Maar het interesseert mij toch ook wel''.
Argus had gelijk, er waren heel wat Rommeldammers die er meer van wilden weten. Dat bleek zelfs op het stadhuis, waar de ambtenaar Dorknoper tamelijk verwilderd bij de burgemeester binnenkwam.
,,Ik zou wel eens willen weten, wie de uitvinder van dat standaard idee is'', sprak hij klagend. ,,Het stijgt me naar de boordeknoop, ik kan er niet meer van slapen. En wat meer is, het is tegen alle verordeningen en voorschriften. Als er dan geen maatregelen genomen worden na de telefoontjes en bezwaarschriften aan de Unistand moeten we de zaak bij de wortel aanvatten''.
,,Wat is er nu dan weer gebeurd?'', vroeg de magistraat verblekend.
,,Het is de UNinspecteur'', riep de beambte uit. ,,Hij heeft de belastingaanslagen bekeken en hij neemt er geen genoegen mee, dat er niets gedaan is. Hij wil de gemeente een UNIboete opleggen, die in de zes cijfers zal lopen.''

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0546 Toen Argus en Tom Poes bij het laboratorium aankwamen, zagen ze professor Prlwytzkofsky voor de ingang staan, en de verslaggever sprong haastig in het hoge gras. Tom Poes volgde wat langzamer, want achter het gebouw klonk een vreemd ratelend geluid, dat snel naderde. Argus lette daar echter niet op, omdat hij vervuld was van het vraaggesprek, en hij snelde op de geleerde toe.

„Hebt u een ogenblikje?", vroeg hij, zijn bloknootje trekkend. „Ik zag in de archieven, dat u de ontwerper bent van de standaardheer. „Hoe kwam u op dat idee? Dat zal de lezers interesseren".

"Praw", gromde de hoogleraar, gestoord opkijkend. "Standaardheer? Ach, u zult der gemiddelder burger menen. Ener zinlozer voorslag des Unistandes; vele jaren heer. Ik heb op der moment geen tijd voor zo ener waaaanzin. Ik ben met ener wichtiger vinding dadig".

Hij verdiepte zich mompelend weer in de werking van het apparaatje dat hij in de handen had, maar de journalist hield aan.

"Toch is dit erg belangrijk", riep hij boven het aanzwellende geratel uit.

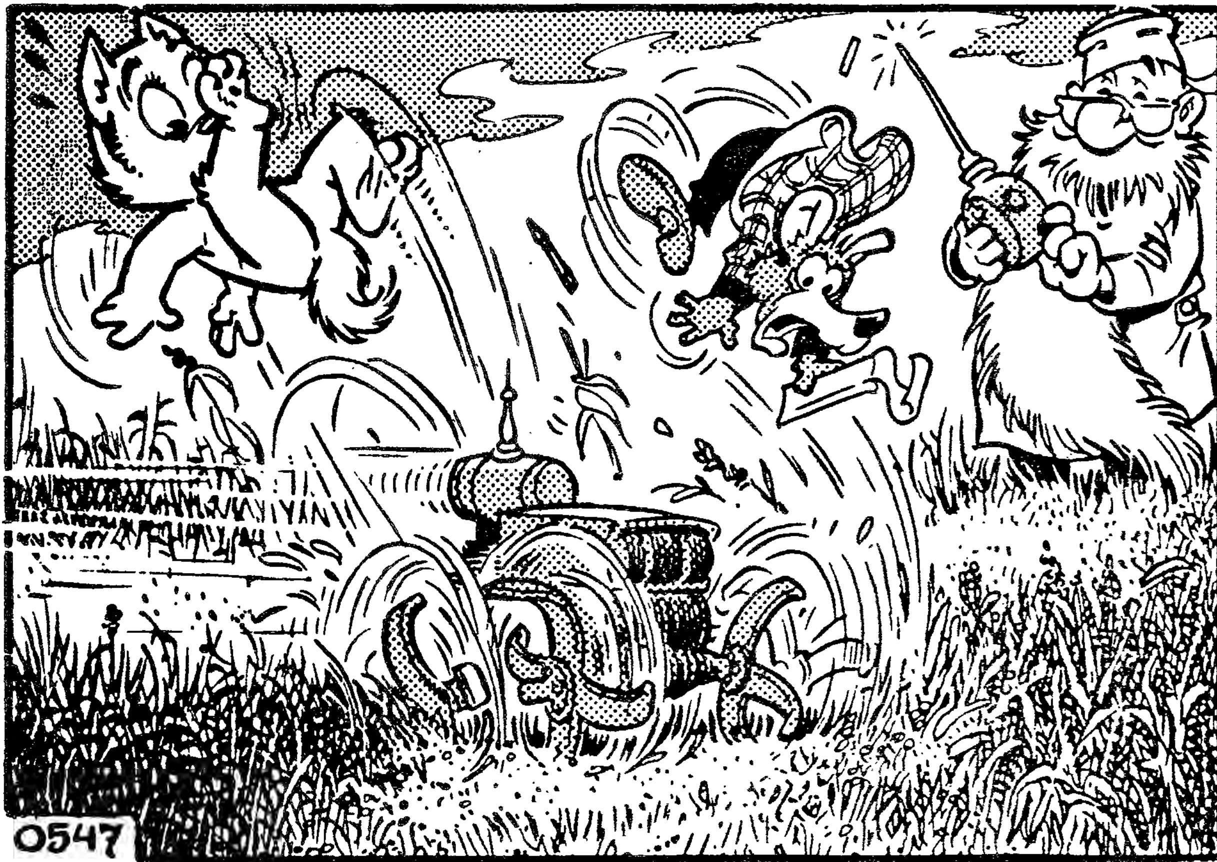
„De hele stad raakt ontwricht door vreemde maatregelen, nu de heer Bommel als modaalfiguur is aangesteld".

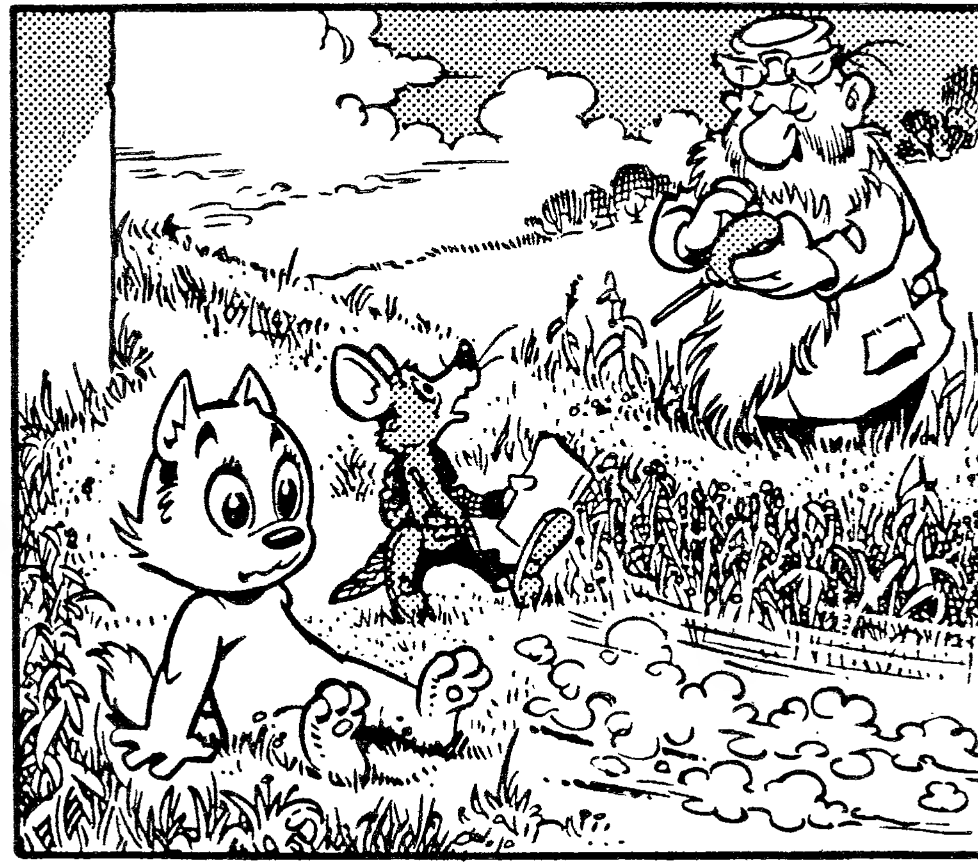
„Der Boml?", herhaalde de professor, terwijl hij het toestelletje liet zakken. „Dat is ja gans lacherlijk! Men moet wel verrukt zijn om dezer buitenordenteliiker persoon doorsnedeliik te noemen. In der betreffeliiker programmeer-aanlage moet een draadlijn loos wezen. En hoedt u zich, daar komt mijner vinding".

Hij moest schreeuwen om zich verstaanbaar te maken, want het lawaai was nu vlakbij.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

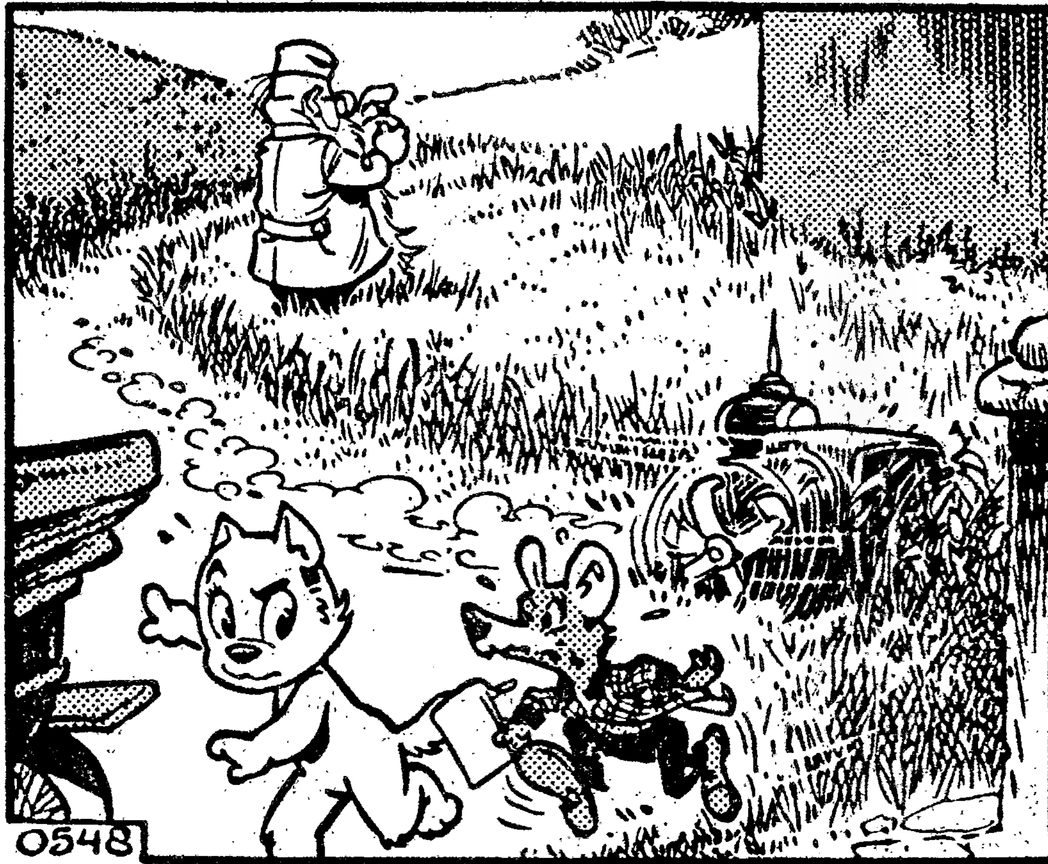

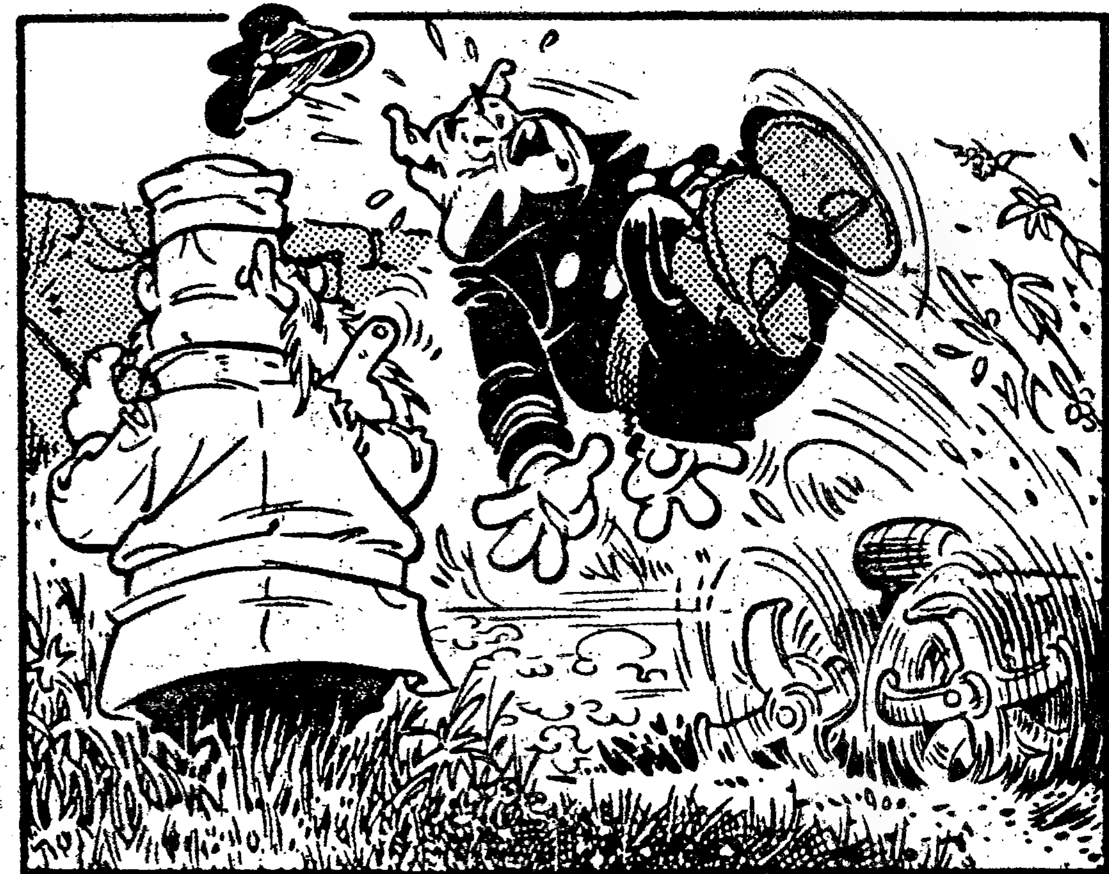

0547 Voordat Argus en Tom Poes begrepen wat de geleerde bedoelde, verscheen er om de hoek van het gebouw een knetterende machine, die met grote snelheid voortraasde en hen van de voeten wierp.
„Grootaardig!", juichte professor Prlwytzkofsky. „Der gassenbrenner werkt voortuigelijk. Der roer kan nog een weinig bijgesteld worden, maar der vermissing is volkomen".
„Wat was dat?", vroeg Tom Poes, die het verdwijnende toestel onthutst nakeek.
„Ener grassnijder", verklaarde de hoogleraar. „Afstandelijk regelbaar. Maar dat is nevenbij. Het handelt zich om de hexogeenbindingen die ik heb tezamengesteld en die..."
„Nee!", riep de verslaggever uit. „Het gaat om de Unistand! Het handelt zich om de Bommelpersoon. Ik wil weten hoe die modaalburger is geworden".
„Dat weet ik ja niet", mompelde de geleerde, voorzichtig aan zijn instrumentje draaiend. „Ik heb gans ordentelijk mijn goedachtens opgestuurd. Lang is het heer, schoon vele jaren".
„Maar waarom...", herhaalde Argus. Doch nu had de geleerde genoeg van zijn gezeur. „Wat men met mijne voorslagen maakt, is mijner zaak niet!", riep hij driftig. „Ik heb wichtiger dingen aan der kop en der Unistand is ener waanzin. Maakt u zich voort, bid ik u. U verstoort mijn wetenschappelijker arbeid."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

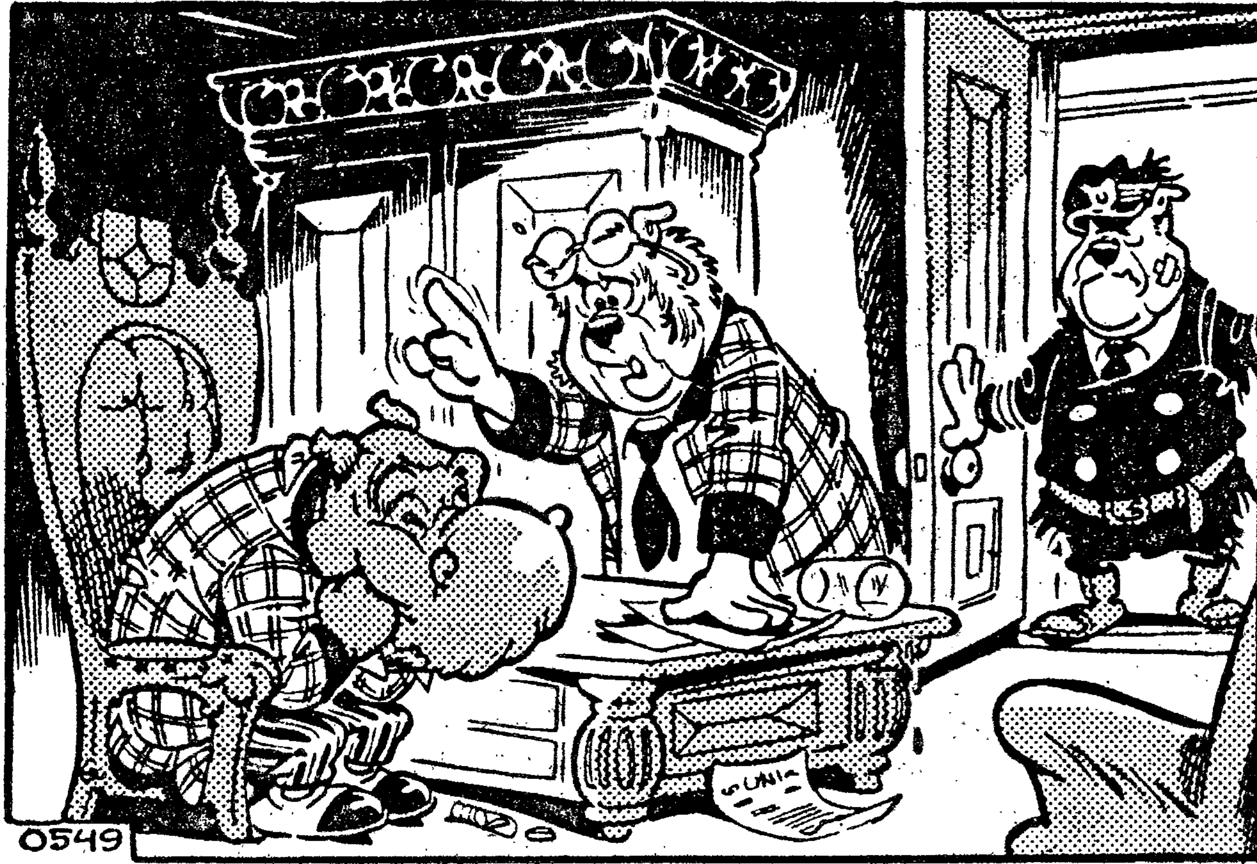

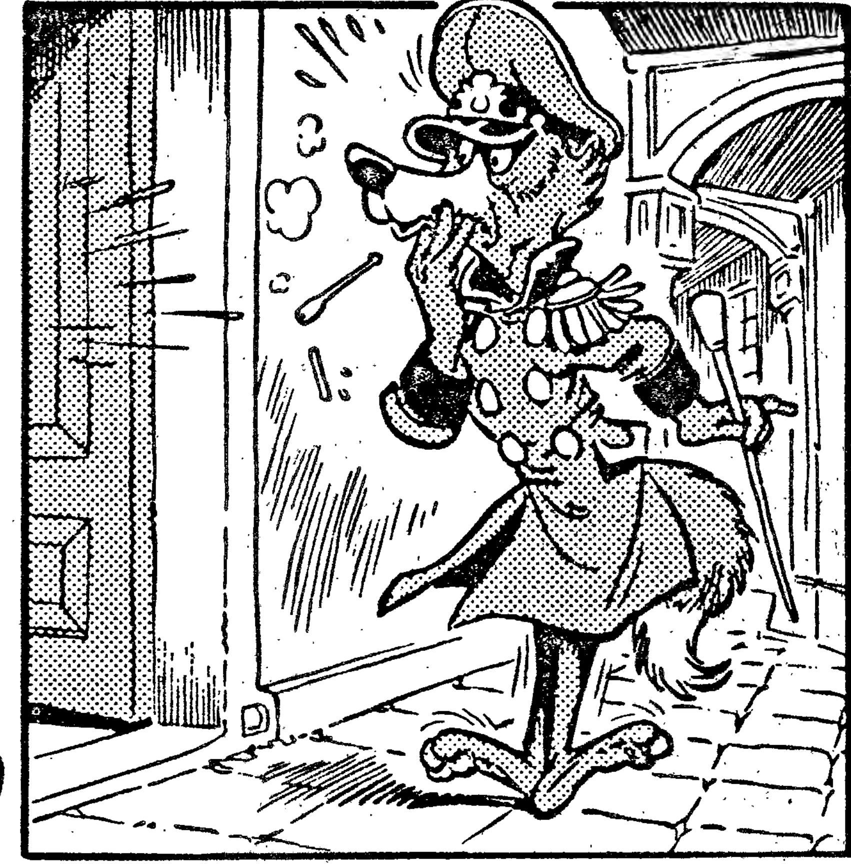
0548 Tom Poes hoorde de grasmachine opnieuw naderen en hij maakte zich snel uit de voeten.
„Kom nu maar mee", riep hij. „Van hem komen we toch niet meer te weten".
„Ik weet genoeg", zei Argus, hem volgend. „Ik heb genoeg voor een scherp stukje over die Unistand. Misbruik van gelden voor waaaanzin; aldus de bekende geleerde Prl... hoe schrijf je dat?"
„Hm", zei Tom Poes. „Ik ben nog niet veel wijzer. Alleen weet ik nu, dat die Unistand ècht bestaat en dat die prof het idee werkelijk verzonnen heeft".
Professor Prlwyzkofsky had het voorval intussen al weer vergeten en was geheel verdiept in de radiografische besturing van zijn grasmaaier, toen commissaris Bas het terrein betrad.
„Gans schoon", prevelde hij glimlachend. „Zeer fijn regelbaar op spritsig selterschorlmorl! Dit is der lozing des petroleumproblemes..."
„Een ogenblik je, meneer", onderbrak de politiechef. „Ik wil een paar inlichtingen hebben over de Unistand. De burgemeester wenst te weten of u daar het idee van Bommel als gemiddelde burger hebt voorgesteld. En zo ja, waarom. Zo nee, wie dan?"
Hij wilde in die trant verder gaan, maar hij werd overstemd door een toenemend geraas en voordat hij wist wat er gebeurde, werd hij door een passerende maaimachine onderschept.
„Ik weet het niet", riep de geleerde, even van zijn werk opkijkend. „Der Unistand is mij gelijkgeldig. Men maakt daar waanzin en ik maak hier der reddingsmachine der akkerbouw en veezucht".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0549 Toen de politiechef na geruime tijd op het stadhuis kwam, trof hij daar een gedrukte stemming aan.
„Ik heb Bas naar die prof gestuurd voor navraag", sprak de burgemeester op doffe toon. „Maar intussen zitten we met die boete van zes cijfers. Daarom heb ik besloten een beroep op de bevolking te doen. Vrijwillige giften of anders een bijzondere belasting. Heb aanplakbiljetten laten drukken. Zal een toespraakje voor de televisie houden. Actie Bommelstand. Ik heb zelfs overwogen die boete door Bommel te laten betalen, dan is zijn standaard meteen genivelleerd. Maar ja.. dat is tegen de wet..."
„Het is allemaal tegen de wet" riep de ambtenaar Dorknoper uit „Het bevalt mij niet. Onze verordeningen en regels worden voorbij gezien. Artikel 97 zegt héél duidelijk..."
„Het bevalt mij ook niet" zei de commissaris in de deuropening. „Ik heb met die professor gesproken en die heeft nooit antwoord op zijn goedachtens ontvangen. Ze verzwijgen zich en daarom stuurt hij ook geen voorslagen. Er is iets niet in orde en daarom ga ik vanmiddag een bezoek aan die Unistand brengen. Ik wil de baas van die inspecteur wel eens spreken".
De deur van de kamer stond nog steeds open en daarom werden zijn woorden opgevangen door UNInspecteur Priembickel, die juist op het punt stond binnen te treden.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

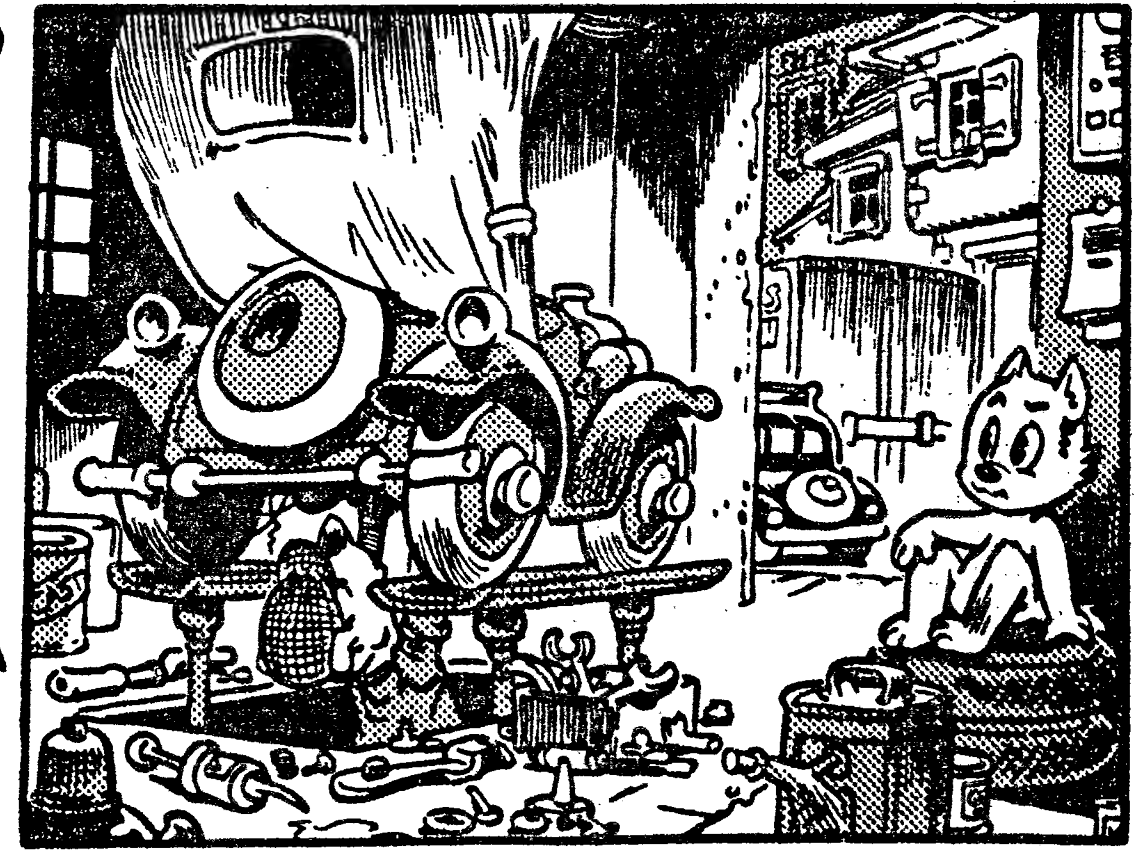
0550 Inspecteur Priembickel draaide zich met een ruk om en marcheerde het stadhuis weer uit naar de wachtende dienstauto.
„Ik moet onverwijld naar het Unistandgebouw", sprak hij tot de chauffeur. „Tussen de Oelse Gaaien en de Marmosetten zijn onlusten uitgebroken, die ik even moet bedwingen. Maar eerst moet ik een paar inkopen doen. Breng mij naar een eerste klas costumier. Vlug graag. Urgentium necessare est, zoals de ouden zeiden wanneer de nood hoog was".
Hij stapte in en de wagen zoefde weg, zodoende Tom Poes passerend. Die schonk er weinig aandacht aan, want hij was op weg om de Oude Schicht uit de herstelplaats te halen en bovendien viel zijn blik juist op een biljet dat op de muur geplakt werd. Hij bleef staan en las het met een bezorgdheid die door andere voorbijgangers gedeeld werd.
„Wat staat daar?", vroeg een heer die zijn leesbril vergeten had.
„Het is een oproep aan de bevolking van Rommeldam", zei Tom Poes. „De Unistand heeft de stad een hoge boete opgelegd, omdat de voorschriften niet worden opgevolgd. De burgemeester vraagt vrijwillige giften van iedereen, anders gaat hij een extra belasting heffen. De Actie Bommel Stand noemt hij het".
„Ik heb de voorschriften wel opgevolgd", klaagde de heer. Deze jas..."
„Ze moesten die Bommel flamberen!", riep een der omstanders. „Wat verbeeldt die protser zich eigenlijk?"
„Die zit in een kasteel zijn centen te tellen", riep een dame uit en een ander vulde aan: „Lekker zitten, terwijl harde werkers zich het vel over de oren zwoegen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

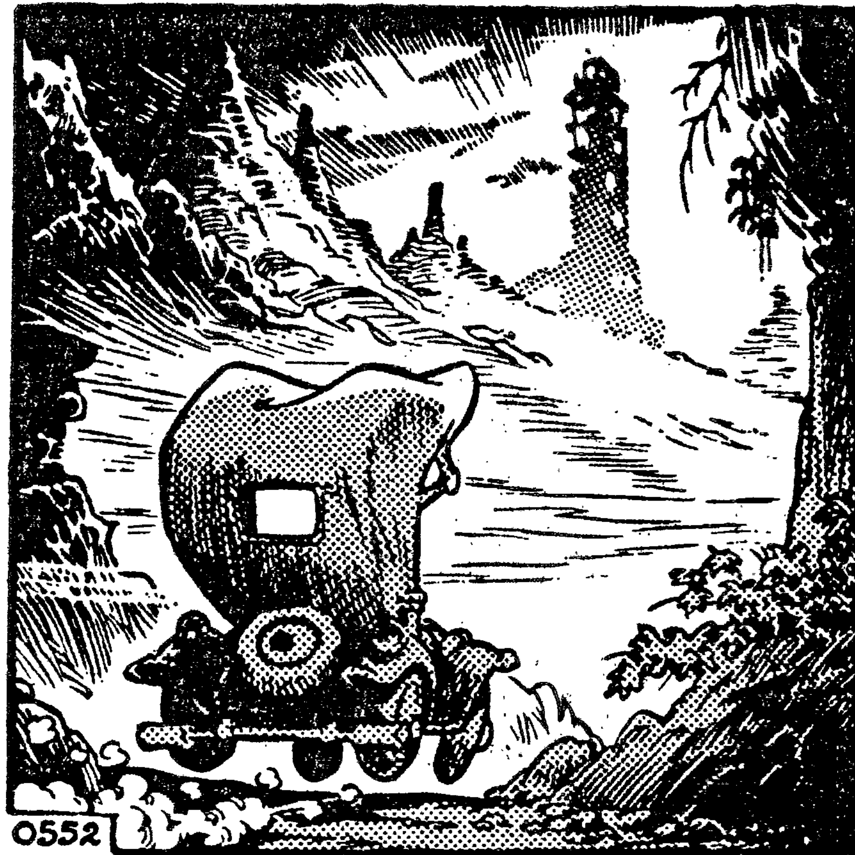

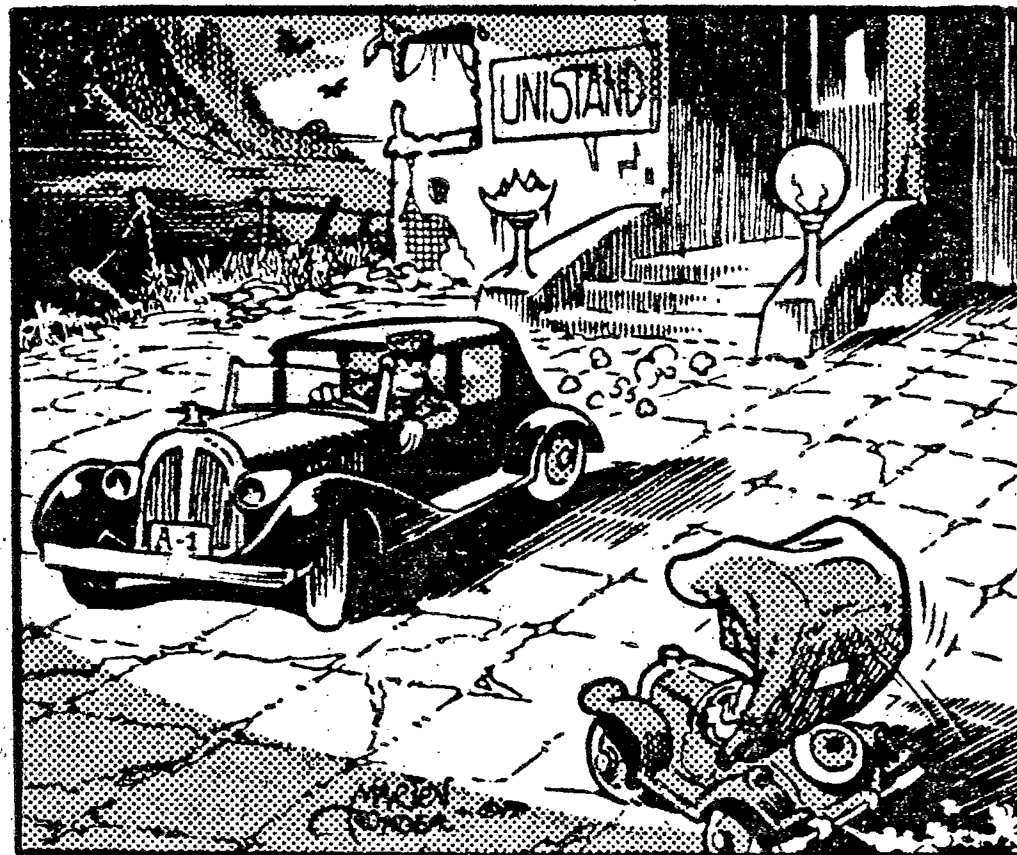
Heer Bommel had een lange wandeling door de natuur gemaakt en toen hij thuis kwam, trof hij Joost in de tuin aan, leunend op een hark.
Het is te begrijpen, dat dit hem ontstemde en hij hief vermanend een wijsvinger.

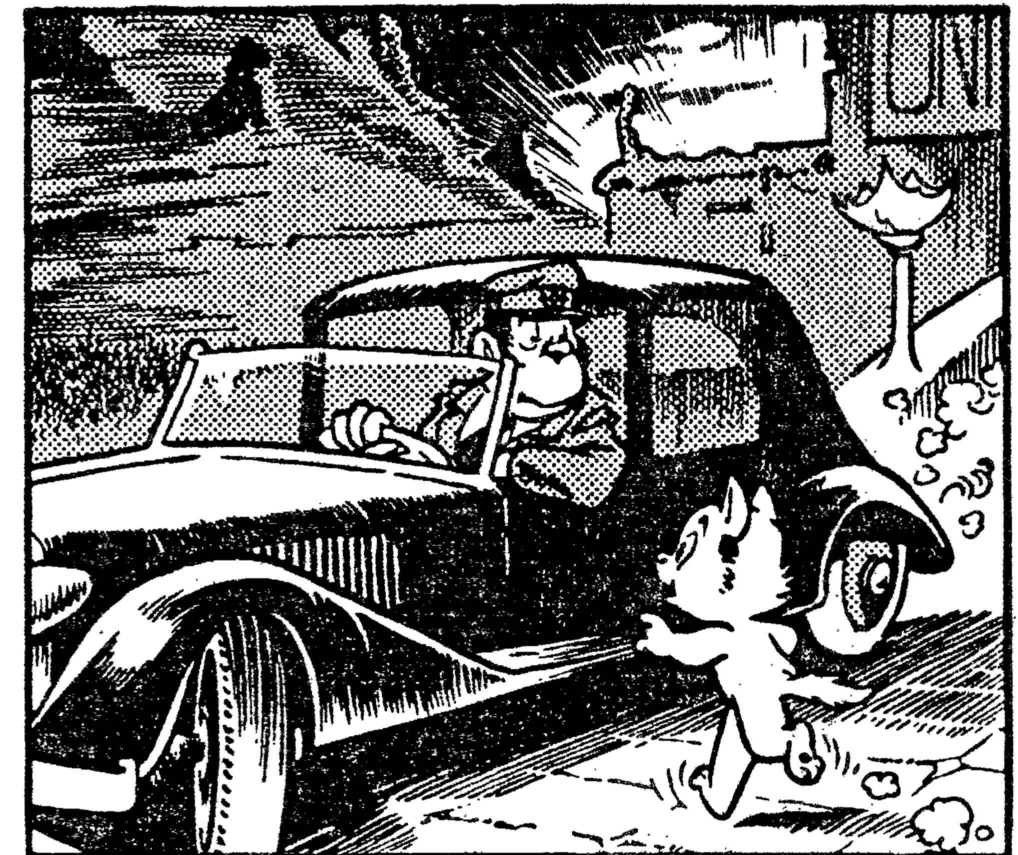
„Je doet of je moe bent", sprak hij. „Als ik dat nu deed: Ik heb de hele dag gelopen zonder iets anders te eten dan een hapje in de Gouden Karper, zodat ik aan het einde van mijn krachten ben".
„Het is niet zozeer vermoeidheid", zei Joost bedrukt. „Maar de heer Grootgrut heeft zonet boodschappen afgeleverd en die vertelde met uw goedvinden, dat er een extra belasting zal worden geheven. Als boete voor het niet opvolgen van uw voorbeeld. Zoiets is schokkend voor een eenvoudig persoon van mijn professie, die uw voorbeeld nooit zal navolgen. Ook al zou hij het kunnen, als u mij toestaat".
"Extra belasting?", riep heer Ollie uit. "Boete? Dat heb ik nooit bedoeld. Integendeel, ik bedoelde alleen maar, dat iedereen het prettig zou hebben zonder mijn huis en mijn goede naam te verkrotten, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik zal daar werk van maken, Joost. Maak je maar niet ongerust. Alleen zou ik wel willen dat Tom Poes opschoot met de Oude Schicht. Al dat lopen is erg vermoeiend zodat ik nu wel een verversing wil hebben".
Tom Poes moest echter erg lang wachten, omdat de monteur nog bezig was met een door het cardan geslagen gangwissel. En omdat ook het pedaal uit de koppeling gevallen was, werd het al laat in de middag voordat hij weg kon rijden.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

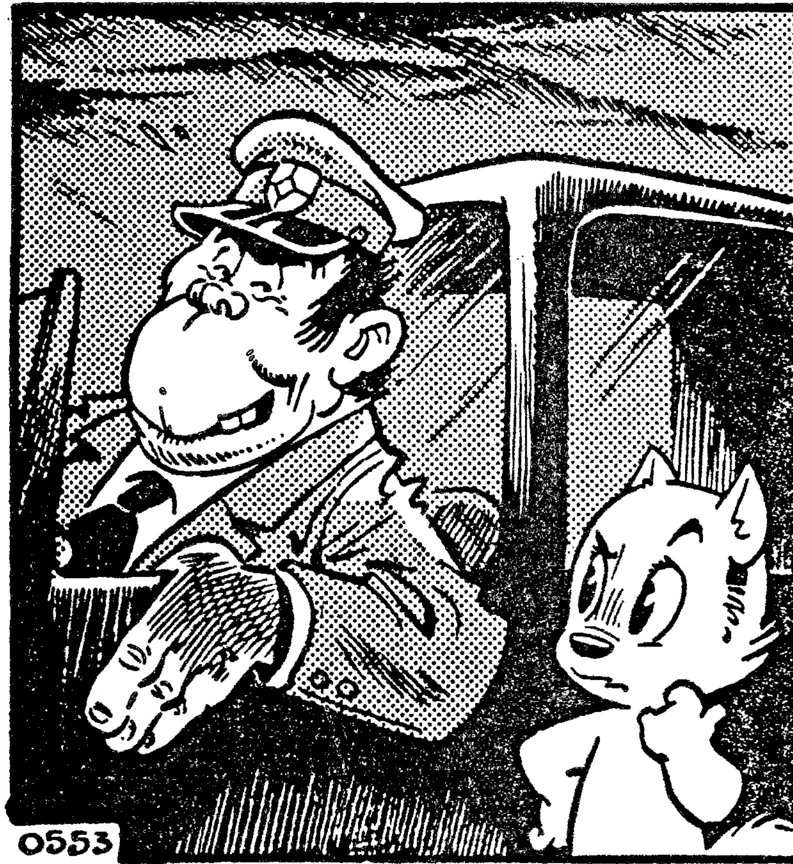

0552 Toen de Oude Schicht eindelijk de bergen bereikte, was de zon reeds ondergegaan. Maar in het licht van de laatste stralen was een hoog gebouw zichtbaar en Tom Poes stelde tevreden vast dat dit hetzelfde was als hij in de krant gezien had.
Het zag er vervallen uit en hier en daar zaten er lelijke gaten in het eens zo fraaie cement. Maar helemaal verlaten was het niet, want toen hij het voorplein opreed, zag hij daar de dienstauto van de burgemeester staan.
"Die heb ik vanmiddag voor het stadhuis gezien", zei hij bij zichzelf. "Zou Dickerdack hier zijn? Maar die rijdt vast in een oude standaardwagen sinds de Unistandinspecteur er is. Zou die soms....?"
Hij sprong uit de Schicht en rende naar het andere voertuig, dat op het punt stond weg te rijden.
"Wacht even", riep hij. "Heb je inspecteur Priembickel hierheen gebracht?"
"Zeker," gaf de chauffeur toe. "Dit is toch zijn kantoor? Wat gaat het jou trouwens aan waar ik zo'n hoge ome naar toe rijd?"
"Ik eh.. ik wil graag zijn handtekening hebben", zei Tom Poes. "Maar het is moeilijk om hem te pakken te krijgen".
"Ja," zei de ander. "Zo iemand heeft het druk. Ik heb nog nooit zo hard gewerkt. De hele dag rijden maar, van hier tot gunder. Maar nu zit het erop, ik hoef niet te wachten, zei hij. Hij zal wel bellen. Als je geluk hebt, kan je hem hier misschien te spreken krijgen".
"Ik hoop het," mompelde Tom Poes. "Het gebouw ziet er erg donker uit. Er brandt nergens licht".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

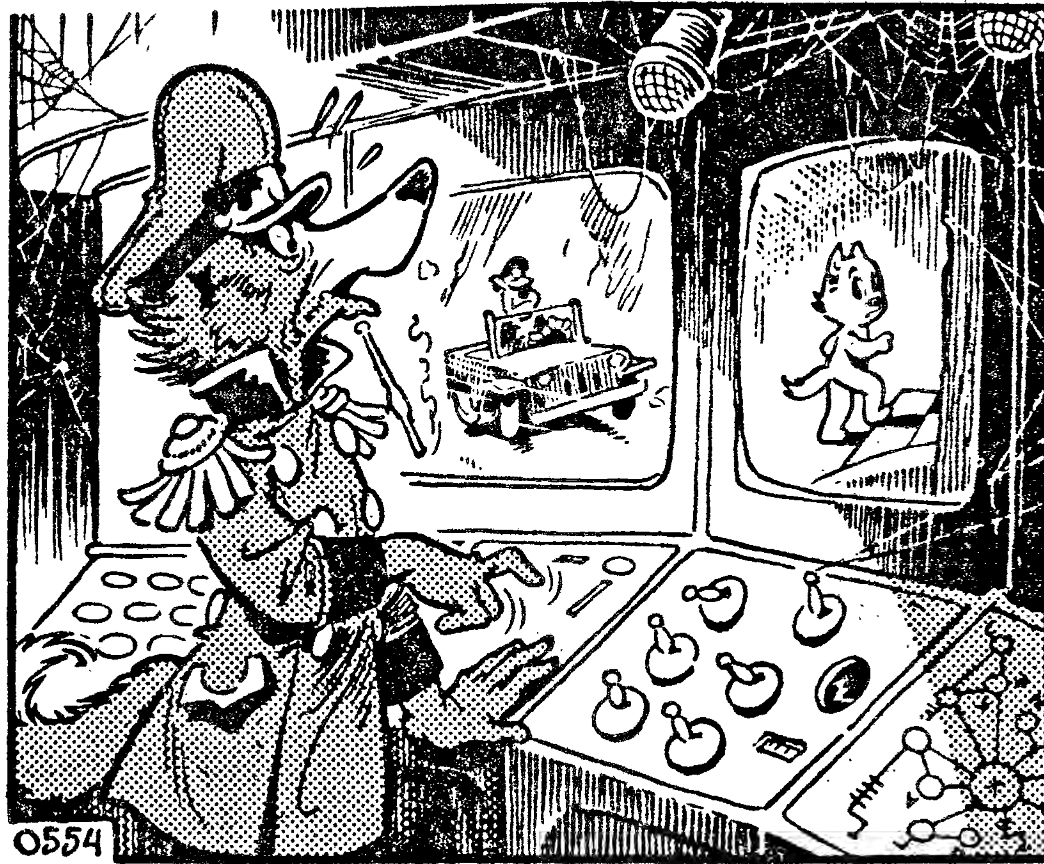

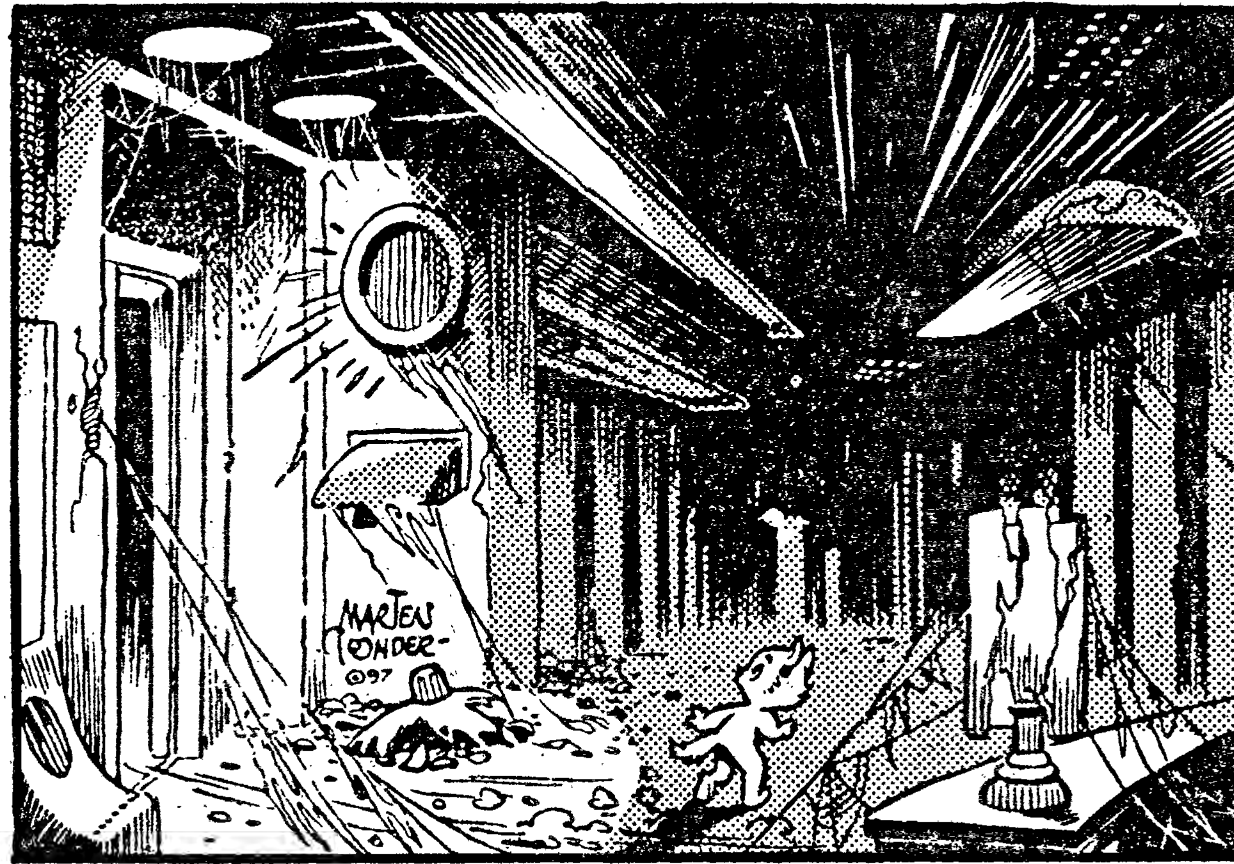

0553 "Het zegt niets dat er geen licht brandt", meende de chauffeur." Je zult aan de achterkant moeten wezen. En je mag wel voortmaken, als je een handtekening wilt hebben. De inspecteur heeft wel andere dingen te doen".
Hij schakelde in, maar voordat hij wegreed, keek hij nog even om. "Het is overigens een aardige baas", voegde hij er bemoedigend aan toe. "Hij heeft in een schertswinkel nog grapjes voor zijn kinderen gekocht, terwijl hij de opstand van de Oelse Gaaien aan zijn hoofd had".
"Hm", zei Tom Poes. "Dat is heel wat. Het is hier anders maar een verwaarloosde boel, hoor. Het staat zowat op instorten".
De dienstauto was echter al weggereden, en toen hij zich omkeerde om naar de ingang te gaan, gingen plotseling overal in het Uni-standgebouw de lichten aan.
"Dat is vreemd", dacht Tom Poes. "Maar misschien werken ze in dag- en nachtploegen. We zullen zien".
Het was echter geen nachtploeg die aan het werk ging, maar niemand anders dan inspecteur Priembickel persoonlijk. Hij stond in de controlekamer, waar hij zich gedurende zijn verblijf vertrouwd had gemaakt met de apparatuur en haalde enige hendeltjes over.
"Het wordt tijd om ook de rest van het paleis in te schakelen", prevelde hij. "Men kan tenslotte geen gast als de commissaris van politie in de kelder ontvangen. Dat zou de daar werkende geleerden storen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

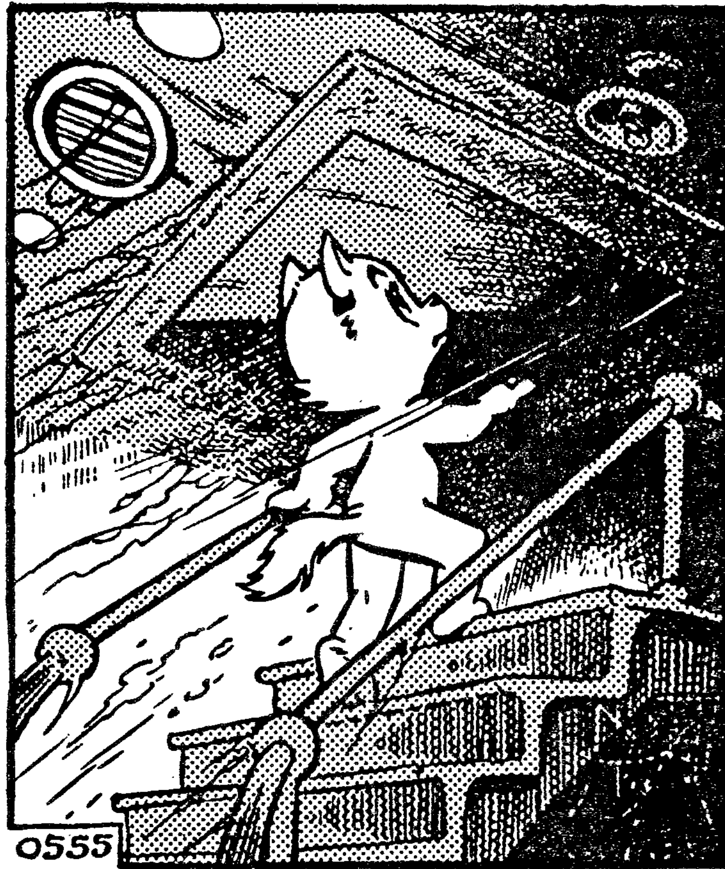

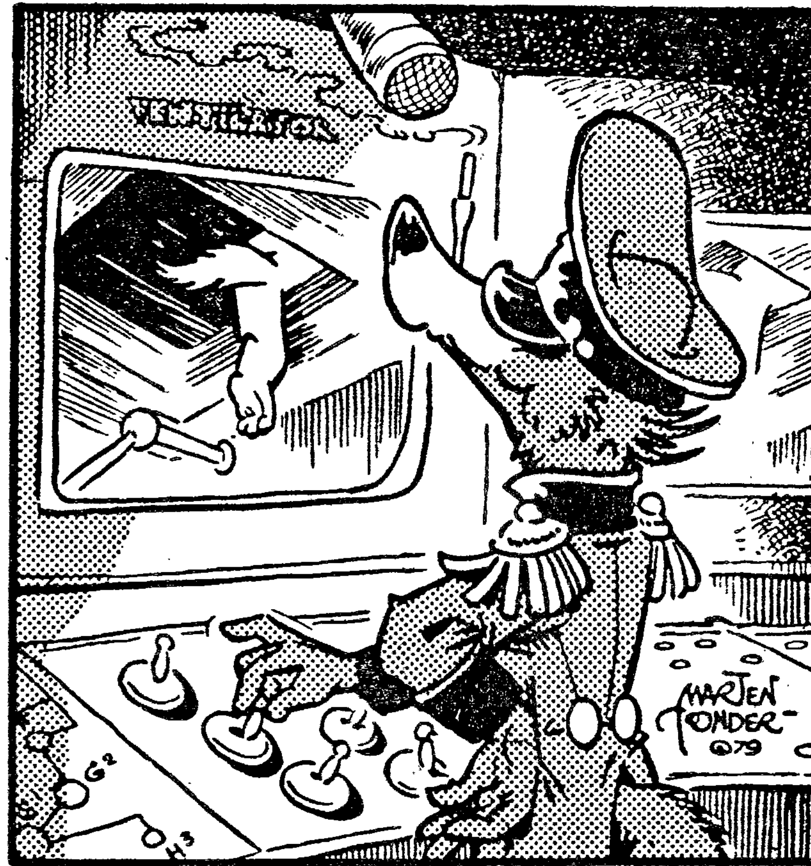

0554 Door het overhalen van de schakelaars kwamen ook de tv-schermpjes tot leven en nu kreeg de inspecteur een schok. Op het scherm waarvan de verborgen camera op de ingang gericht was, zag hij Tom Poes de stoep opkomen.
„Calamitas", mompelde hij geschrokken. „Daar is dat witte baaske dat altijd roet in mijn eten dreigt te gooien. Ik moet hem snel en afdoende ontvangen, voordat die diender verschijnt. Eens even kijken".
Hij dacht scherp na en toen de onverwachte bezoeker de ingang bereikte, was hij reeds aan het werk.
De deur gleed geruisloos open en Tom Poes stapte een hal binnen, waar hij verwonderd om zich heen keek. Het licht van bestofte lampen wierp een vaal licht op de ruimte, die door spinnewebben en muurafval ontsierd werd, en stofwolken verwoeien in de tocht. Maar veel tijd om te kijken kreeg hij niet, want uit een luidspreker klonk een metalen stem, die hol door de gangen galmde.
„Wie hier zonder afspraak binnentreedt, moet ondervraagd worden", sprak het toestel. „Meldt u bij de veiligheidsdienst. Aan het einde van voorhal de trap op en wachten tot het luik opengaat. Dank u".
Tom Poes gehoorzaamde en, nadat hij enige tijd in de schemering had rondgezocht, vond hij een metalen trap, die tamelijk steil naar boven voerde.
„Een rare boel, met al die verlaten ruimtes", dacht hij. „En wat bedoelde ze met een luik dat opengaat? Maar het valt me mee, dat de zaak in bedrijf schijnt te zijn. Zeker de nachtploeg".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0555 Aan het einde van de trap ontdekte Tom Poes inderdaad een luik boven zijn hoofd en hij keek er wantrouwig naar.
‚Een vreemde ingang voor een veiligheidsdienst' sprak hij tot zichzelf „Zeker om het veiliger te maken. Maar het bevalt me niet helemaal, ik kan beter voorzichtig zijn"

Op dat moment ging het luik geruisloos open en achter hem galmde de luidsprekerstem: „Ga naar binnen en vraag naar veilinghouder Smoesjager. Dank u".
Dat maakte een einde aan zijn getwijfel en met enige moeite klom hij de donkere ruimte binnen. Zijn bewegingen werden oplettend gevolgd door inspecteur Priembickel, die nog steeds voor zijn tv-schermpjes stond.

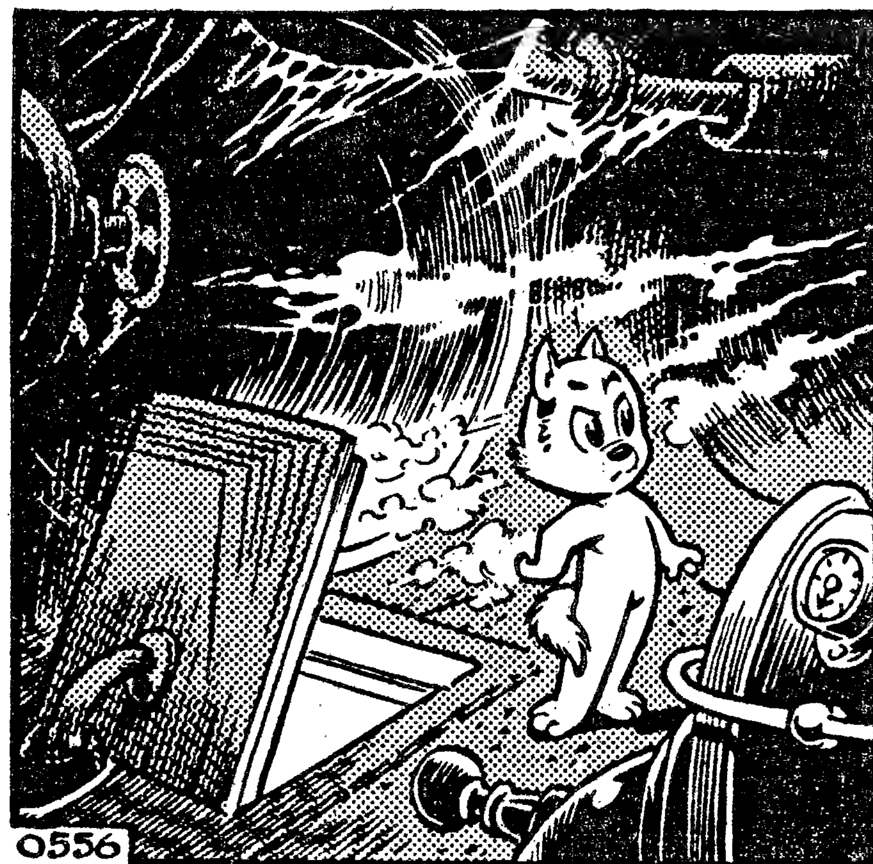
„Dat is dat", sprak deze glimlachend toen hij de voet van zijn bezoeker zag verdwijnen. „Nu het luik sluiten en de luchtverversing opvoeren. Pecunia non olet, maar wijsneuzen wel"

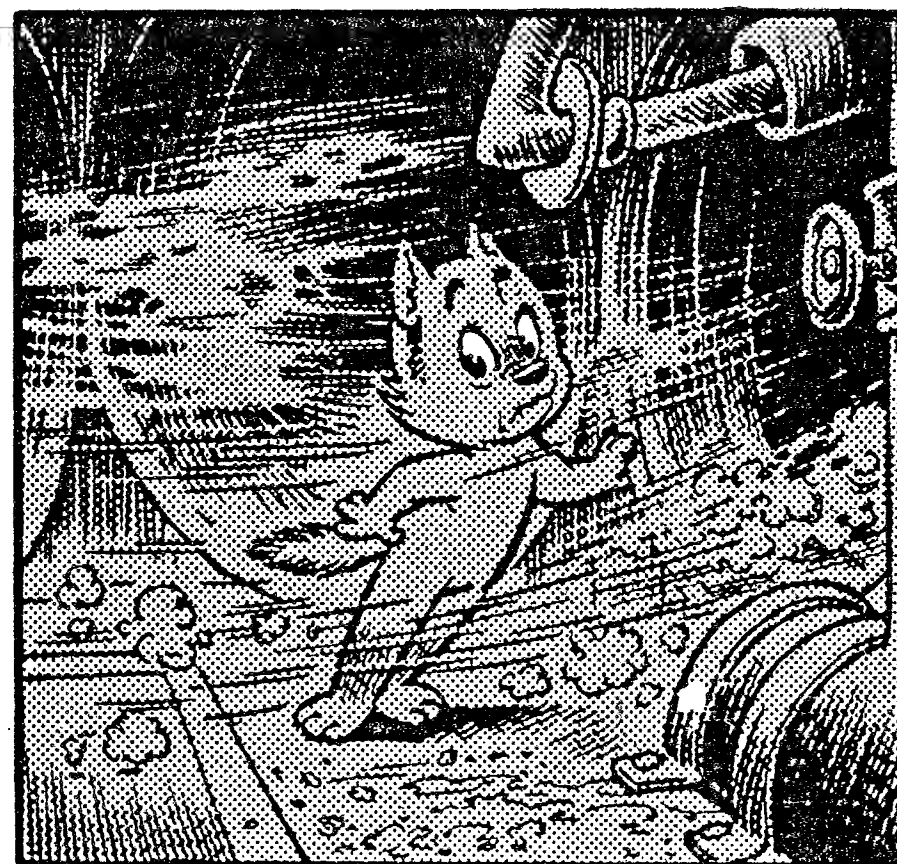
Op dat moment wandelde heer Bommel met een beklemd gemoed door de stille avond en als vanzelf richtte hij zijn schreden naar het huisje van zijn buurvrouw.

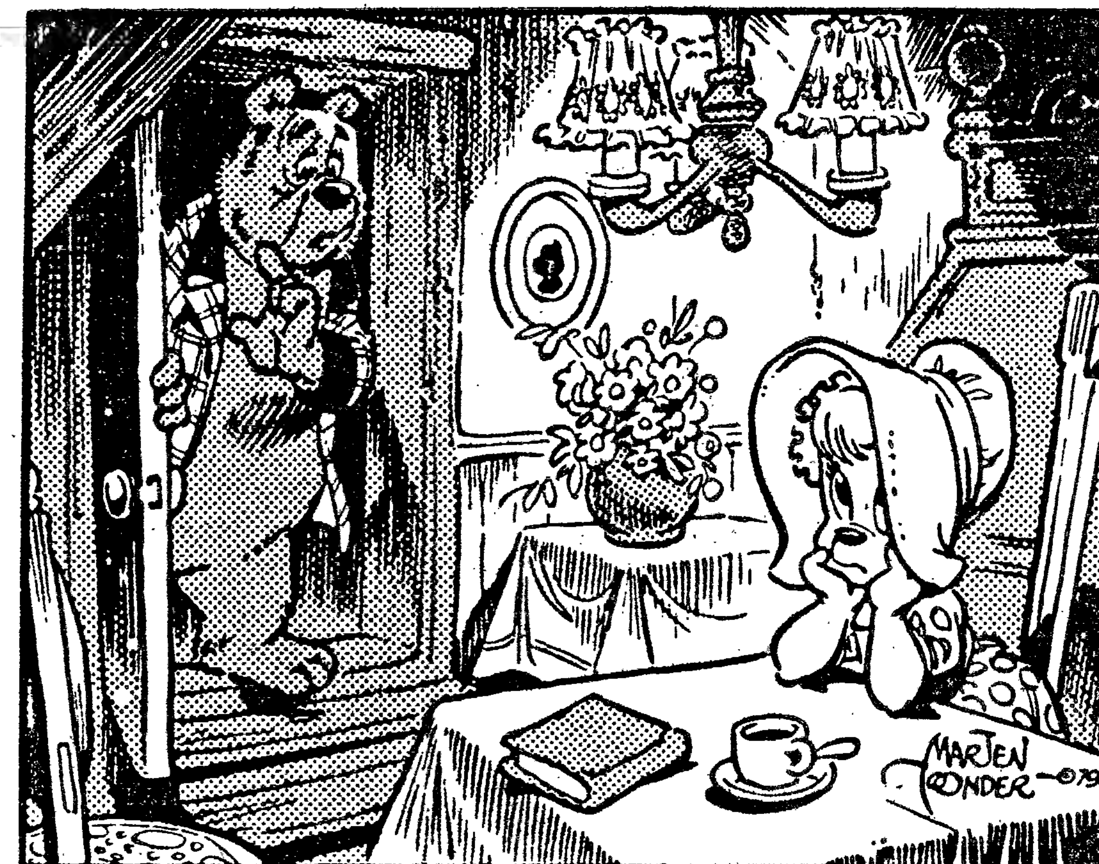
„Het is natuurlijk wel goed, dat er streng wordt opgetreden", mompelde hij bedrukt. „Maar met die boetes en zo is het toch niet leuk meer. Hoe licht geeft men niet de schuld aan een heer, die alleen maar een mooi voorbeeld geeft en overal alleen voor staat omdat men hem niet aardig meer vindt. Was Tom Poes er nu maar, die is soms wel verstandig. Maar misschien dat Doddeltje...Mevrouw Doddel, bedoel ik. "

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

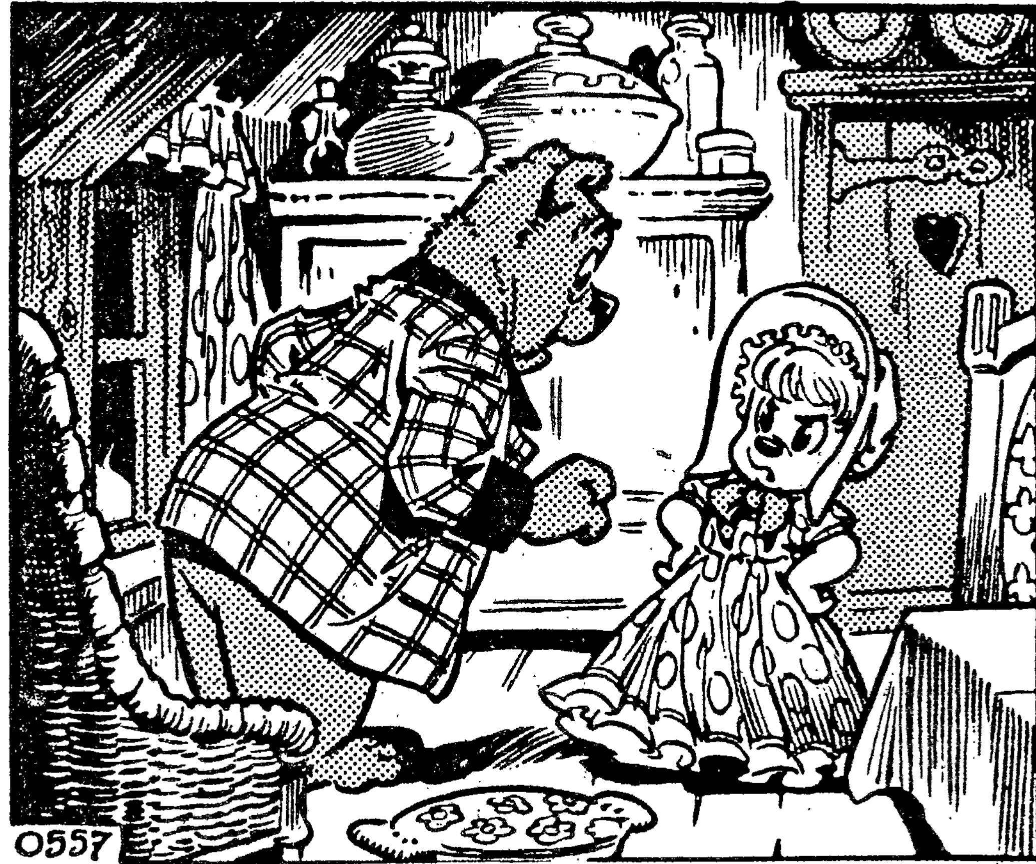
0556 Toen Tom Poes door het luik geklommen was, bevond hij zich in een donkere ruimte, waarin gezoem klonk en waar van alle kanten buizen op uitkwamen. Daar woei een lauwe tocht uit en van de veilighouder Smoesjager was geen spoor te bekennen.
„Net wat ik dacht", mompelde hij. „Het deugt hier niet. Ik moet maken dat ik wegkom."

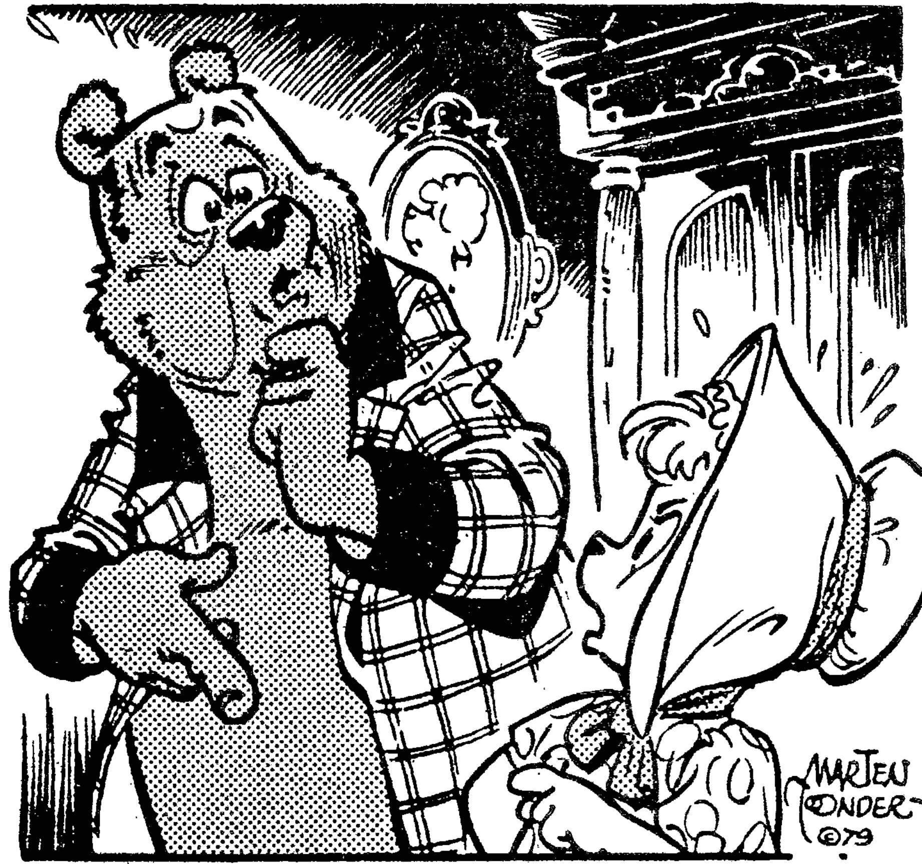
Het was echter al te laat, want achter hem sloot het luik zich en op hetzelfde moment werd de luchtstroom sterker terwijl het zoemende geluid in geloei overging. Al gauw stond hij in een storm die tot orkaansterkte aanzwol, zodat hij zich aan een buis moest vasthouden om niet weggeblazen te worden. Hij begreep, dat hij in het luchtverversingssysteem was terecht gekomen en in een gevaarlijke val gelopen was.

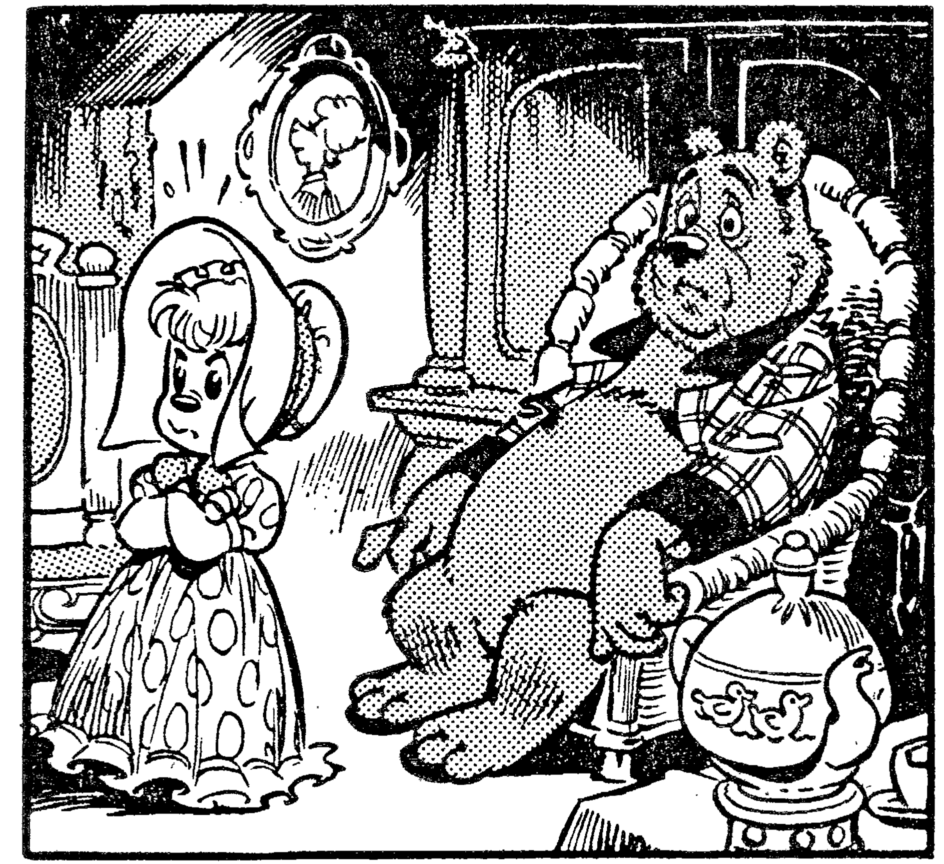
Heer Bommel was intussen bij het huisje van zijn buurvrouw aangekomen en na een bescheiden klopje opende hij de deur.
„Neem me niet kwalijk, dat ik u zo laat stoor", sprak hij bedremmeld. „Maar Tom Poes is er niet, terwijl ik vol zorgen rond loop, zodat ik de raad van een hoogstaande dame nodig heb, die begrijpt wat er in een heer omgaat..."
Juffrouw Doddel bleef met het hoofd in de handen achter haar koude koffie zitten.
„Dan moet je hier niet zijn, Ollie", zei ze, zonder op te kijken. „Ik heb zelf raad nodig en wat je niet hebt, kan je niet geven."
Dat was een tegenvaller voor de beproefde heer, maar omdat hij geleerd had eerst aan anderen te denken, sloot hij de deur achter zich en kwam de kamer binnen.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0557 „Als u zorgen hebt, kunt u ze gerust aan mij vertellen", sprak heer Bommel. „Bij mij zijn ze veilig, bedoel ik. En als ik kan zal ik u helpen, al heb ik het zelf ook moeilijk. Mijn goede vader zei altijd..."

„Laat die er nu maar buiten", zei juffrouw Doddel. Ze stond op en vervolgde snibbig: „Het is allemaal jouw schuld. Ik moet Unistandbelasting gaan betalen om in een kasteel te kunnen wonen. En dat wil ik helemaal niet, want ik heb het geld er niet voor. Maar het komt allemaal door jou!"

„Door mij?", vroeg heer Ollie geschokt. „Maar dat is vreselijk! Als ik dat geweten had, terwijl het helemaal mijn bedoeling niet was. W-waarom moet u in een kasteel wonen, mevrouw?"

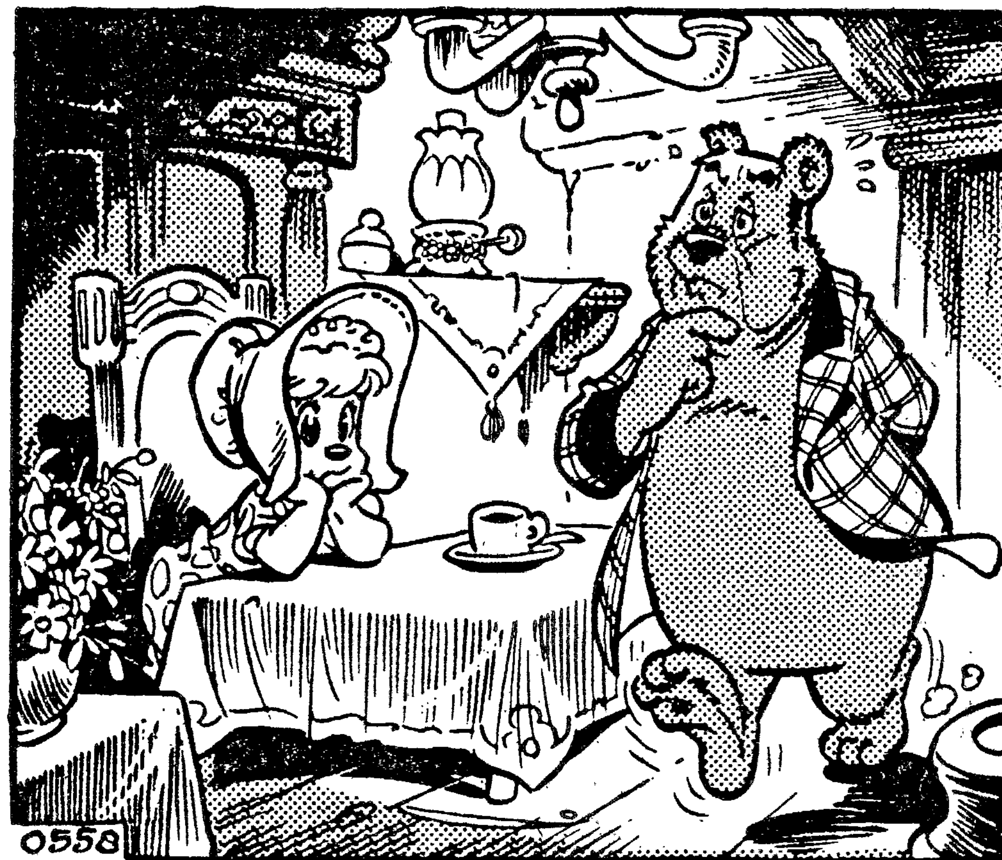
„Omdat iedereen dat moet", snauwde Doddeltje. „Iedereen moet net zo leven als jij, want jij bent benoemd tot standaardheer. Daar heb je zelf om gevraagd, zei de kruidenier vanmiddag tegen me. En dat betekent, dat jij op de nullijn staat en dat neem ik je erg kwalijk, hoor!"

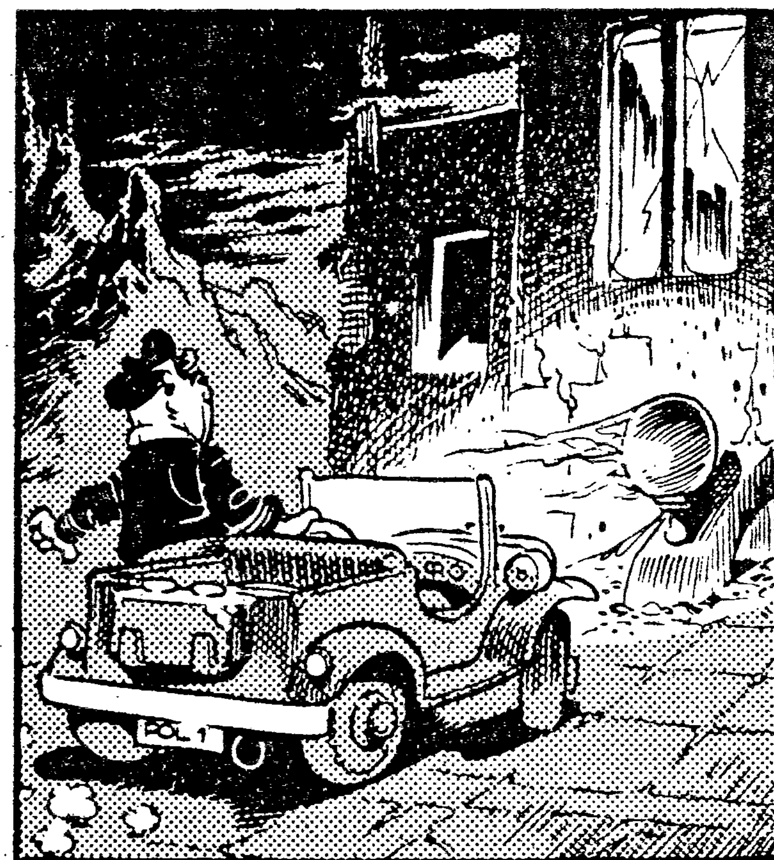
Heer Bommel had zijn buurvrouw nog nooit zo horen praten en hij zonk geschokt in haar gemakkelijkste stoel.

„Het dringt nu pas tot me door hoe ernstig de toestand is", mompelde hij verslagen. „Iedereen een kasteel en ikzelf op de nullijn, wat dat dan ook is... Ach, als iedereen is zoals ik ben is er niets meer aan om een Bommel te zijn. Vooral niet nu u het me nog kwalijk neemt ook."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

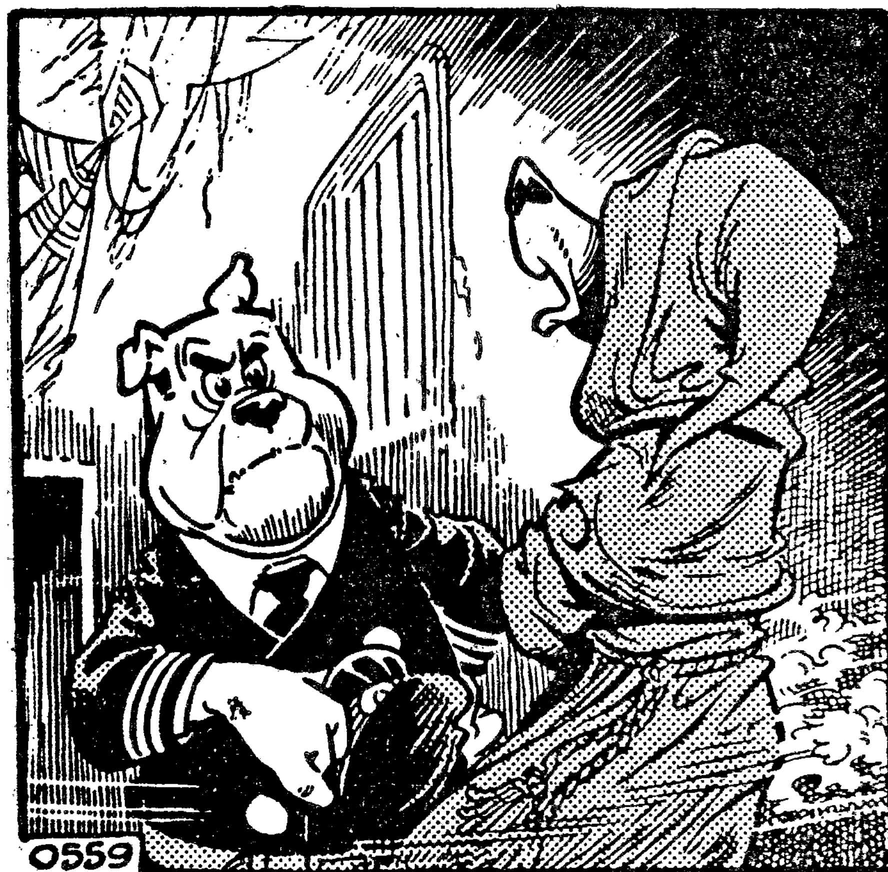

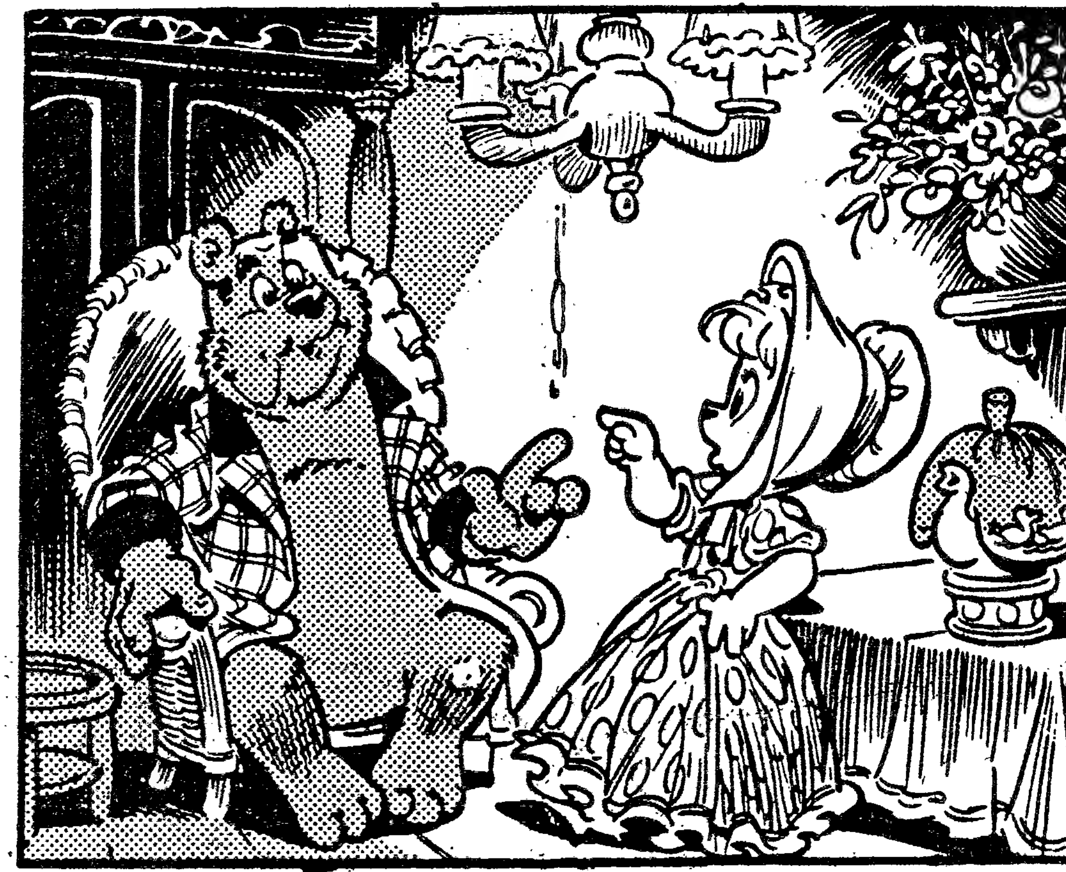
0558 „Het is moeilijk voor mij, hoor", zei juffrouw Doddel, terwijl ze met een zucht weer aan de tafel ging zitten. „Hoe kan een vrouw alleen nu ooit het gemiddelde halen? Wij zitten een heel eind onder de nullijn."
Deze woorden troffen heer Ollie diep en hij begon zorgelijk door haar kamertje te ijsberen.
„Als u nu de enige was die in een kasteel moet wonen", mompelde hij. „Ik heb wel eens gedacht... Mijn huis is eigenlijk te groot voor een heer alleen, denk ik soms... En als u nu... Ik bedoel eigenlijk, als we nu eens..."
Zijn stem stokte en hij vervolgde terneergeslagen: „Ach, het is allemaal de schuld van de ambtenarij, die iedereen in het ongeluk stort en zelf niets doet."
Hij vergiste zich echter, de ambtenarij was wel degelijk aan het werk. Commissaris Bas bijvoorbeeld remde op dat moment voor het gebouw van de Unistand, dat brokkelig voor hem oprees in het licht van de koplampen.
„Er wordt nog gewerkt", stelde hij vast, toen hij zich naar de ingang begaf en de deur vanzelf openschoof. „Goed, ik laat me niet afschepen."
Met deze gedachte betrad hij de hal, waar een sterke wind stofwolken opjoeg en met de spinnewebben speelde. De luchtstroom bevreemdde hem, maar hij had geen tijd om zich erin te verdiepen, omdat een gedaante uit de schaduwen op hem toetrad.

„Vrede zij met u", sprak deze met stille stem. „Zoekt u de steun van de Verenigde Volkeren? Dan zal die u gegeven worden als u een rechtvaardige bent. Hebt u een afspraak?"
„Nee", zei de commissaris, zijn papieren tonend. „Politie. Ik wil de baas hier spreken."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

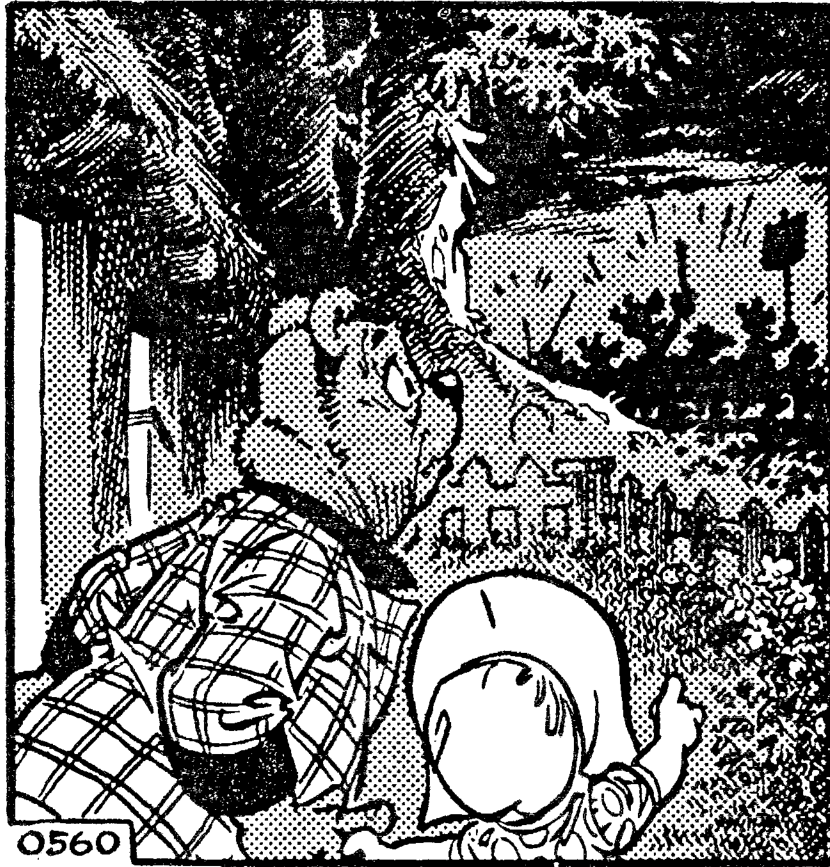

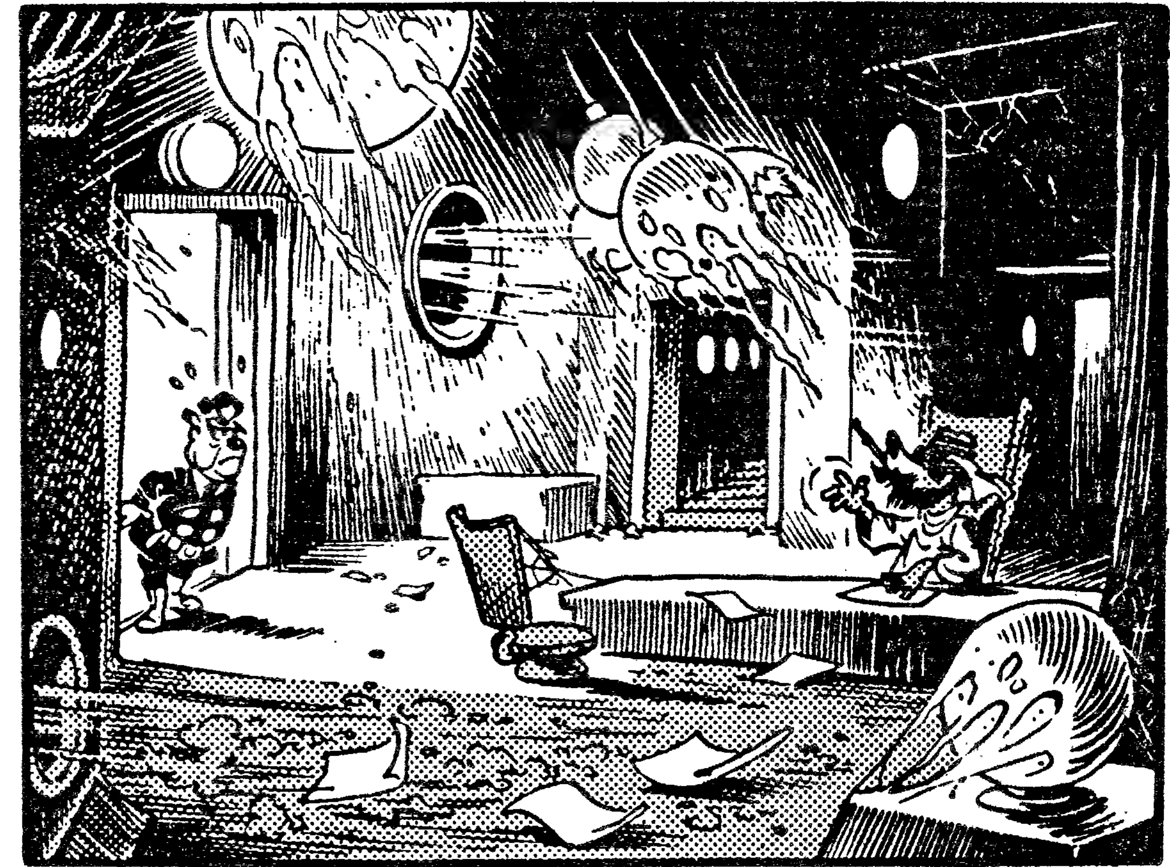
0559 „Ik weet niet of de secretaris-generaal tijd voor u heeft", zei de portier. „Hij heeft het druk met het welzijn van de wereld en het geluk van alle bewoners. Maar ik zal kijken of hij een ogenblikje vrij heeft. Wacht hier, totdat u een uitnodiging ontvangt. Maar maak het gesprek kort en bedenk dat ieder woord van u een behoeftige van zijn steun berooft. Tempora pecunia est, zoals wij, eh.. Unilisten zeggen".
Hij verdween in een duistere gang en nu stond de heer Bas alleen in de holle ruimte, waarin het klagen van de lauwe wind droefgeestig weerkaatst werd.
„De luchtverversing is op hol geslagen", stelde hij vast. „En het is te zien, dat het welzijn van de wereld belangrijker is dan stof afnemen. Het is hier een bende"
Aan deze gedachten werd een eind gemaakt door de blikken stem van een luidspreker.
„De secretaris-generaal kan u ontvangen", sprak deze. „Eerste gang links en door de deur aan het einde".
Ver vandaar was heer Bommel vol tegenstrijdige gedachten weer gaan zitten, maar zijn buurvrouw onderbrak zijn getob.
„Jij kunt toch een einde aan dat Unistandgedoe maken?", vroeg ze. „Jij bent immers het voorbeeld en iedereen moet doen wat jij doet. Trouwens, jij kunt toch alles?"
„Daar had ik nog niet aan gedacht", riep heer Ollie verrast uit. Maar dat is natuurlijk zo. Ik zal er een einde aan maken, want geld voor kastelen gaat te ver, omdat het hoogstaande dames in het ongeluk stort"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

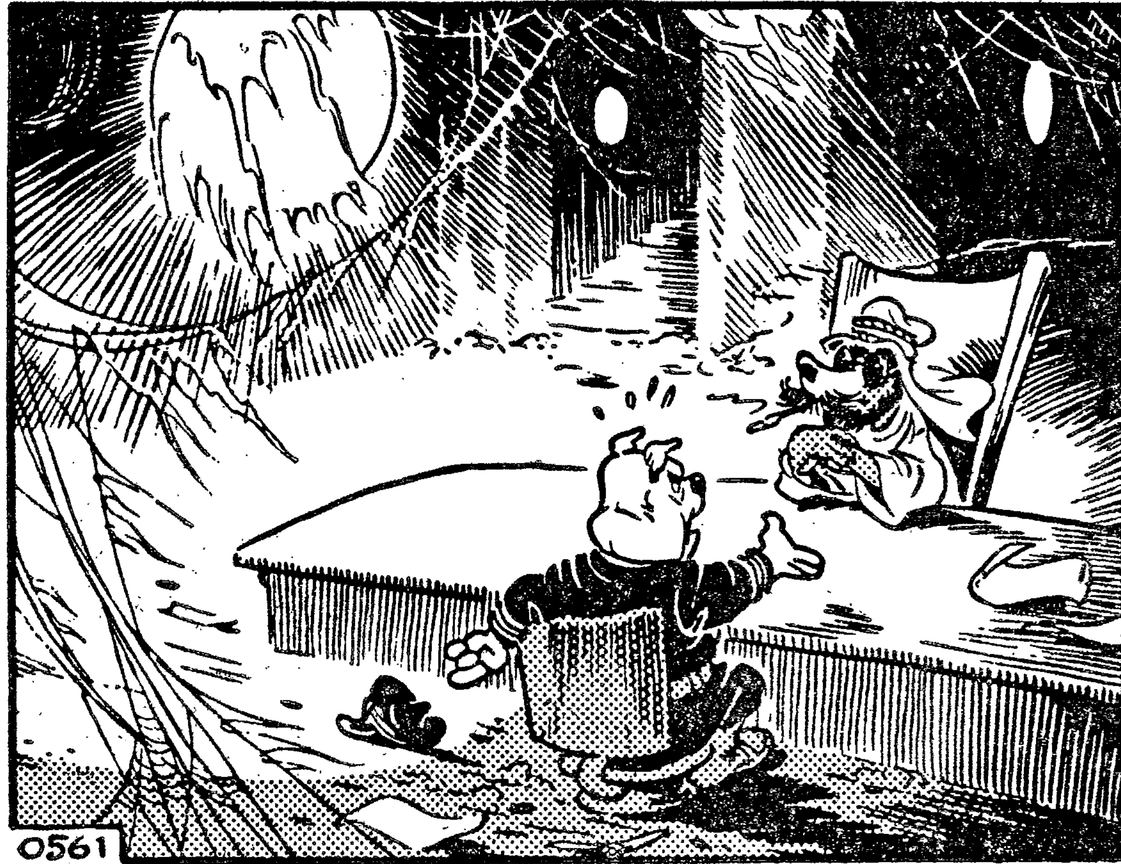

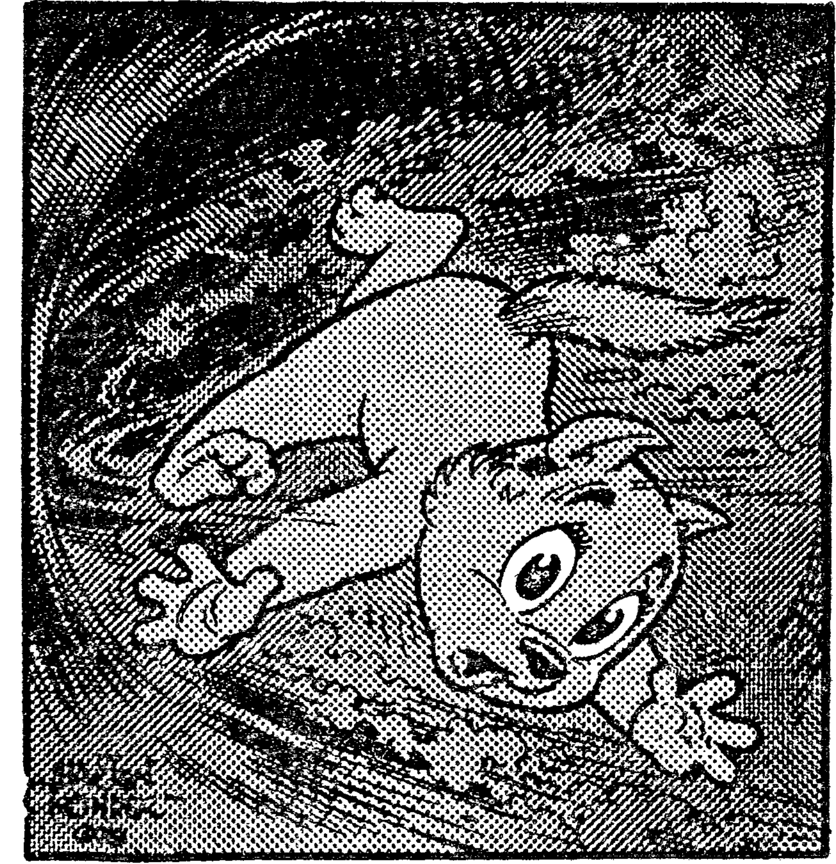
0560. Gesterkt door de woorden van juffrouw Doddel stapte heer Bommel de deur uit, maar op de drempel bleef hij geschrokken staan. Geen wonder, op de weg die langs het huisje leidde, was een opgewonden menigte zichtbaar, die zich in de richting van Bommelstein bewoog. In het maanlicht waren knuppels en borden te zien en in de stille nachtlucht werd het geroep: „Weg met Bommel!" vernomen.
„W-Wat is d-dat?", stamelde hij verblekend. „W-wat zouden ze bedoelen?"
„Ze bedoelen jou", zei zijn buurvrouw bezorgd. „Ze gaan vast zelf een einde aan je Unistandaard maken. Je bent er te laat mee. Het is echt eng, hoor".
„Ik moet zo gauw mogelijk iets doen", hernam heer Bommel, terwijl hij zich verzenuwd naar het tuinhek begaf. Maar daar werd hij tegengehouden door brigadier Snuf, die het zijpad op kwam rennen
„Binnen blijven!", riep deze. „De politie heeft dit relletje niet in de hand. We kunnen niet voor je veiligheid instaan. Tekort aan manschappen en de commissaris is er niet".
Dat klopte; de politiechef stond in de deuropening van een kaal vertrek, waar een warme luchtstroom de lampen deed schommelen. Over de grond dwarrelden papieren en stofwolken en achter een bureau zat een baardige gedaante in een ruim gewaad, die hem minzaam groette.
„Gegroet, o ordebewaarder van Rommeldam", sprak deze met een vreemde tongval. „Moge de zon uw pad beschijnen en mogen uw woorden als diamanten over uw lippen vloeien. Waarmee kan deze onwaardige hooggeplaatste, die over het lot van de wereld beschikt, u van dienst zijn? Gaat u zitten. Residere familiaris est, zoals wij in het oosten zeggen".
„Ik eh...", zei de commissaris verward. „Ik kom me over de Unistand beklagen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0561 Heer Bas probeerde het doel van zijn komst uit te leggen, maar daarin werd hij ernstig gehinderd door het loeien van de wind en de doorborende brilleglazen van de secretaris-generaal, die met een wapperend hoofddeksel naar hem luisterde.
„Er moet een vergissing gemaakt zijn", riep hij aan het einde van zijn betoog. „Wie is er op het idee gekomen om Bommel als een gemiddelde burger te beschouwen? Het is onzinnig!"

„Onzinnig?", herhaalde zijn gastheer. „Hoe nu? Unistandus insanus? Dat is een belediging. Hier zal ik een aantekening van moeten maken om de hogere instanties in te lichten..."

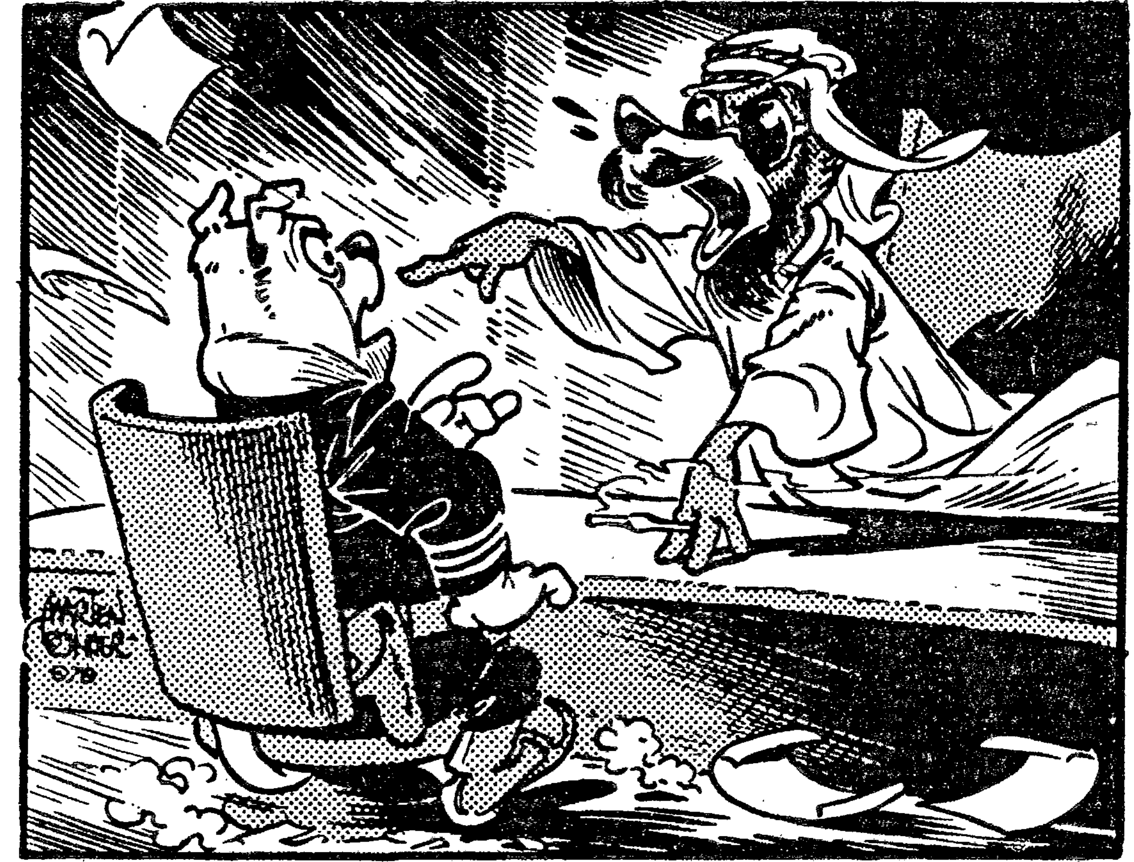
Hij werd onderbroken door een ijl geroep, dat door de huilende, lauwe lucht in het vertrek geblazen werd.
„Wat is dat?", riep de politiechef ongerust.
„De hoogste Instanties, vrees ik", zei de secretaris-generaal, een ongeruste blik op de ventilatoropening werpend. „Ze zijn ontstemd en dat is geen wonder. Dit zou de hoogmogende ordebewaarder Bas wel eens zijn betrekking kunnen kosten!"
Het verwaaide geroep kwam echter niet van hoge instanties, maar van Tom Poes. Door de storm die er in het luchtverversingssysteem woedde, had hij zijn houvast verloren en nu werd hij dwarrelend door de buizen gezogen.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

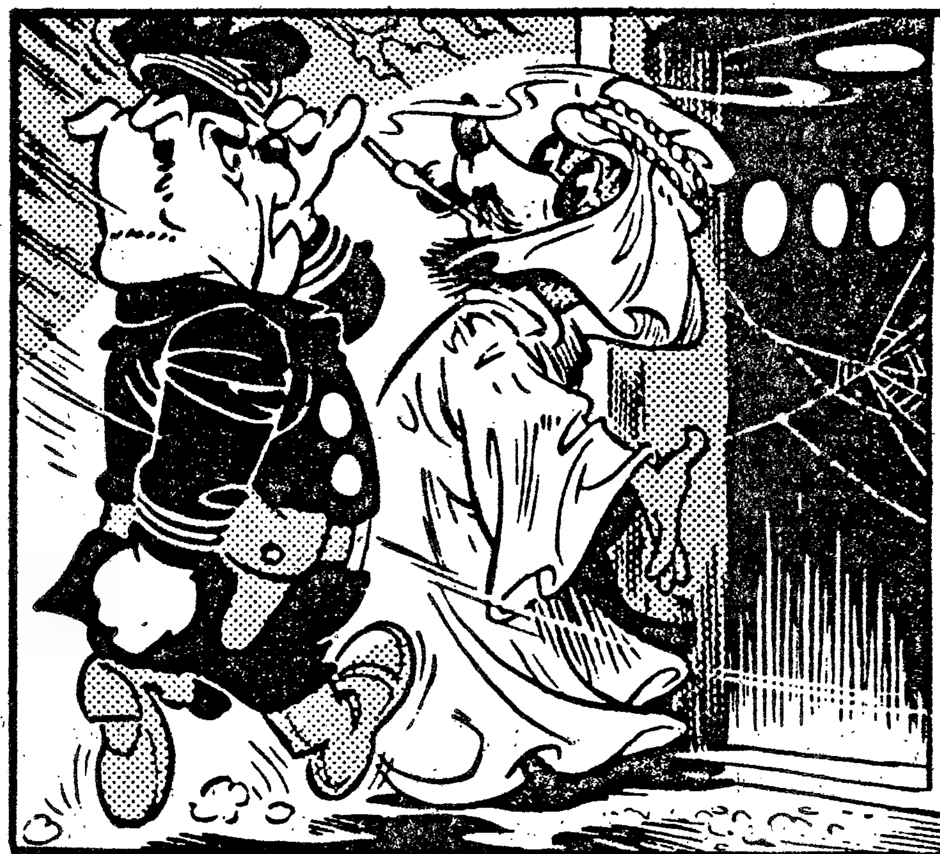

0562 Na de waarschuwing van brigadier Snuf was heer Bommel besluiteloos in Doddels tuintje blijven staan. Over de weg trok de menigte, die dreigend zijn naam schreeuwde, zodat het geen wonder was, dat hij aarzelde.
"Ik eh. . ik m-moet iets doen", hakkelde hij. "Dat voel ik, als u begrijpt wat ik bedoel".
"Niets doen, Ollie!", riep zijn buurvrouw. "Het is levensgevaarlijk. Zo'n troep is tot alles in staat als ze boos zijn. Kom mee naar binnen, daar is het veilig".
Deze woorden maakten een einde aan heer Ollies tweestrijd.
"Tot alles in staat", hernam hij. "Daarom is dit het moment om met een rustig woord bezinning te brengen. Ik bedoel, als modelheer moet ik de leiding nemen, nu de politie machteloos is".
Hij trok zijn jas recht en liep met onzekere tred het pad op, dat langs een omweg naar Bommelstein leidde.
"Ik zie mijn plicht", mompelde hij. "Al is het het laatste wat ik zal doen, zodat mijn testament bij de notaris ligt. Maar ik moet die stakkerds gerust stellen en zeggen, dat ik het niet zo bedoeld heb, nu commissaris Bas het ervan neemt".
De politiechef nam het er echter in het geheel niet van. Hij zat verstard op zijn stoel, terwijl de verwarming en het verwaaide geroep hem om de oren woeien. De secretaris-generaal was opgestaan om zich over zijn bureau te buigen en de zwaaiende lampen wierpen dreigende lichtjes op zijn brilleglazen.
"Voorlopig kunt u zich als geschorst beschouwen", sprak hij. "Ik zal proberen de hoogste instanties mild te stemmen. Maar ik vrees, dat daarvoor een ruime bijdrage voor het Unistandfonds nodig zal zijn".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0563 "Een gift aan de Unistand?", snauwde de commissaris opstaande. "Aan omkoperij doe ik niet! En wie bent u eigenlijk, dat u mij kunt schorsen?"
"Dat zult u zien", zei de ander koeltjes in het huilen van de luchtverversing. "Morgenmiddag zult u op uw bureau een Unicommissaris aantreffen, die met behulp van Unitroepen de orde zal herstellen. En zoals u weet, brengen die overal rust en rechtvaardige vrede. Uw tijd is om. U kunt gaan".
Zo pratende liep hij op een deur toe en opende die voor de heer Bas.
"We zullen zien", sprak deze, terwijl hij dreigend zijn pet opzette. "Het komt me voor, dat u buiten uw boekje gaat, meneer".
"Zeer wel", zei de secretaris-generaal. "Ga in vrede. Pax vobiscum, zoals wij in het oosten zeggen". Hij wierp met grote snelheid de deur achter de vertrekkende politiechef dicht en draaide de sleutel om in het slot.
"Gelukkig is het een grote kast", prevelde hij. "En er is lucht genoeg in dit gebouw. Maar het is jammer, dat deze ambtenaar niets voor een gift aan de Unistand voelde. Daardoor wordt de toestand een beetje gespannen".
Op dat moment begon er een gebonk op de deur en ook werd een woedend geschreeuw hoorbaar, dat zich vermengde met aanzwellend geroep uit de ventilatiekoker.

"Het ziet ernaar uit, dat ik mij moet reppen", sprak de hooggeplaatste Unibeambte tot zichzelf. "Rumorem in casa, ofwel rumoer in de kast, zo als de Ouden klaagden als er gevaar dreigde".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0564 Intussen liep heer Ollie bekommerd over de achterweg naar Bommelstein en hoe dichter hij bij huis kwam, hoe zorgelijker hij werd. Geen wonder, op de wind dreef rauw geschreeuw nader en achter de heuvel werd de nachtlucht gekleurd door een vreemde gloed. In het licht daarvan naderde een dravende gedaante waarin hij Joost herkende, en hij bleef beklemd staan.

„W-wat gebeurt er?", stamelde hij. „W-waarom loop je zo hard?"

„Vluchten!", riep de knecht. „U moet vluchten! Men heeft Bommelstein bestormd, met uw goedvinden. En men wilde mij kwaad doen. Omdat men meende dat ik zo vrij was met u onder één hoedje te spelen."

Hij zweeg bij gebrek aan adem en heer Ollie voelde, dat het koude zweet hem uitbrak.

„Hoe vreselijk", prevelde hij. „Bommelstein bestormd! En dat, terwijl ik alleen maar een prettig leven voor iedereen wil. In een mooie omgeving, bedoel ik..."

Hij begon haastig de heuvel te beklimmen, want een vreselijk vermoeden bekroop hem.

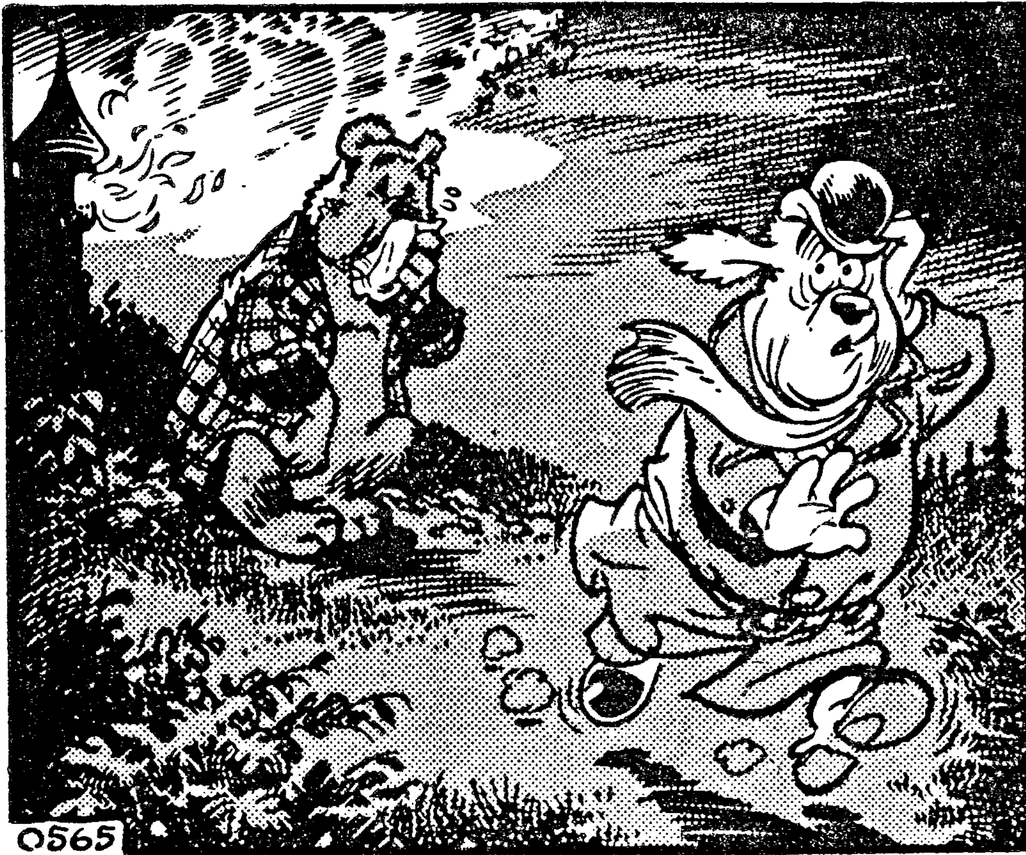
„Mijn mooie omgeving!", riep hij uit. „Wat is dat voor een licht?"

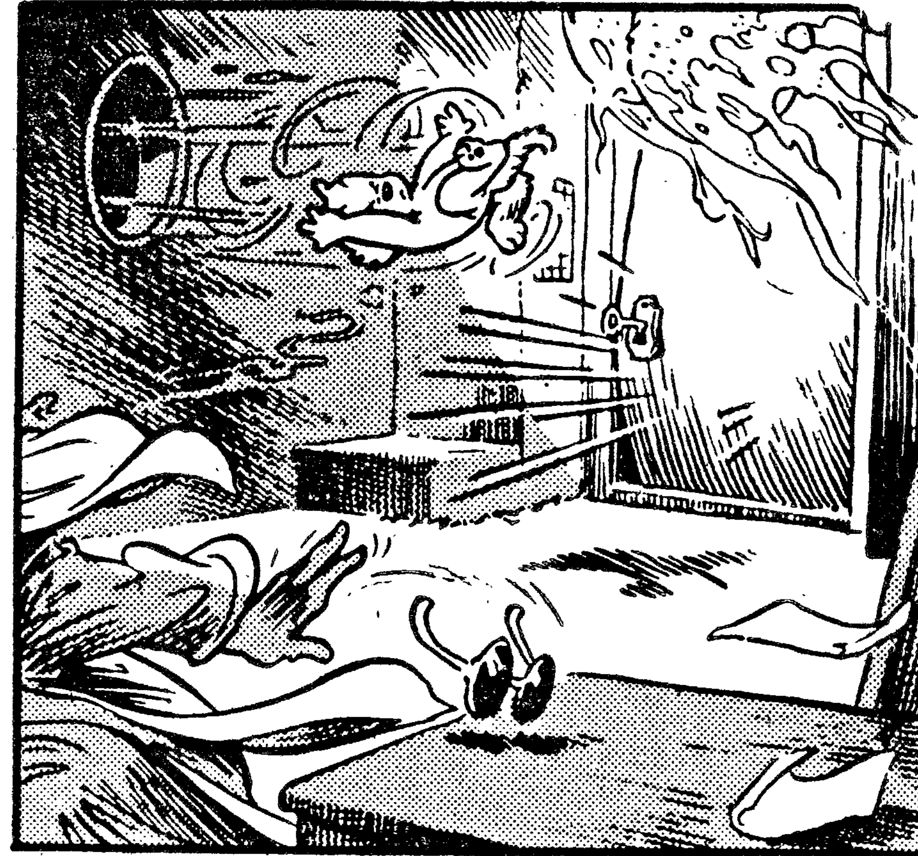
„Men heeft een kaars in de gordijnen geworpen", legde de bediende hijgend uit. „De kandelaar vertoonde uw beeltenis, als u mij toestaat. Zodoende."

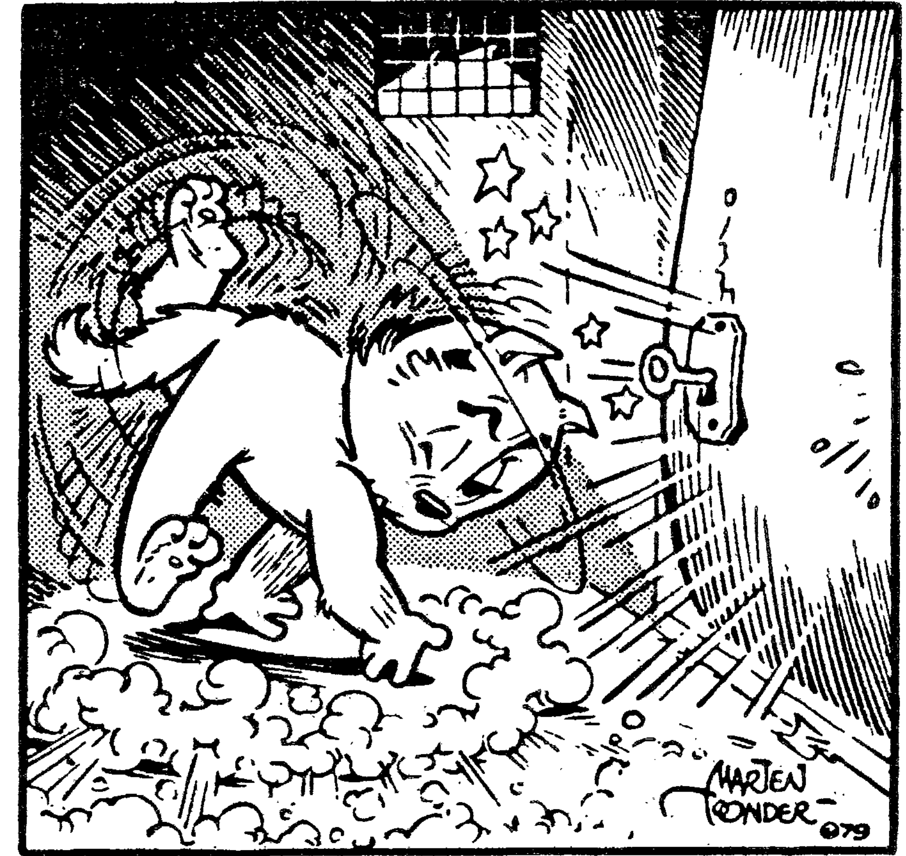
Heer Bommel had nu de top bereikt en van daar had hij een onbelemmerd uitzicht op zijn huis, zodat hij sprakeloos een kreet slaakte.

„En nu staat de westertoren enigszins in brand", besloot Joost.

Heer Bommel en de Unistand

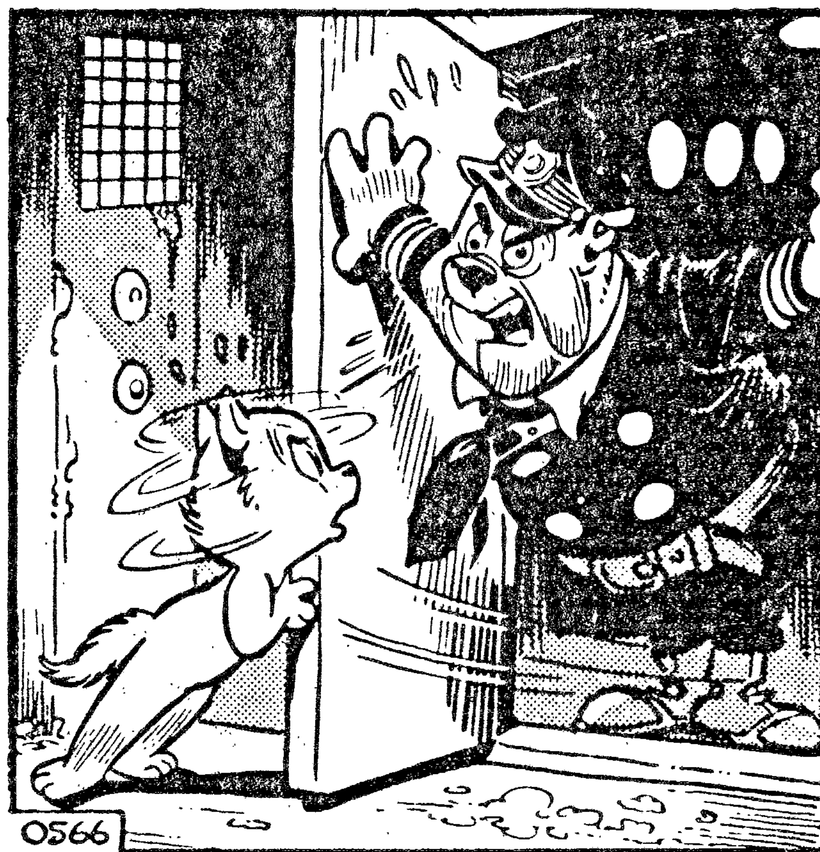

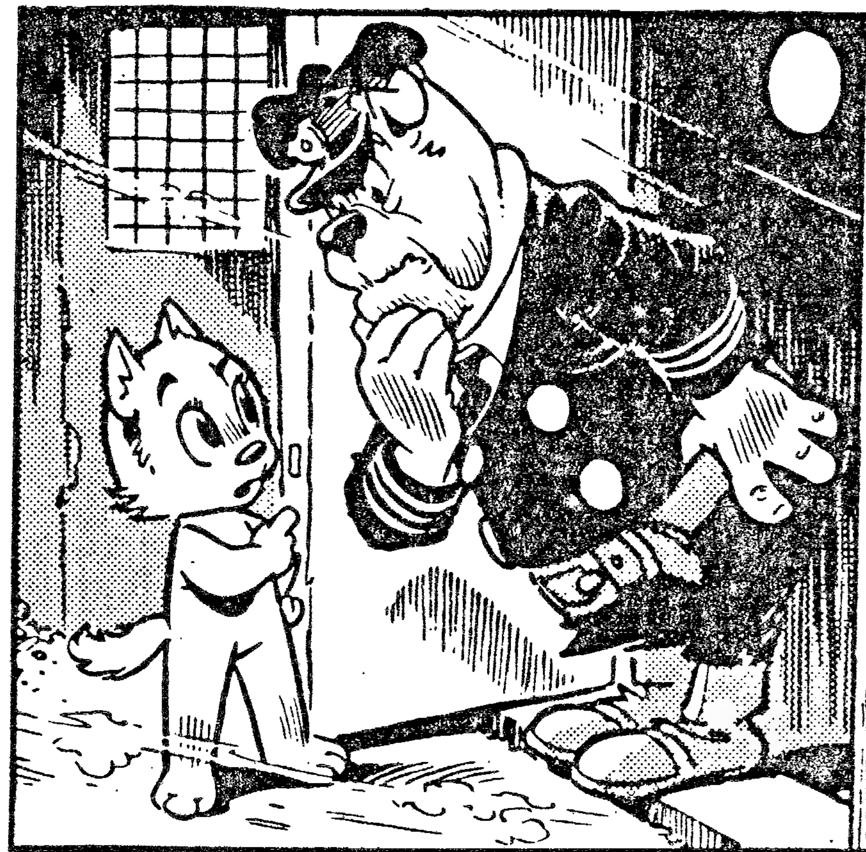
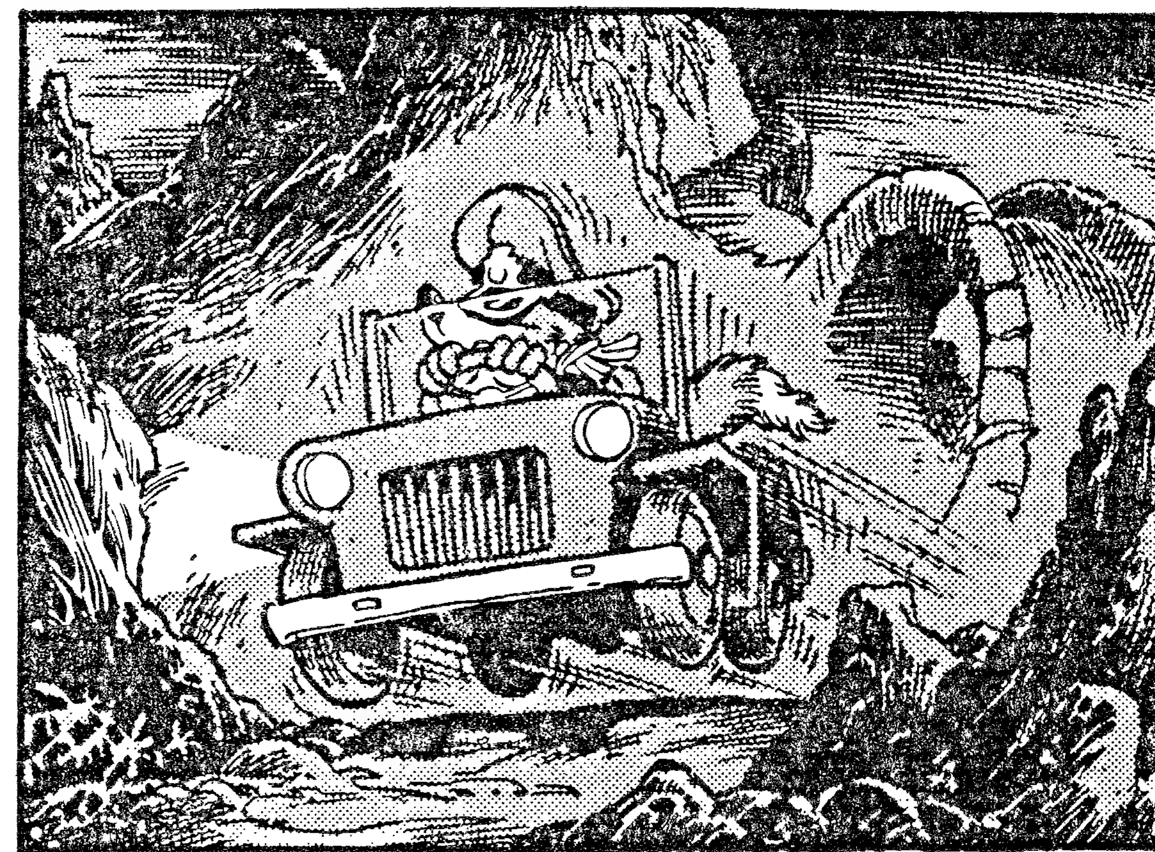
0565 Het akelige toneel was meer dan heer Ollie verdragen kon en hij zonk op een steen neer.
„U moet mij verschonen", sprak de trouwe knecht. „Dit is allemaal erg betreurenswaardig en ik voel dat het me te veel wordt. Ik wil gaarne het vege lijf redden"
Met deze woorden verdween hij heuvelafwaarts en heer Bommel bracht met bevende hand zijn zakdoek naar het gelaat.
„Het is... héél vreselijk", mompelde hij, bijna schreiend. „Zo gaat het dus als men een voorbeeld is voor allen. Verbrand en verlaten blijft men achter... en Tom Poes is nergens te zien.. "

Het toeval wilde echter, dat Tom Poes op dat moment weer te voorschijn kwam, al was het ver vandaar. Door de stormachtige luchtverversing werd hij uit de luchtkoker van de secretaris-generaal geblazen, juist toen de hooggeplaatste Unistandbeambte het vertrek in grote haast verliet.
„Naar de stad om mijn zaken te regelen", sprak deze tot zichzelf. En omdat de deur onmiddellijk achter hem dichtschoof, hoorde hij niet hoe Tom Poes met een plof op de grond belandde. Omdat hij meestal op zijn pootjes terecht komt, deed hij zich geen pijn, maar duizelig was hij wel. Het duurde dan ook even, voordat het gebonk en geschreeuw in de kast naast hem tot hem doordrong.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

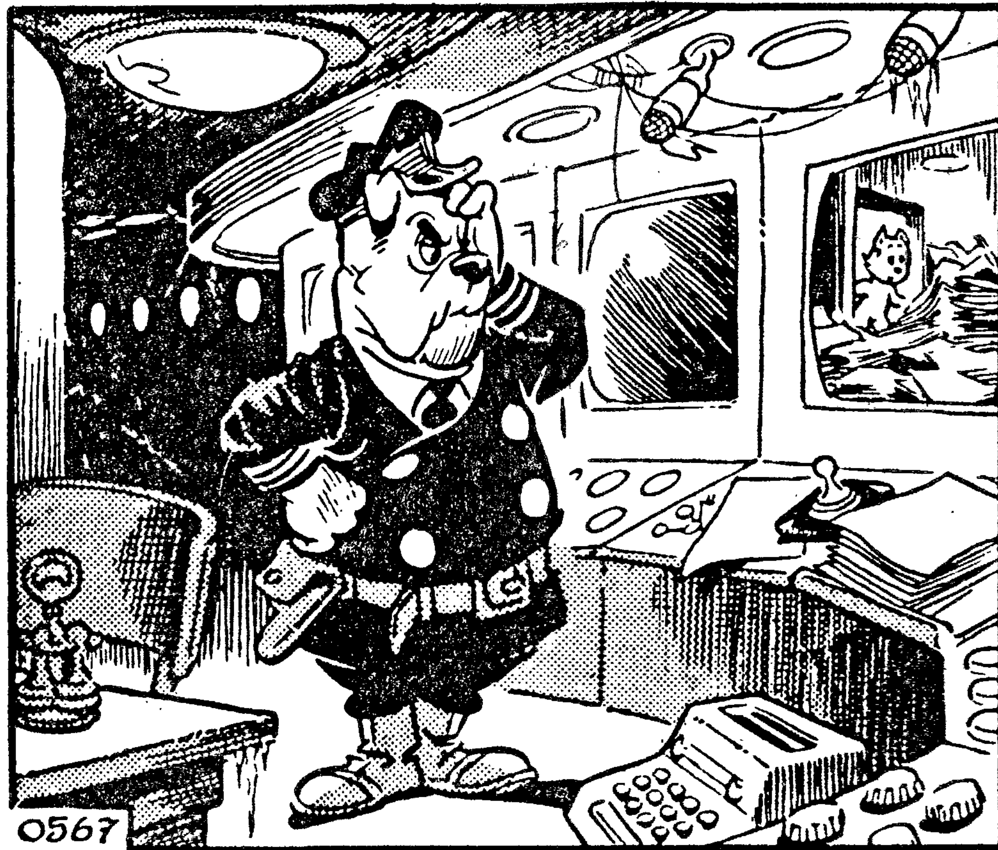

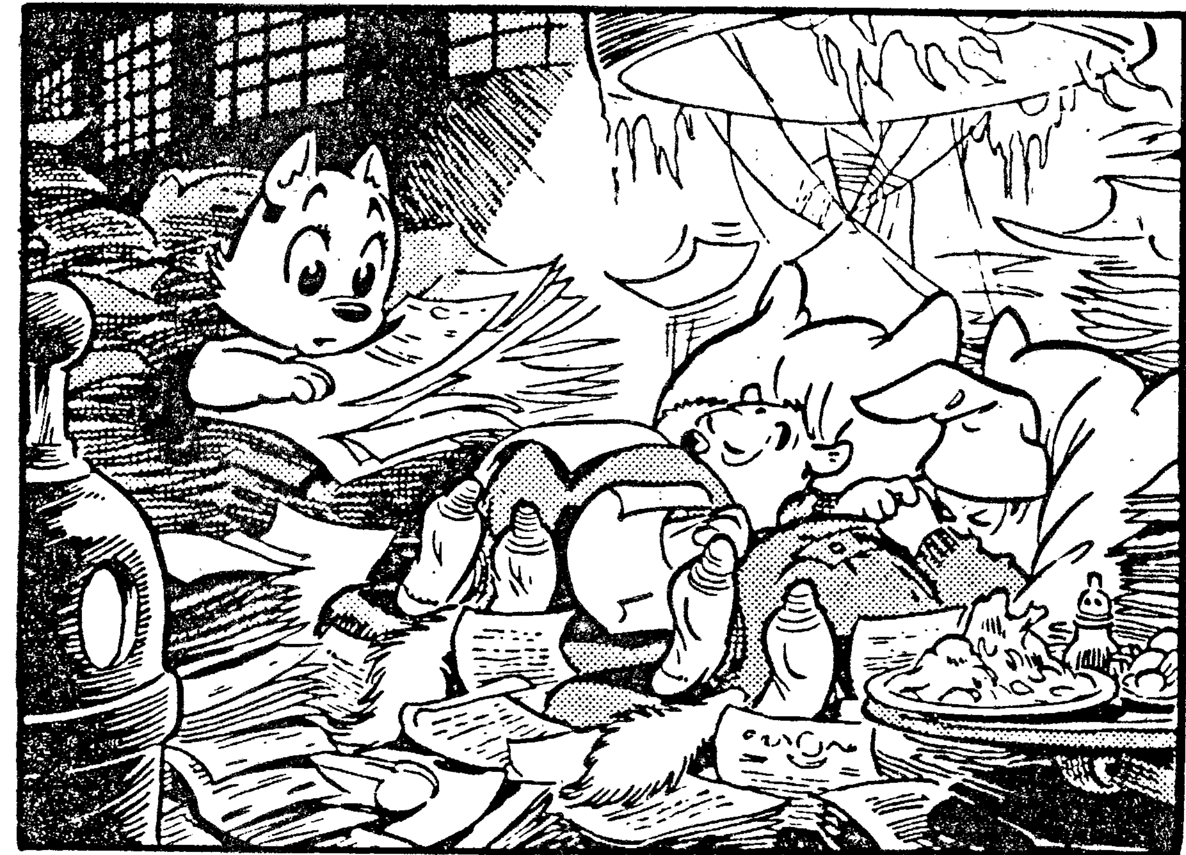
0566 Tom Poes kwam wankelend overeind en omdat de bulderende stem uit de kast hem vertrouwd voorkwam, draaide hij de sleutel om. De deur barstte open en nu werd commissaris Bas zichtbaar, overspannen naar buiten leunend.
"Jij?", riep de politiechef uitzinnig. "Jij hier? Waar is die donderse secretaris? Wat is het hier voor een bende?"
"Ja", gaf Tom Poes toe. "Vuil is het hier wel. En raar ook. Maar de luchtverversing werkt. Erg goed zelfs."
Daarop legde hij uit hoe hij in het buizensysteem terecht was gekomen toen hij naar de veiligheidsdienst zocht, en dat de luchtstroom daarna tot een orkaan was aangewakkerd.
"Ik werd van de ene buis in de andere geblazen", besloot hij. „Maar of het een fout in de installatie was of opzet weet ik niet".
"Het was wèl opzet om mij in die kast op te sluiten", stelde heer Bas vast. Hij was door het luisteren een beetje gekalmeerd en wreef zich nu nadenkend de kin.
"Ik wil dit pand onderzoeken, maar het is een delicate zaak", vervolgde hij. „De inspecteur was officieel aangesteld, ik heb zijn papieren gezien. Maar toch lijkt het me, dat er iets niet deugt".
"Mij ook", zei Tom Poes. "Vooral omdat heer Bommel geld aan die inspecteur heeft gegeven".
Op dat ogenblik reed inspecteur Priembickel zelf met grote snelheid in de politiejeep naar Rommeldam.
"Geld", sprak hij tot zichzelf. "Had ik nu maar geld gevraagd in plaats van die ongelukkige cheques waarvoor ik naar de bank moet. Maar het zijn grote bedragen en geld vragen wekt achterdocht".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

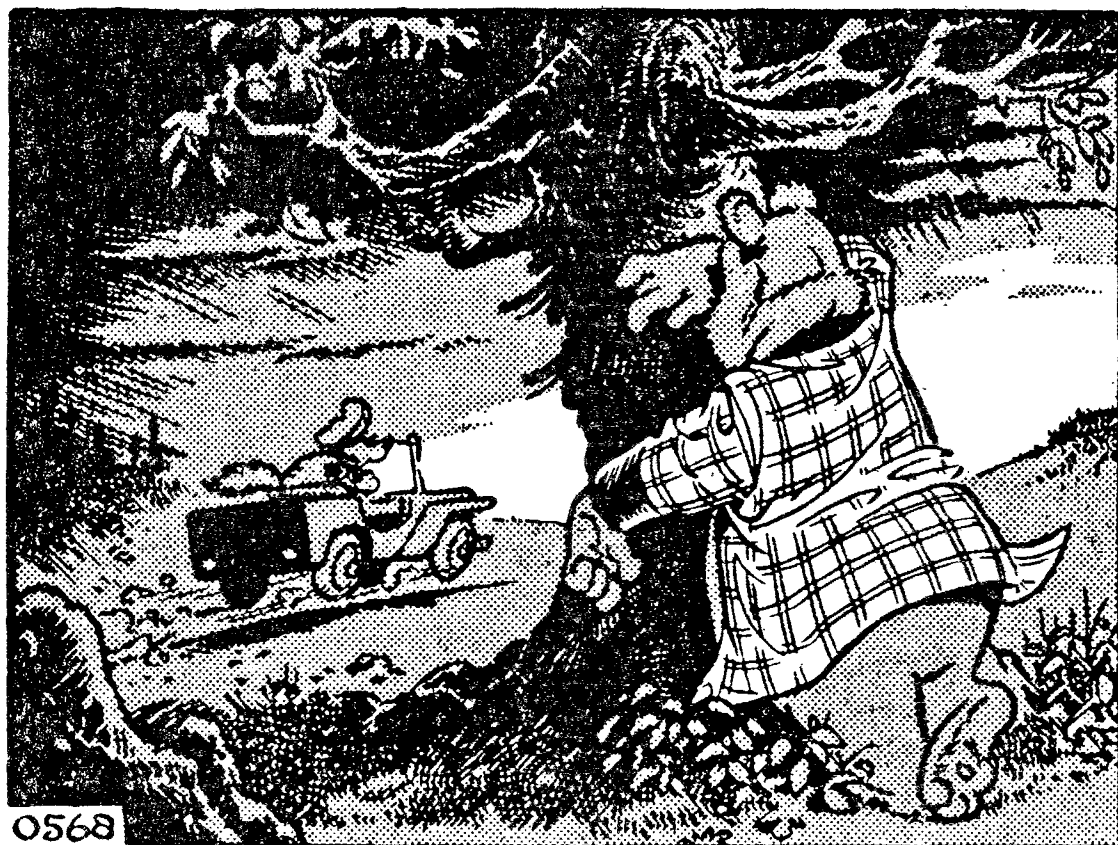

0567 Commissaris Bas en Tom Poes hadden het Unistandgebouw doorzocht zonder iets anders te vinden dan lege vertrekken, totdat ze tenslotte in de kelder kwamen. En terwijl Tom Poes een kamer vol papieren binnenging, vond de politiechef een ruimte die nog niet lang geleden verlaten scheen.
"Kijk, kijk", mompelde hij. "Microfoons, schakelaars en beeldbuizen. Maar het interessantste is dit hier. Juist, een handtekeningenstempel en briefpapier. Dat geeft te denken. Waar is dat witte ventje? Ik begin licht te zien".
„Ik wou, dat het hier wat lichter was", dacht Tom Poes, terwijl hij door de stapels documenten waadde. „Dit is zeker een opslagplaats of zo. Maar van wat? Wacht daar brandt een lamp, zodat ik tenminste zien kan waar deze paperassen over gaan".

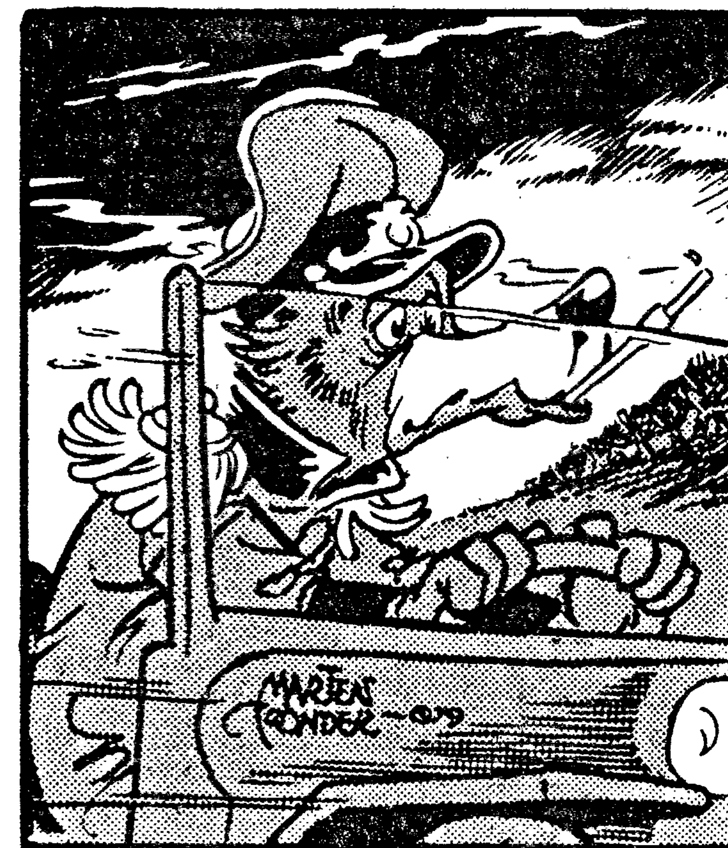
Met moeite baande hij zich een weg naar de lichtbron en bleef toen verbaasd staan. Voor hem lagen een paar figuren tussen spinraggen en schalen vol eten, die door stalen armen af- en aangevoerd werden. Want door het aanknippen van de lichten werkte de automatische keuken op volle kracht, zodat niemand honger hoefde te lijden. De beide rustende gedaantes zagen er dan ook weldoorvoed uit en ze hadden geen aandacht voor de aangereikte maaltijden. Voor Tom Poes trouwens ook niet, want ze waren in een diepe slaap gedompeld.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0568 Inspecteur Priembickel jakkerde nog steeds voort naar Rommeldam. In het oosten begon het snel lichter te worden en gedreven door ongerustheid haalde hij meer uit het politievoertuig dan erin zat, zodat hij niet op de omgeving lette.

„Wie weet wat er nu zonder mij in het Unistandgebouw gebeurt'', sprak hij somber tot zichzelf. „Zo'n commissaris schrikt er niet voor terug die deur open te breken. Hij staat voor niets. Zelfs niet voor een vertegenwoordiger van de Verenigde Volkeren. En nu denk ik niet eens aan het baaske dat ik zo ruim van verse lucht voorzien heb. Ach, ik ben te gevoelig, dat is mijn zwak. Ik verafschuw bruut geweld en daarom behandel ik zwakbegaafden altijd met zachtheid in plaats van karate''.

Hij rondde een bocht in de weg en nu kwam het rokende slot Bommelstein in het gezicht. Dat was een schok en toen hij daar brandweer bezig zag, vergat hij zelfs even het plankgas.

„Ook dat nog'', mompelde hij. „Het was te verwachten, wie hoog van de toren blaast, trekt de aandacht en wekt afgunst. Maar toch...''

Hij vermande zich en zette er opnieuw vaart achter.

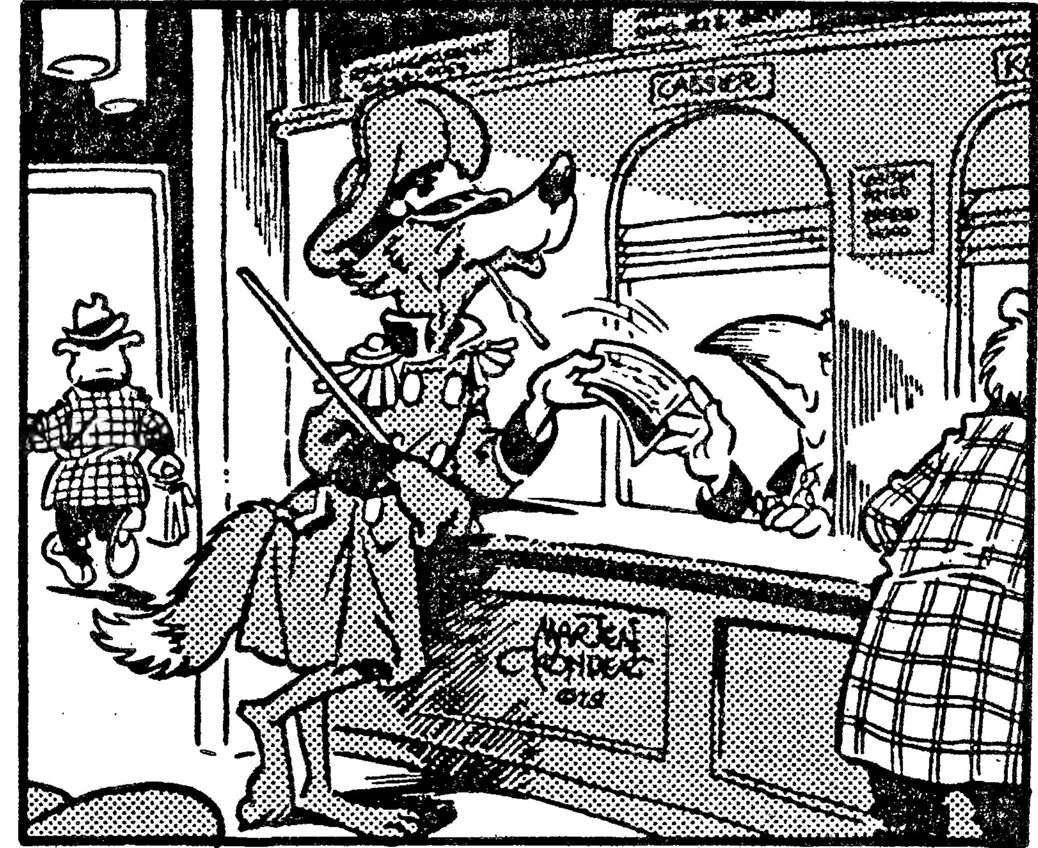
„Deze aantrekkelijke zaak is lelijk uit de hand gelopen'', besloot hij terneergeslagen. „De miljoenen van de boetes kan ik wel vergeten; het is al mooi als ik nog tijd heb om mijn eerlijk verdiende beloning op te strijken. Ik had die ambtenaar eerste klasse er niet in moeten mengen. Ach, het is altijd de te grote winstbehoefte die mij parten speelt. Het leven van een klassiek geschoolde is zorgelijk''.

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0569 Tom Poes was erin geslaagd een van de slapers wakker te maken en de commissaris, die dat op het tv-schermpje gezien had, voegde zich bij hem om de ondervraging te leiden.

„Duttukker is de naam", sprak het ventje, verschrikt overeind komend. „Ik eh... ben de Hoofd-Somnolent van het eh... Unistand-project. Ja. Ik en mijn assistent hier zijn aangewezen om eh... orde op de binnenkomende papieren te stellen".

„Dat zie ik", smaalde de politiechef. „Het is hier een puinhoop".

„De Unistand bevindt zich nog in een voorbereidingsstadium", verdedigde de geleerde zich. „De betreffende commissies zijn nog niet tot eh... overeenstemming gekomen. Maar wie bent u?"

„Politie", zei heer Bas kort. „En ik wil wel eens wat meer weten over uw inspecteur Priembickel".

„Nog nooit van gehoord", mompelde de doctorandus, een geeuw onderdrukkend. „Wij zijn de enigen in dit gebouw en ik heb rust nodig om me te verdiepen in eh... de denkbeeldige mogelijkheid van het bestaan van eh..."

„Maar die inspecteur", snauwde de politiechef geprikkeld. Hij kwam echter niet verder, omdat Tom Poes hem aan de mouw trok.

„Die is vast naar de stad gegaan", zei die. „En ik weet geloof ik wel waarheen. Kom mee, we moeten vlug zijn".

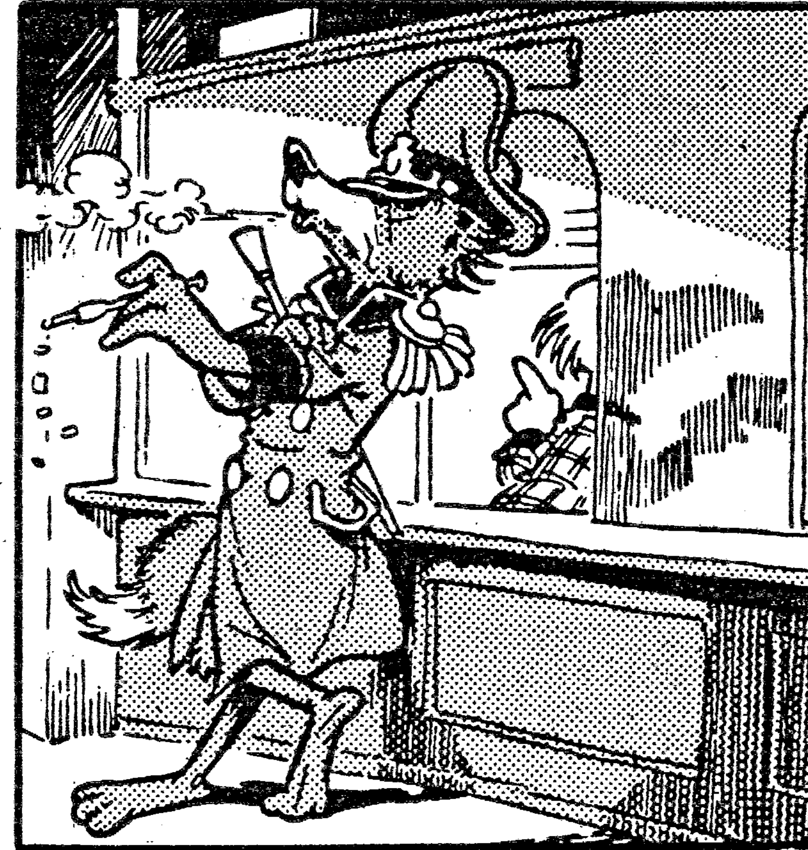
Inderdaad was inspecteur Priembickel in Rommeldam aangekomen en daar wachtte hij vol ongeduld tot het tien uur was. Maar toen de bank eindelijk openging, betrad hij het pand met afgemeten tred.

„Betaal dit bedragje even uit, goede vriend", sprak hij, terwijl hij twee checques overhandigde. „En haast u, ik heb een dringende missie elders".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

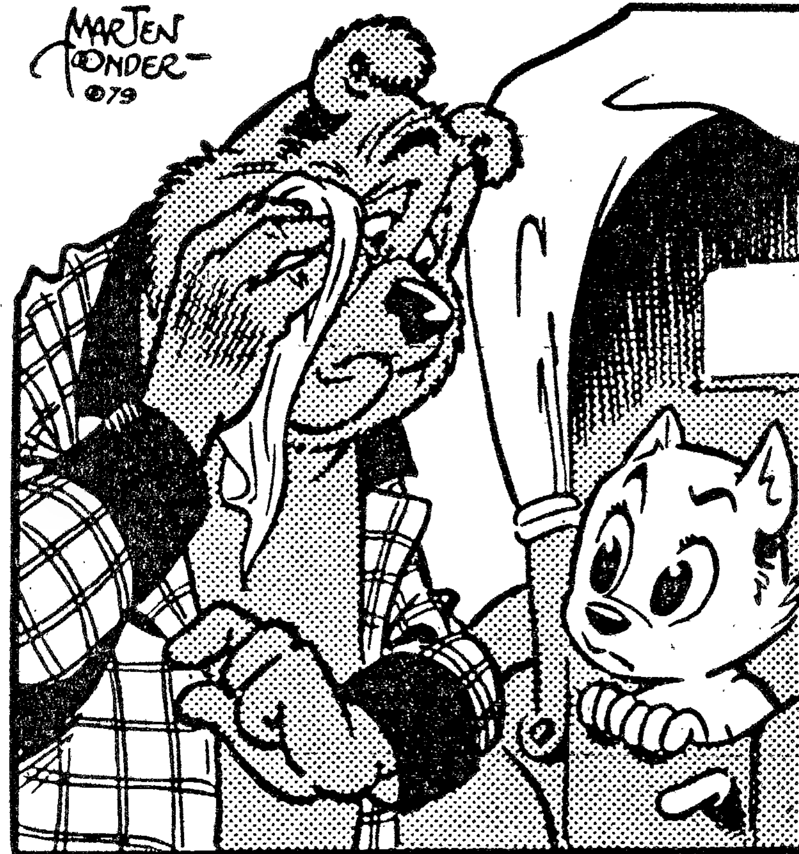
0570 De kassier bekeek de beide cheques oplettend tegen het licht.
"Kunt ge het niet lezen, goede vriend?", vroeg de inspecteur glimlachend. "Of zit er niet genoeg in uw spaarpot?"
"Dat is het niet," zei de bankbediende verontschuldigend. "maar ze zijn uitgeschreven op naam van de Unistand. Hebt u een volmacht of andere papieren? We moeten voorzichtig zijn, dat zult u begrijpen."
"Maar natuurlijk," riep de heer Priembickel uit. "Prudentia vincit, zoals wij Unihoofden zeggen, als wij een gebied van aanslagers moeten zuiveren. Hier is mijn aanstelling, ondertekend door de secretaris-generaal."
"Dank u," zei de kassier. "Wilt u een ogenblikje wachten? Het is nog al een groot bedrag en ik wil graag even mijn chef raadplegen."
"Doe dat vooral," zei de ander. Hij nam een gemakkelijke houding aan en alleen een aandachtig luisteraar zou het knersen van zijn tanden hebben opgemerkt. Het was duidelijk dat hij haast had, en daar was ook wel reden voor.
Uit de bergen jakkerden commissaris Bas en Tom Poes in de Oude Schicht nader en het geraas van het voertuig joeg de rotsgepen in hun holen.

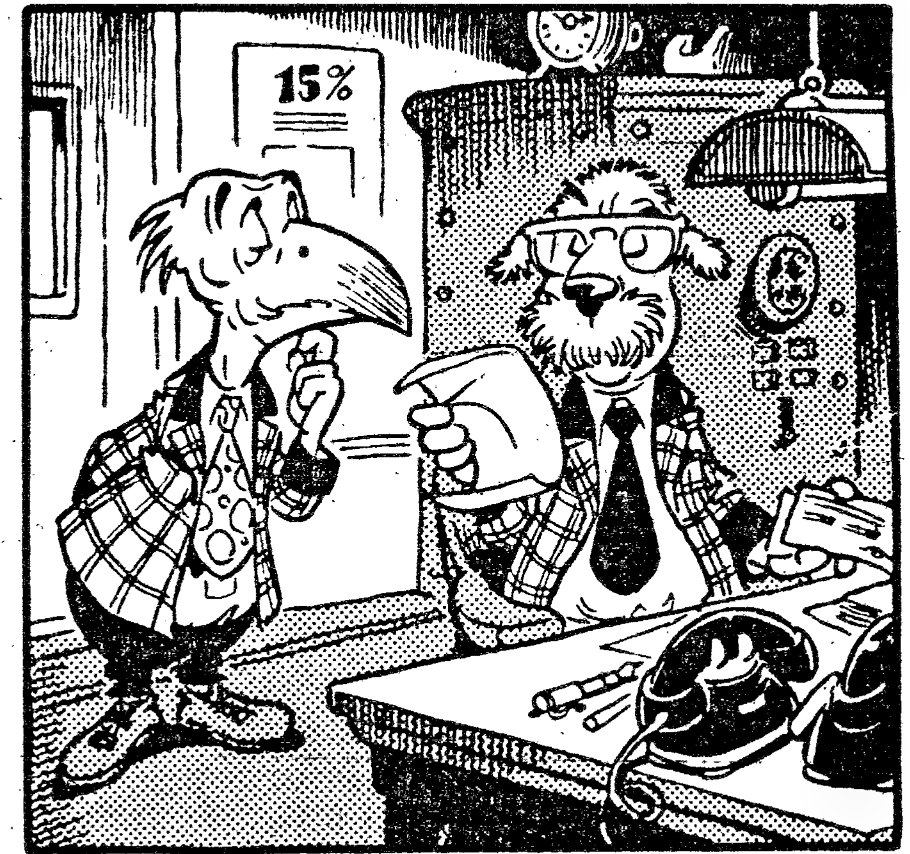
Heer Bommel, die met slepende tred over de weg liep, merkte het echter niet op. "Nergens een plaats om heen te gaan", mompelde hij, in zijn zorgen verdiept. "Ik ben een gevaar voor mijn omgeving, als iemand begrijpt wat ik bedoel. En als Bommel zijnde mag ik een hoogstaande dame niet in gevaar brengen, zodat ik beter maar in een grot kan trekken. Eenzaam en lopend, want Tom Poes heeft de Oude Schicht niet gebracht, wat ik hem toch zó gevraagd had."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0571 De droevige gedachten van heer Ollie werden overstemd door het lawaai van een motor, gevolgd door remgepiep. Hij stapte haastig in de berm en keek lijdend op.
„D-de jonge vriend", stamelde hij verrast. „D-daar ben je dan eindelijk. Maar je bent te laat. Net als heer Bas, die daar naast je zit. Er zijn vreselijke dingen gebeurd, terwijl jullie pret maakten, zodat ik nu...."
„Wat is er gebeurd?", vroeg Tom Poes ongeduldig. „Waar gaat u heen?"
„Naar een spelonk in het gebergte", hernam heer Bommel. Hij trok zijn zakdoek en vervolgde met haperende stem: „N-nergens een plaats om heen te gaan. Bom-Bommelstein is in... is in brand gestoken en het volk is tegen mij in opstand gekomen terwijl de politie niets kon doen, zodat ik nu een gezocht iemand ben. Ik v-vorm een gevaar v-voor mijn omgeving... als je nu begrijpt wat ik bedoel".
„Ik begrijp het", zei Tom Poes. „Gauw, stap in, heer Ollie. We moeten zo vlug mogelijk naar de bank".
Op de Rommeldamse Bank was de kassier naar de hoofdkassier gegaan om hem de cheques te laten zien.
„Het zijn grote bedragen", gaf deze toe. „Maar de handtekeningen van meneer Bommel en de burgemeester zijn in orde. En hier staat duidelijk, dat die Priembickel door de Unistand is aangesteld. Ja, ja, door hem zit ik hier in een popjas, en dan praat ik nog niet eens over de boetes, die ons boven het hoofd hangen, ik zou maar gauw betalen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0572 De kassier haastte zich terug naar de U-inspecteur, die in verzenuwde ontspanning stond te wachten. Maar toen het geluid van schuivende bankbiljetten achter hem hoorbaar werd, verlichtte een glimlach zijn stroeve trekken.

„Eindelijk", sprak hij. „Daar zijt ge dan. Ik wil graag een envelopje hebben, anders trekt dit bedrag zo licht de aandacht van zwakke elementen".

„Wilt u het niet even natellen?", vroeg de kassier. Maar de aanzienlijke klant wenkte af.

„Het zal wel in orde zijn", zei hij. „En ik heb haast, zoals ik u al verteld heb. U hebt me hier lelijk opgehouden, terwijl in Lamponië een omwenteling van de president dreigt".

Zijn politieke uitleg werd onderbroken door een aanzwellend gejoel en toen de kassier bevreemd zijn hoofd door het loket stak, zag hij enkele nieuwe klanten binnentreden. Het was duidelijk, dat ze last van opdringende voorbijgangers hadden, want de laatste werd door overrijp ooft getroffen, terwijl men „Weg met Bommel!" schreeuwde. De voorste van het groepje trok zich daar echter niets van aan en marcheerde met zware passen nader.

Inspecteur Priembickel schrok vreselijk, zodat hij de greep op het geld verloor.

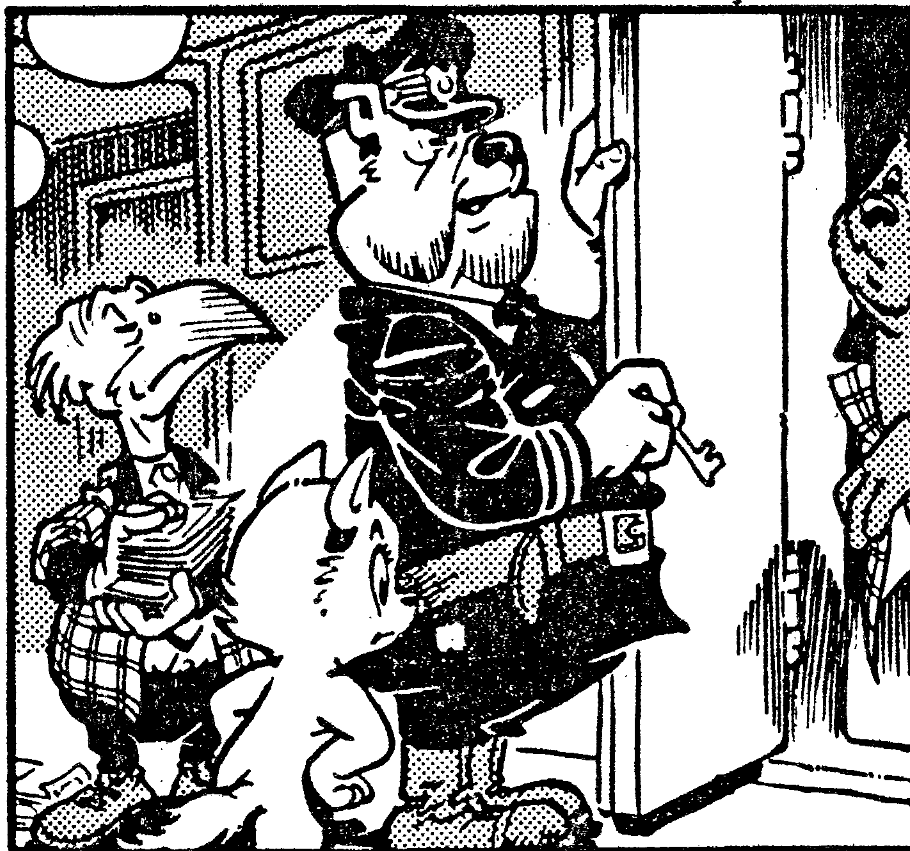
„Te laat", bracht hij er moeilijk uit.

„Net op tijd", snauwde commissaris Bas. „Je bent er gloeiend bij"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

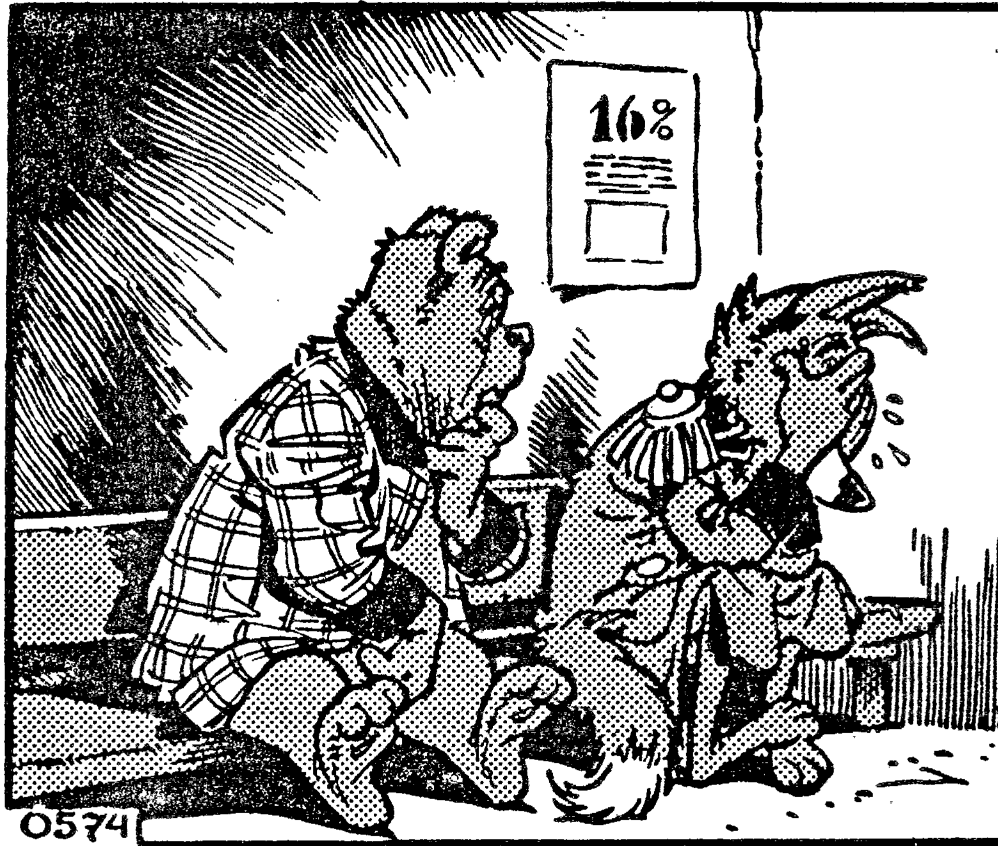

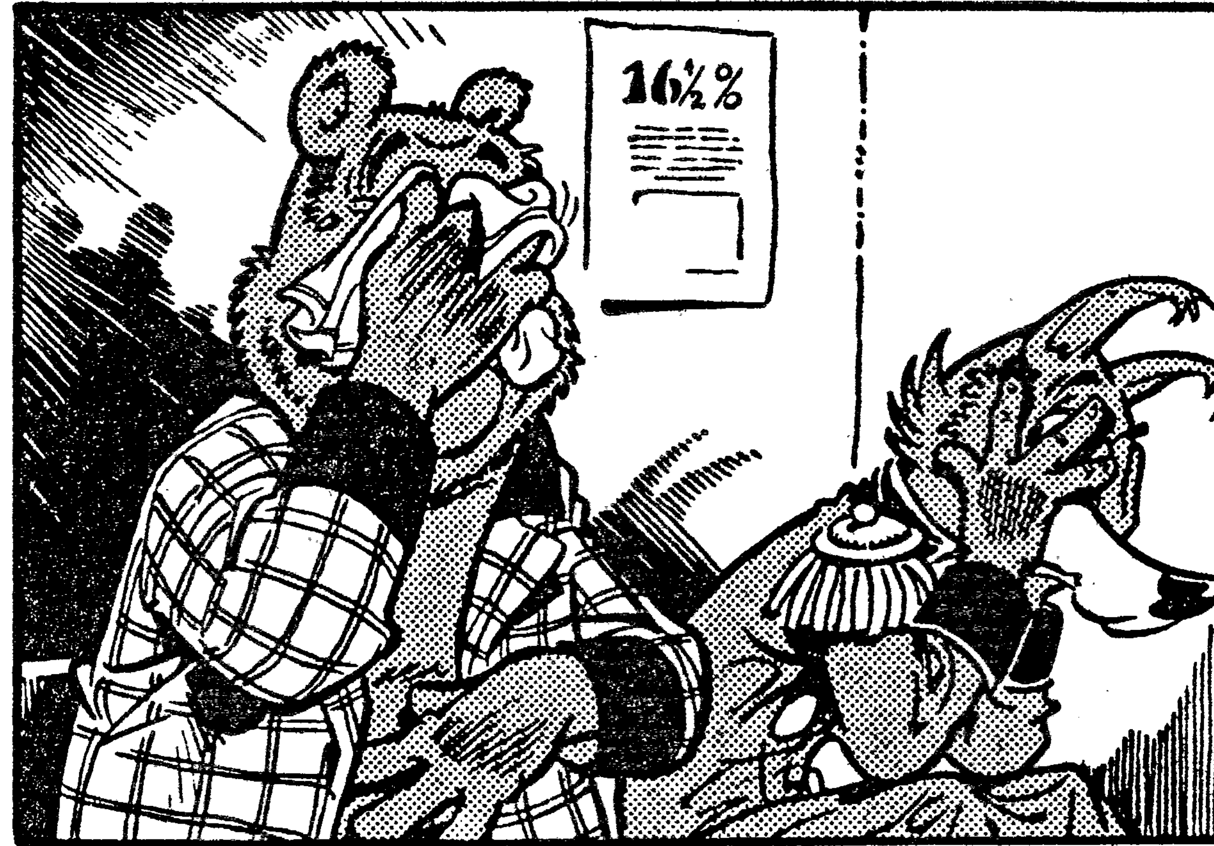
0573 De UN-inspecteur zette zich over zijn ontroering heen.
„Foei, was dat schrikken", riep hij met een smakelijk lachje. „Dat heb ik nu altijd, als er ineens iemand achter me staat. Sinds de slag op de Kloppersweide..."
„Onzin", riep de politiechef driftig. „Ik arresteer je wegens vrijheidsberoving van een ambtenaar in functie. En dat is niet alles. Jij bent de oplichter Joris Goedbloed, die door de Unipol gezocht wordt. Is hier ergens een veilig kamertje waarin ik je kan opsluiten? Ik moet opbellen om versterking.
„Het dubieuze-debiteurenvertrek", stelde de kassier voor. „Dat kan op slot. Kijk, om het hoekje".
Commissaris Bas stemde hiermee in en nadat hij Friembickel naar binnen had geduwd, schoof hij heer Ollie er achteraan.
„Jij kunt daar ook beter even ingaan, Bommel", zei hij. „Met het oog op je eigen veiligheid, totdat er versterking is. Daar buiten staan nog steeds kwaadwilligen".

Heer Ollie gehoorzaamde zonder tegenstribbelen. Het doorgestane leed had hem afgemat en hij liet zich met een droeve zucht op de bank neer. De inspecteur bleef echter staan en keek aandachtig naar het enige venster dat de kamer rijk was.
„Helaas", mompelde hij. „Te hoog".
„Wat bedoelt u?", vroeg heer Bommel opschrikkend.
„Te hoog gegrepen", vulde de ander haastig aan. „Ik wilde de wereld verbeteren, maar ik heb te hoog gegrepen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

Inspecteur Priembickel ging op de bank zitten en verborg het gelaat in de handen.

„Het is waar", hoorde heer Bommel hem fluisteren. „Eenzaam en onbegrepen gaan we door het leven — héél stilletjes onze idealen uitdragend..."

„Dat is mooi", zei heer Ollie geroerd. „Ik had het zelf kunnen zeggen. Maar commissaris Bas zei daarnet, dat u geen echte inspecteur bent. Het was u eigenlijk om geld te doen, als u begrijpt wat ik bedoel".

„Geld", riep de ander met vochtige stem. „Geld speelt voor mij geen rol. Het ging mij erom een einde aan misstanden te maken. En toen ik in u een voorbeeld zag... het voorbeeld van een heer... toen zocht ik een mogelijkheid om goed te doen...."

Hij zweeg even en besloot toen gebroken: „Ach ik heb een zwak karakter en ik ben te ver gegaan, vrees ik. Een duistere kerker, dat is mijn toekomst...."

Nu werd het heer Bommel ook te veel en hij sloeg de reeds vochtige neusdoek voor de ogen.

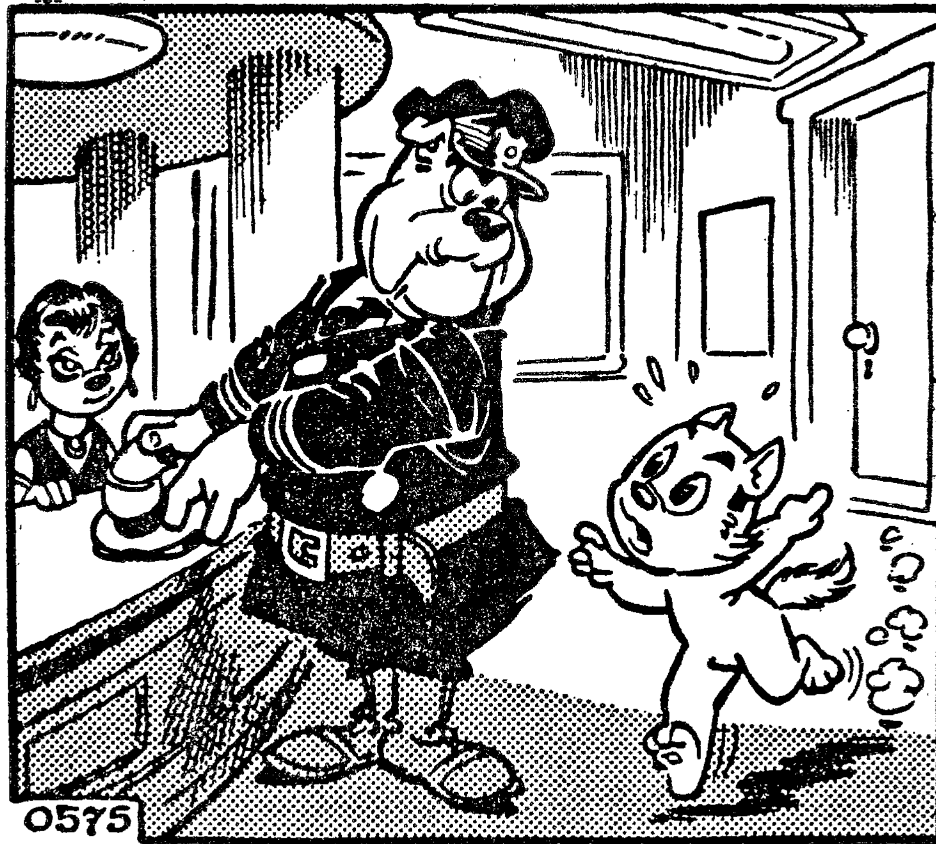
„Ik eh... ik begrijp wat u bedoelt", stamelde hij. „Ik word ook altijd verkeerd begrepen. Vooral als ik in stilte goed wil doen, zodat ik eh... ik zou u wel willen helpen, bedoel ik. Maar ik weet niet, hoe..."

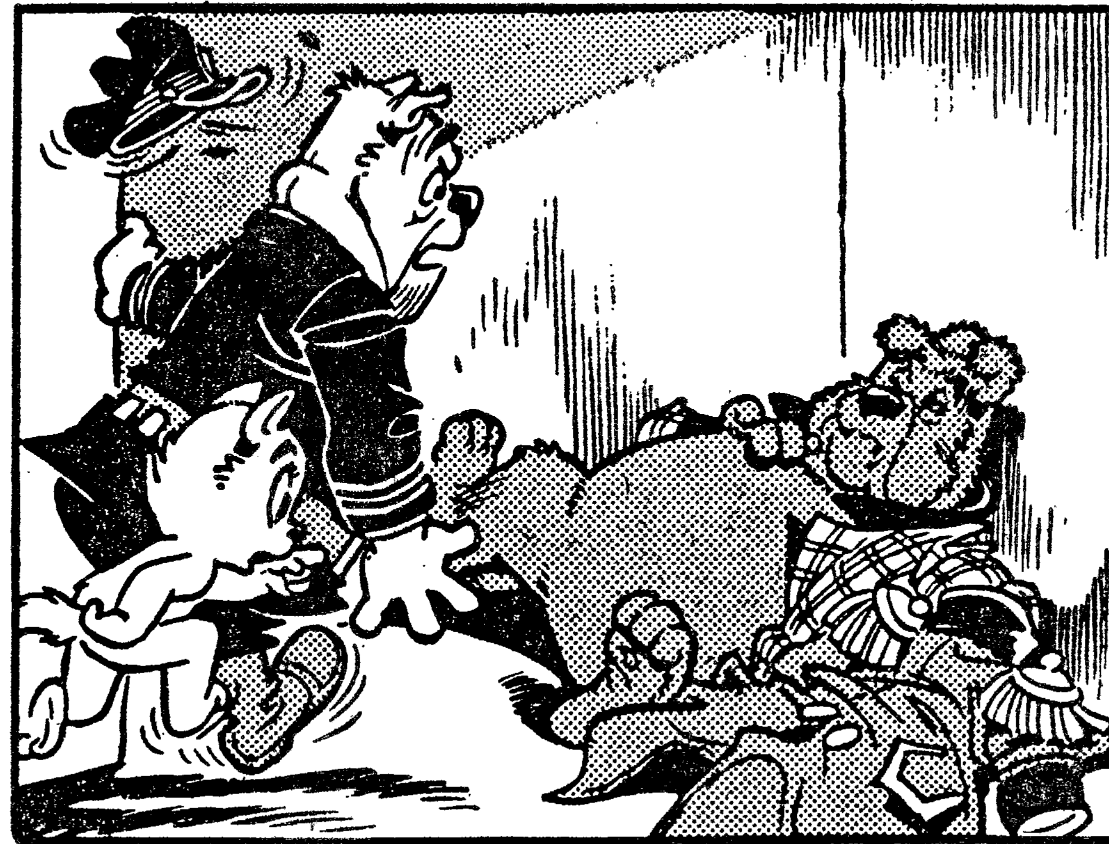
De inspecteur ging rechtop zitten en er verscheen een matte glimlach op zijn betraand gelaat.

„Ik heb me niet vergist", lispelde hij. „U bent een heer. Kijk, als u nu eens onder dat raam ging staan en als u mij dan even op uw schouders liet klimmen, dan zou u iets héél moois doen"

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

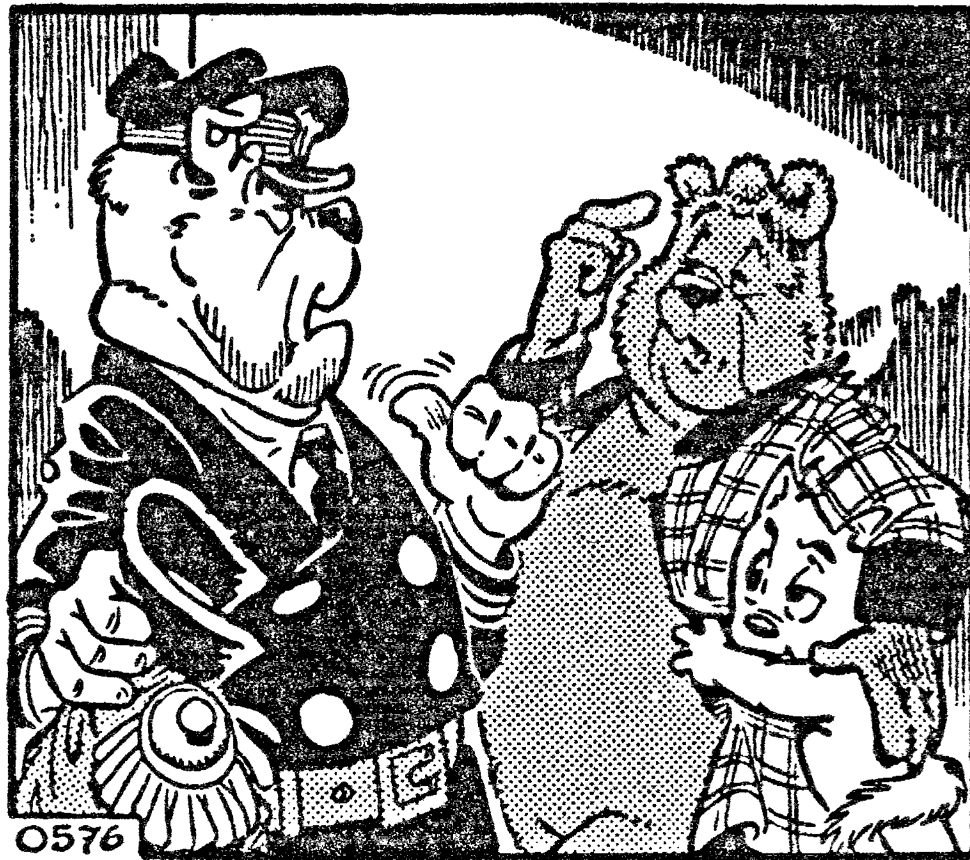

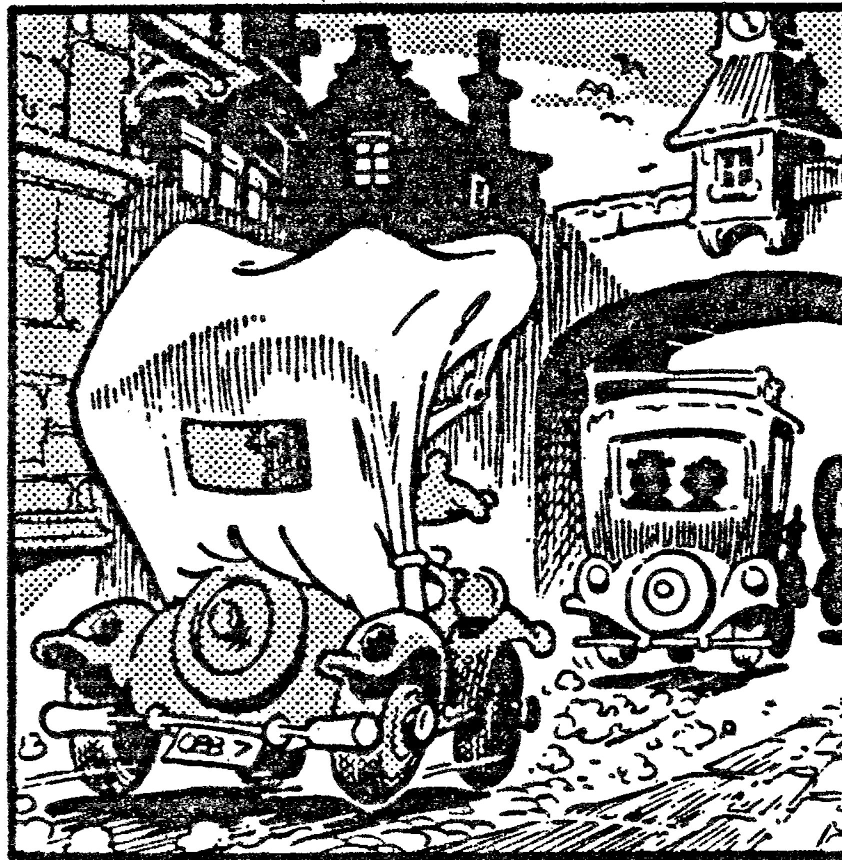

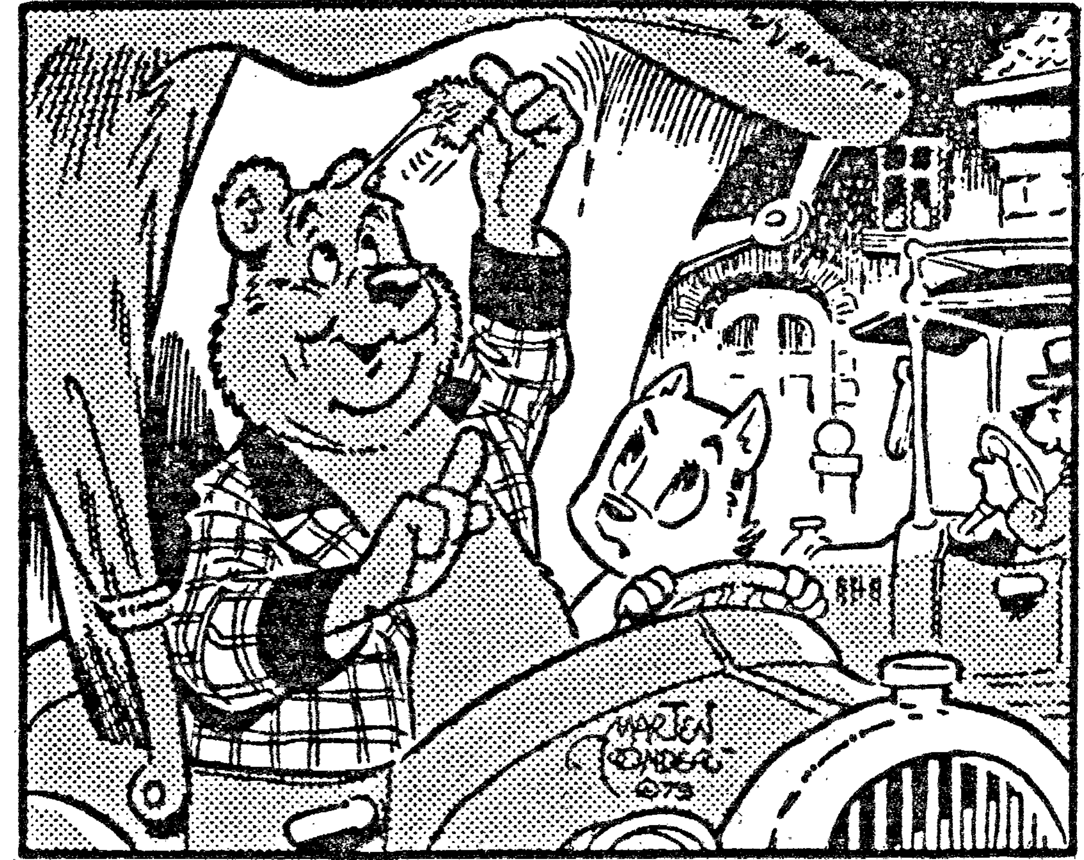
0575 De politiechef had net bij de afdeling Vaste Cliëntèle het bureau opgebeld, toen Tom Poes opgewonden naar hem toe kwam hollen.
„Gauw commissaris!", riep hij. "De sleutel! In dat kamertje waar u Goedbloed hebt opgesloten, is iets gebeurd. Ik hoorde een doffe slag"."
Heer Bas snelde achter hem aan en opende gejaagd de deur. Een enkele blik was echter voldoende om te zien, dat het te laat was. Heer Bommel lag met gezwollen schedel op de grond, naast de uniformjas van de verdwenen gevangene.
"Gevlucht", stelde de scherpe politiebeambte vast. "Door het open raam, daarboven. Nadat hij Bommel had neergeslagen. Ook dat nog. Maar hij zal ons niet ontkomen. Er is versterking onderweg en zijn signalement is bekend".
"Maar ik begrijp niet hoe hij bij dat raam kwam", zei Tom Poes. "Het is te hoog..."
Nu sloeg heer Ollie moeilijk de ogen open ging zitten.
"Een vreselijke strijd", zei hij met zwakke stem. "Hard tegen hard. Op mijn hoofd, bedoel ik. Een slag, zodat het mij donker te moede werd. Zwart voor de ogen, als u mij volgen kunt. Met levensgevaar heb ik hem tegengehouden, zodat hij door het raam naar buiten moest springen..."
"Maar hoe deed hij dat?", hield Tom Poes aan. "Het is te hoog..."
"En nu ben ik aan het einde van mijn krachten", besloot heer Bommel. "Ik wil naar huis".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

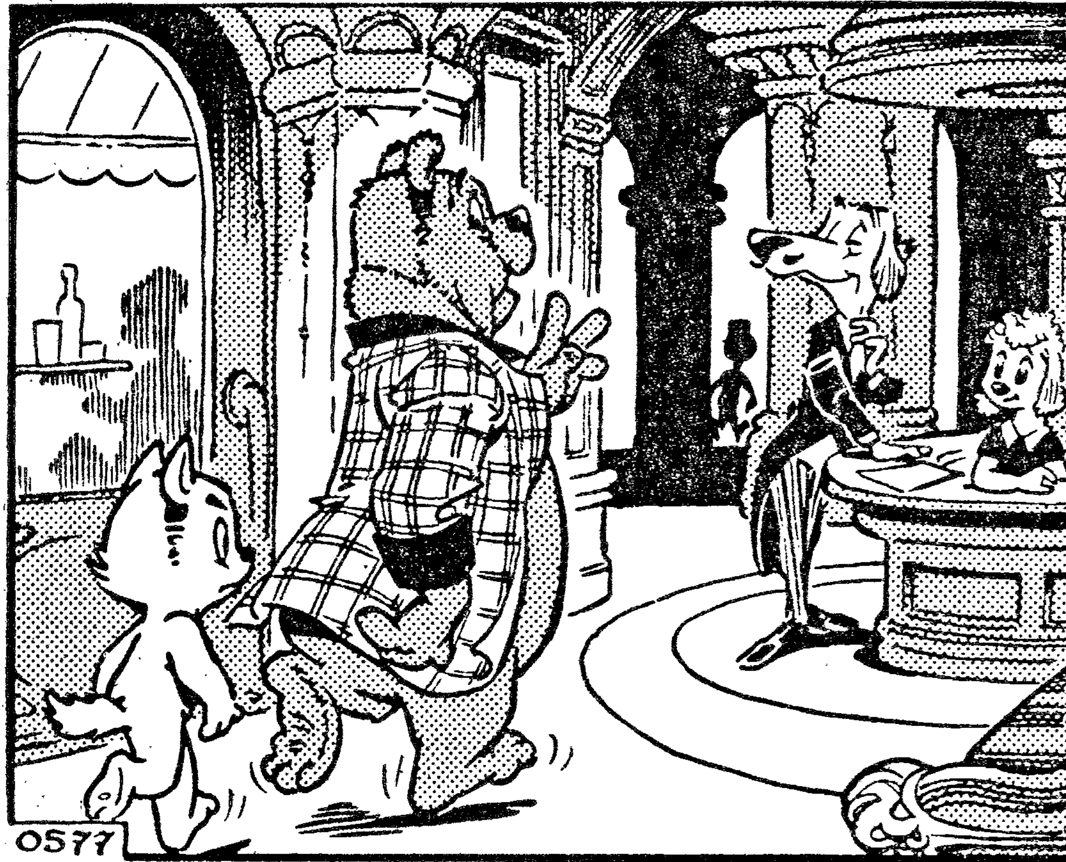

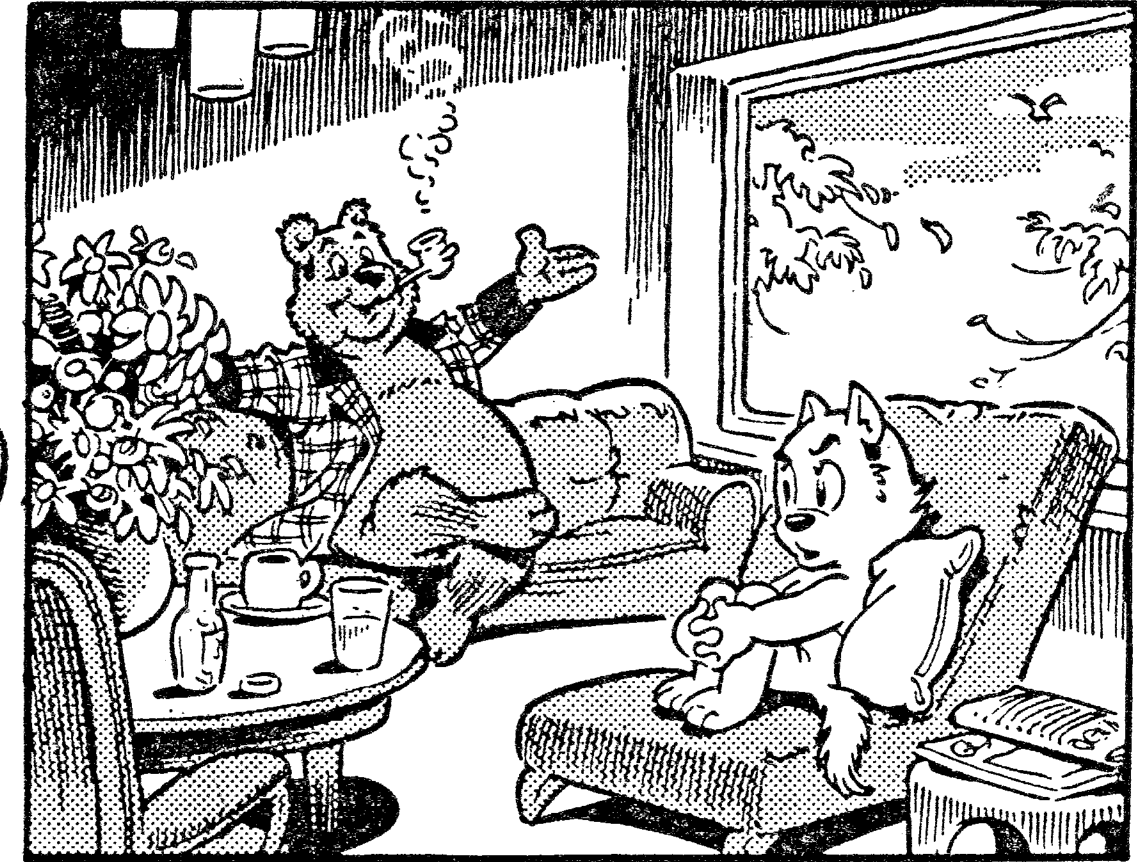
0576. Commissaris Bas raapte de achtergelaten uniformjas op en greep die stevig bij de kraag.
„We volgen bereids een spoor", sprak hij. „Ik heb alle wegen laten blokkeren en omdat het signalement van de oplichter bekend is, zal hij niet ver komen. Het is die Joris Goedbloed weer, ik keek meteen door zijn vermomming heen".
„Maar mijn buil", klaagde heer Ollie. „Die zit los. Mijn hoofd, bedoel ik".
„Je kunt Bommel beter zo gauw mogelijk naar het ziekenhuis brengen", zei de commissaris meewarig. „Hij is lelijk aangeslagen, lijkt me. En ik moet aan het werk".
Tom Poes gehoorzaamde en ondersteunde de wankelende lijder naar buiten.
„Ik begrijp nog steeds niet, hoe de schurk door het raampje kon klimmen", zei hij, toen ze wegreden. „Het zat veel te hoog. Lag u toen al op de grond?"
„O nee", zei heer Bommel, die erg was opgeknapt nu hij in de Oude Schicht zat. „Het ging heel gemakkelijk toen die inspecteur op mijn schouders stond. En die buil heeft hij altijd bij zich voor voorkomende gevallen, waarvan dit er één was, omdat men maar al te gemakkelijk zou denken, dat ik hem geholpen had. Hij heeft hem op mijn hoofd geplakt, als je begrijpt wat ik bedoel".
Zo sprekende trok hij de zwelling van zijn schedel en glimlachte breed.
„Zo zie je", besloot hij. „Ik hoef niet naar een hospitaal, jonge vriend, integendeel, breng me maar naar een goed hotel waar ik blijven kan totdat Bommelstein van de brand hersteld is".
„Hm", mompelde Tom Poes, die verbaasd had geluisterd. „Ik begrijp niet waarom u die smeerlap hebt geholpen, nadat hij u zo heeft beetgenomen."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

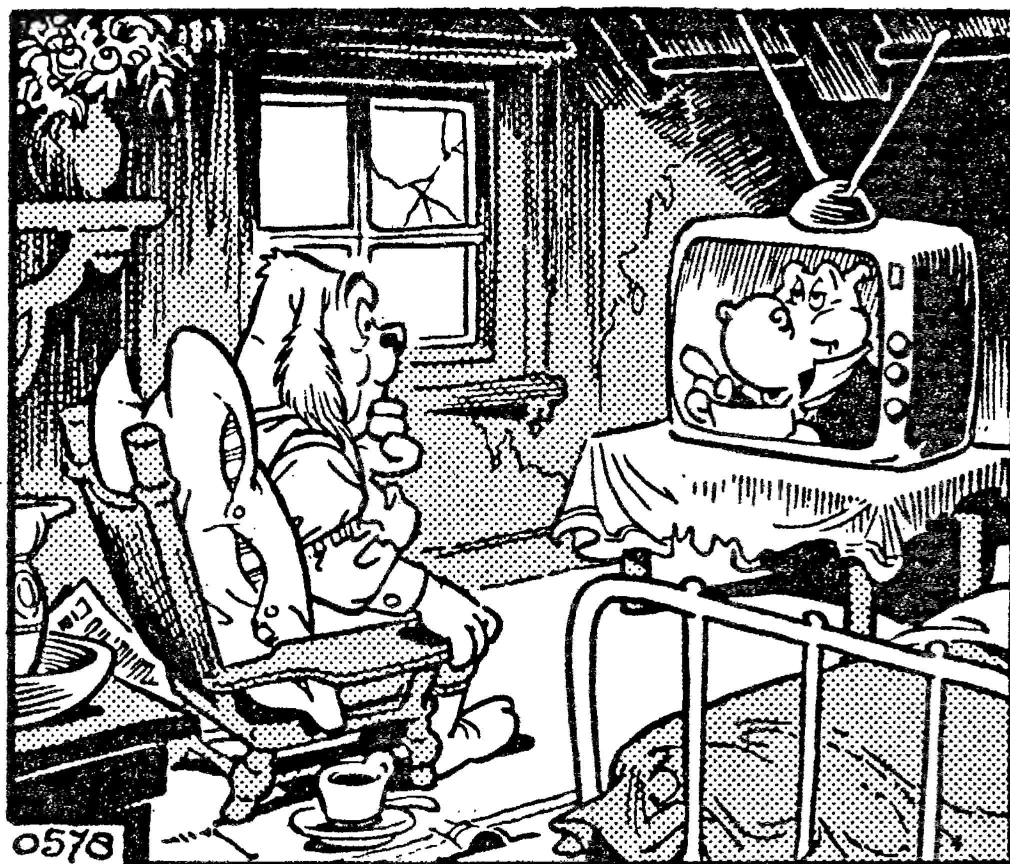
0577 "Je moet de inspecteur geen smeerlap noemen", vermaande heer Bommel, terwijl ze het hotel binnengingen. "Toen iedereen over mij heen liep zodat de kroon van mijn hoofd gestoten werd, heeft hij mij uit het moeras getrokken. Hij is de enige met begrip voor een heer, bedoel ik."
"Mooi begrip", zei Tom Poes smalend. "Door die cheque zou u heel wat geld verloren hebben. En u niet alleen. De hele stad is op kosten gejaagd".
Heer Ollie luisterde echter niet naar hem en toen hij een kamer had gekregen, greep hij meteen naar de telefoon om een aannemer op te bellen.
"Bommelstein moet in zijn oude luister hersteld worden", sprak hij in de hoorn. "Niet alleen de brand, maar ook de linoolplastiek moet eruit. Juist, ja; natuursteen en eikehout, daar houd ik van. Ja, ja, ik weet dat het duur is. Maar dat is onbelangrijk. Zo gauw mogelijk graag".

"Het bevalt me niet", zei Tom Poes, die ontevreden naar het gesprek geluisterd had. "Die schurk is een gevaar voor zijn omgeving. U hebt gemakkelijk praten, want voor u speelt geld geen rol..."
"Je drijft over!", riep heer Ollie uit. "Verzekering dekt de schade. Daar heb ik al voor gezorgd, zodat ik niet gemakkelijk praat."
"Maar al die arme drommels dan?", vroeg Tom Poes. "Iedereen heeft oude wagens moeten aanschaffen en geruite jassen en..."

„Daar heb ik heus wel aan gedacht", zei heer Bommel een beetje gebelgd. "Ik zal alle schade natuurlijk vergoeden. Door al die auto's op te kopen of zo. Dat kan ik immers doen met het geld dat ik van de verzekering krijg? Zeg nu zelf."

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0578 Tegen het vallen van de avond werd er een extra tv-uitzending aangekondigd en niet lang daarna verscheen de burgemeester op het scherm. Hij legde uitvoerig uit, hoe de stad Rommeldam het slachtoffer was geworden van een gevaarlijke bende, die zich meester had gemaakt van het Unistandgebouw.

„Met de modernste hulpmiddelen heeft men de overheid misleid!", riep hij bewogen uit. „Daardoor heeft de bevolking ernstig moeten lijden en is het stadsbestuur in een crisis geraakt. Maar door het scherpzinnige optreden van onze politie zijn de terroristen onschadelijk gemaakt en zal het recht zijn loop hebben. Bovendien heeft een vooraanstaande stadgenoot zich bereid verklaard de geleden schade te vergoeden. Alle oude automodellen kunnen bij hem tegen kostprijs worden ingeleverd, zodat niemand het slachtoffer hoeft te zijn. De naam van deze edelmoedige heer is Olivier B. Bommel, aan wie we grote dank verschuldigd zijn".

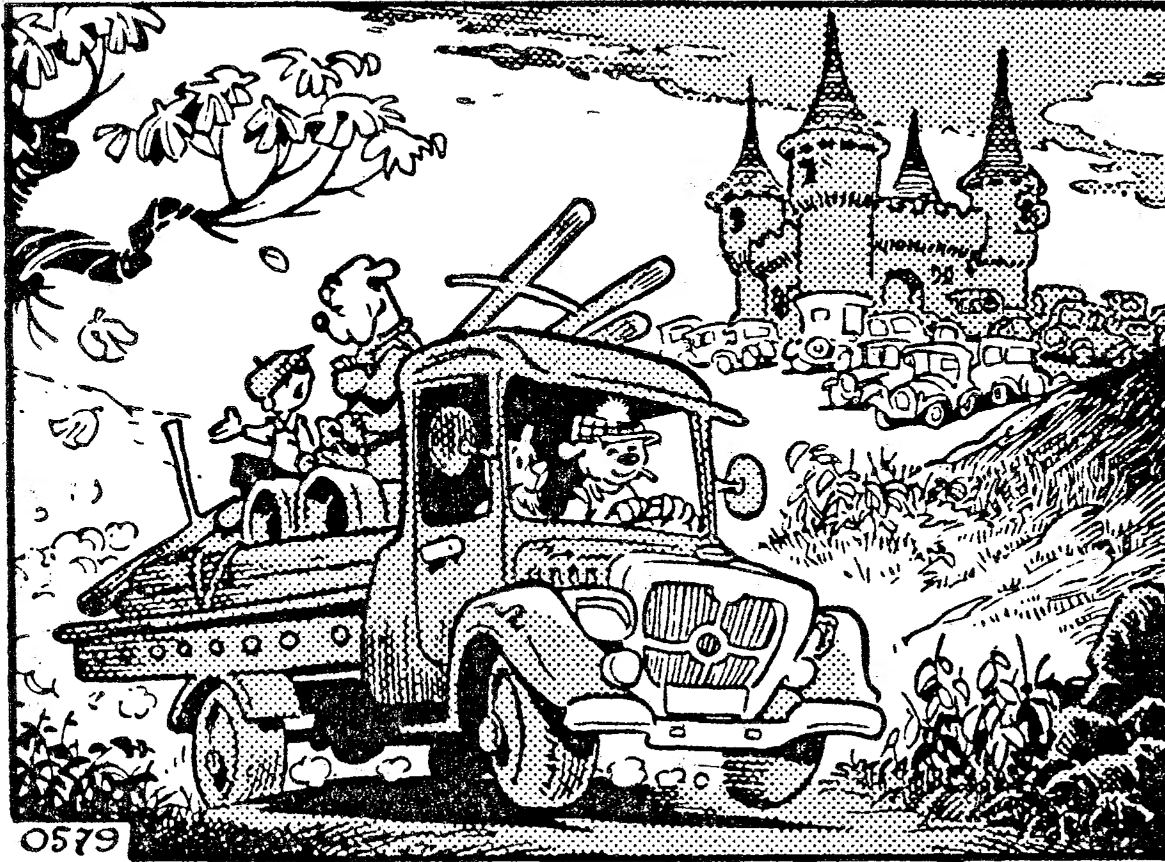
In deze trant ging hij door, maar de bediende Joost, die in een huurkamertje had zitten luisteren, zette het toestel af.

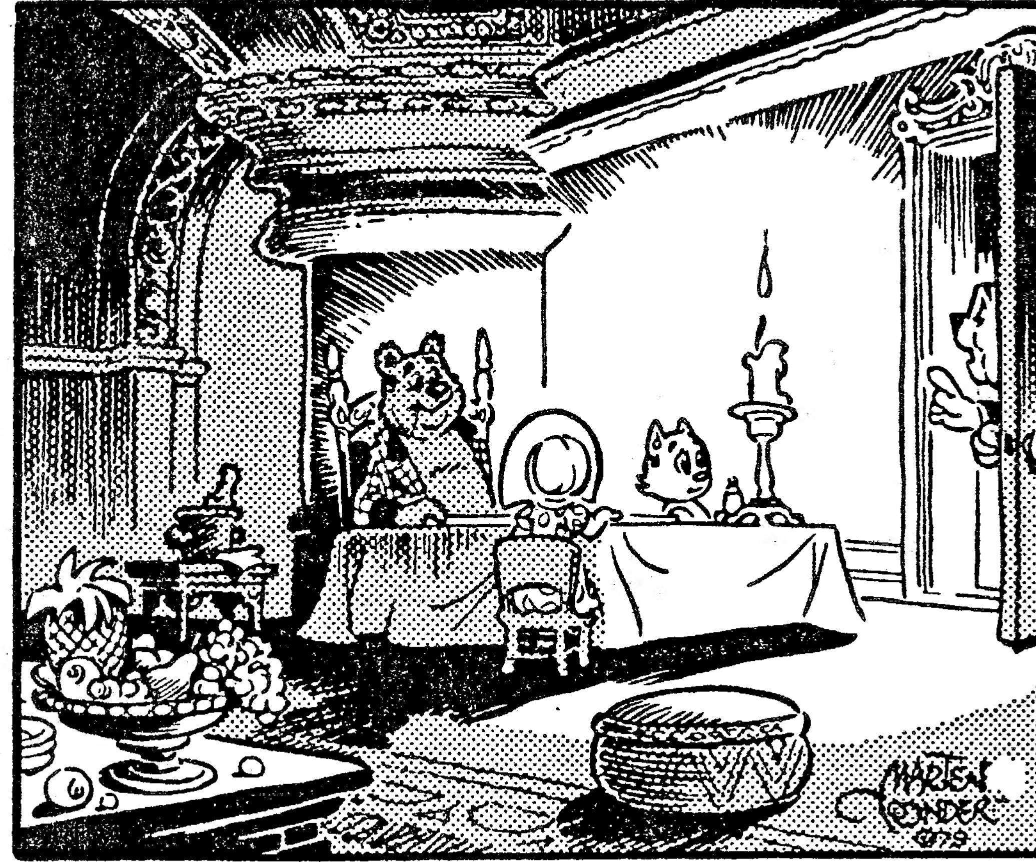
„Die heer Olivier", prevelde hij bewogen. „Ik ben er werkelijk trots op om op slot Bommelstein werkzaam te wezen, als het hersteld is. Maar wat zijn er toch een slechte figuren op de wereld, als ik zo vrij mag zijn".

Ver buiten de stad liep een van deze figuren over een landweg, terwijl hij glimlachend naar een bankbiljet keek, dat hij van heer Ollie gekregen had. „Het is weinig na alle moeite die ik mij getroost heb", sprak hij tot zichzelf. „Maar genoeg om een nieuw leven te beginnen. En bovendien was het een aardige ervaring. Experia Jocus est, zoals wij latinisten zeggen".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0579 Geruime tijd later was Bommelstein geheel hersteld, zodat heer Ollie in zijn huis kon trekken. Weliswaar werd de omtrek ontsierd door de Schichtachtige wrakken die hij had aangekocht, maar dat weerhield hem niet om een klein feestmaal te geven.

„Het was toch een mooie ervaring", sprak hij, toen ze op de spijzen zaten te wachten. „Héél eervol voor mij, toen de Uninspecteur me aanwees als modelheer..."

„Het was geen Uninspecteur", onderbrak Tom Poes. „Het was Joris Goedbloed en die..."

„Eervol, maar moeilijk, omdat niemand begreep wat ik bedoelde", vervolgde heer Bommel met stemverheffing. „Daardoor heeft men mij heel lelijk behandeld, zodat ik er zelfs een buil van heb overgehouden"

„Ik meende het niet zo erg, hoor Ollie", zeiu juffrouw Doddel. „Het was alleen dat kasteel dat me dwars zat".

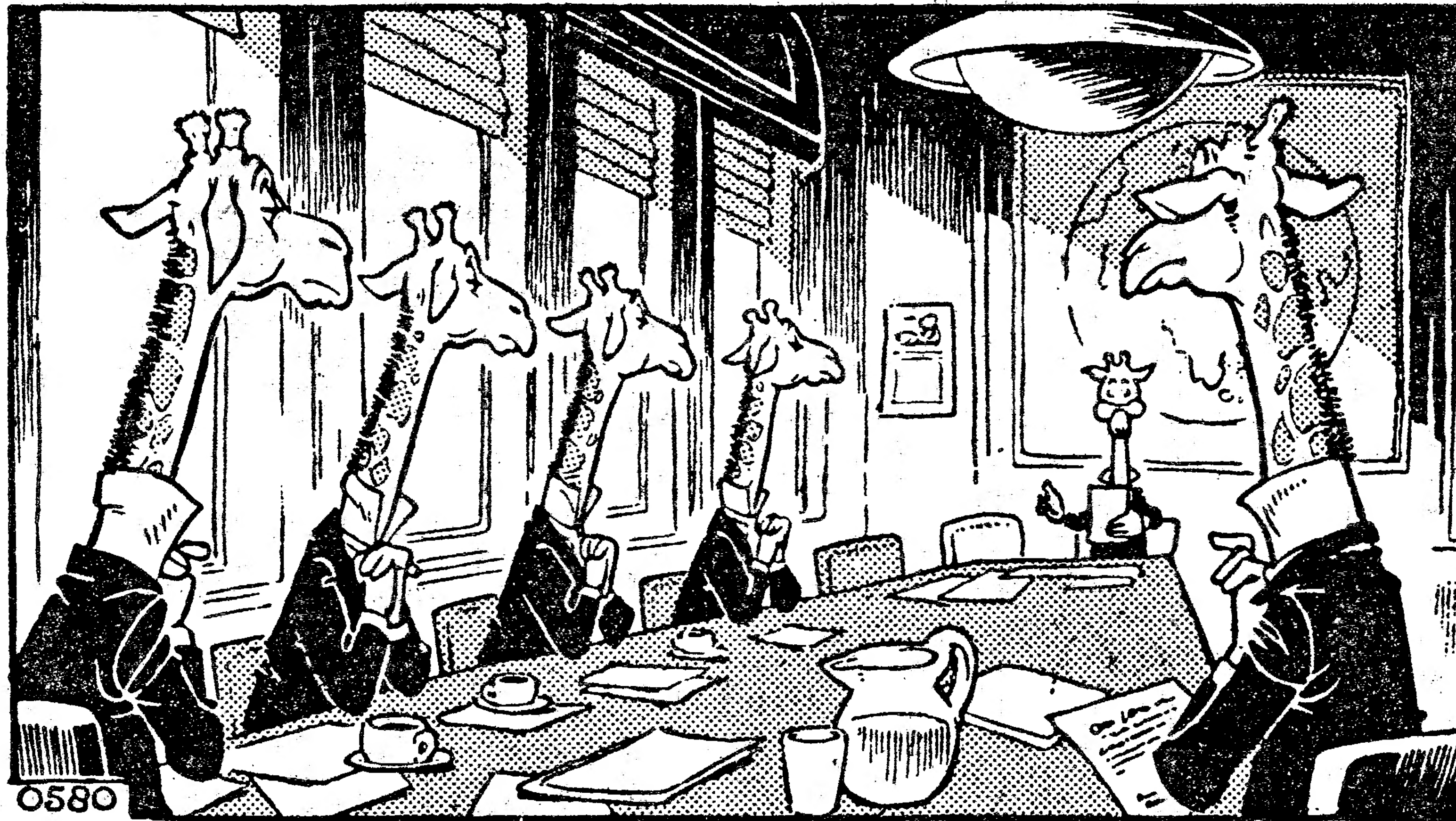
„Och ja, begrijpelijk", gaf heer Bommel toe. „Mij ook, maar nu is het weer mooi, zodat alles bij het oude is. Alleen zit ik met al die oude auto's waar ik geen raad mee weet omdat de aardigheid een beetje van de Oude Schicht afraakt. En ze waren duur hoor. Heel duur. Geld speelt geen rol, maar toch..."

Hij werd opnieuw onderbroken, dit keer door Joost. De trouwe knecht bleef in de deuropening staan en kuchte.

„Excuseer, heer Olivier", sprak hij. „Er is een verzamelaar van antieke auto's aan de deur, die vraagt of u al die oude modellen aan hem wilt verkopen. Hij wil er goed voor betalen, zegt hij, met uw goedvinden".

Heer Bommel en de Unistand

door Marten Toonder

0580 Niet lang daarna vond er een belangrijke vergadering plaats in het paleis van de Verenigde Volkeren. Aan het slot daarvan vroeg de secretaris-generaal de aandacht voor een stuk dat hij bij de afdeling Onafgedane Zaken had aangetroffen.
„Het betreft een voorstel dat enige decennia geleden is ingediend door de Unagogen", sprak hij. „Het is een plan om het gemiddelde van alle bevolkingen uit te rekenen en dat gemiddelde tot toonaangevend model te verklaren. Daardoor zal iedereen gelukkiger worden volgens de voorstellers en om dat te bestuderen is indertijd de Unistand opgericht".
„Ik herinner het me flauwtjes", mompelde een van de leden. „Zijn er nog vorderingen met dat project gemaakt?".
„Er schijnt een experiment geweest te zijn in het rayon C-16", zei de voorzitter. „Maar dat is mislukt, als ik me niet vergis. Hier liggen alleen enige protesten van de overheid te Rommeldam. Ik stel voor een commissie te benoemen ter bestudering van deze bezwaren".
Dit voorstel werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Maar omdat het benoemen van de commissie enige tijd in beslag nam, ging het verval van het Unistandgebouw ongestoord verder. Op het ogenblik duidt slechts een ruïne de plaats aan waar het eens zo fraaie bouwwerk stond. Maar omdat de kelder en de keukens gespaard zijn gebleven, hoeft men zich geen zorgen te maken over de Hoofd Somnolent Duttukker. Hij is, in zijn afzondering, nog steeds bezig met het bestuderen van de bestaansmogelijkheden van het vredesbegrip. We kunnen dus gerust zijn.

EINDE VAN DIT VERHAAL

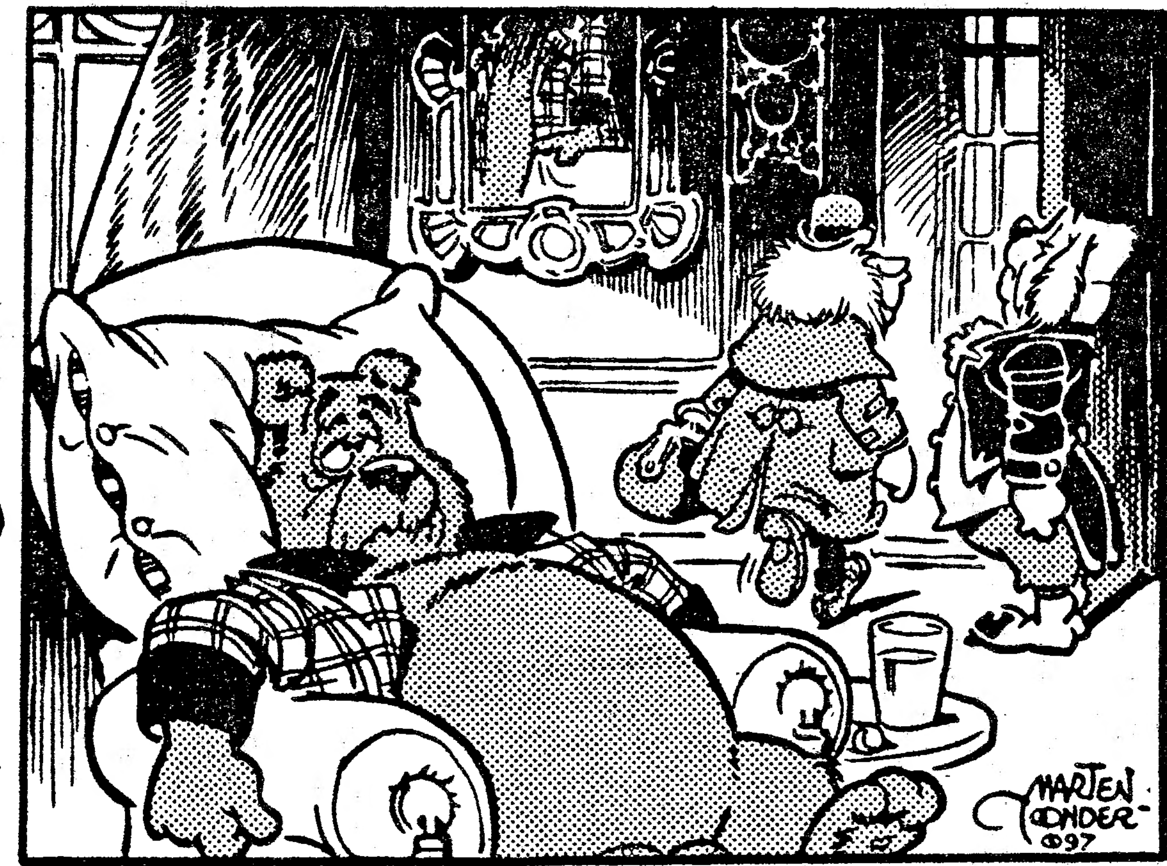
791121

Heer Bommel en de Wadem

door Marten Toonder

0581 De teleurstellingen van de afgelopen tijd waren toch te veel voor heer Bommel geweest. Hij begon te kwijnen en toen het herfst werd, zat hij de hele dagen voor de haard naar het huilen van de wind te luisteren. Joost trachtte hem op te beuren met roomsoezen en aspirientjes, maar toen dat niet hielp, belde hij ten einde raad de dokter op.

„Afgetopte palpitatie", stelde deze na een grondig onderzoek vast, „en een vertraagde doorstroming".

„Dat is niet zo mooi, als ik zo driest mag zijn", zei de trouwe knecht. „Kan het soms de leeftijd wezen?"

„Ach, heer Bommel is niet zo jong als hij was", gaf de geneesheer toe. „En als dan de bladeren gaan vallen..."

„Tsijn niet de blaren", protesteerde de patiënt met zwakke stem. „Tisset vallen van de kalk. Ze hebben mijn kunstkandelier verbrand, bedoel ik. Jons kletst".

„Joost is de naam", zei de bediende waardig. „Heer Oliviers geheugen is ook niet meer wat het was, dokter. Hij is zelfs mijn vrije middag vergeten. Ik weet wel hoe het komt. Hij is erg aantrekkelijk en de astrantigheid van de Rommeldammers heeft hem teruggezet".

„Juist", mompelde de geneesheer, een recept uitschrijvend. „Acetylsalicyzure kristallen. Viermaal daags twee tabletten. Geen kranten lezen of tv kijken. Over drie weken kom ik terug en in die tijd moet hij volkomen rust houden op een dieet van rauwe wortelen en aardappelen-in-de-schil. Goededag".

Hij verliet het vertrek en nu moeten we dus wachten tot maandag 17 december, wanneer heer Ollie zich met herwonnen levenskracht in de vreselijke strijd tegen de Wadem zal storten.

791122

Woensdag 16 september 1981 — 11e jaargang no. 295

VN stikt langzaam in teveel resoluties vergaderen en papier

De Verenigde Naties dreigen ten onder te gaan aan olifantsziekte. De organisatie stikt langzaam in te veel resoluties, te veel vergaderingen, te veel organen en te veel documentatie. Dit zei gisteren op de openingsdag van de zitting van de Algemene Vergadering de scheidende voorzitter, de Westduitse baron Rüdiger von Wechmar.

Volgens von Wechmar "moet de ziekte onmiddellijk te lijf worden gegaan om de patiënt te redden. Hij rekende de vertegenwoordigers uit de 155 lidstaten voor dat er vorig jaar in New York en Genève 1 miljoen documenten is geproduceerd, genoeg om een afstand van 270.000 kilometer te beslaan. "Over de produktie van twee jaar zou men gevoeglijk naar de maan kunnen reizen", zei hij.

In de VN-hoofdkwartieren is in 1980 1170 dagen vergaderd; dat is meer dan 3 jaren.

Ismat Kittani

Tegelijkertijd verloor men een volle week door "gewoon steeds te laat te beginnen", zei de Westduitser. "Hoe kunnen wij de crises in de wereld aanpakken als we niet eens in staat zijn onze eigen zaken goed bij te houden, voegde hij eraan toe.

Hij werd gisteren opgevolgd door de 52-jarige Iraakse diplomaat Ismat Kittani, die door het lot werd aangewezen nadat hij en de vertegenwoordiger van Bangla Desh, Kwahja Mohammed Kaiser, elk 73 stemmen hadden verworven. Kittani is onderstaatssecretaris van buitenlandse zaken. Hij is geruime tijd assistent geweest van de voor-vorige secretaris-generaal van de VN, de Burmees Oe Thant, en kort van de huidige, Kurt Waldheim.

Kittani, die tot de Koerdische minderheid in Irak behoort heeft politieke wetenschappen en Engels gestudeerd aan de Fort Knox universiteit in Galesburg, Illinois. Vorig jaar was hij de speciale afgezant van Irak voor de debatten in de veiligheidsraad over de oorlog van zijn land met Iran.

De Iraanse vertegenwoordiger in New York, Jamal Shemirani, noemde Kittani's verkiezing „stom toeval". De Israëlische vertegenwoordiger, Yehuda Blum, sprak van „betreurenswaardig verval" van de VN-regels dat er nu een man is gekozen wiens land agressieve acties uitvoert tegen een aantal landen in het Midden-Oosten. „De agressie van president Saddam Hussein wordt beloond met de verkiezing tot voorzitter van zijn vertegenwoordiger", zei Blum. (AFP/Reuter/UPI)